

2018-03-06 Nr. 30 250-6164

ATSAKINGŲ ASMENŲ PATVIRTINIMAS

Vadovaudamiesi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 22 straipsniu ir Lietuvos banko Periodinės ir papildomos informacijos rengimo ir pateikimo taisyklėmis, mes, AB „Energijos skirstymo operatorius“ generalinė direktorė Dalia Andrulionienė ir AB „Energijos skirstymo operatorius“ finansų ir administravimo tarnybos direktorius Augustas Dragūnas bei UAB „Verslo aptarnavimo centras“ Ataskaitų rengimo vadovė Evelina Remeikienė, veikianti pagal 2017 m. rugpjūčio 28 d. įsakymą Nr. IS-17-80, patvirtiname, kad mūsų žiniomis, pateikiamos AB „Energijos skirstymo operatorius“ 2017 metų finansinės ataskaitos, sudarytos pagal Europos Sąjungoje priimtus Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, atitinka tikrovę ir teisingai parodo AB „Energijos skirstymo operatorius“ turta, įsipareigojimus, finansinę būklę, pelną arba nuostolius ir pinigų srautus, AB „Energijos skirstymo operatorius“ 2017 metų pranešime yra teisingai nurodyta verslo plėtros ir veiklos apžvalga, AB „Energijos skirstymo operatorius“ būklė kartu su pagrindinių rizikų bei neapibrėžtumų, su kuriais susiduriama, aprašymu.

AB „Energijos skirstymo operatorius“
Generalinė direktorė

Dalia Andrulionienė

AB „Energijos skirstymo operatorius“
Finansų ir administravimo
tarnybos direktorius

Augustas Dragūnas

UAB „Verslo aptarnavimo centras“
Ataskaitų rengimo vadovė, veikianti
pagal 2017 m. rugpjūčio 28 d. įsakymą
Nr. IS17-80

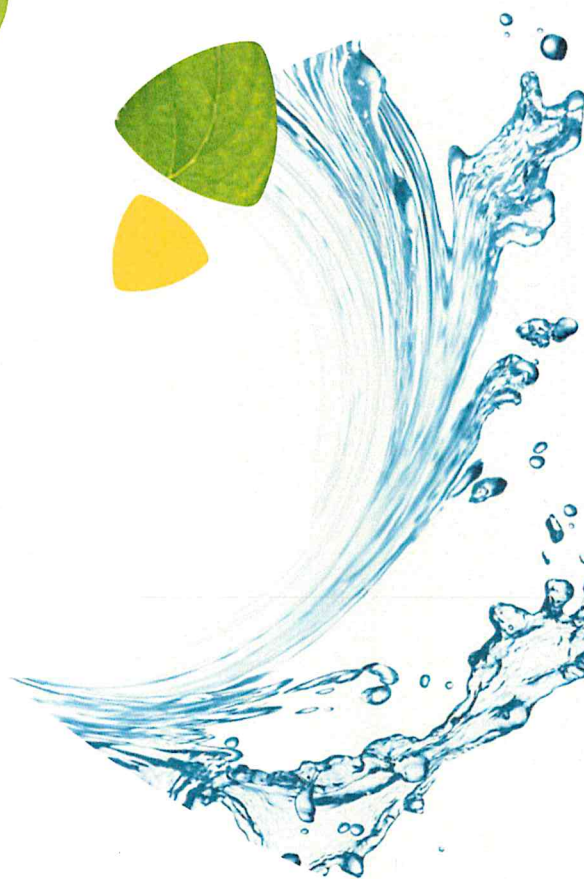

Evelina Remeikienė

2017

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“

2017 M. BENDROVĖS FINANSINĖS ATASKAITOS, PARENGTOS PAGAL
TARPTAUTINIUS FINANSINĖS ATSKAITOMYBĖS STANDARTUS, PRIIMTUS
TAIKYTI EUROPOS SĄJUNGOJE, METINIS PRANEŠIMAS BEI NEPRIKLAUSOMO
AUDITORIAUS IŠVADA

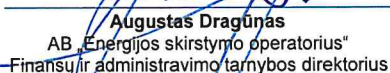
TURINYS

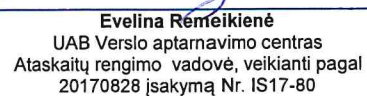
FINANSINĖS ATASKAITOS

Nepriklausomo auditoriaus išvada	3-8
Finansinės padėties ataskaita	9
Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaita	10
Nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita	11
Pinigų srautų ataskaita	12
Finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas	13-45
Metinis pranešimas	46-134

Finansines ataskaitas AB „Energijos skirstymo operatorius“ Generalinė direktorė, Finansų ir administravimo tarnybos direktorius, UAB Verslo aptarnavimo centras Ataskaitų rengimo vadovė, veikianti pagal 2017.08.28 įsakymą Nr. IS17-80, patvirtino 2018 m. kovo 6 d.:

Dalia Andrulionienė
AB „Energijos skirstymo operatorius“
Generalinė direktorė

Augustas Dragūnas
AB „Energijos skirstymo operatorius“
Finansų ir administravimo tarnybos direktorius

Evelina Remeikienė
UAB Verslo aptarnavimo centras
Ataskaitų rengimo vadovė, veikianti pagal
20170828 įsakymą Nr. IS17-80

Nepriklausomo auditoriaus išvada

AB „Energijos skirstymo operatorius“ akcininkams

Išvada dėl finansinių ataskaitų audito

Mūsų nuomonė

Mūsų nuomone, finansinės ataskaitos parodo tikrą ir teisingą AB „Energijos skirstymo operatorius“ (toliau – Bendrovė) 2017 m. gruodžio 31 d. finansinės padėties ir tuomet pasibaigusių metų jos finansinių veiklos rezultatų ir pinigų srautų vaizdą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, patvirtintus taikyti Europos Sąjungoje.

Mūsų nuomonė atitinka papildomą ataskaitą Audito komitetui.

Mūsų audito apimtis

Bendrovės finansines ataskaitas sudaro:

- 2017 m. gruodžio 31 d. finansinės padėties ataskaita;
- tuomet pasibaigusių metų pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaita;
- tuomet pasibaigusių metų nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita;
- tuomet pasibaigusių metų pinigų srautų ataskaita; ir
- finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, apimantis apibendrintus reikšmingus apskaitos principus.

Pagrindas nuomonei pareikšti

Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus (TAS). Mūsų atsakomybė pagal TAS toliau aprašyta mūsų išvados pastraipoje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“.

Manome, kad gauti audito įrodymai suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei.

Nepriklausomumas

Esame nepriklausomi nuo Bendrovės vadovaujantis Tarptautinių buhalterijų etikos standartų valdybos Buhalterijų profesionalų etikos kodeksu (TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatymu, kurie taikytini atliekant finansinių ataskaitų auditą Lietuvos Respublikoje. Taip pat laikomės kitų TBESV kodekse bei Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatyme numatytų etikos reikalavimų.

Remdamiesi savo žiniomis ir įsitikinimu, pareiškiame, kad ne audito paslaugos, kurias suteikėme Bendrovei, atitinka Lietuvos Respublikoje taikomus įstatymus ir kitus teisės aktus. Taip pat pareiškiame, kad nesuteikėme ne audito paslaugų, kurios yra draudžiamos pagal Reglamento (ES) Nr. 537/2014 5 straipsnio 1 dalį, atsižvelgiant į Reglamento (ES) Nr. 537/2014 išimtis, patvirtintas Lietuvos Respublikos finansinių ataskaitų audito įstatyme.

Ne audito paslaugos, kurias laikotarpiu nuo 2017 m. sausio 1 d. iki 2017 m. gruodžio 31 d. suteikėme Bendrovei, atskleistos finansinių ataskaitų aiškinamojo rašto 25 pastaboje.

Mūsų audito metodika

Apžvalga

Reikšmingumo lygis

Bendras reikšmingumo lygis: 4 220 tūkst. Eur, kas sudaro 5% pelno prieš apmokestinimą, kaip paaiškinta toliau pastraipoje „Reikšmingumo lygis“

Pagrindiniai audito dalykai

- Ilgalaikio materialiojo turto vertė
-

Planuodami auditą nustatėme reikšmingumo lygį ir įvertinome reikšmingo iškraipymo finansinėse ataskaitose rizikas. Būtent, atsižvelgėme į tas sritis, kuriose vadovybė priėmė subjektyvius sprendimus: pavyzdžiui, sprendimus dėl reikšmingų apskaitinių įvertinimų, kuriems nustatyti buvo remtasi prielaidomis ir atsižvelgta į būsimus įvykius, kurie savo prigimtimi yra neapibrėžti. Kaip ir visų kitų mūsų auditų metu, įvertinome vadovybės vidaus kontrolės procedūrų nesilaikymo riziką, taip pat, be kitų dalykų, įvertinome, ar buvo tam tikrą tendencingumą patvirtinančių įrodymų, kurie liudytų apie reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės riziką.

Audito apimtį pritaikėme taip, kad mūsų atlikti darbai būtų pakankami, kad galėtume pareikšti savo nuomonę apie finansines ataskaitas kaip visumą, atsižvelgiant į Bendrovės struktūrą, apskaitos procesus ir kontroles, taip pat į pramonės sektorių, kuriame Bendrovė vykdo savo veiklą.

Reikšmingumo lygis

Mūsų audito apimčiai įtakos turėjo mūsų taikomas reikšmingumo lygis. Audito paskirtis – gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinėse ataskaitose nėra reikšmingų iškraipymų. Iškraipymai gali atsirasti dėl apgaulės ar klaidos. Iškraipymai yra laikomi reikšmingais, jei galima pagrįstai numatyti, kad kiekvienas atskirai ar visi kartu jie turės įtakos finansinių ataskaitų naudotojų priimamiems ekonominiams sprendimams remiantis šiomis finansinėmis ataskaitomis.

Remdamiesi savo profesiniu sprendimu nustatėme tam tikras kiekybines ribas reikšmingumo lygiui, įskaitant bendrą Bendrovės reikšmingumo lygį finansinėms ataskaitoms kaip visumai, kuris pateiktas lentelėje toliau. Šios kiekybinės ribos kartu su kokybiniais aspektais padėjo mums apibrėžti audito apimtį bei audito procedūrų pobūdį, atlikimo laiką ir aprėptį, taip pat įvertinti kiekvieno atskirai ir visų kartu iškraipymų poveikį finansinėms ataskaitoms kaip visumai.

**Bendras reikšmingumo lygis
Bendrovei**

4 220 tūkst. Eur

Kaip mes jį nustatėme

Bendras reikšmingumo lygis sudaro 5% pelno prieš apmokestinimą

**Taikyto reikšmingumo lygio
išaiškinimas**

Kaip kriterijų reikšmingumo lygiui nustatyti pasirinkome pelną prieš apmokestinimą, nes, mūsų nuomone, tai yra bendrai priimtas kriterijus ir būtent šiuo kriterijumi yra dažniausiai remiamasi įvertinant įmonių veiklos rezultatus. Pasirinkome 5%, kuris yra priimtinoje kiekybinio reikšmingumo lygio ribose.

Sutarėme su Audito komitetu, kad informuosime jį apie audito metu nustatytus iškraipymus, viršijančius 211 tūkst. Eur sumą, taip pat apie iškraipymus, nesiekiančius šios sumos, apie kuriuos, mūsų nuomone, būtina informuoti dėl kokybinių priežasčių.

Pagrindiniai audito dalykai

Pagrindiniai audito dalykai – tai dalykai, kurie mūsų profesiniu sprendimu buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą. Šiuos dalykus nagrinėjome atlikdami finansinių ataskaitų kaip visumos auditą ir formuluodami apie jas savo nuomonę, todėl apie šiuos dalykus mes nepareiškiame jokios atskiros savo nuomonės.

Pagrindinis audito dalykas

Kaip audito metu nagrinėjome pagrindinį audito dalyką

Ilgalaikio materialiojo turto vertė (žr. 3 ir 4 pastabas)

Ilgalaikis materialusis turtas yra didžiausias turto straipsnis finansinės padėties ataskaitoje. 2017 m. gruodžio 31 d. vadovybė apskaitė elektros skirstymo tinklą ir kitą turtą perkainota verte (likutinė vertė lygi 998 441 tūkst. Eur), o dujų skirstymo tinklą – savikaina, atėmus nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimą (likutinė vertė lygi 190 307 tūkst. Eur).

Perkainota verte apskaitomo turto atžvilgiu vadovybė įvertino, ar jo likutinė vertė reikšmingai nesiskyrė nuo jo tikrosios vertės. Turto, apskaitomo savikaina, atėmus nusidėvėjimą ir vertės sumažėjimą, atžvilgiu vadovybė įvertino, ar egzistavo papildomo vertės sumažėjimo ar vertės sumažėjimo atstatymo požymių.

Vadovybė identifikavo elektros ir dujų veiklos segmentus kaip pinigų kuriančius vienetų ir kiekvienam jų prognozavo būsimus pinigų srautus. Remdamasi modeliu, vadovybė nustatė, kad elektros segmento pinigų kuriančio vieneto tikroji vertė buvo šiek tiek didesnė už jo likutinę vertę 2017 m. gruodžio 31 d. ir kad nebuvo dujų segmento pinigų kuriančio vieneto vertės sumažėjimo 2017 m. gruodžio 31 d.

Padariusi išvadą, kad su elektra susijusioje teisinio reguliavimo aplinkoje neįvyko jokių reikšmingų pokyčių lyginant su praėjusiu laikotarpiu, ir kad įvertintas tikrosios vertės padidėjimas iki 5% nėra reikšmingas, vadovybė neapskaitė šio padidėjimo finansinėse ataskaitose.

Mes išsiaiškinome, supratome ir įvertinome vadovybės taikomą ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės įvertinimo procesą.

Su vadovybe aptarėme, ar 2017 m. įvyko reikšmingų su elektra ir dujomis susijusios teisinio reguliavimo aplinkos ir Bendrovės strateginių planų pokyčių, kurie turėtų reikšmingos įtakos Bendrovės būsimiems pinigų srautams ir turto vertei. Rėmėmės mūsų turimomis žiniomis apie Bendrovės vykdomą veiklą ir sukauptomis žiniomis apie sektorių, kuriame Bendrovė veikia, įskaitant reguliavimo aplinkos pokyčius.

Be to, išsiaiškinome pinigų srautų modelius, kuriuos vadovybė naudoja siekdama stebėti elektros ir dujų veikloje naudojamo turto vertę. Patikrinome šiuos modelius, ar jie matematiškai tikslūs ir ar rezultatai tiksliai palyginami su turto apskaitinėmis vertėmis; su vadovybe aptarėme pagrindines prielaidas, kur tinkama, sutikrinome jas su išorės ar Bendrovės vidaus informacija bei įvertinome pinigų srautų modelių jautrumą pasirinktų prielaidų pasikeitimams. Mes taip pat pasitarkėme „PwC“ vertinimo ekspertą, kuris įvertino taikyto modelio kaip vertinimo pagrindo tinkamumą bei taikytos diskonto normos pagrįstumą.

Mūsų atliktas darbas suteikė mums pakankamų audito įrodymų, kad galėtume padaryti išvadą, jog vadovybės sprendimas dėl ilgalaikio materialiojo turto apskaitinių verčių tinkamumo yra pagrįstas ir tinkamas atsižvelgiant į gautus įrodymus.

Ilgalaikio materialiojo turto vertės nustatymas yra sritis, kurioje vadovybei tenka priimti svarbius sprendimus, todėl šio audito metu jai skyrėme ypatingą dėmesį.

Išvada apie kitą informaciją, įskaitant metinį pranešimą

Už kitą informaciją yra atsakinga vadovybė. Kita informacija apima metinį pranešimą, įskaitant bendrovių valdymo ataskaitą ir socialinės atsakomybės ataskaitą (tačiau neapima finansinių ataskaitų ir mūsų auditoriaus išvados apie šias ataskaitas), kurį gavome iki šios auditoriaus išvados išleidimo dienos.

Mūsų nuomonė apie finansines ataskaitas neapima kitos informacijos, įskaitant metinį pranešimą.

Mums atliekant finansinių ataskaitų auditą mūsų atsakomybė – perskaityti pirmiau minėtą kitą informaciją ir įvertinti, ar yra reikšmingas nesuderinamumas tarp kitos informacijos ir finansinių ataskaitų ar per auditą mūsų įgytų žinių ir ar kitaip nepaaiškėja, kad šioje kitoje informacijoje yra reikšmingų iškraipymų.

Metinio pranešimo atžvilgiu mes įvertinome, ar metiniame pranešime pateikta Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatyme, kuriuo įgyvendinami Direktyvos 2013/34/ES 19 straipsnio reikalavimai, numatyta informacija.

Remiantis audito metu atliktu darbu, mūsų nuomone:

- 2017 m. gruodžio 31 d. pasibaigusių finansinių metų, už kuriuos parengtos finansinės ataskaitos, metiniame pranešime pateikta informacija atitinka duomenis, pateiktus finansinėse ataskaitose; ir
- metinis pranešimas yra parengtas laikantis Lietuvos Respublikos įmonių finansinės atskaitomybės įstatymo reikalavimų.

Bendrovė pateikė socialinės atsakomybės ataskaitą, kuri yra sudėtinė metinio pranešimo dalis.

Be to, privalome informuoti, ar, atsižvelgiant į audito metu gautą informaciją ir įgytą supratimą apie Bendrovę bei jos aplinką, nustatėme reikšmingų iškraipymų metiniame pranešime, kurį gavome iki šios auditoriaus išvados išleidimo dienos. Šiuo atžvilgiu nėra nieko, apie ką turėtume informuoti.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, patvirtintus taikyti Europos Sąjungoje, bei už tokią vidaus kontrolės sistemą, kuri, vadovybės nuomone, yra būtina finansinių ataskaitų parengimui be reikšmingų iškraipymų, galinčių atsirasti dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti Bendrovės gebėjimą toliau tęsti veiklą ir atitinkamai atskleisti dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Bendrovę ar nutraukti jos veiklą arba yra priversta tai padaryti, neturėdama jokios kitos realios alternatyvos.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Bendrovės finansinių ataskaitų rengimo procesą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas – gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir parengti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, tačiau jis nėra garantija, kad auditas, atliktas pagal TAS, visada atskleis reikšmingą iškraipymą, jei toks yra. Iškraipymai, galintys atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jei galima pagrįstai numatyti, kad kiekvienas atskirai ar visi kartu jie gali turėti įtakos finansinių ataskaitų naudotojų priimamiems ekonominiais sprendimams remiantis šiomis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priimame profesinius sprendimus ir vadovaujamės profesinio skepticizmo principu. Taip pat:

- nustatome ir įvertiname finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės ar klaidos rizikas, suplanuojame ir atliekame procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surenkame audito įrodymus, kurie suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidos neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas;
- išsiaiškiname su auditu susijusią vidaus kontrolę, kad galėtume parengti esant konkrečioms aplinkybėms tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Bendrovės vidaus kontrolės efektyvumą;
- įvertiname taikomų apskaitos principų tinkamumą bei vadovybės naudojamų apskaitinių įvertinimų ir susijusių atskleidimų pagrįstumą;
- padarome išvadą dėl vadovybės taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais audito įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžtumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonių dėl Bendrovės gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jei tokių atskleidimų nepakanka, privalome modifikuoti savo nuomonę. Mūsų išvados pagrįstos audito įrodymais, surinktais iki auditoriaus išvados išleidimo dienos. Tačiau būsimi įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Bendrovė negalės toliau tęsti savo veiklos;
- įvertiname bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pagrindžiantys sandoriai bei įvykiai pateikti taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją.

Mes, be kitų dalykų, informuojame už valdymą atsakingus asmenis apie planuojamą audito apimtį, audito atlikimo laiką ir reikšmingus pastebėjimus audito metu, įskaitant visus svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatome audito metu.

Be to, už valdymą atsakingiems asmenims patvirtiname, kad laikėmės visų svarbių etikos reikalavimų dėl nepriklausomumo, taip pat informavome juos apie visus ryšius ir kitus dalykus, kurie galėtų būti pagrįstai vertinami kaip turintys įtakos mūsų nepriklausomumui ir, jei reikia, apie susijusias apsaugos priemones.

Iš visų dalykų, apie kuriuos informavome už valdymą atsakingus asmenis, išskyrėme tuos, kurie buvo svarbiausi atliekant einamojo laikotarpio finansinių ataskaitų auditą ir kurie dėl to laikomi pagrindiniais audito dalykais. Šiuos dalykus aprašome savo auditoriaus išvadoje, nebent pagal įstatymą ar kitą teisės aktą būtų draudžiama juos viešai atskleisti arba, labai retomis aplinkybėmis, nustatome, kad dalykas neturėtų būti pateikiamas mūsų išvadoje dėl to, kad galime pagrįstai tikėtis, jog neigiamos tokio atskleidimo pasekmės nusvers visuomenės gaunamą naudą.

Išvada dėl kitų teisinių ir priežiūros reikalavimų

Paskyrimas

Bendrovės auditoriais buvome paskirti 2016 metais. Atsižvelgdami į reorganizacijas, vykusias 2009-2016 metais, darome išvadą, kad Bendrovės auditoriais pirmą kartą buvome paskirti atlikti 2009 m. auditą. Mūsų paskyrimas buvo pratęsimas kasmet remiantis akcininko nutarimu ir viso nenutrūkstamo užduoties vykdymo laikotarpis apima 9 metus.

Audito, kurį atlikus išleidžiama ši nepriklausomo auditoriaus išvada, atestuota auditorė yra Rasa Radzevičienė.

UAB „PricewaterhouseCoopers“ vardu

A handwritten signature in blue ink, reading 'Radzevičienė'.

Rasa Radzevičienė
Partnerė
Auditoriaus pažymėjimo Nr.000377

Vilnius, Lietuvos Respublika
2018 m. kovo 6 d.

2017 m. gruodžio 31 d.

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

FINANSINĖS PADĖTIES ATASKAITA

	Pasta- bos	2017-12-31	2016-12-31
TURTAS			
Ilgalaikis turtas			
Ilgalaikis materialusis turtas	4	1.188.748	1.020.541
Nematerialusis turtas	5	5.451	3.573
Išankstiniai apmokėjimai už ilgalaikį turą		3	4
Investicijos į asocijuotas įmones	6	2.382	2.346
Kitas ilgalaikis finansinis turtas	7	849	5.836
		1.197.433	1.032.300
Trumpalaikis turtas			
Atsargos	8	2.135	1.731
Prekybos ir kitos gautinos sumos	9	64.386	61.092
Išankstiniai apmokėjimai, ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos	10	7.224	6.311
Iš anksto sumokėtas pelno mokestis		174	-
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	11	6.449	10.662
		80.368	79.796
Iš viso turto		1.277.801	1.112.096
NUOSAVAS KAPITALAS IR ĮSIPAREIGOJIMAI			
Nuosavas kapitalas			
Įstatinis kapitalas	12	259.443	259.443
Perkainojimo rezervas	13	44.680	49.864
Įstatymų numatytas rezervas	13	25.910	25.910
Nepaskirstytasis pelnas		277.611	287.978
Iš viso nuosavo kapitalo		607.644	623.195
ĮSIPAREIGOJIMAI			
Ilgalaikiai įsipareigojimai			
Paskolos	15	239.648	161.650
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai	16	11.368	6.955
Ateinančių laikotarpių pajamos	17	113.202	113.543
Dotacijos ir subsidijos	18	19.758	20.477
Ilgalaikės išmokos darbuotojams	19	1.763	2.949
Kiti ilgalaikiai įsipareigojimai		3	3
		385.742	305.577
Trumpalaikiai įsipareigojimai			
Paskolos	15	133.040	57.431
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	20	116.529	86.834
Gauti avansai, sukaupti įsipareigojimai ir ateinančio laikotarpio pajamos	21	34.846	32.080
Mokėtinas pelno mokestis		-	6.979
		284.415	183.324
Iš viso įsipareigojimų		670.157	488.901
Iš viso nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų		1.277.801	1.112.096

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Agonų g. 24, Vilnius, Lietuva
PELNO (NUOSTOLIŲ) IR KITŲ BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA
Už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

PELNO (NUOSTOLIŲ) IR KITŲ BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA

	Pasta- bos	2017 m.	2016 m.
Pajamos	22	610.735	648.321
Kitos pajamos		1.574	1.742
Elektros energijos ir susijusių paslaugų pirkimai		(373.808)	(384.634)
Gamtinių dujų ir perdavimo paslaugų pirkimų (sąnaudos)		(3.693)	(3.560)
Nusidėvėjimas ir amortizacija		(50.385)	(46.028)
Išmokos darbuotojams ir susijusios socialinio draudimo įmokos	23	(43.731)	(47.131)
Remonto ir techninės priežiūros sąnaudos		(15.657)	(18.484)
Transporto sąnaudos		(4.453)	(4.540)
Telekomunikacijos ir IT paslaugos		(8.713)	(7.711)
Nuoma ir komunalinės paslaugos		(4.148)	(4.130)
Vertės sumažėjimo ir nurašymo sąnaudos	24	(4.339)	(9.300)
Kitos sąnaudos	25	(18.026)	(16.559)
Veiklos pelnas		85.356	107.986
Finansinės veiklos pajamos	26	1.562	1.335
Finansinės veiklos sąnaudos	26	(2.274)	(2.224)
Finansinės veiklos sąnaudos, grynąja verte		(712)	(889)
Asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių pelno dalis	6	148	328
Pelnas prieš apmokestinimą		84.792	107.425
Pelno mokestis	16	(7.240)	(14.923)
Grynasis pelnas		77.552	92.502
Kitos bendrosios pajamos (sąnaudos)			
Straipsniai, kurie nebus perklasifikuojami į pelną (nuostolius):			
Apibrėžtųjų išmokų plano įsipareigojimo perskaičiavimas, atėmus atidėtąjį pelno mokestį	19	(187)	-
Kitos bendrosios pajamos (sąnaudos)		(187)	-
Laikotarpio bendrasis pelnas		77.365	92.502
Akcijų skaičiaus svertinis vidurkis		894.630.333	894.630.333
Pelnas ir sąlyginis pelnas, priskirtinas Bendrovės akcininkams, tenkantis vienai akcijai (eurais)		0,087	0,103

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

NUOSAVO KAPITALO POKYČIŲ ATASKAITA

	Pasta- bos	Įstatinis kapitalas	Perkainojimo rezervas	Įstatymų numatytas rezervas	Nepaskirstytas pelnas	Nuosavo kapitalo iš viso
Likutis 2016 m. sausio 1 d.		259.443	55.520	25.910	232.940	573.813
Bendrosios pajamos						
Laikotarpio grynasis pelnas		-	-	-	92.502	92.502
Bendrujų pajamų iš viso		-	-	-	92.502	92.502
Pervedimai į nepaskirstytą pelną (perkeltas nusidėvėjimas atėmus atidėtąjį pelno mokestį)		-	(5.656)	-	5.656	-
Dividendai	14	-	-	-	(43.120)	(43.120)
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.		259.443	49.864	25.910	287.978	623.195
Likutis 2017 m. sausio 1 d.		259.443	49.864	25.910	287.978	623.195
Bendrosios pajamos						
Laikotarpio grynasis pelnas		-	-	-	77.552	77.552
Apibrėžtųjų išmokų plano įsipareigojimo perskaičiavimas, atėmus atidėtąjį pelno mokestį					(187)	(187)
Bendrujų pajamų iš viso		-	-	-	77.365	77.365
Pervedimai į nepaskirstytą pelną (perkeltas nusidėvėjimas atėmus atidėtąjį pelno mokestį)		-	(5.184)	-	5.184	-
Dividendai	14	-	-	-	(92.916)	(92.916)
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.		259.443	44.680	25.910	277.611	607.644

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA

	Pastabos	2017 m.	2016 m.
Pagrindinės veiklos pinigų srautai			
Grynasis pelnas		77.552	92.502
Atstatymai:			
Pelno mokesčio sąnaudos	16	7.240	14.923
Nusidėvėjimas ir amortizacija	4,5	51.534	47.358
Dotacijų amortizacija	18	(1.149)	(1.330)
Asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių (pelno) dalis	6	(148)	(328)
Parduoto ir nurašyto turto nuostoliai (pelnas)		4.547	3.545
Turto, vertinamos tikraja verte per pelną (nuostolius) vertės sumažėjimas		-	5.560
Finansinės veiklos (pajamos)	26	(1.562)	(1.335)
Finansinės veiklos sąnaudos	26	2.274	2.224
Apyvartinio kapitalo pasikeitimai:			
Prekybos ir kitos gautinos sumos		2.694	15.744
Atsargos, išankstiniai apmokėjimai, ateinančio laikotarpio sąnaudos ir sukauptos pajamos		(1.358)	(1.116)
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos, gauti avansai, sukauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos		1.575	2.433
Pinigų srautai iš veiklos		143.199	180.180
Sumokėtas pelno mokestis		(6.767)	(36)
Grynieji pagrindinės veiklos pinigų srautai		136.432	180.144
Investicinės veiklos pinigų srautai			
Ilgalaikio materialiojo ir nematerialiojo įsigijimas		(201.608)	(147.571)
Ilgalaikio materialiojo turto pardavimas		16	-
Dukterinių įmonių pardavimas		-	24.444
Gautos dotacijos	18	444	424
(Suteiktos) paskolos		(2.919)	(25.146)
Susigrąžintos paskolos		4.529	23.845
Gauti dividendai	6	112	58
Gautos palūkanos	26	122	152
Grynieji investicinės veiklos pinigų srautai		(199.304)	(123.794)
Finansinės veiklos pinigų srautai			
Paskolų gavimas	15	203.700	71.500
Paskolų grąžinimas	15	(61.377)	(78.279)
Bendrovės akcininkams išmokėti dividendai		(92.579)	(43.008)
Sumokėtos palūkanos		(1.740)	(1.737)
Grynieji finansinės veiklos pinigų srautai		48.004	(51.524)
Pinigų ir pinigų ekvivalentų (sumažėjimas) padidėjimas		(14.868)	4.826
Pinigai ir pinigų ekvivalentai metų pradžioje (įskaitant sąskaitos perviršio likutį)	11	10.662	5.836
Pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje (įskaitant sąskaitos perviršio likutį)	11	(4.206)	10.662

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS

1 Bendroji informacija

AB „Energijos skirstymo operatorius“ (toliau – Bendrovė) yra Lietuvos Respublikoje registruota akcinė bendrovė. Bendrovė Juridinių asmenų registre užregistruota 2015 m. gruodžio 11 d. Bendrovė veiklą pradėjo vykdyti nuo 2016 m. sausio 1 d. Bendrovės akcijos nuo 2016 m. sausio 17 d. įtrauktos į vertybinių popierių biržos NASDAQ OMX Vilnius oficialųjį prekybos sąrašą. Jos buveinės adresas yra:

Aguonų g. 24,
LT-03212 Vilnius,
Lietuva.

Pagrindinė Bendrovės veikla yra elektros energijos tiekimas ir skirstymas bei gamtinių dujų skirstymas.

2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. Bendrovės akcininkai buvo:

	2017 m. gruodžio 31 d.		2016 m. gruodžio 31 d.	
	Turimų akcijų skaičius	Nuosavybės dalis	Turimų akcijų skaičius	Nuosavybės dalis
„Lietuvos energija“, UAB	849.743.761	94,98%	849.743.761	94,98%
Kiti akcininkai	44.886.572	5,02%	44.886.572	5,02%
Iš viso	894.630.333	100%	894.630.333	100%

2017 m. ir 2016 m. gruodžio 31 d. „Lietuvos energija“, UAB buvo Bendrovės patirianti įmonė. 100 proc. „Lietuvos energija“, UAB akcijų priklauso Lietuvos Respublikos Vyriausybei, kurią atstovauja LR finansų ministerija.

Visos Bendrovės akcijos yra paprastosios vardinės akcijos, kurių kiekvienos nominalas 0,29 eurų.

2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. Bendrovės investicijas į asocijuotas įmones sudarė:

Asocijuota įmonė	Šalis	Įsigijimo metai	Bendrovės dalis (%)		Veiklos pobūdis
			2017 m. gruodžio 31 d.	2016 m. gruodžio 31 d.	
UAB Technologijų ir inovacijų centras	Lietuva	2013 m.	29,01%	29,01%	Informacinių technologijų ir telekomunikacijų bei kitos paslaugos akcininkams
UAB Verslo aptarnavimo centras	Lietuva	2014 m.	22,25%	22,25%	Viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo, apskaitos ir personalo administravimo paslaugos, klientų aptarnavimo paslaugos.

2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovėje dirbo 2.503 darbuotojai (2016 m. gruodžio 31 d. – 2.677 darbuotojai).

Bendrovės veiklos reguliavimas

Bendrovės veiklą reglamentuoja Lietuvos Respublikos energetikos įstatymas, Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymas, Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymas, kiti norminiai aktai.

Bendrovė vykdo šias licencijuojamas veiklas:

- elektros energijos skirstymas;
- elektros energijos visuomeninio tiekimas;
- gamtinių dujų skirstymas.

Licencijas išduoda ir licencijuojamą veiklą kontroliuoja Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija (toliau - Komisija).

Komisija nustato elektros skirstymo paslaugos, elektros energijos visuomeninio tiekimo paslaugos ir gamtinių dujų skirstymo paslaugos kainų viršutinės ribas.

1. Kainų viršutinių ribų nustatymas elektros energetikos sektoriuje:

Elektros energijos skirstymo paslaugos, elektros energijos visuomeninio tiekimo paslaugos kainų viršutinės ribos yra nustatomos vadovaujantis Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodika, patvirtinta Komisijos 2015 m. sausio 15 d. nutarimu Nr.O3-3.

Elektros energijos skirstymo paslaugos ir visuomeninio tiekimo paslaugos kainų viršutinės ribos yra nustatomos 5 metų reguliavimo periodui (šiuo metu elektros energetikos sektoriui yra taikomas 2016 -2020 metų reguliavimo periodas) ir gali būti koreguojamos ne dažniau kaip du kartus per metus, kai yra esminių vieno ar kelių veiksnių, kuriais remiantis buvo nustatytos viršutinės kainų ribos, pokyčių, įskaitant esminį paslaugų apimtį, infliacijos, mokesčių, kitų objektyvių (nuo rinkos dalyvio nepriklausančių) veiksnių pokyčių.

2017 spalio 16 d. Komisija nustatė elektros energijos skirstymo paslaugos kainos viršutinės ribas 2018 metams:

- skirstymo paslaugos vidutinės įtampos tinklais – 0,798 Euro centų/kWh be PVM (2017 m. – 0,830 Euro centų/kWh be PVM);
- skirstymo paslaugos žemos įtampos tinklais – 1,716 Euro centų/kWh be PVM (2017 m. – 1,655 Euro centų/kWh be PVM).

2017 spalio 16 d. Komisija nustatė elektros visuomeninio tiekimo paslaugos kainos viršutinę ribą 2018 metams:

- visuomeninio tiekimo paslaugos – 0,118 Euro centų/kWh be PVM (2017 m. – 0,143 Euro centų/kWh be PVM).

2017 m. lapkričio 16 d. Komisija nustatė visuomeninės elektros energijos kainos viršutinę ribą 2018 metams buitiniams vartotojams, perkantiems elektros energiją iš:

- vidutinės įtampos tinklų – 6,511 Euro centų/kWh be PVM, (2017 m. antrą pusmetį – 7,102 Euro centų/kWh be PVM);
- žemos įtampos tinklų – 8,772 Euro centų/kWh be PVM, (2017 m. antrą pusmetį – 9,088 Euro centų/kWh be PVM).

2. Kainų viršutinių ribų nustatymas gamtinių dujų sektoriuje:

Gamtinių dujų skirstymo paslaugos kainodara yra reguliuojama Komisijos vadovaujantis Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodika, patvirtinta Komisijos 2013 m. rugsėjo 13 d. nutarimu Nr. O3-367

Gamtinių dujų skirstymo paslaugos kainų viršutinė riba yra nustatoma 5 metų reguliavimo periodui (šiuo metu gamtinių dujų sektoriuje yra taikomas 2014 – 2018 metų reguliavimo periodas) ir gali būti koreguojama kartą per metus pasikeitus infliacijos lygiui, importuojamų (atgabenamų) gamtinių dujų kainoms, mokesčiams, reguliuojamos paslaugos gamtinių dujų kiekiui, teisės aktų reikalavimams, gamtinių dujų įmonėms įgyvendinus su Komisija suderintas investicijas ar nukrypęs nuo pagal Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodiką, patvirtintą Komisijos 2013 m. rugsėjo 13 d. nutarimu Nr. O3-367, nustatytų rodiklių.

2017 m. lapkričio 9 d. Komisija nustatė gamtinių dujų skirstymo paslaugos kainos viršutinę ribą 2018 metams:

- Gamtinių dujų skirstymo paslaugos – 5,52 Euro centų/MWh be PVM, (2017 m. – 7,25 Euro centų/MWh be PVM).

Finansinių ataskaitų patvirtinimas

Bendrovės vadovybė patvirtino šias finansines ataskaitas 2018 m. kovo 6 d. Bendrovės akcininkai turi įstatyminę teisę patvirtinti šias ataskaitas arba nepatvirtinti jų ir reikalauti vadovybės parengti naujas finansines ataskaitas.

2 Apskaitos principai

Toliau pateikiami pagrindiniai apskaitos principai, kuriais vadovaujantis buvo parengtos šios finansinės ataskaitos. Šie apskaitos principai buvo nuosekliai taikomi visiems ataskaitose pateiktiems laikotarpiams, jeigu nenurodyta kitaip.

2.1 Finansinių ataskaitų rengimo pagrindai

Šios finansinės ataskaitos yra parengtos remiantis istorinės įsigijimo savikainos samprata, išskyrus ilgalaikį materialųjį turtą, kuris įvertintas perkainota verte ir tam tikrą finansinį turtą, įvertintą tikrąja verte.

Šios finansinės ataskaitos yra pateiktos eurai ir visos sumos yra suapvalintos iki artimiausio tūkstančio (000 eurų), jei nenurodyta kitaip.

Bendrovės finansinės ataskaitos yra parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus (TFAS), priimtus taikyti Europos Sąjungoje (toliau - ES).

Finansiniai Bendrovės metai sutampa su kalendoriniais metais.

Apskaitos principai, taikyti rengiant finansines ataskaitas yra tokie patys, kaip ir taikyti ankstesniais metais, išskyrus:

a) Naujų ir/ar pakeistų TFAS ir Tarptautinės finansinės atskaitomybės aiškinimo komiteto (TFAAK) išaiškinimų taikymas

2017 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiais finansiniais metais Bendrovė pirmą kartą pritaikė šiuos TFAS ir jų pakeitimus:

„Informacijos atskleidimo iniciatyva“ – 7-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2017 m. sausio 1 d. arba vėliau). 7-ojo TAS pataisomis reikalaujama atskleisti iš finansinės veiklos atsirandančių įsipareigojimų pokyčių suderinimą. Iš finansinės veiklos atsirandančių įsipareigojimų pokyčių suderinimas atskleistas 15 pastaboje.

„Atidėtųjų mokesčių turto, skirto nerealizuotiems nuostoliams, pripažinimas“ – 12-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2017 m. sausio 1 d. arba vėliau;). Standarto pataisomis patikslinami atidėtųjų mokesčių turto, skirto skolos priemonių nerealizuotiems nuostoliams, pripažinimo reikalavimai. Ūkio subjektas turės pripažinti atidėtųjų mokesčių turtą nerealizuotiems nuostoliams, kurie atsiranda diskontuojant skolos priemonių pinigų srautus taikant rinkos palūkanų normas, net ir tuo atveju, jeigu jis ketina laikyti skolos priemonę iki galiojimo pabaigos ir atgavus pagrindinę paskolos sumą nebus mokami jokie mokesčiai. Atidėtųjų mokesčių turto ekonominė nauda atsiranda dėl skolos priemonės turėtojo galimybių gauti pelną ateityje (diskonto išskleidimas) nemokant mokesčių už šį pelną. Standarto pataisos Bendrovės finansinėms ataskaitoms neturi reikšmingos įtakos.

Kiti standartai, pakeitimai ir išaiškinimai, įsigalioję finansiniams metams, prasidedantiems 2017 m. sausio 1 d., nėra aktualūs Bendrovei.

b) Dar neįsigalioję nauji standartai, pakeitimai ir išaiškinimai

Kiti nauji standartai, standartų pataisos ir aiškinimai, kurie taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2017 m. sausio 1 d. arba vėliau, ir kurie nebuvo taikomi rengiant šias finansines ataskaitas, nurodyti toliau:

9-asis TFAS „Finansinės priemonės: klasifikavimas ir vertinimas“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau). Pagrindiniai naujajame standarte numatyti reikalavimai:

- Finansinių turtą reikalaujama suskirstyti į tris grupes pagal tai, kaip jis yra vertinamas: finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas amortizuota savikaina; finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis; ir finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais.
- Skolos priemonių klasifikavimas priklauso nuo ūkio subjekto finansinio turto valdymo verslo modelio ir ar sutartiniai pinigų srautai apima tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimus. Jeigu skolos priemonė laikoma sutartiniais pinigų srautams gauti, ji gali būti apskaitoma amortizuota savikaina, jeigu ji taip pat tenkina tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimo reikalavimą. Skolos priemonės, kurios tenkina tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimo reikalavimą ir kurios sudaro ūkio subjekto portfelio, kuriame pinigų srautams gauti skirtas turtas yra laikomas ir parduodamas, gali būti pripažįstamas finansiniu turtu, vertinamu tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis. Finansinis turtas, kuris neapima pinigų srautų, tenkinančių tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimų reikalavimą, turi būti vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais (pavyzdžiui, išvestinės finansinės priemonės). Įterptosios išvestinės finansinės priemonės nuo šiol neatskiriamos nuo finansinio turto, tačiau į jas atsižvelgiama vertinant, ar vykdomas tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimo reikalavimas.
- Investicijos į nuosavybės priemones visada vertinamos tikrąja verte. Tačiau vadovybė gali priimti neatšaukiamą sprendimą pripažinti tikrosios vertės pasikeitimą kitomis bendrosiomis pajamomis je, jeigu priemonė nėra skirta parduoti. Jeigu nuosavybės priemonė klasifikuojama kaip skirta parduoti, tikrosios vertės pasikeitimas pripažįstamas pelnu ar nuostoliais.
- Daugelis 39-ajame TAS numatytų reikalavimų, susijusių su finansinių įsipareigojimų klasifikavimu ir vertinimu, buvo perkelti į 9-ąjį TFAS be pakeitimų. Pagrindinis pasikeitimas yra tas, kad ūkio subjektas kitų bendrųjų pajamų straipsnyje turės pateikti kredito rizikos, išylančios dėl finansinių įsipareigojimų, klasifikuojamų kaip vertinamų tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais, pokyčių poveikį.
- 9-ajame TFAS nustatytas naujas vertės sumažėjimo nuostolių pripažinimo modelis – tikėtinų kredito nuostolių (TKN) modelis. Standarte numatytas trijų etapų metodas, grindžiamas finansinio turto kredito kokybės pokyčiu nuo pirminio pripažinimo momento. Praktikoje naujosios taisyklės reiškia, kad ūkio subjektai, apskaitoje pirmą kartą pripažindami finansinį turtą, kurio kredito kokybė nėra pablogėjusi, apskaitoje turės iš karto registruoti numatomus nuostolius, kurių suma lygi 12 mėnesių tikėtinų kredito nuostolių sumai (prekybos gautinų sumų atveju, tikėtinų kredito nuostolių sumai už visą terminą). Tuo atveju, jeigu kredito rizika yra labai išaugusi, vertės sumažėjimas vertinamas nustatant tikėtinų kredito nuostolių sumą už visą terminą, o ne už 12 mėnesių. Modelyje numatyti procedūriniai supaprastinimai, apimantys lizingo ir prekybos gautinas sumas.
- Apsidraudimo sandorių apskaitos reikalavimai buvo pakeisti, siekiant juos labiau suderinti su rizikos valdymu. Standarte numatyta galimybė ūkio subjektams pasirinkti, ar taikyti 9-ajame TFAS numatytus apsidraudimo sandorių apskaitos reikalavimus, ar toliau taikyti 39-ąjį TAS visoms apsidraudimo nuo rizikos priemonėms, nes dabartinis standartas šiuo metu neapima makro apsidraudimo sandorių apskaitos.

Bendrovė 9-ąjį TFAS taikys modifikuotai retrospektyviai nuo 2018 m. sausio 1 d. Bendrovės vertinimu, standartas neturės įtakos 2017 m. gruodžio 31 d. bendrovės turimo finansinio turto klasifikavimui: paskolos ir gautinos sumos toliau bus klasifikuojamos kaip vertinamos amortizuota savikaina, finansinis turtas apskaitomas tikrąja verte per pelną (nuostolius) bus apskaitomas tokiu pas būdu. Naujasis standartas neturės įtakos finansinių įsipareigojimų klasifikavimui, nes keičiasi tik per pelną (nuostolius) apskaitomų finansinių įsipareigojimų klasifikavimas, o Bendrovė tokių įsipareigojimų neturi.

Bendrovės vertinimu, standartas neturės įtakos finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų vertinimui išskyrus tai, kad pagal naujojo standarto reikalavimus perskaičiuotas gautinų sumų vertės sumažėjimas padidės 333 tūkst. eurų. Šį standarto taikymo įtaką 2018 m. finansinėse ataskaitose bus apskaityta mažinant nepaskirstyto rezultato straipsnį ir pripažįstant papildomą gautinų sumų vertės sumažėjimą.

15-asis TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau). Naujame standarte pateiktas pagrindinis principas, kuriuo remiantis pajamos turi būti pripažįstamos sandorio kaina tuomet, kai prekės arba paslaugos perduodamos klientui. Komplexinės prekės ar paslaugos, kurias galima išskirti, turi būti pripažįstamos atskirai ir bet kokios nuolaidos ar lengvatos, taikomos sutarties kainai, paprastai turi būti priskiriamos atskiriems elementams. Jeigu atlygis yra skirtingas dėl tam tikrų priežasčių, turi būti pripažįstamos minimalios sumos, jeigu rizika, kad jos bus atstatytos, nėra reikšminga. Sąnaudos, patirtos siekiant užtikrinti sutarčių su klientais sudarymą, turi būti kapitalizuojamos ir amortizuojamos per sutarties naudos suvartojimo laikotarpį.

15-ojo TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“ pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau). Pataisomis nekeičiami pagrindiniai standarto principai, tačiau patikslinamas šių principų taikymas. Pataisomis patikslinama, kaip nustatyti veiklos įsipareigojimą (pasižadėjimas perduoti prekę ar paslaugą klientui) sutartyje; kaip nustatyti, ar įmonė yra savo sąskaita veikiantis subjektas (prekės ar paslaugos teikėjas) ar agentas (atsakingas už prekės ar paslaugos teikimo organizavimą); ir kaip nustatyti, ar licencijos suteikimo pajamos turėtų būti pripažįstamos tam tikru momentu ar per tam tikrą laikotarpį. Be šių patikslinimų pataisose numatytos dvi papildomos išimties, siekiant sumažinti sąnaudas ir sudėtingumą įmonei pirmą kartą taikant naująjį standartą.

Bendrovė 15-ąjį TFAS taikys modifikuotai retrospektyviai nuo 2018 m. sausio 1 d. Bendrovės vertinimu, naujojo standarto reikalavimai neturės įtakos elektros energijos pardavimo ir skirstymo, gamtinių dujų skirstymo pajamų pripažinimui, tačiau pasikeis pajamų iš naujų vartotojų prijungimo pripažinimas.

Pritaikius 15-tąjį TFAS Naujų vartotojų (toliau - NV) pajungimo prie elektros sistemos paslaugos pajamoms, Bendrovė šias pajamas turės pripažinti per laikotarpį, skirtingai nuo šiuo metu taikomo metodo (pajamos pripažįstamos įvykdžius įsipareigojimą). Kadangi naujas vartotojas pagal galiojančius teisės aktus turi sudaryti su Bendrove persiuntimo arba visuomeninio/garantinio tiekimo sutartį, tai reiškia, kad vartotojo prijungimas prie tinklo nėra atskiras įvykdytas įsipareigojimas pagal 15-tąjį TFAS, bet yra neatsiejamas nuo elektros energijos persiuntimo paslaugos, todėl NV pajungimo pajamos turi būti pripažįstamos per elektros energijos skirstymo paslaugos teikimo laikotarpį. Dėl šio pasikeitimo sukauptos NV pajungimo pajamos, kurios buvo pripažintos pajamomis iš karto laikotarpiu nuo 2009 liepos 2 d. iki 2017 m. gruodžio 31 d., turės būti perskaičiuotos retrospektyviai ir pripažintos per numatomą elektros energijos skirstymo paslaugų teikimo NV laikotarpį. Toks pajamų pripažinimas vadovybės vertinimu sumažins Bendrovės nepaskirstytą pelną 73 mln. eurų (suma nustatyta neįvertinus diskontavimo įtakos) bei padidins ateinančių laikotarpių pajamas atitinkamu dydžiu. Mokestinė įtaka sudarytų 11 mln. eurų ir būtų apskaityta taip pat nepaskirstytojo

**AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Agonų g. 24, Vilnius, Lietuva
FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
Už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.**

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

pelno straipsnyje. Bendrovės NV pajungimo prie elektros tinklų pajamoms, sukauptoms iki 2009 m. liepos 1 d., TFAS 15-ojo įsigaliojimas įtakos neturės, kadangi jos buvo pripažįstamos per laikotarpį.

Pažymėtina, kad šiuo metu yra inicijuoti Elektros energetikos įstatymo, reglamentuojančio Bendrovės visuomeninio tiekimo funkcijos vykdymą pakeitimai, kurie gali reikšmingai pakeisti reguliacinę aplinką. Įgyvendinus šiuos pakeitimus reguliacinė aplinka leis vartotojams užsitikrinti elektros energijos pasiuntimo paslaugas nesudarant tiesioginės paslaugų sutarties su Bendrove, o pasirašant sutartį su tiekimo įmone. Tokiu atveju elektros NV prijungimo pajamų pripažinimo būdas galėtų pasikeisti NV gautas pajamas pripažįstant, kuomet prijungimo paslauga yra suteikta.

Taikant 15-tąjį TFAS dujų segmente NV pajungimo paslaugos pajamos, sukauptos ir finansinės padėties ataskaitoje pripažintos per sukurto prijungimo metu ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laikotarpį (t.y. atidėtosios), bus pripažintos įvykdžius pajungimo įsipareigojimą. Toks vadovybės vertinimas yra pagrįstas tuo, kad Bendrovės klientai turi galimybę gamtinių dujų skirstymo paslaugas užsitikrinti per tiekimo sutartį, sudaromą su gamtinių dujų tiekimo įmone. Tokia galimybė naudojasi didžioji dauguma Bendrovės klientų. Tokiu atveju vienintelė Bendrovės sutartis, sudaroma su vartotoju, yra NV prijungimo sutartis ir pagal ją visi įsipareigojimai prieš vartotoją yra įgyvendinti, kuomet prijungimo paslauga yra suteikta. Vadovybės vertinimu toks pajamų pripažinimas didins Bendrovės nepaskirstytą rezultatą 44 mln. eurų ir mažins ateinančių laikotarpių pajamas atitinkamu dydžiu. Tačiau NV pajungimo atidėtosios pajamos turėjo įtakos dujų segmento IMT vertei (t.y. atliekant vertės sumažėjimo testą atidėtosios NV pajungimo pajamos mažino dujų segmento ilgalaikio materialiojo turto balansinę vertę), todėl toks pajamų apskaitymas galimai turėtų neigiamos įtakos dujų segmento ilgalaikio materialiojo turto balansinei vertei, nes ji taptų didesnė nei atsiperkamoji turto vertė, o vertės koregavimas būtų atspindėtas per Bendrovės nepaskirstytą rezultatą 15-ojo TFAS pritaikymo pirmąjį kartą momentu. Šių dujų segmento perskirstymų, įskaitant ir mokestinę įtaką, bendra suma būtų lygi nuliui.

Bendra TFAS 15-ojo įsigaliojimo įtaka 2018 m. sausio 1 d. pateikiama lentelėje žemiau:

	Elektros segmentas	Gamtinių dujų segmentas	Viso
Ilgalaikis materialusis turtas	-	(44)	(44)
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	11	7	18
	11	(37)	(26)
Atidėtosios pajamos	73	(44)	29
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimas	-	7	7
	73	(37)	36
Nepaskirstytasis pelnas	(62)	-	(62)

„Turto pardavimas ar įnašai tarp investuotojo ir jo asocijuotosios įmonės ar bendrosios įmonės“ – 10-ojo TFAS ir 28-ojo TAS pataisos (taikymo datą nustatys Tarptautinių apskaitos standartų valdyba; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). Šiose pataisose aptartas neatitiktumas tarp 10-ojo TFAS ir 28-ojo TAS reikalavimų, susijusių su turto pardavimu ar įnašais tarp investuotojo ir jo asocijuotosios įmonės arba bendrosios įmonės. Pagrindinė šių pataisų pasekmė yra ta, kad visa pelno ar nuostolio suma pripažįstama tuomet, kai sandoris apima verslą. Pelnas ar nuostolis pripažįstami iš dalies tuomet, kai sandoris apima turtą, kuris nėra verslas, net jei šis turtas priklauso patronuojamai įmonei, o patronuojamos įmonės akcijos perleidžiamos sandorio metu. Bendrovė nesitiki, kad šios standartų pataisos turės reikšmingos įtakos jos finansinėms ataskaitoms.

16-asis TFAS „Nuoma“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau). Naujajame standarte numatyti nuomos pripažinimo, vertinimo, pateikimo, informacijos atskleidimo principai. Pagal visas nuomos rūšis nuomininkas įgyja teisę naudoti turtą nuomos pradžioje ir, jeigu nuomos mokėjimai atliekami per tam tikrą laikotarpį, taip pat gauna finansavimą. Dėl to, 16-uoju TFAS panaikinamas nuomos skirstymas į veiklos nuomą arba finansinę nuomą, kaip to reikalaujama 17-ajame TAS, o vietoj to pateikiamas bendras nuomininko apskaitos modelis. Nuomininkai turi pripažinti: (a) visų nuomos rūšių, kurių laikotarpis ilgesnis nei 12 mėnesių, turtą ir įsipareigojimus, išskyrus atvejus, kai pagal nuomos sutartį perduodamo turto vertė yra nedidelė; (b) nuomos turto nusidėvėjimą atskirai nuo palūkanų už nuomos įsipareigojimus pelno (nuostolių) ataskaitoje. Į 16-ąjį TFAS iš esmės perkeltami 17-jame TAS apibrėžti nuomotojo apskaitos reikalavimai. Dėl šios priežasties nuomotojas toliau turi skirstyti nuomą į veiklos nuomą arba finansinę nuomą ir apskaitoje skirtingai registruoti šias dvi nuomos rūšis. Bendrovė 16-asis TFAS taikys nuo 2019 m. sausio 1 d. Finansinės padėties ataskaitose įsipareigojimus pagal neatšaukiamas nuomos sutartis kapitalizuos.

„Mokėjimo akcijomis sandorių klasifikavimas ir vertinimas“ – 2-ojo TFAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). Pataisos reiškia, kad ne rinkos veiklos rezultatų teisių suteikimo sąlygos turės tą patį poveikį mokėjimo akcijomis sandorių, kurie padengiami pinigais, vertinimui, kaip ir nuosavybės priemonėmis padengiamam atlygiui. Pataisomis taip pat patikslinamas sandorio su grynųjų atsiskaitymo elementu klasifikavimas, kuomet ūkio subjektas atsako išduoti tam tikrą nuosavybės priemonių dalį, kuri kitu atveju būtų išduota sandorio šaliai pasinaudojus teise (ar suteikus teisę) mainais už sandorio šalies mokestinės prievolės, susijusios su mokėjimu akcijomis, įvykdymą. Visi tokie susitarimai į apskaitą bus traukiami kaip padengiami nuosavybės priemonėmis. Galiausiai, pataisomis taip pat pateikiami šie pinigais padengiamų mokėjimo akcijomis sandorių, kurie modifikuojami taip, kad taptų padengiamais nuosavybės priemonėmis, apskaitos patikslinimai: (a) mokėjimas akcijomis vertinamas remiantis modifikavimo dieną galiojančia nuosavybės priemonių, suteiktų atliekant modifikavimą, tikrąja verte; (b) įvykdžius modifikavimą įsipareigojimo pripažinimas nutraukiamas; (c) nuosavybės priemonėmis padengiamas mokėjimas akcijomis pripažįstamas tokia apimtimi, kokia paslaugos buvo suteiktos iki modifikavimo įvykdymo dienos; ir (d) skirtumas tarp modifikavimo dieną galiojančios įsipareigojimo balansinės vertės ir tą pačią dieną nuosavybėje pripažintos sumos nedelsiant pripažįstamas pelnu ar nuostoliais. Šios pataisos neturės įtakos Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

9-ojo TFAS „Finansinės priemonės“ taikymas drauge su 4-uoju TFAS „Draudimo sutartys“ – 4-ojo TFAS pataisos (taikomos, atsižvelgiant į pasirinktą metodą, metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau, tiems ūkio subjektams, kurie pasirinko taikyti laikiną išimtį arba tuomet, kai ūkio subjektas pirmą kartą pradeda taikyti 9-ąjį TFAS, tiems ūkio subjektams, kurie pasirinko taikyti apdangalo (angl. overlay) metodą). Pataisomis siekiama spręsti susirūpinimą keliančius klausimus dėl naujojo finansinių priemonių standarto (9-ojo TFAS) taikymo prieš pradedant taikyti TASV rengiamą standartą, kuris pakeis 4-ąjį TFAS. Šie susirūpinimą keliantys klausimai apima laikinus ataskaitose pateikiamų rezultatų svyravimus. Pataisose pristatyti du metodai. (1) Standarto pataisos numato galimybę visoms įmonėms, kurios

**AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Agonų g. 24, Vilnius, Lietuva
FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
Už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.**

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

sudaro draudimo sutartis, kitose bendrosiose pajamose, o ne pelne ar nuostoliuose, pripažinti svyravimus, kurie galėtų atsirasti pradėjus taikyti 9-ąjį TFAS prieš tai, kai bus paskelbtas naujasis draudimo sutarčių standartas (apdangalo (angl. overlay) metodas). Be to, standarto pataisomis numatyta galimybė įmonėms, kurių didžiąją veiklos dalį sudaro draudimo veikla, taikyti pasirinktą laikiną 9-ojo TFAS taikymo išimtį iki 2021 m. 9-ojo TFAS taikymą atidedančios įmonės toliau taikys galiojantį finansinių priemonių standartą (39-ąjį TAS). 4-ojo TFAS pataisomis papildomos standarte jau numatytos pasirinkimo galimybės, kuriomis galima pasinaudoti sprendžiant su laikiniais svyravimais susijusius klausimus. Šios pataisos neturės įtakos Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

2014–2016 m. ciklo Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų metiniai patobulinimai (taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2017 m. sausio 1 d. arba vėliau (12-ojo TFAS pakeitimai) arba 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau (1-ojo TFAS ir 28-ojo TAS pakeitimai); patvirtinti Europos Sąjungos 2018 m. vasario 7 d.). Patobulinimai apima tris standartus. Pataisomis patikslinama, kad 12-ajame TFAS aprašyti informacijos atskleidimo reikalavimai, išskyrus tuos, kurie numatyti B10–B16 straipsniuose, taikomi ūkio subjekto dalims kituose ūkio subjektuose, kurios priskiriamos skirtoms parduoti arba nutraukti veiklai pagal 5-ąjį TFAS. 1-ojo TFAS pataisomis panaikinamos kai kurios trumpalaikės TFAS taikymo išimtys po to, kai šios trumpalaikės taikymo išimtys buvo panaudotos numatyti paskirčiai. 28-ojo TAS pataisomis patikslinama, kad rizikos kapitalo organizacijos ar panašūs ūkio subjektai kiekvienos investicijos atveju gali pasirinkti vertinti ūkio subjektus, į kuriuos investuoja, tikrąja verte. Pataisomis taip pat patikslinama, kad jeigu investuotojas, kuris nėra investicinis subjektas, turi asocijuotąją arba bendrą įmonę, kuri yra investicinis subjektas, investuotojas kiekvienos investicijos atveju atskirai gali pasirinkti toliau taikyti vertinimą tikrąja verte, kurį taiko investiciniu subjektu esanti asocijuotoji ar bendra įmonė, arba atstatyti vertinimą tikrąja verte tuomet, kai pradėdamas taikyti nuosavybės metodą.

„Investicinio turto perkėlimas“ – 40-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). Pataisomis patikslinama, kad perkėlimas į investicinį turtą arba iš jo gali būti atliekamas tik tada, kai pasikeičia turto naudojimo paskirtis. Šis pasikeitimas turi būti pagrįstas įrodymais: ketinimo pasikeitimas, pats savaime, nėra pakankamas įrodymas perkėlimui pagrįsti.

TFAAK 22-asis aiškinimas „Sandoriai užsienio valiuta ir avansinis mokėjimas“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintas Europos Sąjungos). Aiškinimas taikomas tuomet, kai ūkio subjektas sumoka arba gauna avansinį mokėjimą pagal sutartis, sudarytas užsienio valiuta. Aiškinimu patikslinama, kad sandorio data, t. y. data, kurią nustatomas valiutų kursas, yra data, kurią ūkio subjektas atlieka pirminį nepiniginio turto ar nepiniginio įsipareigojimo, atsiradusio dėl avansinio mokėjimo, pripažinimą. Tačiau ūkio subjektas turi priimti sprendimą tam, kad nustatytų, ar išankstinis mokėjimas yra piniginis ar nepiniginis turtas, ar įsipareigojimas pagal 21-ojo TAS, 32-ojo TAS gaires ir principų sistemą apskaitos standartams rengti. Šios pataisos neturės įtakos Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

17-asis TFAS „Draudimo sutartys“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2021 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintas Europos Sąjungos). 17-ujuo TFAS pakeičiamas 4-asis TFAS, kuriuo remiantis įmonėms suteikta galimybė draudimo sutarčių apskaitai toliau taikyti dabartinę praktiką. Dėl šios priežasties investuotojams buvo sunku palyginti panašių draudimo įmonių finansinius veiklos rezultatus. 17-asis TFAS – tai bendrais principais grindžiamas standartas, nustatantis apskaitos reikalavimus visoms draudimo sutarčių rūšims, įskaitant draudiko turimas perdraudimo sutartis. Standartu reikalaujama draudimo sutarčių grupes pripažinti ir vertinti: (i) būsimųjų pinigų srautų (iš sutarties vykdymo kylančių pinigų srautų) dėl rizikos koreguota dabartine verte, kuri atspindi visą turimą informaciją apie iš sutarties vykdymo kylančius pinigų srautus, atitinkančią rinkoje stebimus duomenis; pridėdant (jei ši vertė yra įsipareigojimas) arba atimant (jei ši vertė yra turtas) (ii) sumą, atspindinčią iš sutarčių grupės neuždirbtą pelną (sutartyje numatytą paslaugos maržą). Iš draudimo sutarčių grupės gaunamą pelną draudikai pripažins per visą draudimo apsaugos suteikimo laikotarpį ir tuo momentu, kuomet jie perleidžia riziką. Jei sutarčių grupė yra arba tampa nuostolinga, ūkio subjektas nuostolį pripažins nedelsiant. Šis TFAS neturės įtakos Bendrovės finansinei būklei ar veiklos rezultatams.

TFAAK 23-asis aiškinimas „Neaiškumas dėl pelno mokesčio apskaitymo“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintas Europos Sąjungos). 12-asis TAS nurodo, kaip turi būti apskaitomas atskaitinio laikotarpio pelno mokestis ir atidėtas pelno mokestis, tačiau nenurodo, kaip atspindėti neaiškumo poveikį. Šiuo aiškinimu patikslinama, kaip turi būti taikomi 12-ajame TAS numatyti pripažinimo ir vertinimo reikalavimai, jeigu egzistuoja neaiškumas dėl pelno mokesčio apskaitymo. Ūkio subjektas turi nustatyti, ar neaiškumai dėl mokesčio apskaitymo turi būti vertinami kiekvienas atskirai ar kartu su vienu arba daugiau kitų neaiškumų dėl mokesčio apskaitymo, atsižvelgiant į tai, kuris būdas padės ūkio subjektui geriau įvertinti neaiškumo išnykimo tikimybę. Ūkio subjektas turi vadovautis prielaida, kad mokesčių administratorius patikrins sumas, kurias jis turi teisę patikrinti ir, atlikdamas tokius patikrinimus, bus išsamiai susipažinęs su visa susijusia informacija. Jei ūkio subjektas nusprendžia, kad nėra tikėtina, jog mokesčių administratorius sutiks su neaiškumo dėl mokesčio apskaitymo, neaiškumo poveikis bus atspindimas nustatant susijusį apmokestinamąjį pelną arba nuostolį, mokesčių bazę, nepanaudotus mokesčių nuostolius, nepanaudotus mokesčių kreditus ar mokesčių tarifus, taikant labiausiai tikėtiną sumą arba numatomą vertę, atsižvelgiant į tai, kuris metodas padės ūkio subjektui geriau įvertinti neaiškumo išnykimo tikimybę. Ūkio subjektas atskleis faktų ir aplinkybių pasikeitimą ar naujos informacijos poveikį, kuris turi įtakos aiškinime reikalaujamiems sprendimams ar apskaitiniams įvertinimams, kaip apskaitinio įvertinimo pasikeitimą. Faktų ir aplinkybių pasikeitimų ar naujos informacijos, dėl kurių gali būti iš naujo įvertinamas sprendimas ar apskaitinis įvertinimas, pavyzdžiai apima, tačiau tuo neapsiriboja, mokesčių administratoriaus patikrinimus ar veiksmus, mokesčių administratoriaus nustatytą taisyklių pakeitimus arba mokesčių administratoriaus teisės atlikti mokesčio apskaitymo patikrinimą ar pakartotinį patikrinimą galiojimo pasibaigimą. Mokesčių administratoriaus pritarimo ar nepritarimo dėl mokesčio apskaitymo nebuvimas pats savaime neturėtų būti laikomas faktų ir aplinkybių pasikeitimu ar nauja informacija, turinčiais įtakos aiškinime reikalaujamiems sprendimams ar apskaitiniams įvertinimams. Bendrovė vertina, kokią įtaką aiškinimas turės Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

„Išankstinio mokėjimo savybės su neigiama kompensacija“ – 9-ojo TFAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). Pataisomis leidžiama amortizuota savikaina vertinti tam tikras paskolas ir skolos vertybinius popierius, kurie gali būti iš anksto apmokami verte, mažesne už amortizuotą savikainą, pavyzdžiui, tikrąja verte arba verte, kuri apima pagrįstą skolininkui mokėtiną kompensaciją, lygią rinkos palūkanų normos padidėjimo per likusį priemonės galiojimo laikotarpį poveikio dabartinei vertei. Be to, tekste, kuriuo papildytas standarto išvadų pagrindas, dar kartą patvirtinami 9-ajame TFAS pateikti galiojantys nurodymai, kad tam tikrų amortizuota savikaina vertinamų finansinių įsipareigojimų sąlygų pakeitimai ar mainai, dėl kurių pripažinimas nenutraukiamas, lems pelno ar nuostolio atsiradimą, kurie bus pripažįstami pelnu ar nuostoliu. Todėl ataskaitas teikiantys ūkio subjektai daugeliu atveju negalės patikslinti faktinių palūkanų normos už likusį paskolos galiojimo laikotarpį tam, kad išvengtų poveikio pelnui ar nuostoliams dėl paskolos sąlygų pakeitimo. Bendrovė vertina, kokią įtaką pataisos turės Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

„Ilgalaikės dalys asocijuotosiose ir bendrosiose įmonėse“ – 28-ojo TAS pataisos (taikomos metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos). Pataisomis patikslinama, kad ataskaitas teikiantys ūkio subjektai turi taikyti 9-ąjį TFAS ilgalaikėms paskoloms, privilegijuotosioms akcijoms ir panašioms priemonėms, kurios sudaro dalį gryniosios investicijos į nuosavybės metodu vertinamą įmonę, į kurią investuojama, iki kol jie galės sumažinti tokią balansinę vertę įmonės, į kurią investuojama, nuostolio dalimi, kuri viršija investuotojo dalį įmonėje, į kurią investuojama. Bendrovė vertina, kokią įtaką pataisos turės Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

2015–2017 m. ciklo Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų metiniai patobulinimai (taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtinti Europos Sąjungos). Smauros apimties pataisos turės įtakos keturiems standartams. 3-jojo TFAS pataisomis patikslinta, kad įsigijantis ūkio subjektas turi iš naujo įvertinti jo anksčiau turėtą bendros veiklos dalį tuomet, kai jis įgyja verslo kontrolę. Priešingai, 11-ajame TFAS dabar aiškiai nurodoma, kad investuotojas neturi iš naujo įvertinti savo anksčiau turėtos dalies tuomet, kai jis įgyja bendros veiklos bendrą kontrolę, panašiai kaip numato galiojantys reikalavimai, kuomet asocijuotoji įmonė tampa bendrąja įmone ir atvirkščiai. 12-ojo TAS pataisomis paaiškinama, kad ūkio subjektas pripažįsta visas su dividendais susijusias pelno mokesčio pasekmes, jeigu jis pripažino sandorius ar įvykius, dėl kurių buvo gautas susijęs paskirstytinas pelnas, pavyzdžiui, pelne ar nuostoliuose arba kitose bendrosiose pajamose. Dabar aišku, kad šis reikalavimas taikomas visomis aplinkybėmis tol, kol finansinių priemonių, klasifikuojamų kaip nuosavybė, mokėjimai yra pelno paskirstymai, o ne tik tais atvejais, kai mokestinės pasekmės atsiranda dėl skirtingų mokesčių tarifų, taikomų paskirstytajam ir nepaskirstytajam pelnui. Persvarstytame 23-ajame TAS dabar aiškiai nurodyta, kad konkretaus turto finansavimui specialiai pasiskolintos lėšos neįtraukiamos į bendrąsias kapitalizuojamas skolinimosi išlaidas tik tol, kol konkretus turtas nėra iš esmės užbaigtas. Bendrovė vertina, kokią įtaką pataisos turės Bendrovės finansinėms ataskaitoms.

Kiti paskelbti, bet dar neįsigalioję standartai ar jų patobulinimai, tikėtina, neturės reikšmingos įtakos Bendrovei.

2.2 Investicijos į asocijuotas įmones

Investicijos į asocijuotas įmones, kurioms Bendrovė daro reikšmingą įtaką, yra apskaitomos nuosavybės metodu, išskyrus atvejus, kai investicija įgyjama ir laikoma vien tam, kad būtų parduota artimiausiu laiku (ne vėliau kaip per 12 mėnesių nuo įsigijimo) ir vadovybė aktyviai ieško pirkėjo.

Vadovaujantis nuosavybės metodu, investicijos pradžioje pripažįstamos įsigijimo savikaina, o balansinė vertė didinama arba mažinama, atsižvelgiant į investuotojui tenkančią įsigytos įmonės pelno ar nuostolio dalį po įsigijimo.

Bendrovei tenkanti pelno ar nuostolio dalis po įsigijimo datos yra pripažįstama pelne (nuostolyje), o jai tenkantys kitų bendrųjų pajamų pasikeitimai po įsigijimo datos yra pripažįstami kitose bendrosiose pajamose, atitinkamai koreguojant investicijos balansinę vertę. Kai Bendrovei tenkanti asocijuotos įmonės nuostolių dalis lygi ar viršija jos turimą nuosavybės dalį asocijuotoje įmonėje, įskaitant visas užtikrinimo priemonėmis negarantuotas gautinas sumas, Bendrovė toliau nepripažįsta nuostolių, nebent ji prisiėmė įsipareigojimus ar atliko mokėjimus asocijuotos įmonės vardu.

Kiekvieną finansinių ataskaitų sudarymo dieną Bendrovė įvertina, ar yra objektyvių įrodymų, kad investicijos į asocijuotą įmonę vertė sumažėjo. Jei tokių požymių yra, Bendrovė apskaičiuoja vertės sumažėjimo sumą, kurios dydis lygus asocijuotos įmonės atstatomosios ir balansinės vertės skirtumui ir pripažįstą šią sumą asocijuotų įmonių pelno (nuostolių) dalies straipsnyje bendrųjų pajamų ataskaitoje.

2.3 Segmentų atskleidimas

Informacija apie veiklos segmentus atskleidžiama vadovaujantis tuo pačiu metodu, kuris naudojamas teikiant informaciją ūkio subjekto pagrindiniam sprendimui priimančiam asmeniui. Pagrindinis sprendimas priimantis asmuo, kuris yra atsakingas už išteklių paskirstymą ir veiklos segmentų veiklos rezultatų įvertinimą, yra Valdyba, priimanti strateginius sprendimus.

Vadovybės vertinimu, Bendrovė turi du verslo segmentus - elektros energijos tiekimas ir skirstymas, bei dujų skirstymas. Bendrovė turi vieną geografinį segmentą – Lietuvos Respubliką. Pagrindinis sprendimas priimantis asmuo stebi rezultatus remdamasis finansinėmis ataskaitomis, kurios yra parengtos naudojant tuos pačius apskaitos principus kaip ir finansinėse ataskaitose pagal TFAS, t. y. informaciją apie pelną ar nuostolius, įskaitant nurodytas pajamas ir sąnaudas. Pagrindinis sprendimas priimantis asmuo neanalizuoja segmentų pagal informaciją apie turtą ir įsipareigojimus.

2.4 Nematerialusis turtas

(a) Kompiuterių programinė įranga

Įsigytos kompiuterių programinės įrangos licencijos kapitalizuojamos remiantis su konkrečios programinės įrangos įsigijimu ir parengimu naudojimui susijusiomis išlaidomis. Šios išlaidos amortizuojamos per jų įvertintą naudingo tarnavimo laikotarpį (3 metai).

(b) Kitas nematerialusis turtas

Nematerialusis turtas, iš kurio Bendrovė tikisi gauti ekonominės naudos ateityje, apskaitomas įsigijimo savikaina, sumažinta sukauptos amortizacijos ir vertės sumažėjimo nuostolio suma. Amortizacija skaičiuojama taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą per 3-4 metų įvertintą ekonominės naudos gavimo laikotarpį.

2.5 Ilgalaikis materialusis turtas

Ilgalaikis materialusis turtas apskaitomas perkainota verte, nustatyta remiantis periodiškais, (pakankamai reguliariais, kad būtų užtikrinta, jog balansinė vertė reikšmingai nesiskiria nuo tos, kuri būtų buvusi nustatyta remiantis tikrąja verte balanso dieną) nepriklausomų turto vertintojų atliktais vertinimais, ir sumažinta sukaupto nusidėvėjimo bei vertės sumažėjimo suma, išskyrus skirstomuosius dujotiekius ir jų įrenginius, dujų technologinę įrangą ir statinius, kurie apskaitomi savikainos metodu. Visas sukauptas nusidėvėjimas bei vertės sumažėjimas perkainojimo metu sudengiamas su bendrąja turto verte ir likusi suma koreguojama iki perkainotos turto vertės.

Ilgalaikio materialiojo turto grupėms, apskaitomoms savikainos metodu, iš ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo vertės yra atimamas sukauptas nusidėvėjimas ir sukaupti vertės sumažėjimo nuostoliai.

Pradinę ilgalaikio materialiojo turto vertę sudaro įsigijimo kaina, įskaitant negrąžinamą įsigijimo mokesčius ir visas tiesiogiai priskirtinas išlaidas, susijusias su turto parengimu jo numatytam naudojimui, bei palūkanos už paskolas.

Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo metu susidariusi apskaitinės vertės padidėjimo suma yra pripažįstama kitose bendrosiose pajamose, o paskui didinamas perkainojimo rezervas nuosavame kapitale. Vėlesnio turto perkainojimo metu susidariusi apskaitinės turto vertės sumažėjimo suma, kuri padengia ankstesnius to paties turto vertės padidėjimus, pripažįstama kitose bendrosiose pajamose ir šia suma yra mažinamas perkainojimo rezervas nuosavame kapitale. Visi kiti sumažėjimai apskaitomi pelno (nuostolių) dalyje. Vertės padidėjimas, kuris padengia ankstesnius vertės sumažėjimus, apskaitomas pelno (nuostolių) dalyje. Visos kitos ilgalaikio materialiojo turto perkainojimo metu susidariusios

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva
FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
Už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

apskaitinės vertės padidėjimo sumos yra pripažįstamos kitose bendrosiose pajamose, o paskui didinamas perkainojimo rezervas nuosavame kapitale. Kiekvienais metais skirtumas tarp perkainoto turto nusidėvėjimo, parodyto pelno (nuostolių) dalyje, bei nusidėvėjimo, apskaičiuoto remiantis turto pradine verte, perkeliama iš perkainojimo rezervo į nepaskirstytąjį pelną, įvertinus atidėtojo pelno mokesčio poveikį.

Turto nusidėvėjimas apskaičiuojamas taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą, nurašant turto perkainotą vertę iki likvidacinės vertės per šiuos nustatytus naudingo tarnavimo laikotarpius:

Pastatai	15 - 60 metų
<i>Įskaitant:</i>	
Pastatai inžineriniai	50 metų
35 - 110 kV transformatorinių pastočių pastatai	35 metai
6-10 kV skirstomųjų punktų pastatai	35 metai
10/0.4 kV transformatorinių pastatai	35 metai
Ryšių ir valdymo sistemos pastatai	15-25 metai
Statiniai ir elektros tinklai	5 - 50 metų
<i>Įskaitant:</i>	
35 - 110 kV transformatorių pastočių el. įrenginiai (išskyrus pastatus)	30 metų
6-10 kV skirstomųjų punktų el. įrenginiai (išskyrus pastatus)	30 metų
10/0.4 kV galios transformatoriai	30 metų
35 kV kabelių ir oro linijos	40-45 metai
0.4 - 10 kV kabelių ir oro linijos	15 - 40 metų
35-110 kV galios transformatoriai	40 metų
Ryšių ir valdymo sistemos įranga (išskyrus pastatus)	5 - 45 metų
Hidrotechniniai įrenginiai ir statiniai	50-75 metai
Skirstomieji dujotiekiai ir jų įrenginiai	13-55 metai
Dujų technologinė įranga ir statiniai	18-36 metai
Kitas ilgalaikis materialusis turtas	3 - 50 metų

Turto likvidacinės vertės ir naudingo tarnavimo laikotarpiai reguliariai peržiūrimi ir, prireikus, tikslinami Bendrovėje nustatyta tvarka.

Kai ilgalaikis materialusis turtas nurašomas arba kitaip perleidžiamas, jo įsigijimo vertė bei susijęs nusidėvėjimas toliau nebeapskaitomi finansinėse ataskaitose, o su tuo susijęs pelnas arba nuostolis apskaitomas pelno (nuostolių) dalyje. Pelnas arba nuostoliai, perleidus ilgalaikį materialųjį turtą, yra apskaičiuojami iš gautų pajamų atimant parduoto turto likutinę vertę. Pardavus perkainotą turtą, atitinkama perkainojimo rezervo dalis perkeliama į nepaskirstytąjį pelną (nuostolius).

Vėliau patiriamos išlaidos pridedamos prie turto balansinės vertės arba pripažįstamos kaip atskiras turtas tik tuo atveju, jeigu tikėtina, kad ateityje Bendrovė iš šio turto gaus ekonominės naudos ir šio turto savikaina gali būti patikimai įvertinta. Pakeistos dalies apskaitinės vertės pripažinimas finansinėse ataskaitose nutraukiamas. Visos kitos remonto ir eksploatacijos išlaidos yra apskaitomos to laikotarpio, kai jos buvo patirtos, pelne ar nuostoliuose.

Nebaigta statyba perkeliama į atitinkamas ilgalaikio materialiojo turto grupes tuomet, kai ji užbaigiama ir turtas yra parengtas jo numatytam naudojimui.

Skolinimosi išlaidos, susijusios su turto, kurio parengimas naudojimui ilgai trunka (virš 6 mėn.) ir turto vertė viršija 100 tūkst. EUR, įsigijimu, statyba ar gamyba, kapitalizuojamos kaip to turto savikainos dalis.

2.6 Finansinis turtas

Bendrovė finansinį turtą skirsto į finansinį turtą, apskaitomą tikrąja verte per pelną (nuostolius), finansinį turtą, laikomą iki išpirkimo termino, suteiktas paskolas ir gautinas sumas ir galimą parduoti finansinį turtą. Finansinio turto pirkimai ir pardavimai apskaitoje registruojami sandorio dieną. Finansinis turtas, išskyrus finansinį turtą, vertinamą tikrąja verte per pelną (nuostolius), pradžioje apskaitomas tikrąja verte, pridedant sandorio sudarymo išlaidas.

(a) Paskolos ir gautinos sumos

Paskolos ir gautinos sumos yra neišvestinis finansinis turtas, kuriam nustatyti fiksuoti ar kitaip nustatomi mokėjimai ir kuris nekotiruojamas aktyvioje rinkoje. Jos pripažįstamos trumpalaikiu turtu, išskyrus tas paskolas ir gautinas sumas, kurių grąžinimo terminas yra ilgesnis nei 12 mėnesių po finansinės padėties ataskaitos parengimo dienos; tokiu atveju paskolos ir gautinos sumos pripažįstamos ilgalaikiu turtu.

Paskolos ir gautinos sumos pradžioje apskaitomos įsigijimo savikaina (suteikto atlygio tikrąja verte), o vėliau - amortizuota verte, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą. Pelnas arba nuostolis pripažįstami pelno (nuostolių) dalyje pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje tada, kai toks turtas yra nurašomas, sumažėja jo vertė ar jis yra amortizuojamas.

Gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostolis pripažįstamas tuomet, kuomet yra objektyvių įrodymų, kad Bendrovė nesugebės susigrąžinti gautinų sumų iki nustatyto termino. Reikšmingi skolininko finansiniai sunkumai, tikimybė, kad skolininkas bankrutuos arba bus įvykdyta finansinė reorganizacija, taip pat mokėjimų nevykdymas ar uždelsimas – tai gautinų sumų vertės sumažėjimo požymiai. Turto apskaitinė vertė sumažinama, o nuostolių suma pripažįstama pelno (nuostolių) dalyje kitų sąnaudų straipsnyje. Kuomet gautina suma yra nebeatgautina, ji nurašoma mažinant vertės sumažėjimo sumą gautinoms sumoms. Anksčiau nurašytos, tačiau vėliau atgautos sumos apskaitomos pelno (nuostolių) dalyje pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitos kitų sąnaudų straipsnyje.

(b) Galimas parduoti finansinis turtas

Galimas parduoti finansinis turtas yra neišvestinis finansinis turtas, kuris yra priskirtas prie galimo parduoti arba nėra klasifikuojamas kaip paskolos ir gautinos sumos, investicijos laikomos iki išpirkimo ar finansinis turtas vertinamas tikrąja verte per pelną (nuostolį). Galimą parduoti finansinį turtą ketinama laikyti neapibrėžtą laikotarpį.

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Agonų g. 24, Vilnius, Lietuva
FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
Už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

Galimas parduoti finansinis turtas įsigijimo momentu apskaitomas tikrąja verte pridėdant įsigijimo kaštus, vėliau perkainojamas tikrąja verte. Nerealizuotas pelnas ar nuostoliai, atsiradę dėl tikrosios vertės pokyčių, apskaitomi kaip kitos bendrosios pajamos, išskyrus vertės sumažėjimo nuostolius ir užsienio valiutos keitimo rezultatą. Kai tokio turto pripažinimas nutraukiamas, visos kitose bendrosiose pajamose sukauptas perkainavimo rezultatas iškeliamas į pelną (nuostolį) bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Finansinio turto pripažinimas nutraukiamas tada, kai baigiasi sutartinių teisių gauti pinigų srautus iš finansinio turto galiojimo terminas arba kai Bendrovė perduoda iš esmės visas finansinio turto nuosavybei būdingas rizikas rūšis ir naudą.

c) Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte per pelną (nuostolius)

Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte per pelną (nuostolius), yra skirstomas į dvi kategorijas: finansinį turtą, skirtą prekiauti, ir finansinį turtą, kurį pripažindama pirmą kartą įmonė nusprendžia tokio turto tikrosios vertės pokyčius pateikti pelno (nuostolių) ataskaitoje. Bendrovė neturi finansinio turto, skirto prekiauti ir šiai kategorijai priskiria tik finansinį turtą, kuris atsiranda iš verslo ar investicijų perleidimo ir yra ne nuosavybės neapibrėžtas atlygis. Jis yra vertinamas tikrąja verte kiekvieną finansinių ataskaitų parengimo datą, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais. Tokio finansinio turto palūkanų pajamos įtraukiamos į palūkanų pajamų eilutę.

2.7 Atsargos

Atsargos apskaitomos savikaina arba grynąja galimo realizavimo verte, priklausomai nuo to, kuri iš jų yra mažesnė. Gamtinių dujų likučio savikaina nustatoma pagal svertinį vidurkį, o likusių atsargų savikaina nustatoma pagal FIFO metodą. Atsargų savikaina apima pirkimo kainą, mokesčius (išskyrus tuos, kurie vėliau Bendrovės susigrąžinami iš mokesčių institucijų), transportavimo, tvarkymo ir kitas išlaidas, tiesiogiai priskirtinas atsargų įsigijimui. Į savikainą neįeina skolinimosi išlaidos.

Grynoji galimo realizavimo vertė yra įvertinta pardavimo kaina, esant įprastoms verslo sąlygoms, atėmus pardavimo sąnaudas.

2.8 Ilgalaikis turtas, skirtas parduoti

Ilgalaikis turtas klasifikuojamas kaip skirtas parduoti tuomet, kai jo apskaitinė vertė iš esmės bus atgauta iš pardavimo sandorio ir pardavimas yra laikomas labai tikėtinu. Ilgalaikis turtas, skirtas parduoti, apskaitomas žemesniąja iš apskaitinės vertės arba tikrosios vertės, atėmus pardavimo išlaidas.

2.9 Pinigai ir pinigų ekvivalentai

Pinigai ir pinigų ekvivalentai apima pinigus kasoje, indėlius iki pareikalavimo bankuose ir kitas trumpalaikes labai likvidžias investicijas, kurių terminas yra ne ilgesnis kaip trys mėnesiai.

Pinigų srautų ataskaitoje pinigai ir pinigų ekvivalentai apima pinigus kasoje, indėlius einamosiose sąskaitose ir kitas trumpalaikes labai likvidžias investicijas, kurių terminas yra ne ilgesnis nei trys mėnesiai, bei banko sąskaitos kreditus (angl. *overdrafts*). Banko sąskaitos kreditai (*overdraft*) apskaitomi finansinės būklės ataskaitos trumpalaikių įsipareigojimų paskolų straipsnyje.

2.10 Prekybos skolos

Prekybos mokėtinos sumos yra sukaupiamos, kuomet kita šalis įvykdo savo įsipareigojimus pagal sutartį, ir pradžioje pripažįstamos tikrąja verte, o vėliau amortizuota savikaina, taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą.

2.11 Paskolos

Paskolos pradžioje apskaitomos tikrąja verte, atėmus patirtas sandorio išlaidas. Vėliau paskolos apskaitomos amortizuota savikaina. Bet koks skirtumas, susidaręs tarp pradžioje pripažintos sumos ir išpirkimo vertės, pripažįstamas pelno (nuostolių) dalyje pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje per skolinimosi laikotarpį, taikant apskaičiuotų palūkanų normos metodą.

Paskolos priskiriamos prie trumpalaikių įsipareigojimų, nebent Bendrovė turi besąlyginę teisę atidėti įsipareigojimo įvykdymą ne mažiau kaip 12 mėnesių po finansinės būklės ataskaitos parengimo dienos.

Skolinimosi išlaidos, susijusios su turto, kurio parengimas naudojimui ilgai (virš 6 mėnesių) trunka ir turto vertė viršija 100 tūkst. EUR., įsigijimu, statyba ar gamyba, kapitalizuojamos kaip to turto savikainos dalis. Kitos skolinimosi išlaidos yra pripažįstamos sąnaudomis, kai patiriamos.

2.12 Pelno mokesčiai

Pelno mokesčio sąnaudos už laikotarpį apima ataskaitinio laikotarpio pelno mokestį ir atidėtąjį pelno mokestį.

(a) Pelno mokesčiai

Ataskaitinių metų pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra apskaityti suma, kuri, tikimasi, bus atgauta arba sumokėta mokesčius administruojančiai institucijai. Skaičiuojant pelno mokestį yra vadovaujama mokesčių įstatymais ir taikomi mokesčio tarifai, kurie galioja finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną.

Standartinis Lietuvos Respublikos įmonėms taikomas pelno mokesčio tarifas 2017 m. buvo 15 proc. (2016 m. –15 proc.).

(b) Atidėtas pelno mokestis

Atidėtas pelno mokestis apskaitomas balansinių įsipareigojimų metodu. Atidėtųjų mokesčių turtas ir įsipareigojimai yra pripažįstami būsimų mokesčių tikslais, pažymint skirtumus tarp turimo turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamos mokesstinės bazės. Atidėtųjų mokesčių įsipareigojimai yra pripažįstami visiems laikiniams skirtumams, kurie vėliau didins apmokestinamąjį pelną, o atidėtųjų mokesčių turtas pripažįstamas tik ta dalimi, kuri tikėtinai ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną. Toks turtas ir įsipareigojimai yra nepripažįstami, jei laikini skirtumai yra susiję su prestižu (arba neigiamu prestižu), arba jei nesusijusio su verslo jungimu sandorio metu pripažintas turtas ar įsipareigojimai neįtakoja nei apmokestinamojo, nei finansinio pelno ar nuostolio.

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Agonų g. 24, Vilnius, Lietuva
FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
Už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

Atidėtojo pelno mokesčio turtas yra peržiūrimas finansinės būklės ataskaitos sudarymo datai ir yra sumažinamas, jei nėra tikėtina, kad Bendrovė ateityje turės pakankamai apmokestinamojo pelno šiam turtui realizuoti. Sumažinama iki sumos, kuri tikėtina ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną. Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra įvertinami naudojant mokesčio tarifą, kuris taikomas metų, kuriais šiuos laikinus skirtumus numatoma padengti arba apmokėti, pelno mokesčiui apskaičiuoti.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai sudengiami tarpusavyje, kai jie yra susiję su mokesčiais, nustatytais tų pačių institucijų ir kuomet egzistuoja teisė padengti einamojo laikotarpio mokėtinus mokesčius grynąja verte.

(c) Pelno mokestis ir atidėtasis pelno mokestis už ataskaitinį laikotarpį

Ataskaitinio laikotarpio ir atidėtieji mokesčiai turi būti pripažinti pajamomis ar sąnaudomis ir įtraukti į laikotarpio grynąjį pelną ar nuostolį, išskyrus atvejus, kai mokestis yra susijęs su sumomis, apskaitomomis per kitas bendrąsias pajamas, ir kai mokestis atsiranda iš sandorio ar įvykio, kuris pripažįstamas tiesiogiai nuosavybėje tą patį ar kitą laikotarpį.

2.13 Išmokos darbuotojams

(a) Socialinio draudimo sąnaudos

Bendrovė moka socialinio draudimo įmokas į Valstybinį socialinio draudimo fondą (toliau - Fondas) už savo darbuotojus pagal nustatytą įmokų planą ir vadovaujantis šalies įstatymų reikalavimais. Nustatytų įmokų planas – tai planas, pagal kurį Bendrovė moka fiksuoto dydžio įmokas į Fondą ir neturi teisinio ar konstruktyvaus įsipareigojimo toliau mokėti įmokas, jei Fondas neturi pakankamai turto, kad sumokėtų visas išmokas darbuotojams, susijusias su jų darbu dabartiniu ir ankstesniais laikotarpiais. Socialinio draudimo įmokos pripažįstamos sąnaudomis pagal kaupimo principą ir priskiriamos prie darbo užmokesčio sąnaudų.

(b) Išėtinės kompensacijos

Išėtinės išmokos darbuotojams mokamos nutraukus darbo santykius su darbuotoju iki jo įprasto išėjimo į pensiją dienos arba darbuotojui priėmus sprendimą savo noru išeiti iš darbo mainais į tokias išmokas. Bendrovė pripažįsta išėtinės išmokas tada, kai ji yra akivaizdžiai įpareigota nutraukti darbo santykius su esamais darbuotojais pagal detalų oficialų darbo santykių nutraukimo planą ir pasirašytus susitarimus su darbuotojais be galimybės jo atsisakyti arba įpareigota mokėti išėtinės išmokas po to, kai jos buvo pasiūlytos už išėjimą iš darbo savo noru. Ilgalaiškės išmokos yra pripažįstamos dabartine verte, taikant rinkos palūkanų normą.

(c) Išmokos darbuotojams išeinant į pensiją sulaukus pensinio amžiaus

Kiekvienam Bendrovės darbuotojui, išeinančiam iš darbo sulaukus pensinio amžiaus, pagal Lietuvos Respublikos įstatymus priklauso 2 mėnesių atlyginimų dydžio išmoka. Išmokų darbuotojams įsipareigojimas pripažįstamas finansinės būklės ataskaitoje ir atspindi uždirbtų tų išmokų dabartinę vertę finansinės būklės ataskaitos sudarymo dieną. Aprašytas ilgalaiškės išmokų darbuotojams įsipareigojimas finansinės būklės ataskaitos dieną yra apskaičiuojamas remiantis aktuariais įvertinimais. Nustatytos ilgalaiškės išmokos įsipareigojimo dabartinė vertė nustatoma diskontuojant įvertintus būsimus pinigų srautus, naudojant palūkanų normas, nustatytas vyriausybės obligacijoms, kurios išreikštos tokia valiuta, kuria bus sumokėtos išmokos darbuotojams ir kurių terminas panašus į susijusio įsipareigojimo terminą.

2.14 Dotacijos

Dotacijos, susijusios su turtu

Valstybės suteiktos dotacijos pripažįstamos tikrąja verte, jeigu pagrįstai užtikrinama, kad dotacija bus gauta Bendrovė laikysis visų jai keliamų sąlygų. Valstybės dotacijos, susijusios su ilgalaikio materialiojo turto pirkimu, pripažįstamos finansinės būklės ataskaitoje ilgalaičių įsipareigojimų straipsnyje ir pagal tiesiogiai proporcingą (tiesinį) metodą pelno (nuostolių) dalyje pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje per susijusio turto įvertintą naudingą tarnavimo laiką.

Ilgalaikio turto perkainojimo metu, dotacijos, susijusios su ilgalaičiu turtu, kuriam turto vertinimo metu buvo suformuotas vertės sumažėjimas apskaitytas per pelną (nuostolius), yra iš dalies nurašomos.

Dotacijos, susijusios su pajamomis

Valstybės dotacijos, gaunamos ataskaitinio ar praėjusio laikotarpio išlaidoms ar negautoms pajamoms kompensuoti, taip pat visos kitos dotacijos, nepriskiriamos dotacijoms, susijusioms su turtu yra laikomos dotacijomis, susijusiomis su pajamomis. Dotacijos, susijusios su pajamomis, suma pripažįstama panaudota dalimi tiek, kiek per ataskaitinį laikotarpį patiriama sąnaudų, arba kiek apskaičiuojama negautų pajamų, kurioms kompensuoti skirta dotacija. Šios dotacijos apskaitomos bendrųjų pajamų ataskaitoje atėmus susijusias išlaidas.

2.15 Veiklos nuoma

(a) Veiklos nuoma - Bendrovė yra nuomininkas

Turto nuoma, kai nuomotojui lieka iš esmės visa rizika ir nuosavybės teikiama nauda, laikoma veiklos nuoma. Veiklos nuomos įmokos pripažįstamos sąnaudomis pelno (nuostolių) dalyje pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje proporcingai per visą nuomos laikotarpį.

(b) Veiklos nuoma - Bendrovė yra nuomotojas

Turto nuoma, pagal kurią visa su nuosavybe susijusi rizika ir teikiama nauda pasilieka nuomotojui, yra laikoma veiklos nuoma. Įmokos pagal veiklos nuomos sutartis yra apskaitomos kaip pajamos tiesiniu metodu per nuomos laikotarpį.

2.16 Atidėjiniai

Atidėjiniai apskaitomi tada, kai dėl įvykio Bendrovė turi teisinį įsipareigojimą ar neatšaukiamą pasižadėjimą, ir tikėtina, kad jam įvykdyti bus reikalingi ekonominę naudą teikiantys ištekliai, ir įsipareigojimo suma gali būti patikimai įvertinta. Kai Bendrovė tikisi, kad dalis ar visa atidėjinio suma bus kompensuota, gautina kompensacija yra pripažįstama kaip atskiras turtas, bet tik tada, kai kompensavimas yra garantuotas. Su atidėjiniais susijusios išlaidos yra apskaitomos pelno (nuostolių) dalyje pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje grynąja verte, atsižvelgiant į kompensuojamas sumas. Jei pinigų laiko vertė yra reikšminga, atidėjiniai yra diskontuojami naudojant efektyvią laikotarpio palūkanų normą (prieš mokesčius), jei reikia, atsižvelgiant į konkrečią įsipareigojimui specifinę riziką. Kai naudojamas diskontavimas, atidėjinio padidėjimas, atspindintis praėjusio laiko tarpą, yra apskaitomas kaip finansinės sąnaudos.

2.17 Pajamų pripažinimas

Pardavimo pajamas sudaro už Bendrovės įprastinės veiklos metu parduotas prekes ir suteiktas paslaugas gauto ar gautino atlygio tikroji vertė, atėmus pridėtinės vertės mokestį, grąžinimus ir nuolaidas.

Pardavimo pajamos pripažįstamos, kuomet pajamų suma gali būti patikimai įvertinta, tikėtina, kad Bendrovė ateityje gaus ekonominės naudos ir yra tenkinami tam tikri kriterijai, nustatyti kiekvienai Bendrovės veiklai, kaip aprašyta žemiau.

(a) Elektros energijos pardavimo pajamos

Elektros energijos pardavimo gyventojams pajamos per laikotarpį pripažįstamos tuomet, kai elektros energija yra patiekiamą ir už ją yra gautas apmokėjimas. Kiekvieno atskaitinio laikotarpio pabaigoje pardavimo pajamos yra sukaupiamos, siekiant apskaityti patiektą, tačiau neapmokėtą elektros energiją.

Elektros energijos pardavimo įmoneis pajamos pripažįstamos tuomet, kai įvykdomas elektros energijos pardavimas, remiantis faktiniu elektros energijos suvartojimu, atsižvelgiant į skaitiklių rodmenis.

Elektros energijos pardavimo pajamos yra reguliuojamos.

(b) Gamtinių dujų skirstymo pajamos

Pajamos iš nebutinių vartotojų už gamtinių dujų skirstymą pripažįstamos kas mėnesį, remiantis vartotojų pateiktais matavimo prietaisų parodomais arba, jei vartotojai nepateikė matavimo prietaisų parodymų, dujų kiekiais, apskaičiuotais pagal patvirtintą gamtinių dujų kiekių apskaičiavimo metodiką (kaupimo principu).

Pajamos iš buitinių vartotojų pripažįstamos kas mėnesį, remiantis dujų kiekiais, apskaičiuotais pagal patvirtintą gamtinių dujų kiekių apskaičiavimo metodiką, t.y. apskaičiuojant pajamas yra įvertinti neatitikimai tarp buitinių vartotojų deklaruotų ir suvartotų dujų kiekių (kaupimo principas). Pajamos iš buitinių vartotojų nesudaro reikšmingos dujų skirstymo pajamų dalies

(c) Vartotojų prijungimo prie elektros tinklo pajamos

Mokesčiai gauti už naujų vartotojų, gamintojų prijungimą bei elektros tinklo objektų ar įrenginių perkėlimą ar rekonstrukciją pageidaujant vartotojui, gamintojui ar kitiems asmenims, gauti po 2009 m. liepos 1 d., pripažįstami pajamomis prijungus vartotoją.

Iki 2009 m. liepos 1 d. gauti aukščiau išvardinti mokesčiai apskaitomi kaip sukauptos ateinančių laikotarpių pajamos ir yra proporcingai pripažįstami pajamomis per naujai sukurto susijusio ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laiką. Susijusios sąnaudos, kurias sudaro ilgalaikio materialiojo turto įsigijimo vertė bei kitos sąnaudos, buvo kapitalizuotos ir yra nudėvimos per nustatytą kapitalizuoto turto naudojimo laikotarpį.

(d) Pajamos už naujų vartotojų prijungimą prie Bendrovės gamtinių dujų skirstymo tinklo

Vartotojų sumokėtos įmokos už prijungimą prie Bendrovės dujų sistemos finansinės padėties ataskaitoje apskaitomos kaip atidėtosios pajamos ir pripažįstamos pajamomis per kapitalizuoto susijusio ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo laikotarpį. Šios pajamos apskaitomos bendrųjų pajamų ataskaitoje kaip pardavimo pajamos.

(e) Paslaugų pardavimo pajamos

Paslaugų pardavimo pajamos pripažįstamos tuo atskaitiniu laikotarpiu, kuomet buvo suteiktos paslaugos, atsižvelgiant į konkretaus sandorio įvykdymo lygį, įvertinamą pagal faktiškai suteiktas paslaugas, kaip visų teiktinų paslaugų procentinę dalį.

(f) Prekių pardavimo pajamos

Prekių pardavimo pajamos pripažįstamos tuomet, kai visa rizika, susijusi su prekių praradimu ar sugadinimu yra perduodama iš Bendrovės pirkėjui pagal standartizuotas pardavimo sąlygas (INCOTERMS), sutartas su pirkėju ir kai pajamų suma gali būti patikimai įvertinta, o susijusių gautinų sumų susigrąžinimas yra tikėtinas.

(g) Palūkanų pajamos

Palūkanų pajamos pripažįstamos kaupimo principu (taikant efektyvios palūkanų normos metodą). Palūkanų pajamos apskaitomos kaip finansinės pajamos pelno (nuostolių) dalyje pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje.

(h) Dividendų pajamos

Dividendų pajamos pripažįstamos, kuomet nustatoma teisė gauti jų išmokėjimą.

2.18 Turto vertės sumažėjimas

(a) Finansinis turtas

Kiekvienų finansinių ataskaitų sudarymo datą Bendrovė įvertina finansinį turtą, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė sumažėjo. Finansinio turto vertė sumažėja tada, kai yra objektyvių požymių, tokių kaip vienas ar keli įvykiai, įvykę po finansinio turto pirminio pripažinimo, kurie turi įtakos įvertintiems finansinio turto ateities pinigų srautams. Vertės sumažėjimo požymių pavyzdžiu gali būti požymiai, kad skolininkas ar grupė skolininkų susiduria su reikšmingais finansiniais sunkumais, nemoka ar vėluoja mokėti palūkanas ar pagrindinę skolos sumą; tikimybė, kad jie bankrutuos ar bus vykdoma kita finansinė reorganizacija; akivaizdūs faktoriai, tokie kaip įsiskolinimų pokyčiai ar verslo sąlygų pokyčiai, sutampantys su finansinių įsipareigojimų nevykdymu, rodantys, jog egzistuoja įvertinamas būsimų pinigų srautų sumažėjimas. Finansinio turto, apskaitomo amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo nuostolių suma yra skirtumas tarp finansinio turto apskaitinės vertės ir įvertintų ateities pinigų srautų dabartinės vertės, apskaičiuotos naudojant pirminio pripažinimo metu nustatytą apskaičiuotų palūkanų normą. Viso finansinio turto, kuris vertinamas amortizuota savikaina, apskaitinė vertė yra sumažinama įvertintais vertės sumažėjimo nuostoliais, naudojant abejotinų sumų sąskaitą. Finansinio turto vertinamo tikrąja verte apskaitinė vertė koreguojama tiesiogiai apskaitant turto vertės pasikeitimus. Nuvertėjusios gautinos sumos yra nurašomos, kai jos yra įvertinamos kaip nebeatgautinos.

Jei po finansinių ataskaitų sudarymo datos įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių suma sumažėja ir šis sumažėjimas gali būti objektyviai susietas su įvykiais, kurie įvyko po įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių pripažinimo, tuomet šie anksčiau pripažinti vertės sumažėjimo nuostoliai yra atstatomi ir parodomi bendrųjų pajamų ataskaitoje, bet taip, kad vertės sumažėjimo nuostolių atstatymo dieną turto apskaitinė vertė neviršytų amortizuotos savikainos, kuri būtų buvusi, jei nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ankstesniais laikotarpiais nebūtų buvę pripažinti.

(b) Nefinansinis turtas

Bendrovės nefinansinio turto vertės sumažėjimas yra įvertinamas tuomet, kai įvykiai ar aplinkybės parodo, kad turto vertė gali būti neatgautina. Kai apskaitinė vertė viršija turto atsiperkamąją vertę, vertės sumažėjimas apskaitomas pelne (nuostolyje). Atsiperkamoji vertė yra turto tikroji vertė, atėmus pardavimo sąnaudas, arba naudojimo vertę, priklausomai nuo to, kuri iš jų yra didesnė. Nustatant turto vertės sumažėjimą, turtas yra sugrupuojamas į mažiausias grupes, kurių atžvilgiu galima nustatyti atskirus pinigų srautus (pinigus kuriančius vienetus). Vertės sumažėjimo, apskaityto ankstesniais laikotarpiais, atstatymas apskaitomas, kai yra požymių, kad pripažinti nuostoliai dėl turto vertės sumažėjimo nebeegzistuoja ar reikšmingai sumažėjo. Atstatymas yra apskaitomas pelne (nuostolyje) tame pačiame straipsnyje, kuriame buvo apskaityti vertės sumažėjimo nuostoliai.

2.19 Dividendų paskirstymas

Dividendų paskirstymas Bendrovės akcininkams pripažįstamas įsipareigojimu Bendrovės finansinėse ataskaitose tuo laikotarpiu, kuomet dividendus patvirtina Bendrovės akcininkai.

2.20 Vienai akcijai tenkantis pelnas

Vienai akcijai tenkantis pagrindinis pelnas apskaičiuojamas, dalijant akcininkams tenkantį grynąjį pelną iš išleistų paprastųjų vardinių akcijų vidutinio svertinio vidurkio. Tuo atveju, kai akcijų skaičius pasikeičia, tačiau tai neįtakoja ekonominių resursų pasikeitimo, vidutinis svertinis išleistų paprastųjų vardinių akcijų vidurkis pakoreguojamas proporcingai akcijų skaičiaus pasikeitimui taip, lyg šis pasikeitimas įvyko ankstesniojo pateikiamo laikotarpio pradžioje. Kadangi nėra jokių pelno (nuostolių) vienai akcijai mažinančių instrumentų, vienai akcijai tenkantis pagrindinis ir sumažintasis pelnas nesiskiria.

2.21 Neapibrėžtumai

Neapibrėžti įsipareigojimai nėra pripažįstami finansinėse ataskaitose. Jie yra aprašomi finansinėse ataskaitose, išskyrus tuos atvejus, kai tikimybė, kad ekonominę naudą duodantys išteklių bus prarasti, yra labai maža.

Neapibrėžtas turtas finansinėse ataskaitose nėra pripažįstamas, tačiau jis yra aprašomas finansinėse ataskaitose tuomet, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

2.22 Įvykiai po finansinės padėties ataskaitos sudarymo datos

Visi po finansinės padėties ataskaitos sudarymo dienos įvykę įvykiai (koreguojantys įvykiai) yra apskaitomi finansinėse ataskaitose, jei jie susiję su ataskaitiniu laikotarpiu ir turi reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms. Visi įvykiai, kurie yra reikšmingi, tačiau nėra koreguojantys įvykiai, yra atskleidžiami finansinių ataskaitų pastabose.

2.23 Tarpusavio užskaitos

Finansinis turtas ir įsipareigojimai sudengiami ir neto suma parodoma finansinės padėties ataskaitoje, kai yra teisinė galimybė užskaityti pripažintas sumas ir yra ketinimas atsiskaityti neto suma arba realizuoti turtą ir įsipareigojimus vienu metu. Įgyvendinama teisė nepriklauso nuo ateities įvykių ir teisiškai įgyvendinama ūkio subjekto ir visų sandorio šalių tiek įprastomis veiklos sąlygomis, tiek įsipareigojimų nevykdymo, nemokumo ar bankroto atveju.

2.24 Reguluojama veikla

Bendrovės pelningumas yra reguliuojamas Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos tvirtinant paslaugų kainas ateinantiems metams. Kainų lygis priklauso nuo numatomų ateinančių metų sąnaudų, prognozuojamos teikiamų paslaugų apimtys, ankstesniais laikotarpiais uždirbto pelno nukrypimo nuo reguliuojamo dydžio ir kitų dalykų.

Faktinės per metus Bendrovės patirtos sąnaudos gali skirtis nuo prognozuojamų tvirtinant kainas, taip pat faktinė paslaugų apimtis gali skirtis nuo prognozuojamos. Tokiu būdu, Bendrovės faktinis pelnas gali nukrypti nuo reguliuojamo lygio, ir skirtumas turės įtakos ateities paslaugų kainoms.

Bendrovė nepripažįsta reguliuojamos veiklos turto ar įsipareigojimų, kurių paskirtis būtų išlyginti einamųjų metų pelną iki reguliuojamo lygio, jei šis skirtumą bus atgautas / grąžintas per paslaugų teikimą ateityje.

3 Reikšmingi apskaitiniai įvertinimai

Rengdama finansines ataskaitas pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, Bendrovė daro tam tikras prielaidas ir įvertinimus, kurie turi įtakos pateiktoms turto, įsipareigojimų, pajamų bei sąnaudų sumoms bei neapibrėžtumų atskleidimui.

Šiose finansinėse ataskaitose naudoti reikšmingi įvertinimai, apima:

NT Valdos, UAB pardavimas

2015 m. balandžio 27 d. AB LESTO pardavė „Lietuvos energija“, UAB, 1.692.666 vnt. paprastąsias vardines NT Valdos, UAB, akcijas, bendrai sudarančias 57,30 proc. NT Valdos, UAB įstatinio kapitalo. Akcijų pardavimo sutartyje numatyta, jog pardavimo kainą sudaro Bazinė pardavimo kaina ir Bazinės pardavimo kainos priedas, kuris bus sumokėtas iki 2019 m. kovo 31 d. Kainos priedo dydis priklauso nuo normalizuotos EBITDA dydžio, kurį pasieks NT Valdos 2018 m. Bendrovė finansinės padėties ataskaitoje „Kitas ilgalaikis finansinis turtas“ straipsnyje apskaitė pardavimo kainos priedą didžiausia verte 2015 m. gruodžio 31 d., kadangi, vadovybės vertinimu, maksimalūs finansiniai rodikliai, numatyti pardavimo sutartyje, bus pasiekti. Bendrovė 2016 m. gruodžio 31 d. apskaitė pardavimo kainos vertės sumažėjimą (7,9 pastabos). 2017 metais Bendrovė ir „Lietuvos energija“, UAB, susitarė panaikinti sąlygas susijusias su bazinės pardavimo kainos priedo dydžio apskaičiavimu ir 2018 m. vasario 19 d. pasirašė sutarties pakeitimo priedą, kuriame nustatyta, kad bazinės pardavimo kainos priedo dydis sudarys 5 560 000 Eur ir bus mokamas nepriklausomai nuo to, ar NT Valdos, UAB normalizuota EBITDA 2018 m. pasieks sutartyje nustatytą dydį.

Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas ir vertės sumažėjimas

2017 m. gruodžio 31 d. finansinių ataskaitų datai buvo atliktas Bendrovės turto tikrosios ir atsiperkamosios vertės patikrinimo testas remiantis diskontuotų pinigų srautų metodu. Diskontuoti pinigų srautai buvo apskaičiuoti remiantis 2017 m. gruodžio 31 d. finansinių ataskaitų datai galiojančiais teisės aktais ir metodikomis, reglamentuojančiomis dujų skirstymo, elektros skirstymo ir tiekimo veiklas.

Elektros verslo segmentui priklausančio ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės patikrinimas 2017 m. gruodžio 31 d. buvo atliktas planuojant pinigų srautus iki 2057 m., nes skirstymo veikla reglamentuojama remiantis ilgalaikio turto reguliuojama baze, kurią didžiąja dalimi sudaro ilgo naudojimo (40 m.) turtas – elektros linijos. Bendrovė nustatė, kad elektros verslo segmento ilgalaikio materialaus turto tikroji vertė skiriasi nuo balansinės šio turto vertės ne daugiau kaip 5 procentai, vadovybės vertinimu šis skirtumas nėra reikšmingas ir Bendrovės vadovybė priėmė sprendimą neatlikti turto tikrosios vertės korekcijos.

Dujų verslo segmentui priklausančio ilgalaikio materialiojo turto vertės sumažėjimo (atsiperkamosios vertės nustatymo) testas buvo atliktas planuojant pinigų srautus iki 2072 m. dujų verslo segmentui, nes dujų skirstymo veikla reglamentuojama remiantis ilgalaikio materialiojo turto reguliuojama baze, kurią didžiąja dalimi sudaro ilgo naudojimo (55 m.) turtas; po 2072 m. skaičiuotas tęstinis pinigų srautas. Bendrovės vadovybė nenustatė poreikio apskaičiuoti papildomą vertės sumažėjimą šiam turtui arba atstatyti esamą.

Sukauptos pajamos

Iš gyventojų gautos pajamos pripažįstamos remiantis gautais mokėjimais. Dėl šios priežasties kiekvieno atskaitinio laikotarpio pabaigoje vadovybė apskaičiuoja ir sukaupia uždirbtų, bet dar gyventojų neapmokėtų pajamų sumą. Sukauptos pardavimo pajamos apskaičiuojamos, kaip gruodžio mėnesį gautų apmokėjimų už elektros energiją 1/3 dalis. Šis sukaupimas yra nustatytas remiantis Bendrovės istorine patirtimi bei vidutiniu vartotojų atsiskaitymo už elektros energiją periodu. Vadovybė apskaičiavo, kad daugelis gyventojų suvartotą elektros kiekį deklaruoja ir už jį sumoka 20 mėnesio dieną arba panašiu metu, tačiau elektros energija tiekama visą mėnesį (30 arba 31 dieną). Todėl per likusias 10 dienų suvartotas elektros energijos kiekis proporcingai apskaičiuojamas atsižvelgiant į visą per mėnesį į elektros energijos tiekimo tinklą patiektą elektros energiją (faktiškai žinomas kintamasis) bei per visą gruodžio mėnesį gyventojų deklaruotą elektros energijos kiekį ir dauginant skirtumą iš vidutinio 1 kWh tarifo (10 pastaba).

Gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostoliai

Gautinų sumų vertės sumažėjimo nuostoliai nustatyti remiantis vadovybės atliktais jų atgautinumo tikimybes ir terminų įvertinimais, susijusiais su sumomis, kurios nebus atgautos pagal pradžioje numatytus terminus. Atgautinumo rodiklis priklauso nuo ekonominės situacijos bei veiksmų, kurių buvo imtasi, siekiant atgauti labai uždelstas gautinas sumas.

Bendrovės gautinos sumos, siekiant nustatyti jų vertę ir jos sumažėjimą, vertinamos bendrai panašių gautinų sumų grupėje. Bendrovė, atlikdama gautinų sumų vertės sumažėjimą bendrai, vadovaujasi istoriniais duomenimis apie panašių gautinų sumų grupėje įvykusių nuostolio įvykius. Bendrovė kasmet patikrina, ar bendram vertinimui taikomos atidėjimo normos atitinka istorinius gautinų sumų vertės sumažėjimo duomenis ir patvirtina bendrai vertinamų gautinų sumų atidėjimo normas kitiems metams. Bendrovės skaičiavimais yra vertinamos ir nepradėtos skolos, kurių tam tikras procentas tikėtina bus ateityje neatgautas. Išsamesnė informacija pateikiama 9 pastaboje.

4 Ilgalaikis materialusis turtas

Judėjimas Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto sąskaitose pateikiamas žemiau:

	Žemė	Pastatai	Statiniai ir mašinos	Skirstomieji dujotiekiai	Dujų technologinė įranga ir statiniai	Transporto priemonės	Kompiuterinė ir kita ryšių technika	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
2015 m. gruodžio 31										
Įsigijimo savikaina	79	20.364	756.315	276.809	9.187	3.836	11.527	6.980	13.571	1.098.668
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(1.903)	(33.403)	(76.571)	(3.875)	(1.319)	(4.050)	(1.533)	-	(122.654)
Vertės sumažėjimas	-	-	-	(53.572)	(645)	-	-	-	-	(54.217)
2016 m. sausio 1 d. likutinė vertė	79	18.461	722.912	146.666	4.667	2.517	7.477	5.447	13.571	921.797
Įsigijimai	-	106	554	7	-	1.247	326	462	143.927	146.629
Perleidimai	-	(1)	(169)	-	-	-	(16)	-	-	(186)
Nurašymai	-	(8)	(3.333)	(13)	(1)	-	(4)	(1)	-	(3.360)
Perklasifikavimai tarp grupių	-	687	114.039	12.887	1.225	-	743	1.876	(131.457)	-
Perklasifikavimas į (iš) atsargas (ų)	-	-	-	-	-	-	-	-	775	775
Nusidėvėjimas	-	(1.915)	(33.598)	(4.823)	(606)	(997)	(1.642)	(1.533)	-	(45.114)
2016 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	79	17.330	800.405	154.724	5.285	2.767	6.884	6.251	26.816	1.020.541
2016 m. gruodžio 31										
Įsigijimo savikaina	79	21.084	866.233	289.364	10.404	5.070	12.481	9.314	26.816	1.240.845
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(3.754)	(65.828)	(84.335)	(4.512)	(2.303)	(5.597)	(3.063)	-	(169.392)
Vertės sumažėjimas	-	-	-	(50.305)	(607)	-	-	-	-	(50.912)
2017 m. sausio 1 d. likutinė vertė	79	17.330	800.405	154.724	5.285	2.767	6.884	6.251	26.816	1.020.541
Įsigijimai	-	7	415	14	-	-	166	449	221.456	222.507
Perleidimai	-	-	(85)	-	-	-	-	-	-	(85)
Nurašymai	-	(24)	(4.328)	(30)	(56)	-	(15)	(1)	-	(4.454)
Perklasifikavimai tarp grupių	-	1.760	163.925	28.911	919	-	1.414	1.926	(198.855)	-
Vertės sumažėjimas	-	-	-	-	-	-	-	-	(401)	(401)
Nusidėvėjimas	-	(2.050)	(37.758)	(5.016)	(637)	(823)	(1.607)	(1.469)	-	(49.360)
2017 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	79	17.023	922.574	178.603	5.511	1.944	6.842	7.156	49.016	1.188.748
2017 m. gruodžio 31 d.										
Įsigijimo savikaina	79	22.815	1.024.529	318.195	11.141	5.020	13.576	11.675	49.417	1.456.447
Sukauptas nusidėvėjimas	-	(5.792)	(101.955)	(92.400)	(5.055)	(3.076)	(6.734)	(4.519)	-	(219.531)
Vertės sumažėjimas	-	-	-	(47.192)	(575)	-	-	-	(401)	(48.168)
	79	17.023	922.574	178.603	5.511	1.944	6.842	7.156	49.016	1.188.748

Bendrovės ilgalaikis materialusis turtas yra apskaitomas perkainota verte, išskyrus Skirstomuosius dujotiekius ir Dujų technologinę įrangą ir statinius, kurie apskaitomi įsigijimo savikainos metodu.

Statiniai ir mašinos apima objektus susijusius su elektros energijos skirstymu.

Bendrovės 2017 m. kapitalizuotos palūkanos į ilgalaikį materialųjį turtą atitinkančius kriterijus sudarė 64 tūkst. EUR., taikyta palūkanų norma-0,82 proc.

4 Ilgalaikis materialusis turtas (tęsinys)

Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto tikrosios ir atsiperkamosios verčių patikrinimas 2017 m.

Bendrovė, mažiausiai kartą per metus, įvertina, ar yra kokių nors požymių, kad ilgalaikio materialiojo turto, apskaitomo įsigijimo savikaina, apskaitinė vertė gali būti sumažėjusi ir kad ilgalaikio materialiojo turto, apskaitomo perkainota vertė gali reikšmingai skirtis nuo jo tikrosios vertės. Jei tokių požymių yra, Bendrovė atlieka vertės sumažėjimo testą ir turto perkainojimą.

2017 m. gruodžio 31 d. finansinių ataskaitų duomenys Bendrovė remiantis diskontuotų pinigų srautų metodu patikrino turto vertes. Diskontuoti pinigų srautai buvo apskaičiuoti remiantis 2017 m. gruodžio 31 d. finansinių ataskaitų duomenimis galiojančiais teisės aktais ir metodikomis, reglamentuojančiomis gamtinių dujų ir elektros skirstymo bei elektros visuomeninio ir garantinio tiekimo veiklas:

- Komisijos 2015 m. sausio 15 d. nutarimu Nr. O3-3 patvirtinta „Elektros energijos perdavimo, skirstymo ir visuomeninio tiekimo paslaugų bei visuomeninės kainos viršutinės ribos nustatymo metodika“ ir vėlesniais pakeitimais (toliau – Elektros Metodika);
- Komisijos 2015 m. rugsėjo 18 d. nutarimu Nr. O3-507 patvirtinta „Elektros energetikos įmonių apskaitos atskyrimo, sąnaudų paskirstymo ir su apskaitos atskyrimu susijusių reikalavimų aprašas“ ir vėlesniais pakeitimais (toliau – Elektros Aprašas);
- Komisijos 2015 m. rugsėjo 22 d. nutarimu Nr. O3-510 patvirtinta „Investicijų grąžos normos nustatymo metodika“ ir vėlesniais pakeitimais (toliau – WACC metodika);
- VKEKK 2013 m. rugsėjo 13 d. nutarimu Nr. O3-367 ir vėlesniais pakeitimais patvirtinta „Valstybės reguliuojamų kainų gamtinių dujų sektoriuje nustatymo metodika“ (toliau – Dujų Metodika);
- VKEKK 2013 m. liepos 18 d. nutarimu Nr. O3-112 ir vėlesniais pakeitimais patvirtinta „Gamtinių dujų įmonių apskaitos atskyrimo, sąnaudų paskirstymo ir su apskaitos atskyrimu susijusių reikalavimų aprašas“ (toliau – Dujų Aprašas);

Vadovybės vertinimu, Bendrovė turi du pinigus kuriančius vienetų - elektros energijos tiekimas ir skirstymas (toliau – elektros verslo segmentas), bei dujų skirstymas (toliau dujų verslo segmentas), todėl minėtų verslo segmentų turto vertės patikrinimai buvo atliekami atskirai.

Elektros verslo segmento ilgalaikio materialiojo turto vertės patikrinimas 2017 m.

Elektros verslo segmentą sudaro ilgalaikis materialusis turtas, apskaitomas perkainota vertė, jo balansinė vertė sudaro 989,6 mln. eurų. Šio turto tikrosios vertės patikrinimas buvo atliktas planuojant pinigų srautus iki 2057 m., nes skirstymo veikla reglamentuojama remiantis ilgalaikio turto reguliuojama baze, kurią pagrįdė sudaro ilgo naudojimo turtas – elektros linijos (40 m.). Prognozuodama pinigų srautus, Bendrovė naudojo šias pagrindines prielaidas:

Komisija, 2017 m. spalio 17 d. pažymoje, nustatydamas 2018 m. elektros skirstymo paslaugos kainos viršutinę ribą, šiam laikotarpiui patvirtino investicijų grąžos normą lygią 4,88 proc. Ši norma naudojama nustatant investicijų grąžą 2018-2020 m. laikotarpiu, likusiam visų planuojamų pinigų srautų periodui taikoma 3,76 proc. investicijų grąžos norma (apskaičiuota pagal viešai Komisijos tinklalapyje skelbiamus skaičiavimo duomenis);

diskontuojant pinigų srautus buvo naudota ikimokestinė 4,89 proc. diskonto norma;

tęstinis srautas nustatomas suliginus investicijų grąžos normą su diskonto norma;

Bendrovės veiklos sąnaudos 2018 -2020 m. periodu planuojamos pagal Bendrovės ilgalaikius planus, o 2021 -2025 m. periodu Vadovybės vertinimu planuojamos pagal numatomas veiklos sąnaudų mažinimo kryptis, nuo 2026 m. planuojami pokyčiai pagal vertinimo metu galiojančias vidutinio metinio vartotojų kainų indekso (VKI) ir darbo užmokesčio kitimo projekcijas;

remiantis Elektros Aprašo nuostatomis dalis Bendrovės patiriamų veiklos sąnaudų nėra įtraukiamos į reguliuojamas skirstymo ir tiekimo veiklos kainas;

įvertinta, kad atskirais reguliavimo periodais dėl planuojamo įmonės efektyvumo bus gautas papildomas pelnas (tokia galimybė yra numatyta Metodikoje);

investicijos nurodytos pagal peržiūrėtą 2017-2026 m. 10-ies metų investicijų planą, o nuo 2027 proporcingai mažinamos, darant prielaidą kad iki 2057 metų, bus atstatytas visas šiuo metu susidėvėjęs ar per laikotarpį iki 2057 m. susidėvėsiantis technologinis turtas;

kapitalo kaštai (investicijų grąža ir ilgalaikio turto nusidėvėjimas) apskaičiuojami ir nustatant kitų reguliavimo periodų skirstymo paslaugų kainas įtraukiami remiantis Komisijos patvirtinto ilgo laikotarpio vidutinio padidėjimo sąnaudų (LRAIC) modelio (toliau – Modelis) pagalba ir vadovaujantis Elektros Metodikos 7 punktu;

Atsižvelgdama į tai, kad su elektra susijusioje teisinio reguliavimo aplinkoje neįvyko jokių reikšmingų pokyčių, įvertinus visas aukščiau nurodytas prielaidas ir atlikus turto tikrosios vertės patikrinimą, Bendrovė nustatė, kad elektros verslo segmento ilgalaikio materialaus turto balansinė vertė 2017 m. gruodžio 31 d. finansinių ataskaitų duomenimis padidėtų nereikšmingai (iki 5 proc.) ir atsižvelgiant į tai Bendrovės vadovybė priėmė sprendimą neatlikti turto tikrosios vertės korekcijų.

Jautrumo analizė. 2017 m. Bendrovė atliko tikrosios vertės nustatymo testo jautrumo analizę nestebimų duomenų pokyčiams, remiantis tokiais scenarijais:

Į jautrumo analizės scenarijus: Komisijai nustatant pajamų lygį nuo 2021 m. ir pritaikant 10 proc. mažesnę investicijų grąžos normą (t.y. palyginti su prognozuojama 3,76 proc.), lygią 3,38 proc. ilgalaikio materialaus turto tikroji vertė sumažėtų iki 900 mln. eurų.

Į jautrumo analizės scenarijus: jeigu investicijų grąžos norma (kuri dabar sudaro 3,76 proc.) būtų lygi ikimokestinei diskonto normai 4,89 proc. nuo naujo reguliavimo periodo (2021 m.), elektros verslo segmento ilgalaikio materialaus turto tikroji vertė būtų 1 434 mln. eurų.

**AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Agonų g. 24, Vilnius, Lietuva
FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
Už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.**

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

III jautrumo scenarijus: Jei ikimokestinė diskonto norma būtų 5%, turto vertė liktų apylygė balansinei vertei, o diskonto normai padidėjus iki 5,2 % Bendrovės turto vertės nukryptų nuo balansinės daugiau kaip 5% ir bendrovė atliktų turto perkainojimą.

Dujų verslo segmento ilgalaikio materialiojo turto atsiperkamosios vertės patikrinimas 2017 m.

Dujų verslo segmento priskiriamo ilgalaikio materialaus turto balansinė vertė sudaro 199,1 mln. eurų. Šis ilgalaikis materialusis turtas apskaitomas įsigijimo savikaina ir perkainota verte – skirstomieji dujotiekiai ir jų įrenginiai, dujų technologinė įranga ir statiniai apskaitomi savikainos metodu (balansinė vertė sudaro 184,1 mln. eurų), o likusi turto dalis apskaitoma perkainota verte (ją sudaro nebaigta statyba 6,2 mln. Eur ir 8,4 mln. eurų kitas turtas). Šio turto atsiperkamosios ir tikrosios vertės patikrinimas buvo atliktas planuojant pinigų srautus iki 2072 m. gamtinių dujų verslo segmentui, nes skirstymo veikla reglamentuojama remiantis ilgalaikio turto reguliuojama baze, kurią pagrindė sudaro ilgo naudojimo turtas – dujotiekiai (55 m.). Prognozuodama pinigų srautus, Bendrovė naudojo šias pagrindines prielaidas:

Komisija, nustatydamą 2014 – 2018 m. gamtinių dujų skirstymo paslaugos kainos viršutinę ribą, šiam laikotarpiui patvirtino investicijų gražos normą lygią 7,09 proc. Ši norma naudojama nustatant investicijų gražą 2018 m., nuo 2019 m. visų planuojamų pinigų srautų periodui (naujas reguliavimo laikotarpis) naudojama investicijų gražos norma lygi 3,76 proc. (apskaičiuota pagal viešai Komisijos tinklapyje skelbiamus skaičiavimo duomenis);

diskontuojant pinigų srautus buvo naudota ikimokestinė 4,89 proc. diskonto norma;

tęstinis srautas nustatomas suliginus investicijų gražos normą su diskonto norma;

Bendrovės veiklos sąnaudos 2018 -2020 m. periodu planuojamos pagal Bendrovės ilgalaikius planus, o 2021 -2025 m. periodu Vadovybės vertinimu planuojamos pagal numatomas veiklos sąnaudų mažinimo kryptis, nuo 2026 m. planuojami pokyčiai pagal vertinimo metu galiojančias vidutinio metinio vartotojų kainų indekso (VKI) ir darbo užmokesčio kitimo projekcijas;

remiantis Dujų Aprašo nuostatomis dalis Bendrovės patiriamų veiklos sąnaudų nėra įtraukiamos į reguliuojamas skirstymo ir tiekimo veiklos kainas;

investicijos pagal 2017-2026 m. 10-ies metų investicijų planą, o nuo 2027 m. iki 2072 m. kiekvienais metais numatomas nuosaukus mažėjimas ;

skaičiuojant pajamų lygį įvertinta, kad nuo naujo reguliavimo periodo (2019 metų) bus taikomas naujas skatinimo mechanizmas dėl efektyvesnės veiklos dujų dalyje. Sutaupius sąnaudų (OPEX) ir įrodžius, kad veikla buvo efektyvesnė, nebus taikomas apribojamas gauti maksimalų 4 proc. nuo investicijų gražos skatinimo dydį, o bus galimybė gauti nuo 50 iki 100 proc. sutaupytų sąnaudų (OPEX) dydžio efektyvumo sumą ir šia suma nebus mažinamas pajamų lygis;

Įvertinus visas aukščiau nurodytas prielaidas ir atlikus turto vertės patikrinimą, Bendrovė nenustatė dujų verslo segmentui priklausančiam ilgalaikiam materialiajam turtui vertės sumažėjimo 2017 m. gruodžio 31 d. bei požymių, kad vertė būtų padidėjusi ir reikėtų atstatyti esamą vertės sumažėjimą .

Jautrumo analizė. Bendrovė atliko vertės sumažėjimo testo jautrumo analizę nestebimų duomenų pokyčiams, remiantis tokiais scenarijais:

I jautrumo analizės scenarijus: Komisijai nustatant pajamų lygį nuo 2019 m. dujų verslo segmentui ir pritaikant 10 proc. mažesnę investicijų gražos normą, lygią 3,38 proc., Bendrovės dujų verslo segmento ilgalaikio materialaus turto atsiperkamoji vertė sumažėtų 20 mln. eurų.

II jautrumo analizės scenarijus: jeigu investicijų gražos norma (kuri dabar Bendrovės vertinimu sudaro 3,76%) būtų lygi ikimokestinei diskonto normai 4,89 proc. nuo naujo reguliavimo periodo (nuo 2019 m.) dujų verslo segmento atsiperkamoji vertė padidėtų 60 mln. eurų ir Bendrovė atstatytų tokio dydžio vertės sumažėjimo dalį.

III jautrumo scenarijus: jeigu ikimokestinė diskonto norma būtų 5 proc., būtų fiksuojamas 5 mln. Eur vertės sumažėjimas.

IV jautrumo analizės scenarijus: jeigu nuo naujo reguliavimo periodo neįsigaliojotų pakeistas įmonės efektyvios veiklos skatinimo mechanizmas ir liktų maksimalios sumos apribojimas 4 proc. nuo investicijų gražos, Bendrovės dujų verslo segmento ilgalaikio materialaus turto atsiperkamoji vertė sumažėtų 9 mln. EUR.

Žemiau pateikiama informacija apie Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės paskirstymą 2017 m. gruodžio mėn. 31 d.

Bendrovė	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso:
	Aktyviose rinkose kotiruojamos kainos	Kiti tiesiogiai arba netiesiogiai skelbiami rodikliai	Neskelbiami rodikliai	
Žemė	-	-	79	79
Pastatai	-	-	17.023	17.023
Statiniai ir įrengimai	-	474	922.100	922.574
Transporto priemonės	-	621	1.323	1.944
Kitas materialusis turtas, Kompiuterinė ir kita ryšių technika	-	-	13.998	13.998
Nebaigta statyba	-	-	49.016	49.016
Tikroji vertė 2017 m. gruodžio 31 d.	-	1.095	1.003.539	1.004.634

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva
FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
Už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

Jei ilgalaikis materialusis turtas nebūtų buvęs perkainotas, Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto likutinės vertės 2017 m. ir 2016 m. gruodžio 31 d. būtų buvusios tokios:

Bendrovė	Žemė	Pastatai	Statiniai ir mašinos	Transporto priemonės	Kompiuterinė, ryšių ir kita orgtechnika	Kitas ilgalaikis materialusis turtas	Nebaigta statyba	Iš viso
2017 m. gruodžio 31 d.	109	31.101	1.072.415	2.050	10.727	7.176	49.027	1.172.605
2016 m. gruodžio 31 d.	109	34.976	958.370	2.919	12.382	6.329	26.816	1.041.901

Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto vertės patikrinimas 2016 m.

2016 m. gruodžio 31 d. finansinių ataskaitų duomenys Bendrovė remiantis diskontuotų pinigų srautų metodu patikrino ar ilgalaikio materialiojo turto, apskaitomo įsigijimo savikaina, atsiperkamoji vertė ir perkainota vertė apskaitomo ilgalaikio materialiojo turto tikroji vertė reikšmingai nesiskiria nuo jų balansinių verčių. Diskontuoti pinigų srautai buvo apskaičiuoti remiantis 2016 m. gruodžio 31 d. finansinių ataskaitų duomenimis galiojančiais teisės aktais ir metodikomis, reglamentuojančiomis skirstymo ir tiekimo veiklą.

Įvertinus visas prielaidas ir atlikus turto tikrosios vertės patikrinimą, Bendrovė nustatė, kad ilgalaikio materialaus turto balansinė vertė reikšmingai nesiskiria nuo jo tikrosios vertės / atsiperkamosios vertės.

Bendrovės elektros verslo segmento turtas (AB „Lesto“) paskutinį kartą buvo perkainotas 2014 m. gruodžio 31 d. Turto tikroji vertė buvo nustatyta remiantis UAB „Ernst & Young Baltic“ parengta AB „Lesto“ ilgalaikio materialiojo turto vertinimo ataskaita. Vertinant ilgalaikį materialųjį turtą tikrąja vertė buvo naudojami pajamų ir kaštų vertinimo metodai. Dujų verslo segmento (AB „Lietuvos dujos“) pastatų perkainotos vertės nustatymas paskutinį kartą buvo atliktas 2015 m. gruodžio 31 d. pagal nepriklausomų turto vertintojų – Uždaroji akcinė bendrovė korporacija „Matininkai“ ir Uždaroji akcinė bendrovė „Ober - Haus“ nekilnojamas turtas – nustatytą vertę. Atliekant vertinimą buvo taikytas palyginamųjų kainų metodas.

Žemiau pateikiama informacija apie Bendrovės ilgalaikio materialiojo turto tikrosios vertės paskirstymą 2016 m. gruodžio mėn. 31 d.

Bendrovė	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso:
	Aktyviose rinkose kotiruojamos kainos	Kiti tiesiogiai arba netiesiogiai skelbiami rodikliai	Neskelbiami rodikliai	
Žemė	-	-	79	79
Pastatai	-	-	17.330	17.330
Statiniai ir įrengimai	-	452	799.953	800.405
Transporto priemonės	-	1.039	1.687	2.726
Kitas materialusis turtas, Kompiuterinė ir kita ryšių technika	-	-	13.135	13.135
Nebaigta statyba	-	-	26.816	26.816
Tikroji vertė 2016 m. gruodžio 31 d.	-	1.491	859.000	860.491

5 Nematerialusis turtas

	Patentai ir licencijos	Programinė įranga	Kitas nematerialusis turtas	Nebaigti projektai	Iš viso
2015 m. gruodžio 31 d.					
Įsigijimo savikaina	1.164	8.008	226	804	10.202
Sukaupta amortizacija	(899)	(5.542)	(149)	-	(6.590)
2016 m. sausio 1 d. likutinė vertė	265	2.466	77	804	3.612
Įsigijimai	-	7	60	2.138	2.205
Perklasifikavimai tarp grupių	-	2.053	13	(2.066)	-
Amortizacija	(143)	(2.061)	(40)	-	(2.244)
2016 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	122	2.465	110	876	3.573
2016 m. gruodžio 31 d.					
Įsigijimo savikaina	1.165	10.003	290	876	12.334
Sukaupta amortizacija	(1.043)	(7.538)	(180)	-	(8.761)
2017 m. sausio 1 d. likutinė vertė	122	2.465	110	876	3.573
Įsigijimai	-	136	-	3.916	4.052
Perklasifikavimai tarp grupių	19	2.762	12	(2.793)	-
Amortizacija	(99)	(2.028)	(47)	-	(2.174)
2017 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	42	3.335	75	1.999	5.451
2017 m. gruodžio 31 d.					
Įsigijimo savikaina	1.183	12.887	301	1.999	16.370
Sukaupta amortizacija	(1.141)	(9.552)	(226)	-	(10.919)
2017 m. gruodžio 31 d. likutinė vertė	42	3.335	75	1.999	5.451

6 Investicijos į bendrai valdomas ir asocijuotas įmones

Investicijos į asocijuotas įmones

2017 m. ir 2016 m. investicijų į asocijuotas įmones judėjimas buvo:

	2017 m.	2016 m.
Apskaitinė vertė sausio 1 d.	2.346	2.018
Gauti dividendai	(112)	-
Pelnas (nuostoliai) iš investicijų į asocijuotas įmones	148	328
Apskaitinė vertė gruodžio 31 d.	2.382	2.346

Asocijuotų įmonių apibendrintos finansinės padėties ir bendrųjų pajamų už 2017 m. (neaudituoti duomenys) ir 2016 m. (audituoti duomenys) ataskaitos pateikiamos žemiau:

Apibendrinta finansinės padėties ataskaita	UAB Technologijų ir inovacijų centras		UAB Verslo aptarnavimo centras	
	2017 m.	2016 m.	2017 m.	2016 m.
Trumpalaikis turtas ir įsipareigojimai				
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	106	298	627	527
Kitas trumpalaikis turtas	3.787	2.681	3.026	1.916
Iš viso trumpalaikio turto	3.893	2.979	3.653	2.443
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	(5.361)	(3.221)	(2.706)	(1.795)
Iš viso trumpalaikių įsipareigojimų	(5.361)	(3.221)	(2.706)	(1.795)
Ilgalaikis turtas ir įsipareigojimai				
Ilgalaikis materialusis turtas	7.111	6.153	1	1
Kitas ilgalaikis turtas	1.302	1.019	91	71
Iš viso ilgalaikio turto	8.413	7.172	92	72
Kiti ilgalaikiai įsipareigojimai	(153)	(47)	-	-
Iš viso ilgalaikių įsipareigojimų	(153)	(47)	-	-
Grynasis turtas	6.792	6.883	1.039	720

Apibendrinta bendrųjų pajamų ataskaita	UAB Technologijų ir inovacijų centras		UAB Verslo aptarnavimo centras	
	2017 m.	2016 m.	2017 m.	2016 m.
Pajamos	14.317	14.500	11.209	9.724
Pelnas prieš apmokestinimą	338	311	547	312
Pelno mokesčio pajamos/(sąnaudos)	(145)	87	(94)	(56)
Pelnas po apmokestinimo	193	398	453	256
Kitos bendrosios pajamos	-	-	-	-
Iš viso bendrųjų pajamų	193	398	453	256

Apibendrinta finansinė informacija	UAB Technologijų ir inovacijų centras		UAB Verslo aptarnavimo centras	
	2017 m.	2016 m.	2017 m.	2016 m.
Grynasis turtas laikotarpio pradžioje sausio 1 d.	6.883	6.685	720	464
Įstatinio kapitalo formavimas/išformavimas, rezervų pokyčiai	-	-	-	-
Dividendai	(284)	(200)	(134)	-
Laikotarpio pelnas/(nuostolis)	193	398	453	256
Kitos bendrosios pajamos	-	-	-	-
Grynasis turtas laikotarpio pabaigoje gruodžio 31 d.	6.792	6.883	1.039	720
Valdoma dalis	29%	29%	22%	22%
Investicijos į asocijuotą įmonę	1.877	1.877	129	129
Balansinė vertė nuosavybės metodu	2.159	2.188	223	158

7 Kitas ilgalaikis finansinis turtas

Kitą ilgalaikį finansinį turtą sudaro hipotekinių paskolų, kurios yra išduotos fiziniams asmenims 25 metų laikotarpiui ilgalaikė dalis, turtas, vertinamas tikrąja verte per pelną (nuostolius), kitas gautinas sumos sudaro sumokėti avansai už nuomojamo turto pagerinimą:

	2017 m.	2016 m.
Suteiktų hipotekinių paskolų ilgalaikė dalis	271	340
Turtas, vertinamas tikrąja verte per pelną (nuostolius)	-	5.306
Kitos ilgalaikės gautinos sumos	578	190
Iš viso:	849	5.836

Turtą, vertinamą tikrąja verte per pelną (nuostolius) sudaro „Lietuvos energija“, UAB įsiskolinimo už NT Valdos, UAB akcijų pardavimo kainos priedą dalis, už kurį atsiskaitymas numatytas 2018 m. kovo mėn. 31 d. Priedo tikroji vertė atitinka 3 lygį tikrosios vertės nustatymo hierarchijoje.

2016 m. gruodžio 31 d. Bendrovės vadovybė peržiūrėjo kainos priedo dydžio įvertinimą ir nustatė, kad akcijos priedo tikroji vertė gruodžio 31 d. yra 5.306 tūkst. EUR. Vertės sumažėjimas 5.560 tūkst. EUR buvo apskaitytas bendrųjų pajamų ataskaitoje Vertės sumažėjimo ir nurašymo sąnaudų straipsnyje. Kainos priedo diskontavimo rezultatas 652 tūkst. EUR yra apskaitomas Finansinės veiklos pajamų straipsnyje.

Hipotekinės paskolos turi būti gražinamos dalimis iki 2027 m. Hipotekinės paskolos užtikrintos įkeistu gyvenamuoju būstu. 2017 m. šių paskolų einamųjų metų dalis buvo lygi 70 tūkst. EUR (2016 m. – 77 tūkst. EUR) ir buvo apskaityta prekybos ir kitų gautinų sumų straipsnyje (9 pastaba). Šios paskolos buvo išduotos su fiksuota palūkanų norma, kuri sudaro nuo 0,1 proc. iki 1 proc.

	2017 m.	2016 m.
Suteiktų hipotekinių paskolų tikroji vertė	411	520
Suteiktų hipotekinių paskolų balansinė vertė	341	417

Hipotekinių paskolų tikroji vertė buvo nustatyta remiantis diskontuotais pinigų srautais taikant 1,59 proc. diskonto normą (2016 m. gruodžio 31 d. – 1,68 proc.). Diskonto norma atitinka Lietuvos banko skelbiamą paskolų nefinansinėms korporacijoms ir namų ūkiams palūkanų normą. Hipotekinių paskolų tikroji vertė atitinka 3 lygį tikrosios vertės nustatymo hierarchijoje. Bendrovės hipotekinių paskolų diskontavimui buvo naudojamas palūkanų svartinis vidurkis, kuris 2017 m. gruodžio 31 d. buvo 7,93 proc. (2016 m. buvo 7,82 proc.).

Kitų ilgalaikių gautinų sumų tikroji vertė reikšmingai nesiskiria nuo apskaitinės vertės.

8 Atsargos

	2017 m.	2016 m.
Žaliavos ir atsarginės dalys	1.530	1.186
Gamtinės dujos	161	84
Kuras	45	47
Kita	571	459
Atėmus: Atsargų vertės sumažėjimas	(172)	(45)
Iš viso:	2.135	1.731

2017 m. ir 2016 m. Bendrovės atsargų vertės sumažėjimą sudarė:

	2017 m.	2016 m.
Atsargų vertės sumažėjimas laikotarpio pradžiai	45	38
Atsargų vertės sumažėjimo padidėjimas	135	29
Atsargų vertės sumažėjimo nurašymas (atstatymas)	(8)	(22)
Atsargų vertės sumažėjimas laikotarpio pabaigai	172	45

9 Prekybos ir kitos gautinos sumos

	2017 m.	2016 m.
Iš pirkėjų gautinos sumos už elektros energiją	47.769	53.090
Iš pirkėjų gautinos sumos už gamtinių dujų skirstymą	1.508	1.595
Kitos iš pirkėjų gautinos sumos	1.189	547
Suteiktos trumpalaikė paskolos susijusioms šalims (Cashpool)	-	1.502
Turtas, vertinamas tikrąja verte per pelną (nuostolius)	5.560	-
Prekybos ir kitos gautinos sumos iš susijusių šalių (28 pastaba)	10.526	11.143
Hipotekinių paskolų einamųjų metų dalis	70	77
Kitos gautinos sumos	3.679	368
Atėmus: Abejotinų gautinų sumų vertės sumažėjimas	(5.915)	(7.230)
Iš viso:	64.386	61.092

Prekybos ir kitų gautinų sumų tikrosios vertės yra apytikriai lygios jų apskaitinėms vertėms.

Hipotekinių paskolų einamųjų metų dalys atskleidime pateiktos grynąją dabartine verte ir yra nepradelstos.

Bendrovės prekybos ir kitų gautinų sumų, neatskaičius vertės sumažėjimo, įsisenėjimą sudarė:

	2017 m.	2016 m.
Nepradelstos sumos	58.422	54.619
Pradelsta iki 1 mėn.	2.589	2.222
Pradelsta nuo 1 iki 3 mėn.	1.200	1.050
Pradelsta nuo 3 iki 6 mėn.	664	451
Pradelsta nuo 6 iki 12 mėn.	1.323	1.341
Pradelsta virš 12 mėn.	6.104	8.639
Iš viso:	70.302	68.322

Prekybos gautinos sumos yra beprocentės ir paprastai jų apmokėjimo terminas yra 25–35 dienų.

Bendrovė neformuoja gautinų sumų vertės sumažėjimo gautinoms sumoms iš Valstybinių institucijų, priteistoms sumoms, suteiktoms paskoloms, gautinoms sumoms iš darbuotojų, gautinoms sumoms iš pinigų surinkimo įstaigų.

Suformuoto prekybos gautinų sumų vertės sumažėjimo detalizavimas pagal apmokėjimo terminus:

	2017 m.	2016 m.
Nepradelstos sumos	304	322
Pradelsta iki 1 mėn.	151	114
Pradelsta nuo 1 iki 3 mėn.	207	142
Pradelsta nuo 3 iki 6 mėn.	225	148
Pradelsta nuo 6 iki 12 mėn.	621	605
Pradelsta virš 12 mėn.	4.407	5.899
Iš viso:	5.915	7.230

Bendrovės prekybos ir kitų gautinų sumų vertės sumažėjimo pasikeitimas 2017 m. ir 2016 m. buvo toks:

Likutis 2016 m. sausio 1 d.	8.393
Vertės sumažėjimas, priskaičiuotas per metus	186
Nurašyta	(1.349)
Likutis 2017 m. sausio 1 d.	7.230
Vertės sumažėjimas, priskaičiuotas (atstatytas) per metus	(661)
Nurašyta	(654)
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	5.915

10 Išankstiniai apmokėjimai, ateinančių laikotarpių sąnaudos ir sukauptos pajamos

	2017 m.	2016 m.
Sukauptos elektros energijos pardavimo pajamos	4.900	4.992
Išankstiniai apmokėjimai už paslaugas	1.521	982
Kiti išankstiniai apmokėjimai, ateinančio laikotarpio sąnaudos, kitos sukauptos pajamos	803	337
Iš viso:	7.224	6.311

11 Pinigai ir pinigų ekvivalentai, terminuoti indėliai

Pinigai ir pinigų ekvivalentai

	2017 m.	2016 m.
Pinigai banke	6.449	10.662
Iš viso:	6.449	10.662

Pinigai ir pinigų ekvivalentai pinigų srautų ataskaitoje apima:

	2017	2016
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	6.449	10.662
Banko sąskaitos perviršis (<i>overdraft</i>) (18 pastaba)	(10.655)	-
	(4.206)	10.662

Remiantis reitingų agentūros Moody's nustatytais reitingais, pinigų ir pinigų ekvivalentų likučių kredito kokybė yra:

	2017	2016
Aa2	2.955	3004
Aa3	2.290	6.836
A1	1.204	-
A2	-	822
A3	-	-
Iš viso:	6.449	10.662

12 Įstatinis kapitalas

2017 m. ir 2016 m. gruodžio 31 d. Bendrovės įstatinį kapitalą sudarė 894.630.333 paprastosios vardinės akcijos, kurių kiekvienos nominali vertė yra 0,29 eurų.

13 Rezervai

Įstatymų numatytas rezervas

Įstatymų numatytas rezervas yra privalomas pagal Lietuvos Respublikos įstatymus. Kasmet į šį rezervą turi būti pervesta ne mažiau kaip 5 proc. grynojo pelno, kol įstatymų numatytas rezervas pasiekia 10 proc. įstatinio kapitalo dydžio. 2017 m. ir 2016 m. gruodžio 31 d. įstatymų numatytas rezervas sudarė 25.910 tūkst. EUR. Privalomas rezervas gali būti naudojamas tik Bendrovės nuostoliams padengti. Panaudojus privalomąjį rezervą nuostoliams padengti, jo dydis atkuriamas Akcinių bendrovių įstatymo 59 straipsnio 5 nustatyta tvarka iš paskirstytinojo pelno.

Perkainojimo rezervas

Perkainojimo rezervas – tai ilgalaikio materialiojo turto vertės padidėjimo suma, gauta perkainojus turtą. Šis rezervas negali būti naudojamas nuostoliams padengti.

	Perkainojimo rezervas	Atidėtas pelno mokestis	Atėmus atidėtąjį pelno mokestį
Likutis 2016 m. sausio 1 d.	65.317	(9.797)	55.520
Perkainojimo rezervo pervedimas į nepaskirstytąjį pelną per metus (nusidėvėjimas, nurašytas turtas, perleistas turtas)	(6.654)	998	(5.656)
Likutis 2016 m. gruodžio 31 d.	58.663	(8.799)	49.864
Likutis 2017 m. sausio 1 d.	58.663	(8.799)	49.864
Perkainojimo rezervo pervedimas į nepaskirstytąjį pelną per metus (nusidėvėjimas, nurašytas turtas, perleistas turtas)	(6.099)	915	(5.184)
Likutis 2017 m. gruodžio 31 d.	52.564	(7.884)	44.680

14 Dividendai

Patvirtinti dividendai, tenkantys vienai akcijai

	2017 m.	2016 m.
Patvirtinti dividendai (tūkst.)	92.916	43.120
Akcijų skaičiaus svertinis vidurkis (tūkst.)	894.630	894.630
Patvirtinti dividendai, tenkantys vienai akcijai (eurais)	0,104	0,048

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva
FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
Už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

2017 m. kovo mėn. 24 d. įvykęs eilinis visuotinis Bendrovės akcininkų susirinkimas patvirtino pelno už 2016 metų liepos - gruodžio mėnesius paskirstymą ir nusprendė skirti 0,05786 EUR dividendų vienai akcijai, iš viso 51.763 tūkst. eurų dividendų.

2017 m. rugsėjo mėn. 29 d. įvykęs eilinis visuotinis Bendrovės akcininkų susirinkimas patvirtino pelno už 2017 metų sausio – birželio mėnesius paskirstymą ir nusprendė skirti 0,046 EUR dividendų vienai akcijai, iš viso 41.153 tūkst. eurų dividendų.

2016 m. kovo mėn. 29 d. įvykęs eilinis visuotinis Bendrovės akcininkų susirinkimas patvirtino pelno už 2015 metų liepos - gruodžio mėnesius paskirstymą ir nusprendė skirti 0,0342 eurų dividendų vienai akcijai, iš viso 30.596 tūkst. eurų dividendų.

2016 m. rugsėjo 26 d. įvykęs eilinis visuotinis Bendrovės akcininkų susirinkimas patvirtino pelno už 2016 metų sausio – birželio mėnesius paskirstymą ir nusprendė skirti 0,014 EUR dividendų vienai akcijai, iš viso 12.524 tūkst. eurų dividendų.

15 Paskolos

	2017 m.	2016 m.
Ilgalaikės paskolos		
Bankų paskolos	-	161.650
Paskolos iš susijusių šalių	239.648	-
	239.648	161.650
Trumpalaikės paskolos		
Banko sąskaitos perviršis (<i>overdraft</i>) (11 pastaba)	10.655	-
Bankų paskolos	-	57.431
Paskolos iš susijusių šalių	122.385	-
	133.040	57.431
Paskolų iš viso:	372.688	219.081

Bendrovė 2017 m. spalio 13 d. pasirašė Žaliųjų obligacijų įsipareigojimų proporcinio perkėlimo sutartį (toliau – Sutartis) su „Lietuvos energija“, UAB, (toliau – „Lietuvos energija“) dėl 100 mln. EUR žaliųjų obligacijų emisijos dalies perkėlimo Bendrovei. Šia sutartimi „Lietuvos energija“ bendrovei suteikė 100 mln. EUR paskolą.

Prieš išleidžiant „Lietuvos energija“ 300 mln. EUR žaliųjų obligacijų emisiją buvo numatyta dalį jos lėšų panaudoti ESO ilgalaikėms investicijoms skirstomųjų tinklų atnaujinimui.

Sutartyje numatytas įsipareigojimų padengimo terminas – ne vėliau kaip iki 2027 m. liepos 14 d. Sutarties fiksuota palūkanų norma sutampa su Žaliųjų obligacijų išplatinimo efektyvia palūkanų norma ir sudaro 2,23 proc. Esminės sutarties sąlygos sutampa su Žaliųjų obligacijų išplatinimo sąlygomis. Šia sutartimi papildomų įsipareigojimų įvykdymą užtikrinančių priemonių (garantijų, laidavimo, įkeitimo ir kitų) nėra numatyta.

2017 m. lapkričio 8 d. Bendrovė pasirašė trišalės skolos ir teisių bei pareigų perkėlimo sutartį su „Lietuvos energija“, UAB, ir Bendrovės kreditoriais (su kiekvienu atskirai): OP Corporate Bank plc ir AB SEB banku, kuriomis Bendrovė perleidžia „Lietuvos energija“, UAB, visą savo skolinį įsipareigojimą kartu su visomis teisėmis ir pareigomis kreditoriams, kylančiomis iš kreditavimo sutarčių, o „Lietuvos energija“, UAB, nuo sutarčių įsigaliojimo momento perima iš Bendrovės visus skolinius įsipareigojimus kreditoriams, kylančius iš kreditavimo sutarčių, kartu su visomis kitomis iš kreditavimo sutarčių kylančiomis teisėmis ir pareigomis.

Taip pat 2017 m. lapkričio 8 d. Bendrovė pasirašė dvišalės paskolos sutartį tarp „Lietuvos energija“, UAB ir Bendrovės, kurių esminės sąlygos sutampa su anksčiau minėtų kredito sutarčių esminėmis sąlygomis.

Refinansuotoms Bendrovės paskoloms yra nustatytos kintamos palūkanų normos, kurių peržiūrėjimo laikotarpis yra ne ilgesnis nei 3 mėnesiai. Paskolų grąžinimo užtikrinimui nėra įkeistas joks turtas. Paskoloms yra numatyti daliniai ketvirtiniai grąžinimai.

Ilgalaikių paskolų grąžinimo terminai:

	2017 m.	2016 m.
Nuo 1 iki 2 metų	57.402	87.150
Nuo 2 iki 5 metų	48.704	74.500
Po 5 metų	133.542	-
	239.648	161.650

Vidutinės palūkanų normos procentais finansinių ataskaitų parengimo dieną buvo tokios:

	2017 m.	2016 m.
Banko sąskaitos perviršis (<i>overdraft</i>)	0,55	0,55
Bankų paskolos	-	0,74
Paskolos iš susijusių šalių	1,2	-

Bendrovė turi šias nepanaudotas finansavimo galimybes, kurių terminas baigiasi vienerių metų laikotarpiu arba vėliau:

	2017 m.	2016 m.
Finansavimo galimybės	22.645	60.000

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva
FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
Už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

Grynosios skolos likučiai 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d.:

	2017 m.	2016 m.
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	6.449	10.662
Finansinės skolos mokėtinos per vienerius metus (įskaitant sąskaitos perviršį)	(133.040)	(57.431)
Finansinės skolos mokėtinos po vienerių metų	(239.648)	(161.650)
Grynoji skola	(366.239)	(208.419)

Grynosios skolos likučių ir finansinės veiklos pinigų srautų 2017 m. ir 2016 m. suderinimas:

	Pinigai / Sąskaitos likučio perviršis	Paskolos	Iš viso
Grynoji skola 2016 m. gruodžio 31 d.	10.662	(219.081)	(208.419)
Pinigų ir pinigų ekvivalentų (sumažėjimas)	(14.868)	-	(14.868)
Gauta paskola		(203.700)	(203.700)
Grąžinta paskola	-	61.377	61.377
Kiti nepiniginiai pokyčiai	-	(628)	(628)
Grynoji skola 2017 m. gruodžio 31 d.	(4.206)	(362.032)	(366.238)

16 Pelno mokestis

2017 m. ir 2016 m. Bendrovės pelno mokesčio sąnaudų (pajamų) komponentai:

	2017 m.	2016 m.
Ataskaitinių metų pelno mokesčio sąnaudos	3.552	8.496
Perimtų mokestinių nuostolių įtaka	(726)	-
Atidėtojo pelno mokesčio sąnaudos	4.414	6.427
Iš viso:	7.240	14.923

Atidėtojo pelno mokesčio turto ir įsipareigojimų analizė pagal padengimo laikotarpius pateikta žemiau:

	2017 m.	2016 m.
Atidėtojo pelno mokesčio turtas:		
Atidėtojo pelno mokesčio turtas, kuris bus realizuotas vėliau kaip po 12 mėn.	4.185	4.684
Atidėtojo pelno mokesčio turtas, kuris bus realizuotas per 12 mėn.	1.624	641
Iš viso:	5.809	5.325
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai:		
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai, kurie bus realizuoti vėliau kaip po 12 mėn.	(14.384)	(9.472)
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai, kurie bus realizuoti per 12 mėn.	(2.794)	(2.808)
Iš viso:	(17.178)	(12.280)

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai sudengiami, kuomet teisiškai galima sudengti einamojo laikotarpio mokesčių turtą su einamojo laikotarpio mokesčių įsipareigojimais ir kuomet atidėtasis pelno mokestis yra susijęs su ta pačia fiskaline institucija. Sudengtos sumos yra pateikiamos žemiau:

Atidėtojo pelno mokesčio turtas	Naujų vartotojų prijungimo pajamos	Turto vertės sumažėjimas	Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas ir skirtumai dėl skirtingų nusidėvėjimo normų	Sukauptos sąnaudos	Elektros perdekla-ravimas	Nepanaudotų investicijų lengvata	Iš viso
2016 m. sausio 1 d.	3.135	1.299	9.197	888	219	1.212	15.950
Pelno mokesčio (sąnaudos) pajamos, apskaitytos per pelną (nuostolį)	(182)	(184)	(9.197)	144	6	(1.212)	(10.625)
2016 m. gruodžio 31 d.	2.953	1.115	-	1.032	225	-	5.325
Pelno mokesčio (sąnaudos) pajamos, apskaitytos per pelną (nuostolį)	(183)	(184)	-	(17)	(122)	990	484
2017 m. gruodžio 31 d.	2.770	931	-	1.015	103	990	5.809

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Agonų g. 24, Vilnius, Lietuva
FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
Už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai	Ilgalaikio materialiojo turto perkainojimas ir skirtumai dėl skirtingų nusidėvėjimo normų	Investicijų lengvata	Dotacijų nurašymas	Iš viso
2016 m. sausio 1 d.	(12.504)	(2.738)	(1.235)	(16.477)
Pelno mokesčio (sąnaudos) pajamos, apskaitytos per pelną (nuostolį)	3.745	413	39	4.197
2016 m. gruodžio 31 d.	(8.759)	(2.325)	(1.196)	(12.280)
Pelno mokesčio (sąnaudos) pajamos, apskaitytos per pelną (nuostolį)	(5.344)	408	38	(4.898)
2017 m. gruodžio 31 d.	(14.103)	(1.917)	(1.158)	(17.178)

Pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitoje pateikta pelno mokesčio sąnaudų suma, priskirtina metų veiklos rezultatui, gali būti suderinta su pelno mokesčio sąnaudomis, apskaičiuotomis taikant įstatyme numatytą 15 proc. pelno mokesčio tarifą pelnui prieš pelno mokestį:

	2017 m.	2016 m.
Pelnas prieš apmokestinimą	84.792	107.425
Pelno mokestis apskaičiuotas taikant 15 % tarifą (2016 m. - 15 %)	12.719	16.114
Apmokestinamojo pelno nemažinančios sąnaudos	378	1.281
Neapmokestinamos pajamos	(288)	(285)
Pelno mokesčio investicijų lengvata	(4.693)	(2.109)
Perimtų mokesčių nuostolių įtaka	(726)	-
Ankstesniųjų metų pelno mokesčio koregavimai	-	11
Parama, labdara	(150)	(124)
Kita	-	35
Iš viso:	7.240	14.923

17 Ateinančių laikotarpių pajamos

	2017 m.	2016 m.
Ateinančių laikotarpių vartotojų prijungimo mokesčių pajamos	112.929	113.258
Ateinančių laikotarpių viešuosius interesus atitinkančių paslaugų pajamos	273	285
Iš viso:	113.202	113.543

Ateinančių laikotarpių vartotojų prijungimo mokesčių pajamos :

	2017 m.	2016 m.
Laikotarpio pradžioje	118.427	121.624
Gauta per metus	4.988	1.972
Pripažinta pajamomis bendrųjų pajamų ataskaitoje	(5.243)	(5.169)
Laikotarpio pabaigoje	118.172	118.427

	2017 m.	2016 m.
Ilgalaikė dalis	112.929	113.258
Trumpalaikė dalis (21 pastaba)	5.243	5.169
Iš viso:	118.172	118.427

Vartotojų sumokėtos įmokos už prijungimą prie Bendrovės dujų sistemos apskaitomos kaip ateinančių laikotarpių pajamos ir pripažįstamos pajamomis per kapitalizuoto susijusio ilgalaikio materialiojo turto vidutinio naudingo tarnavimo laikotarpį. Šios pajamos apskaitomos bendrųjų pajamų ataskaitos straipsnyje Pardavimo pajamos.

18 Dotacijos

Likutis 2015 gruodžio 31 d.	21.384
Gauta	424
Padengtos patirtos išlaidos	(18)
Dotacijų atstatymas	17
Priskaičiuota amortizacija	(1.330)
Likutis 2016 gruodžio 31 d.	20.477
Gauta	444
Dotacijų atstatymas	(14)
Priskaičiuota amortizacija	(1.149)
Likutis 2017 gruodžio 31 d.	19.758

Dotacijas sudaro iš Europos Sąjungos fondų gautos lėšos statinių ir elektros tinklų įsigijimui ir sukūrimui ir iš Lietuvos Respublikos Vyriausybės neatlygintinai gautas ilgalaikis materialusis turtas.

Dotacijų amortizacija apskaitoma pelno (nuostolių) ir kitų bendrųjų pajamų ataskaitos nusidėvėjimo ir amortizacijos straipsnyje ir mažina susijusio ilgalaikio materialiojo turto nusidėvėjimo sąnaudas.

19 Ilgalaikės išmokos darbuotojams

	2017 m.			2016 m.			
	Išmokos, sulaukusiems pensinio amžiaus	Kintama darbo užmokesčio dalis	Viso	Išmokos, sulaukusiems pensinio amžiaus	Kintama darbo užmokesčio dalis	Išmokos už darbo stažą	Viso
Likutis laikotarpio pradžioje	2.924	25	2.949	2.247	6	233	2.486
Pokytis atspindėtas Bendrųjų pajamų ataskaitoje Darbo užmokesčio ir susijusių sąnaudų dalyje	(1.339)	21	(1.318)	210	19	(233)	(4)
Pokytis atspindėtas Bendrųjų pajamų ataskaitoje Finansinės veiklos dalyje – aktuarinis pelnas (nuostoliai)	(55)	-	(55)	467	-	-	467
Pokytis atspindėtas Bendrųjų pajamų ataskaitoje Kitų bendrųjų pajamų dalyje – aktuarinis pelnas (nuostoliai)	187	-	187	-	-	-	-
Likutis laikotarpio pabaigoje	1.717	46	1.763	2.924	25	-	2.949

Pagrindinės prielaidos, taikytos įvertinant Bendrovės ilgalaikių išmokų darbuotojams įsipareigojimą, yra pateiktos žemiau:

	2017 m.	2016 m.
Diskonto norma	1,06 %	0,71 %
Metinis darbuotojų kaitos rodiklis	13,6 %	13,53 %
Metinis atlyginimo padidėjimas	4 %	4 %
Vidutinis laikas iki pensijos (metais)	20	20

20 Prekybos ir kitos mokėtinos sumos

	2017 m.	2016 m.
Prekybos mokėtinos sumos	65.286	40.266
Susijusioms įmonėms mokėtinos sumos (28 pastaba)	45.414	40.081
Prekybos mokėtinų sumų iš viso:	110.700	80.347
Mokesčiai, išskyrus pelno mokestį	372	1.598
Su darbo užmokesčiu susiję įsipareigojimai	2.368	2.073
Kiti trumpalaikiai įsipareigojimai	3.088	2.816
Kitų mokėtinų sumų iš viso:	5.828	6.487
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	116.528	86.834

Kitų mokėtinų sumų vertėje dalis įsipareigojimų, kurie 2017 m. gruodžio 31 d. sudaro 2.739 tūkst. eurų (2016 m. gruodžio 31 d. – 3.671 tūkst. eurų) yra ne finansinės priemonės.

Prekybos mokėtinų sumos

Aukščiau minėtų finansinių įsipareigojimų sąlygos:

- Prekybos mokėtinų sumos yra beprocentės ir paprastai joms yra nustatomas 60 dienų apmokėjimo laikotarpis.
- Kitos mokėtinų sumos yra beprocentės ir jų vidutinis padengimo terminas yra šeši mėnesiai.

21 Gauti avansai, sukaupotos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos

	2017 m.	2016 m.
Sukaupotos sąnaudos	7.280	7.253
Ateinančių laikotarpių vartotojų prijungimo pajamų trumpalaikė dalis	5.230	5.169
Kitų ateinančių laikotarpių pajamų trumpalaikė dalis	12	12
Gauti avansai	22.323	19.646
	34.845	32.080

2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. gautus avansus sudaro avansai, gauti už naujų vartotojų prijungimą, avansu gautos sumos už elektros energiją bei dujų skirstymą, taip pat elektros energijos perdeklaravimo įtaka, kuri atsirado dėl to, kad dalis gyventojų deklaravo daugiau elektros energijos nei realiai suvartojo, atitinkamai 2017 m. – 690 tūkst. eurų, 2016 m. – 1.503 tūkst. eurų.

22 Pajamos

	2017 m.	2016 m.
Elektros energijos pardavimas ir skirstymas	539.660	573.602
Gamtinių dujų skirstymas	51.067	57.260
Naujų vartotojų prijungimo pajamos	20.008	17.459
Iš viso:	610.735	648.321

23 Išmokos darbuotojams ir susijusios socialinio draudimo įmokos

	2017 m.	2016 m.
Darbo užmokesčio sąnaudos	31.161	33.763
Išėtinės kompensacijos	2.205	2.110
Socialinio draudimo įmokos	10.320	11.087
Sukaupto atostogų rezervo pokytis	45	171
Iš viso:	43.731	47.131

24 Vertės sumažėjimo ir nurašymų sąnaudos

	2017 m.	2016 m.
Turto, vertinamos tikrąja verte per pelną (nuostolius) vertės sumažėjimas	-	5.560
Ilgalaikio turto ir nebaigtos statybos nurašymai	4.472	3.569
Gautinų sumų vertės sumažėjimas (atstatymas) (9 pastaba)	(661)	164
Atsargų vertės sumažėjimas (sumažėjimo atstatymas)	127	7
Ilgalaikio turto ir nebaigtos statybos vertės sumažėjimas (sumažėjimo atstatymas)	401	-
Iš viso:	4.339	9.300

25 Kitos sąnaudos

	2017 m.	2016 m.
Klientų aptarnavimo sąnaudos	7.525	6.725
Mokesčiai (išskyrus pelno mokestį)	3.211	3.424
Aptarnavimo įmonės sąnaudos	3.717	2.754
Konsultacinės paslaugos	1.260	782
Išmokos pagal kolektyvinę sutartį ir kitos papildomos išmokos	385	368
Personalo vystymas, komandiruotės	447	292
Viešieji ryšiai ir marketingas	243	258
Draudimo, med. aptarnavimo sąnaudos	227	157
Kitos sąnaudos	1.011	1.799
Iš viso:	18.026	16.559

Toliau pateikiamos visos paslaugos, kurias audito įmonė suteikė Bendrovei per 2017 m.

	2017 m.
Finansinių ataskaitų audito paslaugos pagal sutartis	46
Užtikrinimo ir kitų susijusių paslaugų sąnaudos	5
Konsultacijų mokesčių klausimais sąnaudos	-
Kitų paslaugų sąnaudos	2
Iš viso:	53

26 Finansinė veikla

	2017 m.	2016 m.
Finansinės veiklos pajamos		
Delspinigių palūkanos iš prekybos gautinų sumų	1.186	449
Palūkanų pajamos už suteiktas paskolas	122	176
Dividendų pajamos	-	58
Kitos pajamos	254	652
Iš viso:	1.562	1.335
Finansinės veiklos (sąnaudos)		
Paskolų palūkanų (sąnaudos)	(2.311)	(1.739)
Kitos (sąnaudos)	37	(485)
Iš viso:	(2.274)	(2.224)

27 Pelnas ir sąlyginis pelnas, tenkantis vienai akcijai

Pagrindinis

Pelnas, tenkantis vienai akcijai, yra apskaičiuojamas dalijant Bendrovės akcininkams priskirtą pelną iš metinio paprastųjų akcijų skaičiaus svertinio vidurkio.

	2017 m.	2016 m.
Bendrovės akcininkams priskiriamas grynas pelnas (nuostoliai) (tūkst. EUR)	77.552	92.502
Akcijų skaičiaus svertinis vidurkis (tūkst.)	894.630	894.630
Pelnas (nuostoliai), tenkantis vienai akcijai eurai	0,087	0,103

Sąlyginis

Sąlyginis pelnas (nuostoliai) tenkantis vienai akcijai apskaičiuojamas koreguojant išleistų ir dar neapmokėtų paprastųjų akcijų skaičiaus svertinį vidurkį, atsižvelgiant į prielaidą, kad visos potencialiai konvertuojamos paprastosios akcijos yra konvertuojamos. Bendrovė iki 2017 m. gruodžio 31d. nebuvo išleidusi konvertuojamų paprastųjų akcijų.

28 Segmentai

Informacija apie verslo segmentus atskleidžiama vadovaujantis tuo pačiu metodu, kuris naudojamas teikiant informaciją ūkio subjekto pagrindiniam sprendimui priimančiam asmeniui. Pagrindinį sprendimą priimančiam asmeniui, kuris yra atsakingas už išteklių paskirstymą ir verslo segmentų veiklos rezultatų įvertinimą, sudaro Valdyba, kuri priima strateginius sprendimus.

Vadovybės vertinimu, Bendrovė turi du verslo segmentus - elektros energijos tiekimas ir skirstymas, bei dujų skirstymas. Bendrovė turi vieną geografinį segmentą – Lietuvos Respubliką. Pagrindinis sprendimą priimančiam asmeniui stebi rezultatus remdamasis finansinėmis ataskaitomis, kurios yra parengtos naudojant tuos pačius apskaitos principus kaip ir finansinėse ataskaitose pagal TFAS, t. y. informaciją apie pelną ar nuostolius, įskaitant nurodytas pajamas ir sąnaudas. Pagrindinis sprendimą priimančiam asmeniui neanalizuoja segmentų pagal informaciją apie turtą ir įsipareigojimus.

Bendrovės informacija apie segmentus už 2017 m. yra pateikiama žemiau:

2017 m.	Elektros tiekimas ir skirstymas	Dujų skirstymas	Iš viso
Pajamos	559.827	52.482	612.309
Sąnaudos	(447.992)	(24.237)	(472.229)
EBITDA	111.835	28.245	140.080
Nusidėvėjimas ir amortizacija	(42.768)	(7.617)	(50.385)
Vertės sumažėjimo ir nurašymo sąnaudos	(3.668)	(671)	(4.339)
Veiklos pelnas	65.399	19.957	85.356
Finansinės pajamos	1.213	349	1.562
Finansinės (sąnaudos)	(1.899)	(375)	(2.274)
Asocijuotų įmonių (pelno) dalis	238	(90)	148
Pelnas prieš apmokestinimą	64.951	19.841	84.792
Pelno mokestis	(6.042)	(1.198)	(7.240)
Grynasis pelnas	58.909	18.643	77.552

Bendrovės informacija apie segmentus už 2016 m. yra pateikiama žemiau:

2016 m.	Elektros tiekimas ir skirstymas	Dujų skirstymas	Iš viso
Pajamos	591.371	58.692	650.063
Sąnaudos	(459.604)	(27.145)	(486.749)
EBITDA	131.767	31.547	163.314
Nusidėvėjimas ir amortizacija	(38.634)	(7.394)	(46.028)
Vertės sumažėjimo ir nurašymo sąnaudos	(9.208)	(92)	(9.300)
Veiklos pelnas	83.925	24.061	107.986
Finansinės pajamos	1.138	197	1.335
Finansinės (sąnaudos)	(1.786)	(438)	(2.224)
Asocijuotų ir bendrai valdomų įmonių (pelno) dalis	267	61	328
Pelnas prieš apmokestinimą	83.544	23.881	107.425
Pelno mokestis	(12.158)	(2.765)	(14.923)
Grynasis pelnas	71.386	21.116	92.502

29 Sandoriai tarp susijusių šalių

Bendrovės susijusios šalys yra:

- „Lietuvos energija“, UAB (pagrindinis Bendrovės akcininkas) ir jos dukterinės bei asocijuotosios įmonės;
- Bendrovės asocijuotos įmonės;
- Bendrovės vadovai, taip pat jų vadovaujamos įmonės ar įmonės, kuriose vadovybė turi kontrolę ar reikšmingą įtaką;
- visos valstybės kontroliuojamos, ar reikšmingai įtakojamos įmonės (sandoriai su tokiais įmonėmis atskleidžiami tik tada, kai jie yra reikšmingi).

**AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva
FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS****Už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.**

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

Prekių ir paslaugų pirkimai ir pardavimai:

2017 m. sausio – gruodžio mėn. Bendrovės sandoriai su susijusiomis šalimis ir likučiai 2017 m. gruodžio 31 d. sudarė:

Susijusios šalys	Mokėtinos sumos ir sukauptos sąnaudos	Gautinos sumos ir pajamos, už kurias dar neišrašytos sąskaitos	Pirkimai	Pardavimai
Patronuojanti įmonė „Lietuvos energija“, UAB	356.911	5.418	1.965	115
Bendrovės asocijuotos įmonės	4.425	-	20.711	-
Kitos „Lietuvos energija“, UAB grupės įmonės	15.386	7.676	77.914	44.531
EPSO – G, UAB grupės įmonės	29.924	4.336	195.183	751
Iš viso:	406.646	17.430	295.773	45.397

„Lietuvos energija“, UAB mokėtina suma sudaro paskolos, mokėtinos palūkanos ir mokėtinos sumos už paslaugas.

Siekdama sumažinti patiriamas apyvartinio kapitalo finansavimo sąnaudas 2016 m. gegužės 18 d. Bendrovė sudarė neterminuoto galiojimo UAB „Lietuvos energijos“ Grupės įmonių tarpusavio skolinimosi ir skolinimo sutartį, pagal kurią gali gauti trumpalaikes paskolas iš kitų Grupės įmonių. Nustatytas vidaus skolinimosi limitas iki 2018 m. kovo 19 d. yra 30.000 tūkst. EUR. Grupės skolinimosi sandoriai privalo būti sudaromi tik rinkos sąlygomis, ir tik tokiomis palūkanų normomis, kurios šiems sandoriams būtų taikomos rinkoje. Rinkos palūkanų norma nustatoma vienerių kalendorinių metų laikotarpiui ir yra tokia pati, kaip skolinantis iš komercinių bankų.

2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovė iš susijusių šalių buvo pasiskolinusi 26.670 tūkst. EUR.

Bendrovė iš asocijuotų įmonių perka paslaugas, susijusias su turto nuoma, informacinių technologijų ir telekomunikacijų, viešųjų pirkimų organizavimo ir vykdymo, apskaitos ir personalo administravimo paslaugas, taip pat elektros įrenginių statybos, rekonstravimo ir techninės priežiūros darbus. Pagrindinę dalį pirkimų iš „Lietuvos energija“, UAB grupės įmonių sudaro elektros energijos pirkimai. EPSO – G, UAB grupės įmonės teikia elektros energijos ir dujų perdavimo paslaugas, viešuosius interesus atitinkančias paslaugas (VIAP), bei atlieka Rangos darbus.

2016 m. sausio – gruodžio mėn. Bendrovės sandoriai su susijusiomis šalimis ir likučiai 2016 m. gruodžio 31 d. sudarė:

Susijusios šalys	Mokėtinos sumos ir sukauptos sąnaudos	Gautinos sumos ir pajamos, už kurias dar neišrašytos sąskaitos	Pirkimai	Pardavimai
Patronuojanti įmonė „Lietuvos energija“, UAB	235	5.823	6.310	781
Asocijuotos įmonės	2.565	3	17.925	79
„Lietuvos energija“, UAB grupės įmonės	7.797	9.027	82.403	48.414
EPSO – G, UAB grupės įmonės	29.484	4.099	198.742	920
Iš viso:	40.081	18.952	305.380	50.194

Išmokos vadovybei

Bendrovė	2017 m.	2016 m.
Atlyginimai ir kitos trumpalaikės išmokos vadovams	612	530
Iš jų išeitinės kompensacijos	81	-
Vadovų skaičius	7	7

Vadovybe yra laikomi administracijos vadovai bei jų pavaduotojai.

30 Nebalansiniai įsipareigojimai

Kapitalinių investicijų įsipareigojimai

2017 m. Bendrovės kapitalinių investicijų įsipareigojimai, prisiimti pagal sudarytas sutartis finansinių ataskaitų sudarymo datą, tačiau neapskaičiuoti finansinėse ataskaitose sudarė 35.689 tūkst. eurų (2016 m. gruodžio 31 d. – 26.907 tūkst. eurų). Siekdama gerinti suteikiamų paslaugų kokybę ir tinklo būklę Bendrovė didino investicijų apimtį. Bendrovės investicijos 2016 m. sudarė 149 mln. eurų, o 2017 m. jau siekė 226 mln. eurų, kas nulėmė įsipareigojimų pagal sudarytas sutartis išaugimą.

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Agonų g. 24, Vilnius, Lietuva
FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
Už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

Veiklos nuoma

Būsimosios minimalios įmokos pagal neatšaukiamas veiklos nuomos sutartis:

	2017 m.	2016 m.
Per vienerius metus	1.933	2.294
Nuo dviejų iki penkerių metų	6.088	8.021
Iš viso	8.021	10.315

Tarifo koregavimai dėl ankstesniais metais uždirbto pelno viršijančio leistiną Komisijos nustatytą investicijų grąžą

2016 m. spalio 14 d. nutarimu Nr. O3-305 „Dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ skirstymo paslaugų vidutinės ir žemos įtampos tinklais kainų viršutinių ribų 2017 metams perskaičiavimo“ Komisija nustatė skirstymo paslaugos kainos viršutinę ribą 2017 metams remiantis 2016 m. spalio 13 d. pažyma Nr. O5-258, kurioje taip pat konstatavo, kad laikotarpiu 2014-2015 m. Bendrovė uždirbo 84.961,6 tūkst. EUR papildomą investicijų grąžą, viršijančią Komisijos leistiną pelną. Komisija nutarė 2017 m. skirstymo paslaugų kainų viršutinės ribas koreguoti 1/3 pateikiamos 2014–2015 m. investicijų grąžos, viršijančios Komisijos leistiną pelną. Atsižvelgiant į tai, skirstymo veiklų pajamų lygį 2017 Komisija nustatė mažesnę 28.320,5 tūkst. EUR.

2017 m. spalio 17 d. nutarimu Nr. O3E-447 „Dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ skirstymo paslaugų vidutinės ir žemos įtampos tinklais kainų viršutinių ribų 2018 metams perskaičiavimo“ Komisija nustatė skirstymo paslaugų kainų viršutinės ribas 2018 metams ir nurodė, kad Bendrovės elektros energijos skirstymo veiklų pajamų lygis mažinamas 2014-2015 metų investicijų grąžos, viršijančios Komisijos nustatytą dydį, dalimi – 43.421,6 tūkst. EUR įvertinant pinigų kainą laike 1.942,8 tūkst. EUR. Likusi 2014-2015 metų investicijų grąžos, viršijančios Komisijos nustatytą dydį, dalis – 13.219,5 mln. EUR bus įvertinta ateinančiais reguliavimo laikotarpio metais, tačiau ne vėliau nei iki reguliavimo laikotarpio pabaigos (iki 2020 metų).

2017 m. lapkričio 9 d. nutarimu Nr. O3E-481 „Dėl akcinės bendrovės „Energijos skirstymo operatorius“ gamtinių dujų skirstymo kainos viršutinės ribos koregavimo 2018 metams“ Komisija nustatė gamtinių dujų skirstymo kainos viršutinę ribą, galiosiančią nuo 2018 m. sausio 1 d., ir kuriame taip pat konstatavo, kad laikotarpiu 2014 – 2016 m. Bendrovė vykdydama gamtinių dujų skirstymo veiklą, uždirbo 27 333 tūkst. EUR papildomą investicijų grąžą, viršijančią Komisijos leistiną pelną. Komisija nutarė 2018 m. gamtinių dujų skirstymo paslaugos kainos viršutinę ribą koreguoti 50 proc. 2014–2016 m. investicijų grąžos dalimi, viršijančios Komisijos leistiną. Atsižvelgiant į tai, gamtinių dujų skirstymo veiklos pajamų lygį 2018 metams Komisija nustatė mažesnę 13 667 tūkst. EUR. Likusi 2014 -2016 metų investicijų grąžos, viršijančios Komisijos nustatytą dydį, dalis bus įvertinta nustatant tolesnių laikotarpių dujų skirstymo kainą.

2018 m. bendras elektros ir dujų veiklų pajamų lygis patvirtintas 57 088,6 tūkst. Eur mažesnis dėl Komisijos leistos ir bendrovės faktinės grąžos skirtumo, tai yra dėl grąžinamo ankstesniais metais uždirbto leistiną investicijų grąžą viršijančio pelno.

Vadovybės vertinimu, Bendrovė 2016, 2017 m. taip pat uždirbo viršpelnį, šios sumos turės įtakos 2019 m. ir vėlesnių laikotarpių pajamoms ir pelnui.

Vienartinė kompensacija už įstatyminius servitutus

2017 m. lapkričio 1 d. įsigaliojo Lietuvos Respublikos elektros energetikos įstatymo (toliau - EEĮ) pakeitimai, kuriuo numatytas servitutų, nustatomų operatoriui nepriklausančios žemės sklypuose įrengiant elektros tinklus, atlygintinumas. Šiame įstatyme numatyta, kad tiesiant perdavimo, skirstomuosius tinklus ar įrengiant kitus elektros įrenginius, bus mokamos vienartinės kompensacijos nuostoliams už įstatyminius servitutus (įsigaliojusį iki 2004 m. liepos 10 d.) nustatymą atlyginti.

Taip pat EEĮ yra numatyta, kad po 2017 m. lapkričio 1 d. sudarant sutartis dėl servituto nustatymo Bendrovė privalės mokėti kompensacijas arba susitarti kitaip su žemės savininkais.

Planuojama, kad vienartinės kompensacijos už įstatyminius servitutus (iki 2004 m. liepos 10 d.) bus pradėtos mokėti nuo 2018 m. gegužės 1 d. LR Vyriausybei patvirtinus metodiką, nustatančią šių kompensacijų išmokėjimo sąlygas. Taip pat LR Vyriausybės patvirtintoje metodikoje bus numatytos taisyklės kaip bus atlyginama už sutartinius servitutus po 2017 m. lapkričio 1 dienos.

Laikotarpiu nuo 2004 m. liepos 10 d. iki 2017 m. lapkričio 1 d. pagal tuo metu galiojusias EEĮ nuostatas buvo numatyta, kad tiesti naujus tinklus galima tik susitarus su savininkais, tad šiuo laikotarpiu buvo tariamasi su savininkais individualiai (buvo sudaromos notarinės sutartys, susitariama su savininko sutikimu ir pan.), todėl EEĮ nenumato pareigos Bendrovei atlyginti už šiuo laikotarpiu nustatytus servitutus.

Vadovybė šiuo metu negali patikimai įvertinti kokia bus įtaka įmonės rezultatams dėl 2017 m. lapkričio 1 d. EEĮ pakeitimų, tačiau tikimasi, kad visos išlaidos, susijusios su servitutų atlyginimu, bus įtrauktos į reguliuojamų paslaugų kainas.

Bendrovė 2017 m. gruodžio 31 d. nesudarė atidėjinių servitutų atlyginimui, nes LR Vyriausybei nepatvirtinus kompensacijų skaičiavimo metodikos, negali patikimai įvertinti galimos kompensacijų sumos, kadangi nėra patvirtinta metodika nustatanti kompensacijų išmokėjimo sąlygas: išmokėjimo procesą, išmokėjimui reikalingas sąlygas bei dokumentus, kompensacijų už servitutus skaičiavimo formulės dedamosios. Taip pat Bendrovė neturi patikimų duomenų apie asmenis bei jų turimus sklypų servitutus.

Bendrovė 2017 m. pabaigai yra atsakovas 9-niose teisminėse bylose, kur reikalaujama atlyginti už servitutus. 5 bylos yra pirmos instancijos teismuose, 3 - apeliacinės instancijos teisme (Bendrovė yra pateikusi apeliacinius skundus dėl priteistos kompensacijos sumažinimo). Viena byla 2018 m. sausio 22 dieną buvo išnagrinėta ir yra priimtas galutinis sprendimas mokėti periodinę kompensaciją nuo atsakovo ieškinio padavimo datos iki LR Vyriausybės nustatytą tvarką, pagal kurią bus išmokamos kompensacijos dėl servitutų nustatymo.

Teisminiai ginčai

Ieškovas UAB „Vilniaus energija“ kreipėsi į Vilniaus apygardos teismą su ieškiniu dėl 9,284 mln. Eur nuostolių priteisimo iš AB „Energijos skirstymo operatorius“. Ieškovas teigia patyręs 9,284 mln. Eur nuostolių dėl to, kad AB „Energijos skirstymo operatorius“ 2014 metais, supirkdavo tik techninio minimumo režimu ieškovui priklausančiose termofikacinėse elektrinėse pagamintą elektros energijos kiekį. Bendrovė neapskaitė jokių atidėjinių susijusių su ieškiniu kadangi VIAP teikimo aprašas ir kiti galiojantys teisės aktai nenustato pareigos Atsakovui supirkti visą ieškovo pagamintą elektros energiją. 2017 m. kovo 17 d. ieškovas patikslino ieškinio dalyką ir reikalauja 10.712 tūkst. Eur nuostolių atlyginimo priteisimo. Byla nagrinėjama apeliacinės instancijos teisme. 2017 m. rugsėjo 18 d. pirmosios instancijos teismo sprendimu ieškinys atmestas visiškai. Ieškovas pateikė apeliacinį skundą. Teismo posėdžio data nepaskirta.

2014 m. lapkričio ir 2015 m. sausio mėn. AB „Energijos skirstymo operatorius“ kreipėsi į Vilniaus apygardos administracinį teismą su skundais prašydama panaikinti Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau - Komisija) atitinkamus sprendimus ir prašydama įpareigoti Komisiją pašalinti padarytus pažeidimus bei pažeidimus padarytus nustatant AB „Energijos skirstymo operatorius“ viršutines skirstymo vidutinės ir žemos įtampos tinklais paslaugų kainų ribas kitam laikotarpiui. Dėl pažeidimų padarytų nustatant viršutines elektros energijos skirstymo kainas sumažėjo elektros energijos visuomeninio tiekimo veiklos pajamos. Vilniaus apygardos administracinis teismas priėmė sprendimus visiškai atmesti skundų reikalavimus. AB „Energijos skirstymo operatorius“ pateikė apeliacinius skundus. Bylos nagrinėjamos apeliacinės instancijos teisme. Teismo posėdis įvyko 2018 m. vasario 1d. Teismo sprendimas turėjo būti skelbiamas 2018 m. vasario 21 d., tačiau dėl vieno iš teisėjų kolegijos nario ligos, sprendimo paskelbimas atidėtas ir bus skelbiamas 2018 m. kovo 13 d. Jeigu teismas priimtų sprendimą AB „Energijos skirstymo operatorius“ naudai būtų padidintos viršutinės kainų ribos bei padidėtų pajamos ateities laikotarpiams.

2015 m. liepos mėn. AB LESTO pateikė Vilniaus apygardos administraciniam teismui skundą, kuriuo prašė panaikinti Komisijos nutarimą dėl AB LESTO reguliuojamos veiklos sąlygų pažeidimo, kuriuo buvo konstatuotas AB LESTO padarytas licencijuojamos veiklos pažeidimas – t. y., AB LESTO reguliuojamoms skirstymo ir visuomeninio tiekimo veikloms nepagrįstai priskyrė daugiau sąnaudų nei faktiškai galėjo būti priskirta – bei pripažinti paskirtą 300 tūkst. eurų sankciją nepagrįsta. Bylos nagrinėjimas buvo sustabdytas iki kol bus priimtas sprendimas administracinėje byloje, kurioje Bendrovė ginčija Komisijos patikrinimo rezultatus. Pirmosios instancijos teismas 2017 m. spalio 25 d. sprendimu visiškai atmėtė ESO skundą dėl patikrinimo rezultatų. ESO nesutiko su priimtu sprendimu ir apskundė jį apeliacine tvarka. Byla nagrinėjama apeliacinės instancijos teisme. Teismo posėdžio data dar nepaskirta. Teismui priėmus sprendimą AB „Energijos skirstymo operatorius“ naudai būtų padidintos viršutinės kainų ribos bei padidėtų pajamos ateities laikotarpiams, taip pat 300 tūkst. eurų bauda, kuri buvo apskaityta 2015 m., būtų pripažinta nepagrįsta.

2017 m. spalio 17 d. ieškovai Fatima Maria Islam, Birutė Šiokienė ir Pranas Šiokys Vilniaus miesto apylinkės teismui pateikė ieškinį atsakovui AB „Energijos skirstymo operatorius“ (toliau – ESO), tretieji asmenys (ESO darbuotojai) - Modestas Auryla ir Virgilijus Zubavičius. Ieškovai teismo prašo priteisti neturtinę žalą iš ESO ieškovams Marijai Fatimai Islam - 260 tūkst. EUR, Birutei Šiokienei – 70 tūkst. EUR, Pranui Šiokiui – 70 tūkst. EUR (viso - 400 tūkst. EUR) bei bylinėjimosi išlaidas. 2017 m. gruodžio 15 d. nutartimi teismas sustabdė šią civilinę bylą iki įsiteisės galutinis procesinis sprendimas baudžiamojoje byloje, kurioje aukščiau nurodyti tretieji asmenys – ESO darbuotojai kaltinami neatsargiu gyvybės atėmimu dviem ar daugiau žmonių. Ši baudžiamoji byla šiuo metu yra nagrinėjama apeliacinės instancijos teisme pagal prokuroro ir trečiųjų asmenų apeliacinius skundus. Baudžiamojoje byloje ESO nėra įtraukta nei kaltinamuoju nei kitu proceso dalyviu. Bendrovė nėra apskaičiusi įsipareigojimo, tikėtina, kad šioje civilinėje byloje žala bus priteista. Vadovybė šiuo metu negali patikimai įvertinti kokio dydžio žala bus priteista.

31 Kapitalo rizikos valdymas

Remiantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymu, akcinės bendrovės įstatinis kapitalas turi būti ne mažesnis nei 28,97 tūkst. EUR, o nuosavas kapitalas – ne mažesnis nei 50 procentų bendrovės įstatinio kapitalo dydžio. 2017 m. gruodžio 31 d. ir 2016 m. gruodžio 31 d. Bendrovė įvykdė šiuos reikalavimus.

„Lietuvos energija“ įmonių grupės valdyba 2016 m. gruodžio 27 d. patvirtino dividendų politiką, kuria visoms grupės įmonėms nustatomi vienodi dividendų išmokėjimo principai. Dividendų politika yra vienas iš kapitalo rizikos valdymo įrankių. Vadovaujantis šia tvarka įmonė dividendų skyrimą planuoja atsižvelgiant į nuosavo kapitalo grąžos lygį bei uždirbtą grynąjį pelną. Dividendų politikoje numatyta, kad skirti pelno dalį dividendams, už finansinius metus ar trumpesnį negu finansiniai metai laikotarpį, reikia atsižvelgiant į nuosavo kapitalo grąžą, finansines bendrovių galimybes mokėti dividendus, valstybei svarbių ekonominių projektų vykdymą bei kitas aplinkybes. Dividendams turėtų būti skiriama nuo 60 iki 85 proc. grynojo pelno, priklausomai nuo nuosavo kapitalo grąžos dydžio ataskaitinio laikotarpio pabaigoje. Dividendų įmonė neprivalės skirti tuo atveju, jeigu bus patyrusi grynąjį nuostolį. Įmonė dividendų nemokės, jei jos finansinės skolos ataskaitinio laikotarpio pabaigoje yra lygios arba didesnės nei keturių tos įmonės paskutinių dvylikos mėnesių, skaičiuojant nuo ataskaitinio laikotarpio pabaigos, EBITDA suma.

Dividendai nebus mokami, jei įmonės nuosavas kapitalas, išmokėjus dividendus, taptų mažesnis už jos įstatinio kapitalo, privalomojo rezervo, perkainojimo rezervo ir rezervo savoms akcijoms įsigyti sumą, o taip pat ir tuo atveju, jei įmonė yra nemoki arba išmokėjusi dividendus tokia taptų. Įmonės dividendų galės nemokėti ir tuo atveju, jei jos finansinės skolos ir nuosavo kapitalo santykis yra lygus arba didesnis nei 1,0.

Finansuodama savo veiklą Bendrovė laikosi optimalios kapitalo struktūros valdymo politikos, siekdama, kad nuosavybės rodiklis (nuosavo kapitalo ir turto santykis) viršytų 40 proc. Kapitalo valdymo tikslais Bendrovės vadovybė kapitalu laiko Bendrovės nuosavą kapitalą.

	2017 m.	2016 m.
Nuosavas kapitalas	607.644	623.195
Turtas	1.277.801	1.112.096
Nuosavybės rodiklis (nuosavo kapitalo ir turto santykis)	48%	56%

32 Finansinės rizikos valdymas

Kredito rizika

Elektros energijos segmente prekybos ir kitos gautinos sumos pasiskirsčiusios tarp daugelio pirkėjų, todėl reikšmingos koncentracijos nėra. Kredito rizika ar rizika, kad sandorio šalis neįvykdys savo įsipareigojimų, yra kontroliuojamos naudojant priežiūros procedūras.

Gamtinių dujų segmente prekybos ir kitos gautinos sumos yra pagrįdė gaunamos iš UAB „Lietuvos dujų tiekimas“, todėl yra reikšminga koncentracijos rizika. Kredito rizika ar rizika, kad sandorio šalis neįvykdys savo įsipareigojimų, yra kontroliuojamos bendradarbiavimo sutartyje numatytomis priemonėmis.

Bendrovė nesuteikia garantijų už kitų šalių prievolės. Didžiausią kredito riziką sudaro kiekvieno finansinio turto vieneto balansinė vertė. Todėl vadovybė mano, jog maksimali rizika yra lygi hipotekinių paskolų, paskolų, prekybos ir kitų gautinų sumų ir pinigų banke sumai, atėmus pripažintus vertės sumažėjimo nuostolius finansinės būklės ataskaitoje sudarymo dieną.

Dėl Bendrovės veiklos specifikos užstatas iš pirkėjų nėra reikalaujamas.

Bendrovės išdo valdymą reglamentuoja „Lietuvos energija“, UAB Valdybos 2016 m. vasario 29 d. sprendimu patvirtina „Lietuvos energija“, UAB Grupės išdo valdymo politika“ (toliau – Politika) bei Bendrovės vidaus tvarkos. Pagal šios Politikos nuostatas Bendrovė laisvas lėšas gali investuoti tik į mažai rizikingus, trumpalaikius (kurių likęs terminas iki išpirkimo ne ilgesnis negu 549 kalendorinės dienos) pinigų rinkos ir skolos vertybinių popierių instrumentus, t. y. terminuotus indėlius, obligacijas, Vyriausybės vertybinius popierius, patikimų finansinių institucijų ar ūkio subjektų, turinčių ne žemesnę nei A- pagal Fitch Ratings agentūrą (arba kitų reitingo agentūrų atitikmenį) ilgalaikio skolinimosi kredito reitingą. Išimtiniais atvejais piniginiai ištekliai gali būti laikomi ir kitose finansinėse institucijose, kurios turi Lietuvos banko išduotą licenciją, kuri suteikia teisę teikti finansines paslaugas. Tokių finansinių institucijų sąskaitose Bendrovė gali laikyti nedidesnę sumą nei ta, kuri yra garantuojama pagal Lietuvos Respublikos indėlių ir įsipareigojimų investuotojams draudimo įstatymą.

Prioritetas investavimo tikslas yra lėšų saugumo užtikrinimas ir, laikantis šio tikslo, investicijų grąžos maksimizavimas.

2017 m. gruodžio 31 d. maksimali Bendrovės kredito rizika yra lygi 65.760 tūkst. eurų (2016 m. gruodžio 31 d. – 82.533 tūkst. eurų), kaip pateikta šios pastabos dalyje „Finansinės priemonės pagal grupes“.

Palūkanų normos rizika

Visos Bendrovės paskolos yra su kintama palūkanų norma, kuri yra susijusi su EURIBOR ir sukuria palūkanų normos riziką.

Bendrovė nesudarė išvestinių finansinių priemonių, kurių paskirtis būtų valdyti palūkanų normos svyravimo riziką.

Toliau pateiktoje lentelėje atskleidžiamas Bendrovės pelno prieš mokesčius jautrumas galimiems palūkanų normų pokyčiams, visus kintamuosius laikant pastoviais (keičiant palūkanų normą). Bendrovės nuosavybei įtakos, išskyrus einamųjų metų pelno įtaką, nėra.

	Padidėjimas/ sumažėjimas procentiniais punktais	Įtaka pelnui prieš mokesčius
2017 m.		
EUR	0,15	-419
EUR	-0,15	419
2016 m.		
EUR	0,15	-330
EUR	-0,15	330

Užsienio valiutos rizika

Visas Bendrovės piniginis turtas ir įsipareigojimai yra išreikšti eurais, todėl užsienio valiutos rizikos iš esmės nėra.

Likvidumo rizika

Bendrovės politika yra palaikyti pakankamą grynujų pinigų ir grynujų pinigų ekvivalentų kiekį arba užsitikrinti finansavimą atitinkamo kiekio kredito linijų pagalba, siekiant įvykdyti savo strateginiuose planuose numatytus įsipareigojimus. Bendrovės likvidumo (trumpalaikio turto iš viso / per vienerius metus mokėtinų sumų ir įsipareigojimų iš viso) ir skubaus padengimo ((trumpalaikio turto iš viso – atsargos) / per vienerius metus mokėtinų sumų ir įsipareigojimų iš viso) rodikliai 2017 m. gruodžio 31 d. atitinkamai buvo 0,27 ir 0,26 (2016 m. gruodžio 31 d. – 0,44 ir 0,43).

Bendrovės finansinės ataskaitos yra parengtos remiantis veiklos tęstinumo prielaida. Nepaisant to, kad 2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovės trumpalaikiai įsipareigojimai viršijo trumpalaikį turtą 208.585 tūkst. eurų (2016 m. gruodžio 31 d. – 103.528 tūkst. eurų), Bendrovės vadovybė yra įsitikinusi, kad ši aplinkybė esminės įtakos Bendrovės veiklos tęstinumui neturės. Minėtasis skirtumas yra Bendrovės investicijų bei rangos darbų sezoniškumo pasekmė, taip pat reikšmingai išaugusių investavimo apimčių rezultatas. Pažymėtina, kad Bendrovės pinigų srautai iš veiklos, kurie 2017 m. sudarė 136.432 tūkst. eurų (2016 m. – 181.144 tūkst. eurų), ateityje leis užtikrinti likvidumą, o esamas skolos lygis Bendrovei leis optimizuoti kapitalo struktūrą, finansuojant veiklą ilgalaikio skolinimosi sprendimais – ilgalaikėmis paskolomis ar obligacijų įsipareigojimų perkėlimo sutartimis. Kaip atskleista 15 pastaboje, trumpalaikiam pinigų srautų poreikio suvaldymui 2017 m. gruodžio 31 d. Bendrovė turi 22.645 tūkst. eurų nepanaudotas finansavimo galimybes pagal banko sąskaitos perviršio (overdraft) ir trumpalaikio skolinimo susijusioms šalims platformos sutartis. Taip pat, likvidumo užtikrinimui ateinantiems laikotarpiams 2018 m. Bendrovė susitarė su „Lietuvos energija“ UAB dėl trumpalaikio skolinimo susijusioms šalims platformos limito padidinimo iki 50.000 tūkst. eurų, kuris galioja iki 2018 m. kovo 15 d., be to, numatyta pasinaudoti papildomu finansavimu iš išleistų „Lietuvos energija“ UAB obligacijų.

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Agonų g. 24, Vilnius, Lietuva
FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
Už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

Žemiau pateikta lentelė apibendrina Bendrovės finansinių įsipareigojimų grąžinimo terminus 2017 m. ir 2016 m. gruodžio 31 d. pagal nediskontuotus sutartinius mokėjimus.

Bendrovė	Mažiau nei 3 mėnesiai	Nuo 3 iki 12 mėnesių	Nuo 1 iki 5 metų	Virš 5 metų	Iš viso
Paskolos	92.768	45.784	117.537	144.621	400.710
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	113.415	375	3	-	113.793
2017 m. gruodžio 31 d.	206.183	46.159	117.540	144.621	514.503
Paskolos	14.759	44.138	162.937	-	221.834
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	83.056	107	3	-	83.166
2016 m. gruodžio 31 d.	97.815	44.245	162.940	-	305.000

Tikroji vertė

Bendrovės pagrindinis finansinis turtas ir įsipareigojimai, neatspindėti tikrąja verte, yra prekybos ir kitos gautinos sumos, prekybos ir kitos skolos, ilgalaikės ir trumpalaikės paskolos.

Tikroji vertė yra apibrėžiama kaip kaina, už kurią vertinimo dieną būtų parduodamas turtas arba perleidžiamas įsipareigojimas pagal tvarkingą sandorį tarp rinkos dalyvių. Tikroji finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų vertė yra ne mažesnė už sumą, mokėtiną pareikalavus, diskontuotą nuo pirmos dienos, kurią gali būti pareikalauta ją sumokėti.

Siekiant, kad būtų nuosekliai ir palyginamai nustatoma tikroji vertė ir atskleidžiama susijusi informacija, nustatoma tikrosios vertės hierarchija, kurią taikant duomenys, naudojami pagal vertinimo metodikas tikrajai vertei nustatyti, skirstomi į tris lygius.

Pirmas vertinimo lygis (pats tiksliausias) - tokio paties turto arba tokių pačių įsipareigojimų kotiruojamos (nekoreguotos) kainos aktyviose rinkose, į kurią ūkio subjektas gali patekti vertinimo dieną. Antras vertinimo lygis – tiesiogiai arba netiesiogiai stebimi turto arba įsipareigojimo duomenys, išskyrus pirmam lygiui priskiriamas kotiruojamas kainas. Trečias vertinimo lygis – nestebimi turto arba įsipareigojimo duomenys.

Bendrovės finansinio turto ir finansinių įsipareigojimų balansinė vertė yra artima jų tikrajai vertei, išskyrus hipotekines paskolas, kaip aprašyta 7 pastaboje.

Paskolų tikroji vertė buvo apskaičiuota diskontuojant tikėtinus ateities pinigų srautus pagal vyraujančias palūkanų normas. Paskolų ir kito finansinio turto tikroji vertė buvo skaičiuojama remiantis rinkos palūkanų norma.

Kiekvienos rūšies finansiniam turtui ir įsipareigojimams įvertinti Bendrovėje naudojami tokie metodai ir prielaidos:

- Trumpalaikių prekybos ir kitų gautinų sumų, trumpalaikių prekybos ir kitų skolų ir trumpalaikių skolų apskaitinė vertė yra artima jų tikrajai vertei.
- Ilgalaikių skolų tikroji vertė nustatoma vadovaujantis tokios pat ar panašios paskolos rinkos kaina arba palūkanų norma, kuri yra taikoma tuo metu tokio pat termino skoloms. Ilgalaikių skolų, už kurias mokamos kintamos palūkanos, tikroji vertė yra artima jų apskaitinei vertei, ilgalaikių skolų, už kurias mokamos fiksuotos palūkanos, tikroji vertė taip pat artima jų apskaitinei vertei.

Finansinės priemonės pagal grupes

	Paskolos ir gautinos sumos	Turtas, vertinamas tikrąja verte per pelną (nuostolius)	Iš viso
2017 m. gruodžio 31 d.			
Kitas ilgalaikis finansinis turtas (7 pastaba)	849	-	849
Prekybos ir kitos gautinos sumos (9 pastaba)	55.745	5 560	61.305
Sukauptos pajamos (10 pastaba)	4.900	-	4.900
Pinigai ir pinigų ekvivalentai(11 pastaba)	6.449	-	6.449
Iš viso:	67.943	5.560	73.503
2016 m. gruodžio 31 d.			
Kitas ilgalaikis finansinis turtas (7 pastaba)	530	5.306	5.836
Prekybos ir kitos gautinos sumos (9 pastaba)	61.043	-	61.043
Sukauptos pajamos (10 pastaba)	4.992	-	4.992
Pinigai ir pinigų ekvivalentai(11 pastaba)	10.662	-	10.662
Iš viso:	77.227	5.306	82.533

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“, įmonės kodas 304151376 Aguonų g. 24, Vilnius, Lietuva
FINANSINIŲ ATASKAITŲ AIŠKINAMASIS RAŠTAS
Už metus, pasibaigusius 2017 m. gruodžio 31 d.

Visos sumos tūkstančiais eurų, jei nenurodyta kitaip

	Kiti finansiniai įsipareigojimai, vertinami amortizuota savikaina	Įsipareigojimai, vertinami tikrąja verte per pelną (nuostolius)	Iš viso
2017 m. gruodžio 31 d.			
Finansinės skolos (15 pastaba)	372.688	-	372.688
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos (20 pastaba)	113.790	-	113.790
Kiti įsipareigojimai	3	-	3
Iš viso:	486.481	-	486.481
2016 m. gruodžio 31 d.			
Finansinės skolos (15 pastaba)	219.081	-	219.081
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos (20 pastaba)	83.163	-	83.163
Kiti įsipareigojimai	3	-	3
Iš viso:	302.247	-	302.247

33 Įvykiai po finansinės padėties ataskaitos sudarymo datos

Bendrovė atsižvelgiant į „Lietuvos energija“, UAB 2018 m. vasario 1 d. Valdybos sprendimą bei Bendrovės 2018 m. vasario 1 d. Valdybos sprendimą sudarė susitarimą dėl trumpalaikio skolinimo susijusioms šalims platformos limito padidinimo iki 50 mln. eurų, kuris galioja iki 2018 m. kovo 15 d. .

2018 m. vasario 28 d. Bendrovė ir „Lietuvos energija“, UAB sudarė 2017 m. spalio 13 d. Žaliųjų obligacijų įsipareigojimų (proporcinio) perkėlimo sutarties susitarimą Nr.1. kuriuo buvo padidintas suteiktos Bendrovei paskolos dydis nuo 100 mln. eurų iki 166 mln. eurų.

2018 m. vasario 19 d. Bendrovė ir „Lietuvos energija“, UAB pasirašė sutarties pakeitimo priedą, kuriame nustatė NT Valdos, UAB bazinės pardavimo kainos priedo dydį 5.560 tūkst. EUR (pastabos 3,7).

- Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį
- Vadovo žodis
- Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai
- Finansinių ir veiklos rodiklių analizė
- Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams
- Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius
- Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas
- Bendrovės socialinė atsakomybė
- Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai
- Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje
- Priedai

eso

AB „ENERGIJOS SKIRSTYMO OPERATORIUS“ METINIS PRANEŠIMAS

**2017 M. GRUODŽIO 31 D. PASIBAIGUSIO DVYLIKOS MĖNESIŲ
LAIKOTARPIO METINIS PRANEŠIMAS**

- Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį
- Vadovo žodis
- Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai
- Finansinių ir veiklos rodiklių analizė
- Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams
- Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius
- Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas
- Bendrovės socialinė atsakomybė
- Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai
- Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje
- Priedai

Ataskaitinis laikotarpis, už kurį parengta ataskaita

Ataskaita parengta už 2017 m. sausio–gruodžio mėnesius.

Informacija apie tai, kur ir kada galima susipažinti su ataskaita bei dokumentais, kuriais buvo naudotasi rengiant pranešimą, bei visuomenės informavimo priemonės, kuriose skelbiami bendrovės vieši pranešimai

Su ataskaita bei dokumentais, kuriais naudojantis ji buvo parengta, galima susipažinti darbo dienomis pirmadieniais – ketvirtadieniais 7.30–16.30 val., penktadieniais 7.30–15.15 val. AB „Energijos skirstymo operatorius“ centrinėje būstinėje, Komunikacijos skyriuje (Aguonų g. 24, Vilnius, 535 kab.). Ataskaita taip pat pateikiama „Energijos skirstymo operatoriaus“ tinklalapyje www.eso.lt ir Vertybinių popierių biržos „NASDAQ Vilnius“ tinklalapyje www.nasdaqomxbaltic.com.

Vieši pranešimai, kuriuos AB „Energijos skirstymo operatorius“ (toliau tekste – ir ESO, Bendrovė) privalo skelbti pagal galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus, skelbiami Bendrovės tinklalapyje (www.eso.lt) bei vertybinių popierių biržos „NASDAQ OMX Vilnius“ tinklalapyje (www.nasdaqomxbaltic.com).

Asmenys, atsakingi už ataskaitoje pateiktą informaciją

Pareigos	Vardas, Pavardė	Telefono Nr.
Generalinė direktorė	Dalia Andrulionienė	(8 5) 277 7524
Finansų ir administravimo tarnybos direktorius	Augustas Dragūnas	(8 5) 277 7524
Finansų departamento direktorius	Artūras Paipolas	(8 5) 277 7524

ESO ataskaita yra parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymu, Lietuvos banko valdybos 2013 m. vasario 28 d. nutarimu Nr. 03-48 patvirtintomis Periodinės ir papildomos informacijos rengimo ir pateikimo taisyklėmis (su vėlesniais pakeitimais ir papildymais), kitais galiojančiais įstatymais ir teisės aktais.

Ataskaitos pasirašymo diena

Ataskaita pasirašyta 2018 m. kovo 6 d.

Dėl finansinių rezultatų palyginamumo

Pateikiami ESO finansiniai rezultatai už 2017 m. dvyliką mėnesių.

PAGRINDINIAI BENDROVĖS VEIKLOS IR FINANSINIAI RODIKLIAI UŽ ATASKAITINĮ LAIKOTARPĮ

ESO ESMINIAI VEIKLOS RODIKLIAI

Veiklos rodikliai		2017 m.	2016 m.	Pokytis	
				+/-	%
Paskirstyta elektros energijos vartotojams vidutinės ir žemos įtampos tinklais	TWh	9,22	8,98	0,24	2,72
Visuomeninis ir garantinis elektros energijos tiekimas	TWh	3,22	3,15	0,07	2,28
Paskirstytas gamtinių dujų kiekis	TWh	7,37	7,39	-0,02	-0,34
Tinklo tiekimo kokybės rodikliai					
ELEKTRA					
SAIDI, min. (su „force majeure“)		137,8	172,9	-35,1	
SAIFI, vnt. (su „force majeure“)		1,32	1,25	0,07	
DUJOS					
SAIDI, min. (su „force majeure“)		1,161	0,529	0,632	
SAIFI, vnt. (su „force majeure“)		0,007	0,006	0,001	
Veiklos rodikliai					
Pajamos	tūkst. EUR	612,309	650,064	-37,755	-5,81
Elektros, dujų ir susijusių paslaugų pirkimų sąnaudos	tūkst. EUR	377,501	388,194	-10,693	-2,75
Veiklos sąnaudos (1)	tūkst. EUR	94,728	98,555	-3,827	-3,88
EBITDA (2)	tūkst. EUR	140,080	163,315	-23,235	-14,23
EBITDA marža (3)	%	22,88	25,12		
Koreguota EBITDA (4)	tūkst. EUR	150,908	138,948	11,960	8,6
Grynasis pelnas (nuostolis)	tūkst. EUR	77,552	92,502	-14,950	-16,16

ESO ESMINIAI VEIKLOS RODIKLIAI

ESO esminiai finansiniai rodikliai		2017 m.	2016 m.	Pokytis	
				+/-	%
Visas turtas	tūkst. EUR	1277,801	1112,096	165,705	14,90
Nuosavas kapitalas	tūkst. EUR	607,644	623,195	-15,551	-2,50
Finansinės skolos	tūkst. EUR	372,688	219,081	153,607	70,11
Finansinės skolos grynąja verte (5)	tūkst. EUR	366,239	208.419	157,820	75,72
Nuosavybės pelningumas (ROE) (6)	%	12,60	15,46		
Turto pelningumas (ROA) (7)	%	6,49	8,44		
Nuosavo kapitalo lygis (8)	%	47,55	56,04		
Finansinės skolos grynąja verte / EBITDA 12 mėnesių	kartai	2,61	1,28		
Finansinės skolos grynąja verte / Nuosavybės santykis	%	60,27	33,44		

(1) Veiklos sąnaudos (OPEX) = veiklos sąnaudos, išskyrus elektros energijos ir susijusių paslaugų pirkimų sąnaudas, nusidėvėjimo ir amortizacijos bei vertės sumažėjimo, nurašymų sąnaudas;

(2) EBITDA (pelnas prieš finansinės veiklos rezultatą, mokesčius, nusidėvėjimą ir amortizaciją) = pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą + finansinės veiklos sąnaudos - finansinės veiklos pajamos - gauti dividendai + nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos + vertės sumažėjimo sąnaudos + nurašymų sąnaudos;

(3) EBITDA marža = EBITDA / Pajamos;

(4) Koreguotos EBITDA rezultatas apskaičiuojamas pridedant ankstesnių laikotarpių reguliuojamos veiklos pajamų perskaičiavimo įtaką (nustatyta Komisijos nutarimais) ir atimant einamaisiais metais susidariusį skirtumą tarp Komisijos leistos ir Vadovybės vertinimu apskaičiuotos investicijų grąžos. Vadovybės vertinimu Koreguotos EBITDA rodiklis tiksliau atspindi įmonės rezultatus ir leidžia geriau palyginti rezultatus tarp laikotarpių, nes parodo kiek įmonė faktiškai uždirbo ataskaitiniais metais, eliminuojant Komisijos nustatytos leistos ir faktinės praėjusių laikotarpių investicijų grąžos skirtumus, kurie gali turėti tiek teigiamos, tiek neigiamos įtakos einamųjų metų rezultatams. Koreguotos EBITDA rodiklis nėra išskaičiuojamas iš finansinių ataskaitų.

(5) Finansinės skolos grynąja verte = finansinės skolos - pinigai ir pinigų ekvivalentai - trumpalaikės investicijos ir terminuoti indėliai – ilgalaikio kito finansinio turto dalis, kurią sudaro investicijos į skolos vertybinius popierius;

(6) Nuosavybės pelningumas (ROE) = ataskaitinio laikotarpio grynasis pelnas (nuostolis) / nuosavo kapitalo ataskaitinio laikotarpio pradžioje ir pabaigoje vidurkis;

(7) Turto pelningumas (ROA) = ataskaitinio laikotarpio grynasis pelnas (nuostolis) / turto ataskaitinio laikotarpio pradžioje ir pabaigoje vidurkis;

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

VADOVO ŽODIS

Gerbiamieji,

Prabėgo antrieji ESO veiklos metai. Džiaugiamės, kad toliau mažinamos bendrovės sąnaudos ir efektyvesnė veikla prisidėjo prie mažesnių paslaugų kainų klientams – jau ne pirmus metus iš eilės mažėjo gamtinių dujų skirstymo bei elektros energijos kainos gyventojams.

ESO veiklos sąnaudos per 2017 m. sumenko 3,8 proc. ir tai sudarė daugiau kaip 3,8 mln. eurų. Toliau didinsime veiklos efektyvumą ir ieškosime naujų sinergijos galimybių. Efektyvumo kartelę organizacijoje sėkmingai kelia jau metus veikianti LEAN principais pagrįsta Veiklos meistriškumo programa, į kurią įsitraukusi visa bendrovė. Taupydami veiklos sąnaudas, galime turėti tiesioginės įtakos paslaugų kainoms ir kurti papildomą vertę savo klientams.

Puikiai suprantame, kaip gyventojams svarbu greitai ir paprastai prisijungti prie mūsų skirstomųjų tinklų, tad 2017 metais itin aktyviai dirbome siekdami patogesnio ir greitesnio elektros bei dujų įvedimo. Vidutinė elektros įvedimo trukmė 2017 metais sutrumpėjo iki 46 dienų (nuo 58 užpernai), dujų – 16 kalendorinių dienų, nuo 162 iki 146 dienų.

Mūsų pastangos gerinti elektros įvedimo sąlygas kilstelėjo visos Lietuvos konkurencingumo reitingą. Spalio 31 d. Pasaulio banko paskelbtame „Doing Business“ reitinge

Lietuva pagal prisijungimo prie elektros tinklų rodiklį pakilo į 33 vietą, 22 pozicijomis aukščiau nei prieš metus, aplenkdamą kitas Baltijos šalis.

Pernai Druskininkuose įgyvendinome strateginės reikšmės projektą, įrengdami miestui laikinąją SGD dujų stotelę, kuri ne tik užtikrina saugų ir patikimą tiekimą gyventojams, bet ir mūsų plėtrą. Nuo praėjusių metų klientams teikiame ir dar daugiau papildomų paslaugų – elektros ir dujų vidaus tinklo įrengimą, „Elektriko į namus“, „Dujininko į namus“ paslaugas, pasiūlėme įvairių spalvų elektros apskaitos spintas, infrastruktūros nuomą.

Pernai toliau didiname ir investicijas į elektros skirstymo tinklo saugumą ir patikimumą. Nutiesėme daugiau kaip 2 tūkstančius kilometrų požeminių elektros kabelių ir toliau diegėme išmaniojo tinklo priemones, kurios leis sustiprinti tinklo patikimumą ir išvengti elektros pertrūkių.

Gyventojai ir verslas palankiai vertina mūsų paslaugas, tai rodo ir klientų pasitenkinimo tyrimų rezultatai. ESO klientų pasitenkinimo lygis, apskaičiuotas pagal tarptautinę GCSI (angl. Global Customer Satisfaction Index) metodologiją, 2017 metais siekė 78 punktus ir buvo 7 balais aukštesnis už Europos energetikos bendrovių GCSI indeksą.

Antrieji ESO metai parodė, kad gebame įveikti naujus iššūkius tvariai vystome bendrovės veiklą toliau, atrasdami vis daugiau sinergijų. Tvirtai tikiu, jog 2018-aisiais su ESO komanda padarysime dar daugiau!

Pagarbiai,

Generalinė direktorė ir Valdybos pirmininkė
Dalia Andriulienė

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

BENDROVEI REIKŠMINGIAUSI 2017 M. ĮVYKIAI

Praplėsta Bendrovės energetikos veiklos licencija

2017 m. sausio 12 d. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija pakeitė Bendrovės turimą energetikos veiklos licenciją Nr. L2-GDS-09, praplėsdama jos priede nustatytas veiklos vykdymo ribas nauja teritorija – Tauragės rajono savivaldybės teritorija.

Išrinktas Bendrovės valdybos narys

2017 m. sausio 20 d. įvykusiame Bendrovės stebėtojų tarybos posėdyje priimtas sprendimas Bendrovės valdybos nariu, kuruojančiu paslaugų teikimo ir plėtros sritį, išrinkti Igną Pranskevičių.

Sudaryta ilgalaikės paskolos sutartis

Bendrovė ir AB SEB bankas 2017 m. sausio 27 d. pasirašė sutartį dėl 77 mln.

eurų ilgalaikės paskolos suteikimo. Lėšos skirtos Bendrovės finansinių įsipareigojimų refinansavimui ir apyvartinėms lėšoms. Paskolos trukmė – 10 metų, paskolos kintamų palūkanų bazė – 3 mėn. EURIBOR.

Dėl SGD išdujinimo stotelės įrengimo Druskininkuose

2017 m. vasario 3 d. viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje paskelbtas viešasis pirkimo konkursas dėl SGD išdujinimo stotelės įrengimo Druskininkuose. Energetikos ministerijos patvirtintame „Nepertaukiamo gamtinių dujų tiekimo Druskininkų savivaldybės vartotojams užtikrinimo 2016–2017 metų veiksmų plane“ numatyta, jog SGD pakartotinio dujinimo įrenginio įrengimas yra būtinas, siekiant užtikrinti nepertaukiamą, saugų ir patikimą gamtinių dujų tiekimą Druskininkų savivaldybės vartotojams.

Dėl valdybos nario atsistatydinimo

2017 m. vasario 28 d. Bendrovė gavo valdybos nario Daliaus Svetulevičiaus pranešimą dėl atsistatydinimo iš

Bendrovės valdybos nario pareigų. Į valdybą Dalius Svetulevičius buvo išrinktas Bendrovės stebėtojų tarybos sprendimu 2015 m. gruodžio 3 d.

Dėl SGD išdujinimo stotelės įrengimo Druskininkuose viešojo pirkimo konkurso

2017 m. balandžio 5 d. Bendrovė dėl per didelių kainų atmetė visų viešojo pirkimo konkurso, kuris paskelbtas 2017 m. vasario 3 d. viešųjų pirkimų informacinėje sistemoje, dalyvių pateiktus pasiūlymus įrengti suskystintų gamtinių dujų (SGD) išdujinimo stotelę Druskininkuose.

Išrinktas Bendrovės valdybos narys

2017 m. balandžio 26 d. įvykusiame Bendrovės stebėtojų tarybos posėdyje buvo priimtas sprendimas Bendrovės valdybos nariu, kuruojančiu tinklų eksploatavimo sritį, išrinkti Saulių Vaičekauską. Naujai išrinktas valdybos narys užims Bendrovės Tinklų eksploatavimo tarnybos direktoriaus pareigas.

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

Paskelbta pirmoji Socialinės atsakomybės pažangos ataskaita

2017 m. balandžio 28 d. Bendrovė paskelbė pirmąją Socialinės atsakomybės ataskaitą po elektros ir dujų bendrovių sujungimo. Ataskaitoje pateikiama ESO atsakingą požiūrį atspindinti veikla ir jos pažanga, pasiekta 2016 m. santykiuose su klientais, rinkos dalyviais, aplinka, darbuotojais ir visuomene, pristatomos Bendrovės socialinės atsakomybės strateginės kryptys, veiksmai ir pasiekimai, atskleidžiamas aktyvus dalyvavimas švietime saugaus ir racionalaus energijos vartojimo klausimais.

VKEKK patvirtino gamtinių dujų skirstymo kainas

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija 2017 m. gegužės 31 d. patvirtino AB „Energijos skirstymo operatorius“ valdybos 2017 m. gegužės 19 d. nustatytas gamtinių dujų skirstymo kainas, kurios buvo taikomos nuo 2017 m. liepos 1 d. Gamtinių dujų skirstymo kainos mažėjo visoms septynioms kainų grupėms.

Dėl teismo priimto sprendimo

Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas 2017 m. birželio 20 d. nutartimi atmetė Bendrovės 2016 m. vasario 10 d. apeliacinį skundą, kuriuo buvo prašoma panaikinti 2016 m. sausio 26 d. Vilniaus apygardos administracinio teismo sprendimą, kuriuo Vilniaus apygardos administracinis teismas atmetė ESO skundą dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos (toliau – Komisijos) 2014 m. gruodžio 19 d. nutarimo Nr. O3-947 „Dėl AB LESTO planinio patikrinimo“, 2014 m. gruodžio 19 d. Komisijos priimtų nutarimų Nr. O3-944, O3-945, O3-946, bei 2014 m. gruodžio 23 d. nutarimo Nr. O3-960 panaikinimo ir įpareigojimo Komisiją įvertinti Bendrovės negautas pajamas ir patirtas papildomas sąnaudas dėl nutarimų galiojimo laikotarpiu nustatytų neteisėtų kainų viršutinių ribų.

Dėl planuojamo visuomeninio elektros tiekimo veiklos atskyrimo

2017 m. liepos 5 d. Bendrovė informavo apie įmonių grupės mastu inicijuotą projektą, kurio metu planuojama atskirti Bendrovės

vykdomą visuomeninio elektros energijos tiekimo veiklą nuo elektros energijos skirstymo veiklos, perleidžiant ją kitai įmonių grupės valdomai įmonei. Įvertinus tai, kad energijos tiekimas nėra infrastruktūros segmentui būdinga veikla, veiklą atskyrimas prisidės prie nuoseklesnio Europos Sąjungos politikos energetikos sektoriuje įgyvendinimo.

Atsistatydino Bendrovės stebėtojų tarybos pirmininkas

2017 m. rugsėjo 20 d. Bendrovė gavo Daliaus Misiūno pranešimą dėl atsistatydinimo iš stebėtojų tarybos nario (pirmininko) pareigų. Paskutinė Bendrovės stebėtojų tarybos nario pareigų ėjimo diena 2017 m. spalio 4 d.

Įvyko neeilinis visuotinis akcininkų susirinkimas

2017 m. rugsėjo 29 d. Bendrovės neeiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime už trumpesnę negu finansiniai metai laikotarpį ESO akcininkams nuspręsta skirti po 0,046 EUR vienai akcijai dydžio dividendus už šešių mėnesių laikotarpį, pasibaigusį 2017 m. birželio 30 d.

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

Dėl energijos sutaupymo susitarimo su Energetikos ministerija pasirašymo

Bendrovė 2017 m. spalio 2 d. su Energetikos ministerija pasirašė susitarimą dėl energijos sutaupymo, kurio pagrindu Bendrovė sieks iki 2020 m. gruodžio 31 d. sutaupyti 1,6 TWh galutinės energijos.

Dėl Žaliųjų obligacijų įsipareigojimų perkėlimo sutarties sudarymo su „Lietuvos energija“

Bendrovė 2017 m. spalio 13 d. pasirašė Žaliųjų obligacijų įsipareigojimų proporcinio perkėlimo sutartį su „Lietuvos energija“ dėl 100 mln. EUR žaliųjų obligacijų emisijos dalies perkėlimo Bendrovei.

VKEKK nustatė elektros energijos skirstymo paslaugų kainų viršutinę ribą 2018 metams

2017 m. spalio 16 d. Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija nustatė elektros energijos skirstymo paslaugų kainų viršutinę

ribą 2018 metams: skirstymo paslaugos vidutinės įtampos tinklais – 0,798 euro ct/kWh, skirstymo paslaugos žemos įtampos tinklais – 1,716 euro ct/kWh.

Dėl teismo priimto sprendimo

Vilniaus apygardos administracinis teismas 2017 m. spalio 25 d. sprendimu atmetė Bendrovės 2015 m. liepos 7 d. skundą dėl Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos 2015 m. birželio 4 d. nutarimo Nr. O3-351 „Dėl AB LESTO reguliuojamos veiklos sąlygų pažeidimo“ panaikinimo, kuriuo Komisija Bendrovei skyrė 300 000 Eur piniginę baudą ir įpareigojo iki 2015 m. rugpjūčio 4 d. ištaisyti reguliuojamų sąnaudų ataskaitas už 2011–2013 metus, atsižvelgiant į 2014 m. gruodžio 19 d. Komisijos nutarimu Nr. O3-947 „Dėl AB LESTO planinio patikrinimo“ patvirtintus patikrinimo rezultatus, ir pateikti jas Komisijai.

Dėl ilgalaikių paskolų perkėlimo į „Lietuvos energiją“

2017 m. lapkričio 8 d. pasirašytos trišalės skolos ir teisių bei pareigų perkėlimo sutartys su „Lietuvos

energija“ ir Bendrovės kreditoriais: „OP Corporate Bank plc“ ir AB SEB banku, kuriomis Bendrovė perleidžia „Lietuvos energijai“ visą savo skolinį įsipareigojimą kartu su visomis teisėmis ir pareigomis kreditoriams, o „Lietuvos energija“ perima iš Bendrovės visus skolinius įsipareigojimus kartu su visomis kitomis iš kreditavimo sutarčių kylančiomis teisėmis ir pareigomis. Šiais veiksmais siekiama sumažinti grupės veiklos finansavimo bei administracinius kaštus.

VKEKK nustatė gamtinių dujų skirstymo kainos viršutinę ribą 2018 metams

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija 2017 m. lapkričio 9 d. nustatė gamtinių dujų skirstymo kainos viršutinę ribą, galiosiančią 2018 metais, – 5,52 Eur už MWh.

Dėl vartotojų švietimo ir konsultavimo susitarimo su Energetikos ministerija pasirašymo

Bendrovė 2017 m. lapkričio 13 d. su Energetikos ministerija pasirašė

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

susitarimą dėl vartotojų švietimo ir konsultavimo, kurio pagrindu Bendrovė tiesiogiai ar per kitų asmenų įgyvendinamas vartotojų švietimo ir konsultavimo priemonės įsipareigoja šviesti ir konsultuoti energijos vartotojus energijos vartojimo efektyvumo didinimo klausimais.

Dėl atlikto bandomojo išmaniosios apskaitos projekto ir galimų masinio diegimo investicijų

Bendrovė 2017 m. lapkričio 16 d. pristatė 2016 metais pradėtą bandomąjį elektros energijos išmaniosios apskaitos projektą privatiems klientams. Remiantis bandomojo projekto rezultatais, UAB „Ernst & Young Baltic“ atliko masinio išmaniosios elektros ir dujų apskaitos diegimo Lietuvoje kaštų ir naudos analizę, kuri parodė, kad preliminariais vertinimais Lietuvai naudingiausias 4 metų trukmės (2019–2022 m.) projektas pareikalautų apie 219 mln. eurų investicijų. Įvertinus potencialias finansines ir socialines ilgalaikes naudas visos Lietuvos mastu, bendra ekonominė projekto nauda būtų 88 mln. eurų.

VKEKK patvirtino gamtinių dujų skirstymo kainas 2018 metams

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija 2017 m. lapkričio 21 d. patvirtino gamtinių dujų skirstymo kainas, kurios bus taikomos nuo 2018 m. sausio 1 d. Gamtinių dujų skirstymo kainos visoms septynioms kainų grupėms mažėja nuo 14 iki 24 proc. lyginant su 2017 m. II pusmečio kainomis.

Dėl garantinio dujų tiekimo Druskininkų savivaldybėje

Bendrovė informuoja, kad vadovaudamasi Lietuvos Respublikos gamtinių dujų įstatymo nuostatomis bei atsižvelgdama į tai, kad gamtinių dujų tiekimo veiklą Druskininkų regione pradeda nauja tiekimo įmonė UAB „Lietuvos dujų tiekimas“, nuo 2018 m. sausio 1 d. nutraukia garantinį gamtinių dujų tiekimą Druskininkų miesto klientams, nesudariusiems sutarties su minėta tiekimo įmone. Garantinį dujų tiekimą Druskininkų miesto savivaldybėje Bendrovė vykdė nuo 2016 m. lapkričio 1 d., kai dujų tiekimo veiklą nutraukė „Drus-

kininkų dujos“. Bendrovė ir toliau rūpinsis gamtinių dujų skirstymo veikla Druskininkuose.

VKEKK paskelbė visuomenines elektros energijos kainas 2018 metams

Valstybinė kainų ir energetikos kontrolės komisija 2017 m. gruodžio 22 d. paskelbė visuomenines elektros energijos kainas 2018 metams. Kainos gyventojams vidutiniškai mažėja 1,2 proc. Elektros kainos gyventojams mažėja jau penktus metus iš eilės.

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

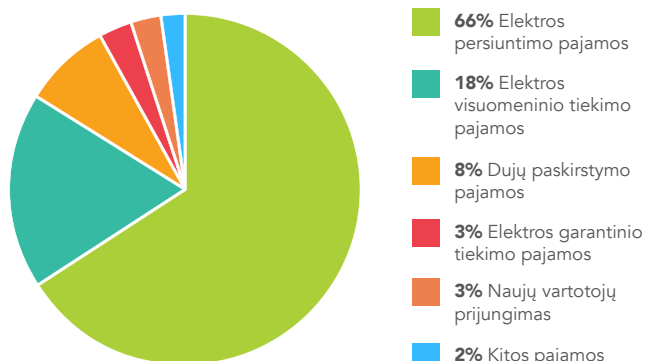
Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

FINANSINIŲ IR VEIKLOS RODIKLIŲ ANALIZĖ

ESO pajamų struktūra pagal veiklos sritis

Per 2017 metus ESO pajamos siekė 612,3 mln. eurų – tai 5,8 proc. mažiau nei 2016 m. Pajamos mažėjo dėl nustatytų mažesnių elektros energijos ir gamtinių dujų kainų Bendrovės klientams. Pagrindinis ESO pajamų šaltinis – elektros energijos persiuntimas. Per 2017 metus persiuntimo pajamos sudarė 66 proc. Bendrovės pajamų. Pajamos iš visuomeninės elektros energijos tiekimo veiklos sudarė 18 proc. pajamų, o dujų paskirstymo pajamos siekė 8 proc. nuo visų pajamų.

EBITDA rodiklis

	2017 12 31	2016 12 31
EBITDA*, tūkst. EUR	140,080	163,315
EBITDA marža, proc.	22,88	25,12
Koreguota EBITDA**, tūkst. EUR	150,908	138,948

* EBITDA (pelnas prieš finansinės veiklos rezultata, mokesčius, nusidėvėjimą ir amortizaciją) = pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą + finansinės veiklos sąnaudos - finansinės veiklos pajamos - gauti dividendai + nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos + vertės sumažėjimo sąnaudos + nurašymų sąnaudos.

**Koreguotos EBITDA rezultatas apskaičiuojamas pridendant ankstesnių laikotarpių reguliuojamos veiklos pajamų perskaičiavimo įtaką (nustatyta Komisijos nutarimais) ir atimant einamaisiais metais susidariusį skirtumą tarp Komisijos leistos ir Vadovybės vertinimu apskaičiuotos investicijų grąžos. Vadovybės vertinimu Koreguotos EBITDA rodiklis tiksliau atspindi įmonės rezultatus ir leidžia geriau palyginti rezultatus tarp laikotarpių, nes parodo kiek įmonė faktiškai uždirbo ataskaitiniais metais, eliminuojant Komisijos nustatytos leistos ir faktinės praėjusių laikotarpių investicijų grąžos skirtumus, kurie gali turėti tiek teigiamos, tiek neigiamos įtakos einamųjų metų rezultatams. Koreguotos EBITDA rodiklis nėra išskaičiuojamas iš finansinių ataskaitų.

Bendrovė per 2017 metus uždirbo 140,1 mln. eurų pelno prieš palūkanas, mokesčius, nusidėvėjimą ir amortizaciją (EBITDA). Palyginti 2016 m. sausio-gruodžio mėnesiais, EBITDA sumažėjo 14,2 proc. Koreguota EBITDA padidėjo 8,6 proc. dėl efektyvesnės įmonės veiklos ir didesnių investicijų į tinklų modernizavimą bei plėtrą.

Sąnaudos

Elektros, gamtinių dujų ar susijusių paslaugų pirkimo sąnaudos per 2017 metus siekė 377,5 mln. eurų. Palyginti su 2016 m., jos sumažėjo 2,8 proc. Tam didžiausią įtaką turėjo mažesnė elektros energijos įsigijimo kaina. Ataskaitiniu laikotarpiu elektros, gamtinių dujų ar susijusių paslaugų pirkimo sąnaudos bei nusidėvėjimo ir amortizacijos sąnaudos siekė 427,9 mln. eurų, arba 81 proc. visų ESO patirtų sąnaudų.

Veiklos sąnaudos¹ siekė 94,7 mln. eurų – 3,9 proc. mažiau nei 2016 m. Labiausiai mažėjo išmokos darbuotojams ir susijusios socialinio draudimo įmokos bei remonto ir techninės priežiūros sąnaudos, atitinkamai 7,2 ir 15,3 proc.

¹ Veiklos sąnaudos (OPEX) = veiklos sąnaudos, išskyrus elektros energijos, dujų ir susijusių paslaugų pirkimų sąnaudas, nusidėvėjimo ir amortizacijos bei vertės sumažėjimo ir ilgalaikio materialaus turto nurašymų sąnaudas

ESO veiklos sąnaudos, tūkst. EUR

	2017 12 31	2016 12 31
Išmokos darbuotojams ir susijusios socialinio draudimo įmokos	43,731	47,131
Remonto ir techninės priežiūros sąnaudos	15,657	18,484
Kitos sąnaudos	18,026	16,559
Telekomunikacijos ir IT paslaugos	8,713	7,711
Transporto sąnaudos	4,453	4,540
Nuoma ir komunalinės sąnaudos	4,148	4,130
Veiklos sąnaudos	94,728	98,555

Pelnas, nuostolis ir pelningumo rodikliai

2017 m. ESO grynasis pelnas siekė 77,6 mln. eurų - 16,2 proc. mažiau nei 2016 m. Grynojo pelno sumažėjimą lėmė mažesnės pajamos. Pajamos mažėjo dėl nustatytų mažesnių elektros energijos ir gamtinių dujų kainų Bendrovės klientams.

ESO pelningumo rodikliai

	2017 12 31	2016 12 31
Grynasis pelningumas, proc.	12,67%	14,23%
Veiklos pelningumas, proc.	13,95%	16,61%

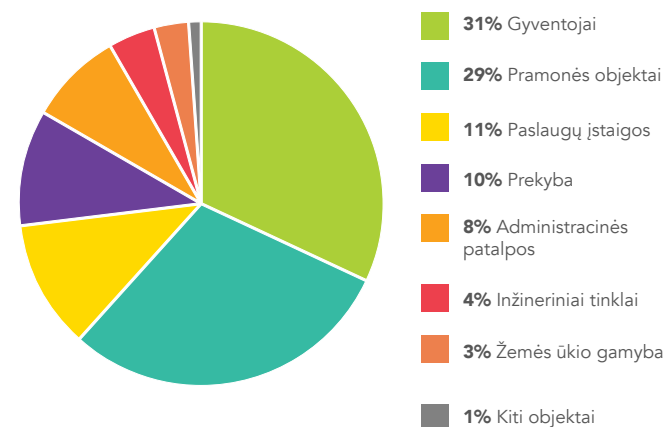
Elektros skirstymas

Per 2017 m. dvyliką mėnesių ESO klientams persiuntė 9,220 mlrd. kWh elektros energijos. Elektros energijos pardavimai

iš šio skaičiaus sudarė 35 proc. Likusiems klientams ESO teikė tik persiuntimo paslaugą. Palyginti su tuo pat 2016 m. laikotarpiu, parduotos elektros energijos kiekis padidėjo 2,34 proc., o persiuntos elektros energijos kiekis padidėjo 2,72 proc. Bendrovės skirstymo technologiniuose įrenginiuose sąnaudos per 2017 m. dvyliką mėnesių sudarė 605 mln. kWh, arba 6,16 proc. nuo gauto elektros energijos kiekio. 2016 m. tuo pat metu šios sąnaudos siekė 6,55 proc.

Persiuntos elektros energijos kiekis pagal objektus

30,8 proc. ESO persiunčiamos elektros energijos suvartojo gyventojai. Pramonės objektai ir paslaugų įstaigos suvartojo atitinkamai 29 proc. ir 11,3 proc. elektros energijos. Palyginti su 2016 m. dvylikos mėnesių duomenimis, elektros energijos persiuntimo objektams struktūra nepakito.

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

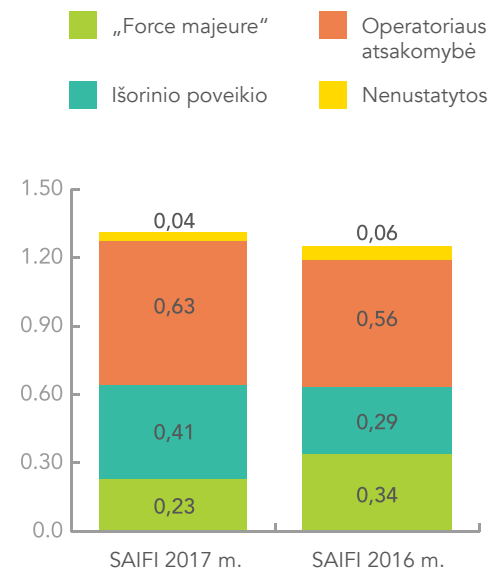
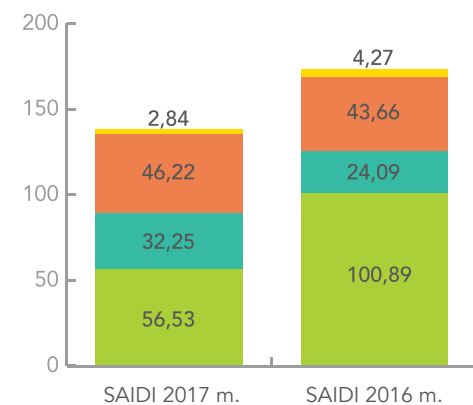
Gamtinių dujų skirstymas

Per 2017 m. ESO skirstomaisiais dujotiekiais transportavo 7,37 mlrd. Kilovatvalandžių gamtinių dujų – apie 0,3 proc. mažiau nei 2016 m. Dujų skirstymo apimčių sumažėjimui pernai didžiausią įtaką turėjo dėl šiltesnių nei 2016 m. orų šiek tiek mažesnis dujų sunaudojimo poreikis.

Elektros energijos tiekimo kokybė (SAIDI, SAIFI)

Su stichinių reiškinių („force majeure“) įtaka vidutinė neplanuotų elektros energijos persiuntimo nutraukimų trukmė (SAIDI) per 2017 m. vienam klientui siekė 137,8 minutes ir, lyginant su 2016 m., sumažėjo 35,1 minutėmis (2016 m. SAIDI sudarė 172,9 min.). Vidutinis neplanuotų ilgų nutraukimų skaičius vienam vartotojui (SAIFI) su stichinių reiškinių („force majeure“) įtaka per 2017 m. siekė 1,32 karto – 0,07 karto daugiau nei 2016 m., kai jis buvo 1,25 karto. Reikšmingos įtakos elektros skirstymo tinklo darbui 2017 metais turėjo dažnesni stichiniai gamtos reiškiniai, kuriuos lėmė itin permainingi orai.

Elektros energijos tiekimo patikimumo rodikliai 2017 m. sausio–gruodžio mėn. ir 2016 m. sausio–gruodžio mėn.

Investicijos

Per 2017 m. ESO investicijos į elektros ir dujų skirstomuosius tinklus siekė 226,2 mln. eurų – 51,62 proc. daugiau nei 2016 m., kai investicijos sudarė 149,2 mln. eurų.

ESO investicijos, mln. EUR

	2017 m. 12 mėn.	2016 m. 12 mėn.
Elektros skirstymo tinklo atnaujinimas	128,192	84,659
Elektros skirstymo tinklo plėtra	52,227	39,500
Dujų sistemų statyba ir rekonstrukcija	34,931	16,499
Kita (IT, valdymo sistemos ir kt.)	10,852	8,531
Visos investicijos	226,202	149,188

Per 2017 m. ESO investicijos į elektros skirstymo tinklo atnaujinimą siekė 128,192 mln. eurų – 51,4 proc. daugiau nei 2016 m. Į elektros skirstomojo tinklo plėtrą Bendrovė 2017 m. investavo 52,227 mln. eurų, kai 2016 m. investicijos siekė 39,500 mln. eurų.

Per 2017 m. investicijos į IT, valdymo sistemas ir kitą turtą siekė 10,852 mln. eurų – 27,21 proc. daugiau nei 2016 m. Tai lėmė naujos elektros skirstymo tinklo valdymo sistemos diegimo darbai.

Per 2017 m. ESO prie elektros skirstymo tinklo prijungė 29,64 tūkst. naujų klientų – 1 proc. daugiau nei 2016 m., kai buvo prijungti 29,36 tūkst. klientų. Naujų klientų prijungtų objektų leistinoji naudoti galia per 2017 m. sudarė 414,5 tūkst. kW ir buvo 19 proc. didesnė nei 2016 m., kai siekė 349,28 tūkst. kW.

Per 2017 m. ESO investicijos į dujų sistemų statybą ir rekonstrukciją siekė 34,9 mln. eurų ir buvo 111,72 proc. didesnės nei 2016 metais. Per 2017 m. naujiems klientams prijungti prie dujų tinklo Bendrovė pastatė 372,5 km skirstomojo dujotiekio (2016 m. – 109,1 km) ir prie dujotiekių prijungė 12 531 klientą* – 137 proc. daugiau nei 2016 m. tuo pat metu (5288 klientai).

Finansinių rodiklių analizė

Bendrovės turtas ataskaitinio laikotarpio pabaigoje sudarė 1,28 mlrd. eurų. 93,7 proc. viso turto sudarė ilgalaikis turtas. Likvidžiausias turtas – pinigai ir pinigų ekvivalentai – sudarė 6,4 mln. eurų, arba 8,0 proc. nuo viso trumpalaikio turto.

ESO finansinio svėro rodikliai*

	2017 12 31	2016 12 31
Įsiskolinimo koeficientas	0,52	0,44
Skolos ir turto santykis	0,29	0,20
Įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo santykis	1,10	0,79
Skolos ir nuosavo kapitalo santykis	0,61	0,35
Grynoji finansinė skola, mln. EUR	366,2	208,4
Grynosios finansinės skolos ir nuosavo kapitalo santykis	0,60	0,33

* Prijungtų naujų vartotojų skaičius, kuriems prijungti AB „Energijos skirstymo operatorius“ pastatė gamtinių dujų sistemą ir jai buvo gauti statybos pabaigą patvirtinantys dokumentai (vartotojai nebūtinai sudarė gamtinių dujų pirkimo-pardavimo ir paslaugų teikimo sutartis).

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

	2017 12 31	2016 12 31
Ilgalaikės skolos ir nuosavo kapitalo santykis	0,39	0,26
Bendrojo mokumo koeficientas	0,91	1,27
Nuosavo kapitalo ir turto santykis	0,48	0,56
Akcijos kainos ir pelno santykis**	9,92	8,34
Kapitalizacija, mln. EUR**	769,38	771,17

*Rodiklių skaičiavimo aprašymas pateikiamas šio pranešimo pabaigoje

**ESO akcijomis pradėta prekiauti biržoje nuo 2016.01.11

2017 m. pabaigoje ESO finansinės skolos sudarė 372,7 mln. eurų, arba 55,6 proc. visų turimų įsipareigojimų. Ilgalaikės paskolos sudarė 239,6 mln. eurų, arba 64,3 proc. visų paskolų. Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje ESO trumpalaikiai įsipareigojimai iš viso siekė 284,4 mln. eurų.

ESO likvidumo rodikliai

	2017 12 31	2016 12 31
Einamojo likvidumo rodiklis	0,28	0,44
Kritinio likvidumo koeficientas	0,28	0,43
Absoliutaus likvidumo pinigais rodiklis	0,02	0,06
Apyvartinis kapitalas, tūkst. EUR	-204,046	-103,527
Apyvartinio kapitalo ir turto santykis	-0,16	-0,09

ESO trumpalaikiai įsipareigojimai viršijo trumpalaikį turtą 204,0 mln. eurų. Einamojo likvidumo koeficiento reikšmė – 0,28. Kritinio likvidumo koeficientas nesiskiria nuo einamojo likvidumo,

kadangi atsargos sudaro vos 2,7 proc. nuo viso trumpalaikio turto. Finansinė skola, sumažinta trumpalaikių investicijų bei pinigų ir pinigų ekvivalentų dydžiu, sudaro 366,2 mln. eurų. Bendrovės grynoji finansinė skola sudaro 60,3 proc. nuosavo kapitalo.

Nuorodos ir papildomi paaiškinimai apie finansinėje atskaitomybėje pateiktus duomenis bei kiti reikšmingi įvykiai bei jų poveikis finansinėms ataskaitoms

Kita informacija pateikiama ESO finansinėje atskaitomybėje už 2017 m.

VEIKSNIAI, TURINTYS POVEIKĮ BENDROVĖS FINANSINIAMS RODIKLIAMS

Veiklos aplinka

Europos ekonomikos augimo tempas viršijo visus lūkesčius jau pirmąjį 2017 m. ketvirtį. Tam įtakos turėjo pagrindine vidaus paklausos augimas, palankios finansavimo sąlygos ir pagerėjusi padėtis darbo rinkoje, auganti pasaulinė ekonomika. Tikėtina, kad augimas išsilaikys ir artimiausiu metu. Europos Komisijos 2017 m. rudenį paskelbtoje prognozėje skelbiama, kad 2017 m. Europos Sąjungos bendrojo vidaus produkto augimas sieks 2,3 proc., o euro zonos – 2,2 proc. Tuo tarpu 2017 m. ekonomikos augimas turėtų pasiekti 3,5 proc.²

Europos Komisija prognozuoja, kad Lietuvos ekonomikos augimas 2017 m. sieks 3,8 proc., o 2018 m. – 2,9 proc.³

Lietuvos bankų ekonomistai paskelbtose Lietuvos ekonomikos augimo perspektyvose taip pat prognozuoja Lietuvos ekonomikos augimą. Remiantis SEB banko analitikų 2017 m. spalio mėnesį pateiktomis prognozėmis, prognozuojama, kad 2017 m. Lietuvos bendrasis vidaus produktas padidės 3,7 proc., 2018 m. padidės 3,2 proc.⁴ 2018 m. sausio mėnesį „Swedbank“, AB, analitikai taip pat paskelbė Lietuvos ekonomikos perspektyvas: tikimasi, kad 2017 m. bendrojo vidaus produkto augimas⁵ sieks 3,8 proc., o

²Duomenų šaltinis: European Commission. European Economic Forecast Autumn 2017

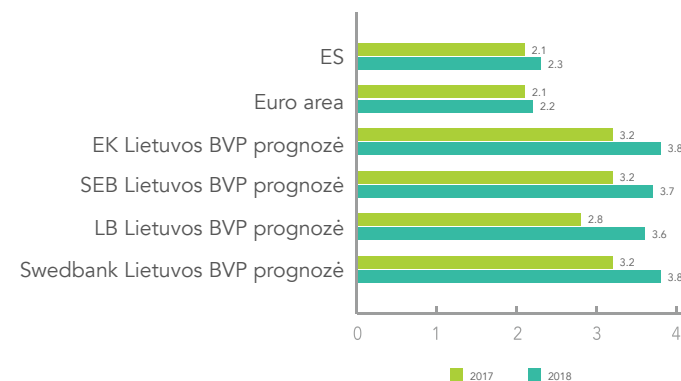
³Duomenų šaltinis: European Commission. European Economic Forecast Autumn 2017

⁴Duomenų šaltinis: SEB bankas. Lietuvos makroekonomikos apžvalga Nr. 65, 2017 m. rugsėjis

⁵Duomenų šaltinis: „Swedbank“ economic outlook. 2018 January

2018 m. prognozuojamas 3,2 proc. augimas. Lietuvos banko 2017 m. gruodžio mėnesio prognoze Lietuvos bendrasis vidaus produktas 2017 m. augo 3,6 proc., 2018 m. augo 2,8 proc.⁶

Lietuvos, Europos Sąjungos ir euro zonos bendrojo vidaus produkto augimo prognozės 2017 - 2018, proc.

Kadangi elektros energijos vartojimas yra glaudžiai susijęs su bendrojo vidaus produkto augimu, ekonomikos augimas turi įtakos ir ESO veiklos rezultatams. Atsižvelgdami į ekonomistų pateikiamas makroekonominės prognozes 2018 m. bei 2017 m. ESO faktinius rezultatus, manome, kad 2018 m. persiūstos elektros energijos kiekis augs.

Situacija elektros rinkoje

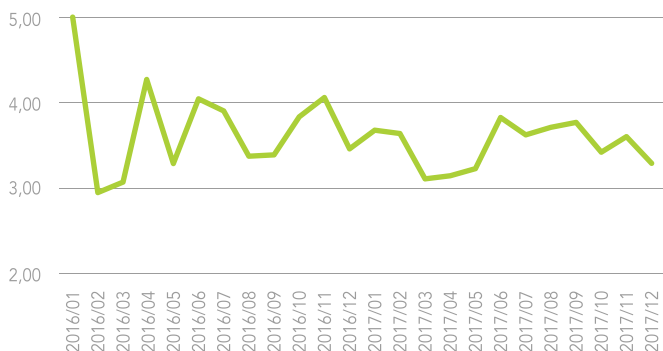
2017 m. vidutinė elektros energijos kaina „Nord Pool“ biržoje Lietuvos prekybos zonoje buvo žemesnė nei 2016 metais.⁷

⁶Duomenų šaltinis: Lietuvos bankas. Lietuvos ekonomikos raida ir perspektyvos. 2017 m. gruodis

⁷Duomenų šaltinis: Elektros energijos kainos [interaktyvus]. Žiūrėta 2017-02-02. Prieiga per internetą: <https://www.nordpoolgroup.com/Market-data/1/Dayahead/Area-Prices/LT/Monthly/?view=table>

- Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį
- Vadovo žodis
- Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai
- Finansinių ir veiklos rodiklių analizė
- Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams
- Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius
- Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas
- Bendrovės socialinė atsakomybė
- Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai
- Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje
- Priedai

Vidutinės mėnesinės kainos elektros biržoje

Bendrovės strategija ir tikslai

2016 m. lapkričio 2 d. paskelbta ESO 2016–2020 m. veiklos strategija, kurią patvirtino Bendrovės valdyba. ESO parengta ilgalaikė strategija remiasi paslaugų patikimumu ir greičiu, efektyvumu, bendromis vertybėmis grįsta organizacine kultūra bei nuolatiniu tobulėjimu.

Strategijoje numatyta toliau didinti veiklos efektyvumą ir iki 2020 m. sumažinti veiklos sąnaudas daugiau nei 10 proc. Siekiant kokybiško ir saugaus elektros energijos ir gamtinių dujų skirstymo paslaugų teikimo, iki 2020 metų planuojama 45 proc. padidinti investicijų apimtis nukreipiant lėšas į elektros ir dujų skirstymo tinklų techninės būklės gerinimą.

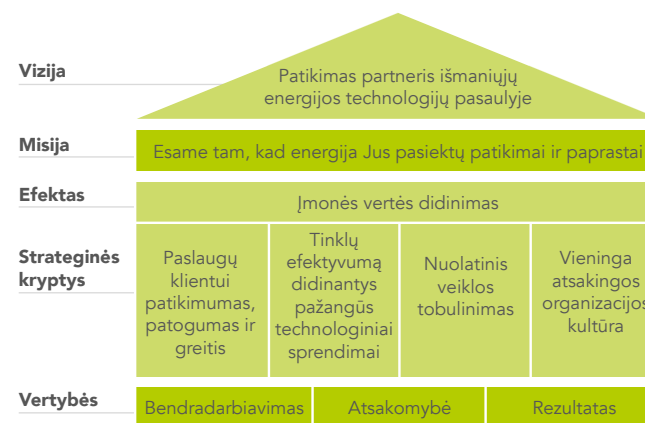
Bendrovė iki 2020 m. sieks reikšmingai pagerinti elektros skirstymo tinklo patikimumą. Planuojama, kad elektros tinkle vidutinė neplanuotų elektros energijos persiuntimo nutraukimų trukmė (SAIDI su „force majeure“) iki 2020 m. sumažės iki 87

min., vidutinis neplanuotų ilgų nutraukimų skaičius vienam klientui (SAIFI su „force majeure“) atitinkamai sumažės iki 0,94 karto. Bendrovė taip pat sieks išlaikyti aukštus gamtinių dujų skirstymo tinklo patikimumo rodiklius.

Bendrovė iki 2020 m. planuoja dvigubai sutrumpinti naujų klientų prijungimo prie gamtinių dujų skirstymo tinklo trukmę nuo 177 iki 85 dienų. Naujų klientų prijungimo trukmę prie elektros energijos skirstymo tinklo planuojama sutrumpinti nuo 66 iki 50 dienų. Sutrumpinus naujų elektros energijos klientų prijungimo procesą, bus pagerintas šalies rezultatas Pasaulio banko reitinge „Doing business“, nes viena jo dedamųjų – „Prisijungimas prie elektros tinklų“ (angl. „Getting electricity“).

Bendrovė sieks išlaikyti aukštą klientų pasitenkinimo lygį, viršijantį Europos energetikos įmonių šalių vidurkį. Numatoma, jog Bendrovės klientų GCSI pasitenkinimo indeksas 2020 m. išliks 80 balų.

ESO veiklos strategijos schema

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

Misijos įgyvendinimą, vizijos siekimą ir visą savo veiklą ESO grindžia šiomis vertybėmis: bendradarbiavimas, atsakomybė ir rezultatas. Vertybėmis išreiškiama nuostata, jog nuolat jaučiame atsakomybę už savo veiksmus, dirbame kartu ir visada siekiame geriausio rezultato suinteresuotoms šalims.

Visi paminėti elementai laikomi esminėmis prielaidomis siekti pagrindinio strateginio tikslo – įmonės vertės didinimo. Įmonės vertės didinimas suvokiamas kaip tvarus balansas tarp žemiau pateiktų strateginių kryptių, kurios yra susietos subalansuotų veiklos rodiklių metodikos (angl. „Balanced Scorecard“) atitinkamomis perspektyvomis:

1. Paslaugų klientui patikimumas, patogumas ir greitis (Klientų perspektyva).
2. Tinklų efektyvumą didinantys pažangūs technologiniai sprendimai (Vidinių procesų perspektyva).
3. Vieninga organizacijos kultūra (Darbuotojų ugdymo perspektyva).

4. Nuolatinis veiklos tobulinimas (Vidinių procesų perspektyva).

Šių kryptių nuoseklus įgyvendinimas leis subalansuotai siekti pagrindinio Bendrovės strateginio tikslo – įmonės vertės didinimo (Finansų perspektyva).

Suinteresuotos šalys

Siekiant subalansuoto strateginių kryptių įgyvendinimo pirmiausia atsižvelgiama į suinteresuotų šalių interesus bei lūkesčius. Atliekant vidinę ir išorinę analizę buvo išskirtos šios svarbiausios suinteresuotos šalys: klientai, visuomenė, darbuotojai, akcininkai, regulatorius ir rangovai. Bendrovės strateginės kryptys turėtų atspindėti svarbiausių suinteresuotų šalių interesus. Pateikiama schema, kurioje ESO suinteresuotų šalių poreikiai perteikiami per strategines kryptis. Kiekviena strateginė kryptis yra susijusi su viena ar keliomis suinteresuotomis šalimis. Vadovaujantis šia logika, suinteresuotų šalių interesų užtikrinimo stebėjimui pateikiami specifiniai tikslai bei rodikliai.

Investicijų planai

Elektros skirstymo tinklo modernizavimas

2015 m. vasario 3 dieną LESTO paskelbė 2015–2025 m. investicijų planą. ESO, kuri tęsia LESTO veiklą, per artimiausią dešimtmetį planuoja iš esmės modernizuoti skirstomąjį tinklą. Siekdama užtikrinti patikimas, saugias ir išmaniai valdomas paslaugas, Bendrovė į tinklo modernizavimą ir atnaujinimą iki 2025 m. numato investuoti 1,7 mlrd. eurų.

Daugiausia – 511 mln. eurų – Bendrovė ketina investuoti į tinklo atsparumo klimato reiškiniams didinimą. Tokiu būdu elektros oro linijos bus keičiamos požeminėmis arba oro izoliuotomis linijomis. Per artimiausius 11 m. tokių linijų dalį planuojama padidinti nuo 25 proc. iki 40 proc., arba nutiesti 18 tūkst. km požeminių ir izoliuotų linijų. 426 mln. eurų ketinama investuoti į programą „Saugus ir patikimas tinklas“. Programos metu nesaugūs transformatoriai, kabelių linijos ir skirstomieji įrenginiai bus keičiami modernia, šiuolaikinius standartus atitinkančia įranga.

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

132 mln. eurų numatoma investuoti į elektros įtampos kokybės gerinimą. Tai leis išspręsti nekokybiškos įtampos problemą 41 tūkst. vartotojų sutvarkant beveik 9,1 tūkst. km įtampos svyravimo paveiktų linijų. Į išmaniojo tinklo projektus ESO ketina investuoti 34 mln. eurų. Iki 2025 m. ketinama įgyvendinti 7 projektus, tarp jų – tinklo automatizavimo, išmaniųjų skaitiklių bandomieji projektai, vieningo dispečerinio centro ir skirstomojo tinklo valdymo sistemos įdiegimas.

Likusios investicijos bus skirtos naujų vartotojų prijungimui, investicijoms į IT sistemas ir kitas priemones.

Dujų skirstymo tinklo modernizavimas

2015 m. gruodžio 13 dieną „Lietuvos dujos“ parengė dešimties metų investicijų planą, kuriame paskaičiuota, kad per artimiausią dešimtmetį į tinklą planuojama investuoti 141,1 mln. eurų. ESO, kuri tęsia „Lietuvos dujų“ veiklą, daugiausiai investuos į skirstymo sistemos plėtrą, skirstomųjų dujotiekių rekonstravimą bei nuotolinio duomenų surinkimo ir valdymo sistemų modernizavimą.

2016–2025 metų investicijų plane numatyta dešimt investavimo krypčių. Daugiausiai – 58 mln. eurų – ketinama investuoti į dujų skirstymo sistemos plėtrą, kurios poreikis kyla dėl augančio naujų gamtinių dujų vartotojų skaičiaus. Apie 21 mln. eurų planuojama investuoti į nuotolinio duomenų surinkimo ir valdymo sistemų modernizavimą, o į skirstomųjų dujotiekių rekonstravimą – 20,4 mln. eurų. Dujų apskaitos sistemai modernizuoti per dešimt metų planuojama skirti 11,7 mln. eurų lėšų. Dujų slėgio reguliavimo įrenginiams rekonstruoti – 7,7 mln. eurų, uždarymo įtaisams keisti bei papildomiems įrengti – 6,5 mln. eurų, dujotiekių saugos nuo korozijos įrenginiams rekonstruoti – 1,2 mln. eurų. Į dujų skirstymo patikimumo projektus planuojama investuoti 3,5 mln. eurų, o į skirstomųjų dujotiekių išpirkimą – 0,66 mln. eurų. Technologinių procesų modernizavimui planuojama skirti 3,9 mln. eurų lėšų.

Rizikų ir neapibrėžtumų veiksniai bei jų valdymas

Visoje Įmonių grupėje taikomas rizikos valdymo modelis parengtas atsižvelgiant į pagrindinius COSO

(Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission) ir AS/NZS ISO 31000:2009 (Risk management - Principles and guidelines) principus.

Pagrindiniai rizikos valdymo proceso tikslai Bendrovėje:

- pasiekti Bendrovės tikslus kartu su kontroliuojamais, bet iš esmės priimtinais šių tikslų nuokrypiais;
- užtikrinti maksimaliai teisingos informacijos teikimą sprendimų priėmėjams, akcininkams ir kitoms suinteresuotoms šalims;
- apsaugoti Bendrovės reputaciją;
- ginti akcininkų, darbuotojų, klientų, suinteresuotųjų šalių bei visuomenės interesus;
- užtikrinti Bendrovės stabilumą (įskaitant ir finansinį) bei tvarumą.

„Lietuvos energijos“, UAB, apibrėžti rizikos valdymo principai vieningai taikomi visoje Įmonių grupėje. Vienodais rizikos valdymo principais užtikrinama, kad Įmonių grupės Įmonių vadovybei būtų pateikiama visas veiklos sritis apimanti rizikos

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

valdymo informacija. Siekiant užtikrinti rizikos valdymo proceso praktiškumą konkrečios veiklos sritys savo veiklas papildo detalizuojančiais rizikos vertinimo, stebėsenos ir valdymo principais.

Siekiant užtikrinti, kad rizikos valdymo informacija ir sprendimai atitiktų Bendrovės aktualijas ir įvykusius pokyčius, kiekvienais metais nustatyta laiku atliekamas Bendrovės rizikos lygio perversinimas ir numatomi rizikos valdymo veiksmai. Papildomai Bendrovė kartą į ketvirtį vykdo naujų rizikos veiksnių stebėseną ir esant poreikiui nusimato papildomus veiksmus.

Įmonių grupėje yra nustatomas rizikos apetitas ir tolerancijos ribos. Rizikos apetitas – rizikos lygis ir tipas, kurį Įmonių grupė yra pasirengusi priimti siekdama įgyvendinti strateginius tikslus. Rizikos apetitas nustatomas įvertinant finansinį rizikos poveikį bei poveikį žmonių saugai ir sveikatai. Tolerancijos riba – rizikos lygis, kurio viršijimas Įmonių grupei nepriimtinas ir kuris yra išreikštas veiklos rezultatų ar incidentų vertėmis. Įmonių grupės rizikos apetitą ir tolerancijos ribas nustato bei kartą į metus peržiūri „Lietuvos energijos“, UAB, valdyba. Bendrovei viršijus rizikos apetitą ir toleranciją yra sudaromi veiksmų planai siekiant atitikti minėtus dydžius. Valdymo planų efektyvumą vertina Bendrovės valdyba, Bendrovės stebėtojų taryba ir Įmonių grupės Rizikos valdymo priežiūros komitetas prie Stebėtojų tarybos.

Siekdama efektyviai valdyti rizikos veiksnus, su kuriais susiduriama, Bendrovė taiko „trijų gynybos linijų“ (angl. „three lines of defense“) principą, nustatant aiškų atsakomybių už rizikos valdymą ir kontrolę pasidalinimą tarp Bendrovės valdymo bei priežiūros organų ir struktūrinių padalinių ar funkcijų.

- Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį
- Vadovo žodis
- Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai
- Finansinių ir veiklos rodiklių analizė
- Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams
- Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius
- Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas
- Bendrovės socialinė atsakomybė
- Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai
- Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje
- Priedai

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

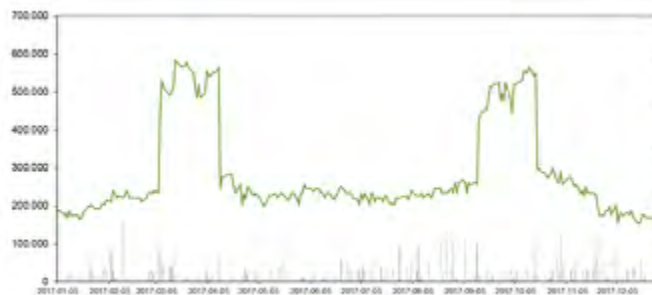
Kaip ir kiekvienais metais, Bendrovei 2017 metais atliekant 2018 metų rizikos vertinimą nustatytos sritys, kuriose Bendrovė koncentruoja ir koordinuoja pagrindines rizikos valdymo priemones bei iniciatyvas. Žemiau pateikiamas svarbiausių 2018 metų rizikos veiksnių ir valdymo krypčių sąrašas:

Rizikos veiksnys	Rizikos šaltiniai	Pagrindinės rizikos valdymo kryptys
Darbuotojų, rangovų ir gyventojų sauga ir sveikata	Dėl Bendrovės veiklos pobūdžio egzistuoja rizika, kad Bendrovės eksploatuojamuose tinkluose bus sužaloti ESO darbuotojai, rangovai bei gyventojai. Kasmet ši rizika išlieka prioritetine sritimi, o šios rizikos pagrindiniai šaltiniai be rizikingos darbo aplinkos išlieka sąmoningumo ar patyrimo / žinių trūkumas.	- Įdiegta darbuotojų saugos ir sveikatos vadybos sistema (OHSAS 18001:2007); - Fizinės saugos priemonių stiprinimas ir įspėjamieji ženklai; - Nuolatinė darbuotojų ir rangovų saugos kontrolė ir priežiūra; - Skatinanti bei drausminanti darbuotojus, rangovus sistema. - Plati edukacinė veikla;
Išorinis reguliavimas	Reguliavimo rizika Bendrovei pasireiškia dėl reguliacinės aplinkos nepastovumo (dažnai besikeičiantys teisės aktai sudaro sąlygas klaidoms / klaidingiems interpretavimams). Taip pat ENEF direktyvos perkėlimas į LT teisės aktus sukūrė neproporcingai didelius įpareigojimus ESO, nesuteikiant tinkamų energijos taupymo paslaugų rinkos skatinimo mechanizmų.	- Siekama kuo aiškiau ir geriau įgyvendinti regulatoriaus reikalavimus; - Naujų reikalavimų atitikimo užtikrinimui organizuojami įmonių grupės projektai, kurių metu įtraukiami geriausi įmonių grupės specialistai konkrečiu klausimu; - Aktyvus dalyvavimas teisės aktų viešo derinimo procese; - Nepalankių įmonei teisės aktų keitimų projektų iniciavimas.
Paslaugų sutrikimai, įgyvendinant IT pokyčius (didelis pokyčių skaičius destabilizuoja sistemas)	Didžiojoje dalyje informacinių sistemų, siekiant jas efektyvinti, vykdomas didelis pokyčių srautas. Dėl didelio srauto ne visuomet suvaldoma pokyčių kokybė, nėra išlaikomas sistemų stabilumas (tiek funkcionalumo klaidų prasme, tiek infrastruktūros optimalumo prasme).	- Modernizuojamos informacinės sistemos, diegiami šiuolaikiniai specializuoti IT įrankiai, siekiant suteikti naujas galimybes kokybiškesnių paslaugų klientams teikimui bei bendrovės procesų efektyvumo didinimui. - Efektvinami IT pokyčių diegimo procesai; - Vykdoma nuosekli įgyvendinamų pokyčių stebėseną; - Kuriamas kritinių sistemų testavimo modelis.
Informacijos sauga (kibernetinė sauga)	Stebint išorės veiksnius, geopolitinę aplinką Bendrovė supranta savo strateginę reikšmę šalies saugumui ir bendradarbiaudama su išorės įstaigomis bei diegdama vidines priemones siekia užtikrinti, kad tiek Bendrovės strateginė informacija, tiek pagrindinės valdymo sistemos būtų apsaugotos nuo bet kokio išorės / vidaus nusikaltimo poveikio.	- Atsparumo didinimas atliekant testus / pratybas; - Atsarginis duomenų kopijavimas; - Aptikimo / sustabdymo gerinimas; - Bendradarbiavimas su išorės įstaigomis; - Nuolatinio įmonės darbuotojų švietimo apie informacijos saugos rizikas, grėsmes, gerąją praktiką vykdymas.

INFORMACIJA APIE BENDROVĖS ĮSTATINĮ KAPITALĄ IR VERTYBINIUS POPIERIUS

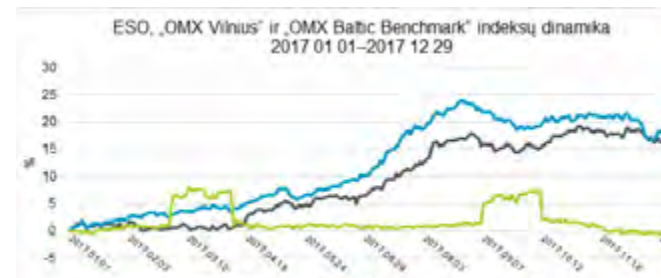
Akcijų kainos dinamika ir apyvarta

ESO akcijų kainos dinamika ir apyvarta 2017-01-01 – 2017-12-29

ESO – didžiausia pagal rinkos kapitalizaciją bendrovė „NASDAQ Baltic“ biržoje. ESO kapitalizacija 2017 12 29 siekė 769,38 mln. eurų. Per 2017 metus ESO akcijos kaina sumažėjo 0,23 proc. Per 2017 m. mažiausia ESO akcijų kaina užfiksuota 2017 m. gruodžio 14 d. – 0,854 euro. Didžiausia ESO akcijų kaina pasiekta 2017 m. kovo 10 d. – 0,93 euro. Vidutinė svartinė 2017 metų ESO akcijos kaina siekė 0,869 euro.

ESO akcijų kainos, „OMX Vilnius“ ir „OMX Baltic Benchmark“ indeksų dinamika 2017-01-01 – 2017-12-29

Nuo 2017 m. pradžios iki metų pabaigos, indeksas „OMX Vilnius“ pakilo 16,97 proc., indeksas „OMX Baltic Benchmark“ pakilo 19,78 proc., kai tuo metu ESO akcijų kaina per 2017 metus nukrito 0,23 proc. savo pradinės vertės.

Įstatinio kapitalo struktūra

Akcijų rūšis	Paprastosios vardinės akcijos
Akcijų skaičius, vnt.	894 630 333
Nominalioji vertė, EUR	0,29
Bendra nominalioji vertė, EUR	259 442 796,57
Dalis įstatiniame kapitale, proc.	100,00

Bendrovės įstatinis kapitalas 2017 m. gruodžio 31 d. sudarė 259 442 796,57 EUR. Visos Bendrovės akcijos yra apmokėtos.

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

Informacija apie emitento vertybinius popierius

ESO akcijos į AB „Nasdaq Vilnius“ Oficialųjį prekybos sąrašą įtrauktos nuo 2016 m. sausio 11 dienos. Kitose reguliuojamose rinkose Bendrovės akcijomis neprekiuojama.

ISIN kodas	LT0000130023
Prekybos sąrašas	BALTIC MAIN LIST
VP trumpinys	ESO1L
Akcijų skaičius, vnt.	894 630 333
Vienos akcijos nominali vertė, EUR	0,29
Pramonės šaka pagal ICB standartą	7000 komunalinės paslaugos
Aukštesnysis sektorius pagal ICB standartą	7500 komunalinės paslaugos

Akcijų klasės suteikiamos teisės ir pareigos

Visos paprastųjų vardinių akcijų suteikiamos teisės vienodos. Akcijų suteikiamas turtines ir neturtines teises nustato įstatymai, kiti teisės aktai ir Bendrovės įstatai.

Informacija apie didesnius susijusių šalių sandorius – nurodyti šių sandorių sumas, susijusių asmenų santykių pobūdį ir kitą informaciją apie sandorius, kuri būtina norint suprasti Bendrovės finansinę padėtį, jeigu tokie sandoriai reikšmingi arba buvo sudaryti neįprastomis rinkos sąlygomis

Informacija apie susijusių šalių sandorius pateikiama 2017 m. audituotos konsoliduotos metinės finansinės atskaitomybės aiškinamojo rašto 28 pastaboje.

Reikšmingi susitarimai, kurių šalis yra emitentas ir kurie įsigalioję, pasikeistų ar nutrūktų pasikeitus emitento kontrolei, taip pat jų poveikis, išskyrus atvejus, kai dėl susitarimų pobūdžio jų atskleidimas padarytų emitentui didelę žalą

Bendrovė nėra sudariusi reikšmingų susitarimų, kurie įsigalioję, pasikeistų ar nutrūktų pasikeitus emitento kontrolei.

Informacija apie per ataskaitinį laikotarpį emitento vardu sudarytus žalingus sandorius, turėjusius ar ateityje galinčius turėti neigiamos įtakos emitento veiklai ir (arba) veiklos rezultatams, taip pat informacija apie sandorius, sudarytus esant interesų konfliktui tarp emitento vadovų, kontroliuojančių akcininkų ar kitų susijusių šalių pareigų emitentui ir jų privačių interesų ir (arba) kitų pareigų. Būtina atskleisti reikšmingesnių sandorių esmę, sąlygas, interesų konfliktų pobūdį ir jų įtaką sandoriui

Per ataskaitinį laikotarpį emitentas žalingų sandorių (neatitinkančių Bendrovės tikslų, esamų įprastų rinkos sąlygų, pažeidžiančių akcininkų ar kitų asmenų grupių interesus ir pan.) bei sandorių, sudarytų esant interesų konfliktui tarp emitento vadovų, kontroliuojančių akcininkų ar kitų susijusių šalių pareigų emitentui ir jų privačių interesų ir (arba) kitų pareigų, nesudarė.

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

Įstatų pakeitimo tvarka

ESO įstatai gali būti keičiami tik visuotiniame akcininkų susirinkime.

Vertybinių popierių perleidimo apribojimai

2017 m. gruodžio 31 d. duomenimis, nebuvo žinoma apie kokius nors vertybinių popierių perleidimo apribojimus per ataskaitinį laikotarpį.

Dukterinės bendrovės

2017 m. gruodžio 31 d. ESO dukterinių bendrovių neturėjo.

Informacija apie bendrovės filialus ir atstovybes

Bendrovėje filialų ir atstovybių nėra.

Informacija apie bendrovėje sudarytus komitetus

Bendrovėje komitetai nesudaryti.

Visų įsigytų ir turimų savų akcijų skaičius, jų nominali vertė ir įstatinio kapitalo dalis, kurią tos akcijos sudaro

ESO iki ataskaitinio laikotarpio nebuvo įsigijusi savų akcijų ir per 2017 m. savų akcijų neįsigijo.

Per ataskaitinį laikotarpį įsigytų ir perleistų savų akcijų skaičius, jų nominali vertė ir įstatinio kapitalo dalis, kurią tos akcijos sudaro

Bendrovė per 2017 m. savų akcijų neįsigijo ir nepereido.

Informacija apie apmokėjimą už savas akcijas, jeigu jos įsigyjamos ar perleidžiamos už mokestį

Bendrovė per 2017 m. savų akcijų neįsigijo ir nepereido.

Įmonės savų akcijų įsigijimo per ataskaitinį laikotarpį priežastys

Bendrovė per 2017 m. savų akcijų neįsigijo.

Akcininkai

2017 m. gruodžio 31 d. duomenimis bendras Bendrovės akcininkų skaičius buvo 8 789.

Lietuvos energija, UAB, valdo 94,98 proc. Bendrovės akcijų. Namų ūkiai – 4,27 proc. Finansinės institucijos, draudimo ir kitos bendrovės valdo 0,75 proc. ESO akcijų.

ESO akcininkų skaičiaus pasiskirstymas pagal šalis, 2017 12 31

Valstybė	Akcininkų skaičius
Lietuva	8444
Estija	133
Rusija	49
Latvija	48
Baltarusija	40
JAV	18
Didžioji Britanija	13
Kitos šalys	44
Iš viso	8 789

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

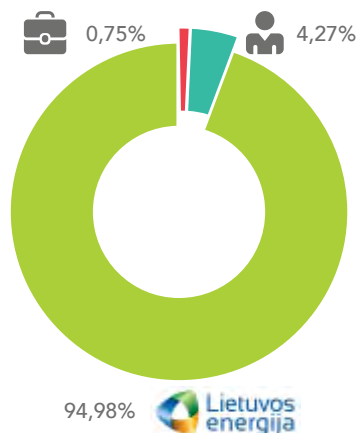
Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

Akcininkų tarpusavio susitarimai, apie kuriuos emitentas žino ir dėl kurių gali būti ribojamas vertybinių popierių perleidimas ir (arba) balsavimo teisės

Nėra žinoma apie kokius nors Bendrovės akcininkų tarpusavio susitarimus, dėl kurių gali būti ribojamas vertybinių popierių perleidimas ir (arba) balsavimo teisės.

Balsavimo teisių apribojimai

Įmonių grupėje nėra balsavimo teisių apribojimų.

Emitento organų įgaliojimai išleisti ir supirkti emitento akcijas

Sprendimus išleisti ar supirkti Emitento akcijas gali priimti visuotinis akcininkų susirinkimas Lietuvos Respublikos Akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka.

Akcininko vardas, pavardė (įmonės pavadinimas, teisinė forma, buveinės adresas, kodas)	„Lietuvos energija“, UAB, Žvejų g. 14, LT-09310 Vilnius, įmonės kodas 301844044
--	---

Akcininkui nuosavybės teise priklausančių paprastųjų vardinių akcijų skaičius, vnt.	849 743 761
---	-------------

Turima įstatinio kapitalo dalis, proc.	94,98
--	-------

Nuosavybės teise priklausančių akcijų suteikiama balsų dalis, proc.	94,98
---	-------

Dividendai

2017 m. kovo 24 d. eiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime buvo priimtas sprendimas išmokėti Bendrovės akcininkams dividendus už laikotarpį nuo 2016 m. liepos 1 d. iki 2016 m. gruodžio 31 d. Pelno dalis, paskirta dividendams išmokėti, sudarė 51,8 mln. eurų. Dividendai už šešių mėnesių laikotarpį nuo 2016 m. liepos 1 d. iki gruodžio 31 d., tenkantys vienai akcijai, sudarė 0,0579 euro.

2017 m. rugsėjo 29 d. neeiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime buvo priimtas sprendimas išmokėti Bendrovės akcininkams dividendus už laikotarpį nuo 2017 m. sausio 1 d. iki 2017 m. birželio 30 d. Pelno dalis, paskirta dividendams išmokėti, sudarė 41,2 mln. eurų. Dividendai už šešių mėnesių laikotarpį nuo 2017 m. sausio 1 d. iki 2017 m. birželio 30 d., tenkantys vienai akcijai, sudarė 0,046 euro. 2017 m. šešių mėnesių ESO grynas pelnas siekė 46,3 mln. EUR, tad už šešis mėnesius išmokėtų dividendų / grynojo pelno rodiklis siekė 0,89.

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

KLIENTŲ APTARNAVIMAS, APTARNAVIMO ĮVERTINIMAS

■ Aptarnaujamų klientų skaičius

2017 m. gruodžio 31 d. ESO turėjo sudariusi 1,615 mln. elektros energijos pirkimo–pardavimo sutarčių su privačiais klientais ir 72,798 tūkst. elektros tiekimo arba persiuntimo paslaugų sutarčių su komerciniais klientais (2016 m. gruodžio 31 d. turėjo 1,595 mln. sutarčių su privačiais klientais ir 68,377 tūkst. sutarčių su komerciniais klientais).

2017 m. gruodžio 31 d. prie ESO dujų skirstymo tinklo buvo prisijungę apie 573,6 tūkst. privačių ir apie 10 tūkst. verslo klientų, kuriems užtikrinama skirstymo paslauga.

■ Aptarnavimo kanalų vystymas

Per 2017 m. augo klientų, kurie naudojami nuotoliniais aptarnavimo kanalais (savitarnos svetainė www.manogile.lt ir klientų aptarnavimo

numeriu 1802) skaičius, o klientų srautai į aptarnavimo centrus mažesniuose miestuose mažėjo. 2017 m. pradžioje savitarnos svetainė buvo pritaikyta bendram elektros ir dujų deklaravimui ir apmokėjimui. 2017 m. gruodžio 31 d. savitarnos svetainėje www.manogile.lt buvo užsiregistravę daugiau kaip 518 tūkst. privačių klientų.

Per 2017 m. trumpuoju klientų aptarnavimo numeriu 1802 informacija suteikta daugiau nei 1,172 tūkst. klientų (per 2016 m. informacija suteikta 1,179 tūkst. klientų). 2017 m. rugsėjo 15 d. startavusiu nemokamu ir visą parą veikiančiu gedimų registravimo numeriu 1852 pasinaudojo daugiau kaip 51 tūkst. klientų. Per 2017 m. penkiuose didžiuosiuose Lietuvos miestuose esančiuose klientų aptarnavimo centruose buvo aptarnauta daugiau kaip 210 tūkst. klientų (per 2016 m. buvo aptarnauta 263 tūkst. klientų).

■ Elektros ir dujų apskaitų prietaisų eksploatavimas ir plėtra

Per 2017 m. ESO pakeitė 112,084 tūkst. apskaitos prietaisų, kuriems baigėsi metrologinis patikros

terminas. Iš jų – 92,960 tūkst. elektros energijos ir 19,124 tūkst. – gamtinių dujų apskaitos prietaisų. Bendrovė naujiems klientams įrengė 24,489 tūkst. elektros energijos ir 7 090 gamtinių dujų apskaitos prietaisų.

Nuolat atnaujinama eksploatuojamus apskaitos prietaisus, bendrovė bei jos įgalioti asmenys taip pat patikrino daugiau nei 875 tūkst. elektros ir daugiau nei 95 tūkst. gamtinių dujų apskaitos prietaisų. Bendrovė per 2017 metus įrengė 1364 kontrolinių apskaitų 10 kV elektros tinkle, taip padidindama jų skaičių iki 2 738. Tai padengia 77 proc. viso 10 kV tinklo.

Investuodama į elektros energijos apskaitos prietaisų modernizavimą bei jų automatizavimą, ESO per 2017 metus prie esamų automatizuotų duomenų nuskaitymų sistemų prijungė 6 702 elektros, esančius verslo klientų objektuose. Tokiu būdu bendrovės eksploatuojamų elektros apskaitos prietaisų, kurių duomenys nuskaitymi nuotoliniu būdu, skaičius pasiekė 36 475 tūkst. Gamtinių dujų apskaitos prietaisų, nuskaitymų nuotoliniu būdu, skaičius išliko nepakitęs – 1 212.

Apskaitos prietaisų automatizavimas suteikia galimybę automatiškai

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

pateikti verslo klientams sąskaitas už sunaudotą elektros energiją ir tiksliai nustatyti verslo kliento suvartotą gamtinių dujų kiekį.

Siekdama išbandyti išmaniųjų apskaitų efektyvumą ir naudą privatiems klientams, bendrovė 2017 m. pristatė vykdyto bandomojo projekto rezultatus. 2 927 klientams buvo įrengti išmanieji skaitikliai, kurie leido racionaliau vartoti elektrą ir taupyti namų ūkio išlaidas. Bendrovės klientai savitarnos svetainėje www.manogile.lt galėjo matyti tikslus duomenis, kada ir kiek energijos sunaudojo. Projekto metu dalyviai galėjo pasirinkti projektui pritaikytą keturių laiko zonų tarifų planą, leidžiantį keisti elektros energijos vartojimo įpročius ir sumažinti išlaidas. Keturių laiko zonų tarifų planą pasirinko daugiau nei 12 proc. projekto dalyvių. Bandomojo projekto rezultatai parodė, kad išmanioji apskaita gyventojams gali padėti sutaupyti bent 7 proc. elektros energijos. Bendrovė įvertino ir galimo masinio išmaniosios apskaitos diegimo šalyje naudą. EY atlikta analizė rodo, kad preliminarūs 219 mln. Eur 4 metų trukmės projekto investicijos šaliai atneštų 88 mln. Eur bendros ekonominės naudos. Bendrovė šį projektą derins su Valstybine kainų

ir energetikos kontrolės komisija, kitomis suinteresuotomis šalimis.

■ Klientų atsiskaitymų valdymas

ESO klientams yra sudariusi galimybę už elektros energiją atsiskaityti pagal vidutinį suvartojamą elektros energijos kiekį. Atsiskaitymas pagal vidutinį suvartojimą padeda tolygiai planuoti išlaidas – nepaisant sezoniškumo ir suvartoto elektros energijos kiekio pokyčių, kas mėnesį mokama vienoda suma. Be to, klientai, turintys kelis objektus, viena įmoka turi galimybę atsiskaityti už keliuose vartotojui priklausančiuose būstuose suvartotą elektros energiją (gali būti pateikiama viena sąskaita). Mėnesio įmokų už elektros energiją dydis klientui apskaičiuojamas pagal ankstesnį kliento elektros suvartojimo vidurkį (kilovatvalandėmis, kWh), kuris tikslinamas pagal kliento deklaruotus rodmenis arba pagal periodinius skaitiklių patikrinimo duomenis. Sužinoti bei patikrinti pritaikytą mokėjimo vidurkį vartotojai gali prisijungę prie savitarnos svetainės www.manogile.lt, paskambinę klientų aptarnavimo numeriu arba atvykę į „Gilės“ klientų aptarnavimo centrą. Pagal gautas PVM sąskaitas faktūras

atsiskaito 19 proc. ESO klientų, iš kurių 10 proc. atsiskaito pagal gautą elektroninę sąskaitą.

■ Rinkos liberalizavimas

2017 m. gruodžio 31 d. nepriklausomi tiekėjai tiekia elektros energiją 76 132 komercinių klientų objektams. Pagal 2009 m. liepos 8 d. LR Vyriausybės patvirtintą Lietuvos elektros rinkos plėtros planą, nepriklausomą elektros energijos tiekėją 2017 m. gruodžio 31 d. buvo pasirinkę:

- apie 95 proc. objektų, kurių leistinoji naudoti galia sudarė 400 kW ir daugiau;
- apie 86 proc. objektų, kurių leistinoji naudoti galia sudarė 100 kW ir daugiau;
- apie 76 proc. objektų, kurių leistinoji naudoti galia sudarė 30 kW ir daugiau;
- apie 60 proc. objektų, kurių leistinoji naudoti galia buvo mažesnė nei 30 kW.

Į likusius objektus elektros energiją ir toliau tiekia garantinis tiekėjas (ESO).

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

BENDROVĖS SOCIALINĖ ATSAKOMYBĖ

■ Preambulė

Socialinė atsakomybė mums – tai ne tik idėjos ir vertybės, kuriomis vadovaujamės kasdienėje veikloje ir planuodami ateitį. Tai – ir labai konkretūs sprendimai, kasdieninio verslo ir elgesio dalis.

Mums tenkančią atsakomybę prisidėti prie visuomenės gerovės pirmiausia įgyvendiname per saugią nenutrūkstamo energijos skirstymo ir tiekimo veiklą, aktyviai dalyvaudami visuomenės švietime saugaus ir racionalaus energijos vartojimo klausimais, diegdami naujas, perspektyvias ir tausojančias technologijas, rūpindamiesi savo klientais, darbuotojais, bendruomenėmis bei skatindami rangovų bei tiekėjų atsakomybę. Mūsų prioritetai:

- energetinio efektyvumo didinimas;

- poveikio aplinkai mažinimas tausojant energiją;
- saugaus ir atsakingo elgesio su elektra ir dujomis skatinimas.

■ Aplinkosauga

Kraštovaizdžio apsauga. Siekiant mažinti poveikį kraštovaizdžiui, vietoje senų elektros oro linijų tiesiami nauji kabeliai vietovėse, kuriose buvusių oro linijų laidai buvo ploni ir pavojingai priartėję prie želdinių, pasenusi infrastruktūra lėmė daug gedimų. Kabelinės linijos užtikrina patikimesnį elektros tiekimą ir yra saugesnės.

Išteklių tausojimas. Bendrovė turi per 1,6 mln. klientų ir skatina juos atsisakyti popierinių sąskaitų bei atsiskaitymo knygelių, pereinant prie nuotolinių aptarnavimo kanalų. Daugiau kaip 90 proc. ESO verslo klientų jau yra perėję prie elektroninių sąskaitų. Apie įvykusį elektros energijos tiekimo sutrikimą ir numatomą jo pašalinimo trukmę apie 89 proc. privačių ir apie 96 proc. verslo klientų informuojami nemokamais pranešimais SMS žinutėmis ir elektroniniais laiškais.

■ Iniciatyvos visuomenei

ESO įgyvendina plataus masto ilgalaikės socialinės atsakomybės iniciatyvas, skirtas vaikams, jaunimui ir plačiai visuomenei, kurias vienija aktyvus tikslinių visuomenės grupių įtraukimas bei saugumo ir efektyvaus energijos naudojimo idėjos.

Informacinė saugumo kampanija „Saugi energija“. 2017 metais pirmus 2 ketvirčius vyko 2016 metų pavasarį pradėta plataus masto kampanija, nukreipta į saugų elgesį su elektra ir dujomis, ESO technologinio turto vagysčių prevenciją, papildomai suteikiant naudingų patarimų visuomenei. Per žiniasklaidos priemones – televiziją, radiją, spaudą ir internetą – buvo siekiama informuoti visuomenę apie susijusius saugos dalykus atliekant lauko darbus, akcentuojant požeminį elektros ir dujų tinklą, taip pat pateikti edukacinius patarimus apie saugų elgesį audrų metu. Daug dėmesio buvo skiriama vagysčių, dėl kurių sutrikdoma elektros tinklo veikla, prevencijai (edukacinė medžiaga, vaizdo klipai, straipsniai).

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

„Žaliojo protokolas“. Tai bendrovės inicijuotas susitarimas (gyvuojantis jau šeštus metus), kuriuo jį pasirašiusios įmonės ir organizacijos patvirtina, kad pritaria ir pasižada taikyti aplinką tausojančias idėjas:

- įgyvendinti energijos vartojimo efektyvumo priemones;
- prisidėti prie aplinkos apsaugos ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų (CO₂) kiekio mažinimo;
- skatinti tai daryti savo darbuotojus, kolegas, artimuosius ir taip prisidėti prie energiją taupančios visuomenės kūrimo.

Parama. ESO paramą visuomenei reikšmingiems projektams, programoms bei veikloms teikia tik koordinuotai per „Lietuvos energijos“ grupės įmonių Paramos fondą. Fondo biudžetą sudaro visų grupės įmonių įnašai, siekiantys iki 1 proc. konsoliduoto grupės įmonių grynojo pelno. Paraiškos Paramos fondui teikiamos kartą per metus nustatyta tvarka ir terminais. 2018 metų projektams skiriama parama buvo paskelbta 2017 m. lapkričio mėn. Paramą gavo 41 projektas.

Ryšiai su investuotojais. Siekiame palaikyti glaudžius santykius su esamais ir potencialiais mūsų investuotojais ir užtikrinti, kad visiems jiems informacija būtų vienodai prieinama – ją nuolat atnaujiname.

Skaidrumas, antikorupcinė veikla

ESO netoleruoja jokių korupcijos apraiškų ir pasisako už sąžiningą verslą ir skaidrų bendravimą su valstybės institucijomis, palaikydama „Nulinės tolerancijos korupcijos politiką“, galiojančią visoje „Lietuvos energijos“ įmonių grupėje.

Riziką minimizuoja veikiantys kompleksiniai vidaus kontrolės mechanizmai, skirti nustatyti galimiems korupcijos rizikos veiksniams. Korupcijos prevencija yra viena iš įmonės Prevencijos skyriaus funkcijų. ESO nuolat vykdo veiklos kontrolę, tobulina veiklos procesus ir imasi veiksmų nustatytiems pažeidimams ištaisyti, pašalinti kylančias grėsmes geram Bendrovės vardui, Bendrovės darbuotojai periodiškai edukuojami „Nulinės tolerancijos korupcijai politikos“ temomis: vyksta vadovų susitikimai,

darbuotojams inicijuojamos paskaitos ir diskusijos.

Veikia anoniminė pasitikėjimo linija, pasiekama numeriu 1802. Tiek ESO darbuotojai, tiek kiti asmenys apie pastebėtus etikos pažeidimus gali pranešti apie tai el. paštu pasitikėjimolinija@eso.lt arba užpildyti ESO svetainėje prie „Kontaktų“ esančią pasitikėjimo linijos formą. Per 2017 metus į pasitikėjimo liniją buvo kreiptasi daugiau nei 250 kartų.

Skaidrumo didinimas pirkimuose

ESO yra perkančioji organizacija. Centralizuotą „Lietuvos energijos“ grupės įmonių pirkimų funkciją vykdo UAB „Verslo aptarnavimo centras“ (VAC). VAC vykdo pirkimus ir teikia prekių, paslaugų arba darbų viešųjų pirkimų planavimo ir vykdymo paslaugas. Viešieji pirkimai yra centralizuoti, pirkimų procesai – standartizuoti ir sukoncentruoti vienoje internetinėje platformoje.

Atskaitingumas

ESO yra aktyvi Lietuvos atsakingo verslo asociacijos LAVA narė

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

bei Jungtinių Tautų „Pasaulinio susitarimo“ (angl. „Global Compact“) dalyvė. Siekdama didinti savo atskaitingumą visuomenei, bendrovė kasmet skelbia Socialinės atsakomybės pažangos ataskaitas, kurias skelbia savo tinklalapyje, investuotojams bei „Pasaulinio susitarimo“ svetainės profilyje (www.globalcompact.org).

Naujausia organizacijos ataskaita buvo paskelbta 2017 metų balandžio 28 d.

BENDROVĖ IR BENDROVĖS VALDYMO ORGANAI

Bendrovės organizacinė struktūra

Bendrovės pavadinimas	AB „Energijos skirstymo operatorius“
Įmonės kodas	304151376
Įstatinis kapitalas	259 442 796,57 EUR

Buveinės adresas Aguonų g. 24, LT-03212 Vilnius

Telefonas (8 5) 277 7524

Faksas (8 5) 277 7514

Elektroninis paštas info@eso.lt

Tinklalapis www.eso.lt

Teisinė – organizacinė forma akcinė bendrovė

Įregistravimo data ir vieta 2015 m. gruodžio 11 d. Lietuvos Respublikos juridinių asmenų registras

Registras, kuriame kaupiami ir saugomi duomenys apie bendrovę Juridinių asmenų registras

Registro tvarkytojas VĮ Registrų centras

AB „Energijos skirstymo operatorius“ veiklą pradėjo 2016 metų sausio 1 dieną, sujungus LESTO ir „Lietuvos dujas“. ESO priklauso valstybės valdomai įmonių grupei „Lietuvos energija“, UAB, vienai didžiausių energetikos įmonių grupių Baltijos

šalyse. 2016 m. sausio 1 d. ESO perėmė LESTO ir akcinės bendrovės „Lietuvos dujos“ turtą, teises ir pareigas, taip pat visą ilgalaikį ir trumpalaikį turtą, ilgalaikius ir trumpalaikius finansinius ir kitus įsipareigojimus, gautinas ir mokėtinas sumas pagal LESTO ir „Lietuvos dujos“ sudarytas sutartis ar kitais pagrindais kylančias prievolės.

ESO valdo 121 698 km elektros linijų: 78,7 proc. jų sudaro elektros oro linijos, o 21,3 proc. – elektros kabeliai. Bendrovė taip pat eksploatuoja 8,4 tūkst. km skirstomųjų dujotiekių.

Pagrindinės ESO funkcijos: elektros energijos tiekimas ir skirstymas bei gamtinių dujų skirstymas, garantinis elektros ir dujų tiekimas, elektros ir dujų įvedimas, elektros ir dujų skirstymo tinklų eksploatavimas, priežiūra, valdymas ir plėtra, jų saugumo ir patikimumo užtikrinimas. ESO geografinė rinka yra Lietuva.

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

■ Pagrindinė informacija apie susijusias įmones

Ataskaitos pasirašymo dieną ESO bendrai su kitomis įmonėmis valdė UAB Verslo aptarnavimo centrą ir UAB Technologijų ir inovacijų centrą.

	UAB Technologijų ir inovacijų centras	UAB Verslo aptarnavimo centras
Adresas	A. Juozapavičiaus g. 13, Vilnius	P. Lukšio g. 5B, Vilnius
Įregistravimo data	2013 m. gruodžio 4 d.	2014 m. liepos 30 d.
Įmonės kodas	303200016	303359627
Telefonas	(8 5) 278 2272	(8 5) 259 4400
Faksas	(8 5) 278 2299	(8 5) 259 4401
Elektroninis paštas	info@etic.lt	vac@le.lt
Tinklalapis	www.etic.lt	http://vac.le.lt
ESO turima kapitalo dalis, proc., 2017 m. sausio 1 d.	29,01	22,25
ESO turima kapitalo dalis, proc., 2017 m. gruodžio 31 d.	29,01	22,25

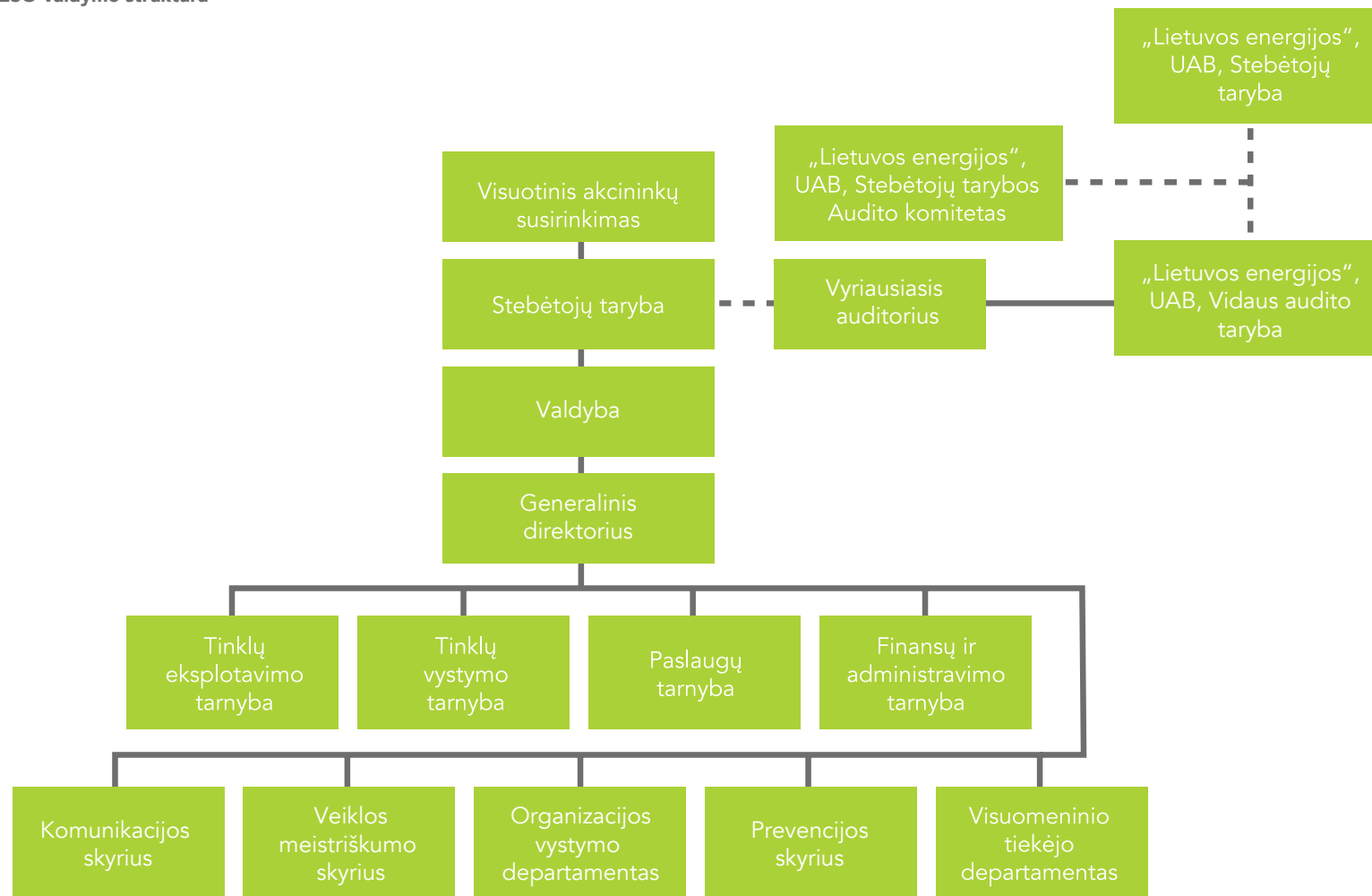
Pagrindinės veiklos pobūdis

Informacinių technologijų ir telekomunikacijų paslaugų teikimas energetikos sektoriaus įmonėms

Viešųjų pirkimų organizavimas ir vykdymas, buhalterinės apskaitos, darbo santykių administravimo, klientų aptarnavimo, žmogiškųjų išteklių administravimo, teisinių paslaugų, veiklos efektyvumo konsultacijų ir mokymų teikimas.

- Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį
- Vadovo žodis
- Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai
- Finansinių ir veiklos rodiklių analizė
- Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams
- Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius
- Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas
- Bendrovės socialinė atsakomybė
- Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai
- Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje
- Priedai

ESO valdymo struktūra

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

■ ESO valdymas

Ataskaitos pasirašymo dieną pagal Bendrovės įstatus Bendrovės organai yra visuotinis akcininkų susirinkimas, kolegialus priežiūros organas – stebėtojų taryba, kolegialus valdymo organas – valdyba, ir vienasmenis valdymo organas – generalinis direktorius.

■ Visuotinis akcininkų susirinkimas

Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas yra aukščiausias Bendrovės organas. Visuotinio akcininkų susirinkimo kompetenciją, sušaukimo ir sprendimų priėmimo tvarką nustato įstatymai, kiti teisės aktai ir Bendrovės įstatatai. Per ataskaitinį laikotarpį Bendrovės akcininkai turėjo vienodas teises (turtines ir neturtines), numatytas įstatymuose, kituose teisės aktuose bei Bendrovės įstatuose. Nė vienas Bendrovės akcininkas neturėjo jokių specialių kontrolės teisių, visų akcininkų teisės yra vienodos.

Bendrovės valdymo organai per ataskaitinį laikotarpį sudarė tinkamas sąlygas įgyvendinti Bendrovės akcininkų teises.

Per 2017 m. įvyko vienas eilinis visuotinis akcininkų susirinkimas ir vienas neeilinis visuotinis akcininkų susirinkimas. 2017 m. kovo 24 d. įvykusiame eiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime dalyvavo Bendrovės generalinė direktorė Dalia Andrulionienė, Finansų ir administravimo tarnybos direktorius, valdybos narys Augustas Dragūnas ir ESO Stebėtojų tarybos narė Ilona Daugėlaitė. 2017 m. rugsėjo 29 d. neeiliniame visuotiniame akcininkų susirinkime dalyvavo Bendrovės generalinė direktorė Dalia Andrulionienė, Finansų ir administravimo tarnybos direktorius, valdybos narys Augustas Dragūnas, valdybos nariai Rytis Borkys ir Saulius Vaičekauskas ir ESO Stebėtojų tarybos narė Ilona Daugėlaitė.

■ Bendrovės stebėtojų taryba

ESO stebėtojų taryba – kolegialus priežiūros organas.

Stebėtojų tarybos kompetenciją, sprendimų priėmimo bei narių rinkimo ir atšaukimo tvarką nustato įstatymai, kiti teisės aktai ir Bendrovės įstatatai. ESO stebėtojų tarybą sudaro trys nariai, kurie yra renkami visuotiniame

akcininkų susirinkime ketverių metų kadencijai. Ne mažiau kaip vieną trečdalį ESO stebėtojų tarybos sudaro nepriklausomi nariai. Stebėtojų taryba iš savo narių renka stebėtojų tarybos pirmininką.

Ataskaitiniu laikotarpiu stebėtojų tarybos sudėtis keitėsi. Ataskaitos pasirašymo dieną Bendrovės stebėtojų tarybą sudarė stebėtojų tarybos nariai – Ilona Daugėlaitė ir Petras Povilas Čėsna (nepriklausomas narys). Bendrovės stebėtojų tarybos narys (pirmininkas) Dalius Misiūnas 2017 m. rugsėjo 20 d. atsistatydino iš Bendrovės stebėtojų tarybos nario (pirmininko) pareigų nuo 2017 m. spalio 4 d. Stebėtojų tarybos kadencijos pabaiga – 2019 m. gruodžio 3 d.

Per ataskaitinį laikotarpį įvyko septyni ESO stebėtojų tarybos posėdžiai, visuose jų dalyvavo visi išrinkti Stebėtojų tarybos nariai.

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

DR. DALIUS MISIŪNAS (g. 1978 m.) Stebėtojų tarybos pirmininkas

Pareigas ėjo nuo:
2015 m. gruodžio 3 d. iki 2017 m.
spalio 4 d.

Išsilavinimas

Lundo universitetas, technologijos mokslų daktaro laipsnis; Lundo universitetas, pramoninės elektrotechnikos ir automatikos magistras; Kauno technologijos universitetas, elektros inžinerijos bakalauro laipsnis

Pagrindinė darbovietė

–

Per 2017 m. sausio-gruodžio mėnesius stebėtojų tarybos nariams priskaičiuotos pinigų sumos, EUR

–**

ILONA DAUGĖLAITĖ (g. 1970 m.) Stebėtojų tarybos narė

Pareigas eina nuo
2015 m. gruodžio
3 d.

Kadencijos
pabaiga
2019 m.
gruodžio 3 d.

Išsilavinimas

Vilniaus universitetas,
hidrogeologijos ir inžinerinės
geologijos magistro laipsnis

Pagrindinė darbovietė

„Lietuvos energija“, UAB
Organizacinio vystymo direktorė

Per 2017 m. sausio-gruodžio mėnesius stebėtojų tarybos nariams priskaičiuotos pinigų sumos, EUR

–

Petras Povilas Čėsna (g. 1945 m.) Nepriklausomas stebėtojų tarybos narys

Pareigas eina nuo
2015 m.
gruodžio 3 d.

Kadencijos
pabaiga
2017 m.
liepos 1 d.

Išsilavinimas

Vilniaus universitetas,
ekonomisto kvalifikacija

Pagrindinė darbovietė

Lietuvos parodų ir kongresų centras
LITEXPO
Valdybos pirmininkas

Per 2017 m. sausio-gruodžio mėnesius stebėtojų tarybos nariams priskaičiuotos pinigų sumos, EUR

2259

- Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį
- Vadovo žodis
- Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai
- Finansinių ir veiklos rodiklių analizė
- Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams
- Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius
- Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas
- Bendrovės socialinė atsakomybė
- Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai
- Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje
- Priedai

Įmonės, įstaigos, organizacijos pavadinimas, pareigos	Turima kapitalo ir balsų dalis, proc.
---	---------------------------------------

Dalyvavimas įmonių ir organizacijų veikloje, taip pat turima didesnė kaip 5 proc. kitų įmonių kapitalo ir balsų dalis	
---	--

Įmonės, įstaigos, organizacijos pavadinimas, pareigos	Turima kapitalo ir balsų dalis, proc.
---	---------------------------------------

Dalyvavimas įmonių ir organizacijų veikloje, taip pat turima didesnė kaip 5 proc. kitų įmonių kapitalo ir balsų dalis	
---	--

ESO stebėtojų tarybos narė	-
----------------------------	---

„Lietuvos energija“, UAB, valdybos narė (iki 2018 m. vasario 1 d.), organizacinio vystymo direktorė	-
---	---

UAB Technologijų ir inovacijų centras, valdybos pirmininkė	-
--	---

UAB Elektroninių mokėjimų agentūra, Stebėtojų tarybos narė	-
--	---

UAB Verslo aptarnavimo centras, valdybos pirmininkė	
---	--

Sutuoktinis turi 3150 paprastųjų vardinių UAB SOLUTIONLAB PRODUCTION (įmonės kodas 300629188) akcijų	
--	--

63

Įmonės, įstaigos, organizacijos pavadinimas, pareigos	Turima kapitalo ir balsų dalis, proc.
---	---------------------------------------

Dalyvavimas įmonių ir organizacijų veikloje, taip pat turima didesnė kaip 5 proc. kitų įmonių kapitalo ir balsų dalis	
---	--

ESO nepriklausomas stebėtojų tarybos narys	-
--	---

Lietuvos parodų ir kongresų centras LITEXPO, valdybos pirmininkas	-
---	---

* ESO įstatuose numatyta: „Su stebėtojų tarybos nariais gali būti sudaromos sutartys dėl veiklos stebėtojų taryboje, kuriose numatomos jų teisės, pareigos ir atsakomybė. Nepriklausomiems stebėtojų tarybos nariams visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu gali būti mokamas atlygis už veiklą stebėtojų taryboje. Stebėtojų tarybos narių sutarčių sąlygas bei nepriklausomumo kriterijus, vadovaujantis teisės aktų nustatytais reikalavimais ir gerąja bendrovių valdymo praktika, nustato visuotinis akcininkų susirinkimas“. 2015 m. gruodžio 3 d. sutartys dėl ESO stebėtojų tarybos nario veiklos sudarytos su Dr. Daliumi Misiūnu, Ilona Daugėlaite ir su nepriklausomu stebėtojų tarybos nariu Petru Povilu Česna. ESO nėra perleidusi turto valdymo ar suteikusi garantijų organų nariams. Per 2016 m. Bendrovė neskyrė valdymo organų nariams paskolų, nesuteikė garantijų ir laidavimų, kuriais būtų užtikrintas jų prievolių vykdymas.

** iki 2017 m. liepos 4 d.

Audito komitetas

2017 m. spalio 13 d. „Lietuvos energijos“, UAB, stebėtojų taryba sudarė audito komitetą, kuriam pavesta nagrinėti ir teikti stebėtojų tarybai pasiūlymus dėl audito komiteto kompetencijai priskirtų klausimų ir klausimų, dėl kurių į audito komitetą kreipiasi stebėtojų taryba. Audito komiteto veikla taikoma „Lietuvos energijai“, UAB, ir jos tiesiogiai bei netiesiogiai valdomoms dukterinėms įmonėms, tarp jų ir ESO, bei kitos teisinės formos juridiniams asmenims, kuriuose „Lietuvos energija“, UAB, gali tiesiogiai ar netiesiogiai daryti lemiamą įtaką. Iki 2017 m. liepos 16 d. veikė 2013 m. rugpjūčio 27 d. „Lietuvos energija“, UAB, Stebėtojų tarybos sudarytas audito komitetas.

Pagrindinės audito komiteto funkcijos:

- stebėti „Lietuvos energijos“, UAB, ir jos įmonių grupės įmonių finansinių ataskaitų rengimo procesą;
- stebėti „Lietuvos energijos“, UAB, ir jos įmonių grupės įmonių vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemų veiksmingumą, atlikti šių sistemų poreikio ir tinkamumo analizę bei peržiūrą;
- stebėti, kaip atestuotas auditorius ir audito įmonė laikosi nepriklausomumo ir objektyvumo principų, teikti su tuo susijusias rekomendacijas;
- stebėti „Lietuvos energijos“, UAB, ir jos įmonių grupės įmonių audito atlikimo procesus, vertinti audito veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia vadovybei;
- stebėti „Lietuvos energijos“, UAB, ir jos įmonių grupės įmonių vidaus audito funkcijos veiksmingumą, analizuoti šios funkcijos poreikį ir tinkamumą, teikti rekomendacijas dėl

vidaus audito funkcijos reikalingumo, veiksmingumo ir kitais su vidaus auditu susijusiais klausimais.

Nuo 2015 m. sausio 5 d. „Lietuvos energijos“, UAB, įmonių grupėje buvo centralizuota vidaus audito funkcija. Taip buvo užtikrintas vidaus audito veiklos nepriklausomumas ir objektyvumas, vieninga metodika ir atskaitomybė. Audito išteklių ir kompetencijos paskirstomi racionaliau.

„Lietuvos energijos“, UAB, audito komiteto nariai (iki 2017 m. liepos 16 d.)

Vardas, pavardė	Dalyvavimas emitento įstatiniame kapitale (proc.)	Kadencija	Darbovietė
Rasa Noreikienė (Audito komiteto pirmininkė)	0	2013 m. rugpjūčio mėn. – 2017 m. rugpjūčio mėn.	Lietuvos Respublikos ūkio ministerija (iki 2016-12-13)
Aušra Vičkauskienė	0	2013 m. rugpjūčio mėn. – 2017 m. rugpjūčio mėn.	Finansų ministerijos Turto valdymo departamentas
Danielius Merkinas (nepriklausomas narys)	0	2013 m. rugpjūčio mėn. – 2017 m. rugpjūčio mėn.	UAB „Nordnet“
Gintaras Adžgauskas	0	2013 m. rugpjūčio mėn. – 2017 m. rugpjūčio mėn.	Pasaulio energetikos tarybos Lietuvos komitetas
Irena Petruškevičienė (nepriklausoma narė)	0	2014 m. spalio mėn. – 2017 m. rugpjūčio mėn.	Europos Komisijos audito vystymo komitetas

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

Lietuvos energija“, UAB, audito komiteto nariai ataskaitinio laikotarpio pabaigoje

Vardas, pavardė	Dalyvavimas emitento įstatiniame kapitale (proc.)	Kadencija	Darbovietė
Irena Petruškevičienė (pirmininkė, nepriklausoma narė)	0	2017 m. spalio mėn. – 2021 m. spalio mėn.	Europos Komisijos audito vystymo komitetas, narė.
Aušra Vičkačkienė	0	2017 m. spalio mėn. – 2021 m. spalio mėn.	Finansų ministerijos turto valdymo departamentas
Danielius Merkinas (nepriklausomas narys)	0	2017 m. spalio mėn. – 2021 m. spalio mėn.	UAB „Nordnet“, generalinis direktorius

■ Bendrovės valdyba

ESO valdyba – kolegialus Bendrovės valdymo organas. Valdybos narių įgaliojimai yra numatyti Bendrovės įstatuose ir Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme.

Valdybos kompetenciją, sprendimų priėmimo bei narių rinkimo ir atšaukimo tvarką nustato įstatymai, kiti teisės aktai ir Bendrovės įstatai. ESO valdybą sudaro penki valdybos nariai, kurie stebėtojų tarybos yra renkami ketverių metų kadencijai. Valdyba iš savo narių renka valdybos pirmininką.

2017 m. sausio 1 d. Bendrovės valdybą sudarė valdybos pirmininkė Dalia Andrulionienė ir valdybos nariai – Augustas Dragūnas, Rytis Borkys ir Dalius Svetulevičius. 2017 m. sausio 20 d. įvykusiame Bendrovės stebėtojų tarybos posėdyje buvo priimtas sprendimas Bendrovės valdybos nariu, kuriojančiu paslaugų teikimo ir plėtros sritį, išrinkti Igną Pranskevičių nuo jį išrinkusios Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžio pabaigos iki veikiančios Bendrovės valdybos kadencijos pabaigos. 2017 m. kovo 8 d. AB „Energijos skirstymo operatorius“ stebėtojų taryba, atsižvelgdama į 2017 m. vasario 28 d. gautą Bendrovės valdybos nario Daliaus Svetulevičiaus pranešimą dėl atsistatydinimo, priėmė sprendimą atšaukti Dalių Svetulevičių iš AB „Energijos skirstymo operatorius“ valdybos nario pareigų nuo jį atšaukusios Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžio pabaigos. 2017 m. balandžio 26 d. įvykusiame Bendrovės stebėtojų tarybos posėdyje buvo priimtas sprendimas Bendrovės valdybos nariu, kuriojančiu tinklų eksploatavimo sritį, išrinkti Saulių Vaičekauską nuo jį išrinkusios Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžio pabaigos iki veikiančios Bendrovės valdybos kadencijos pabaigos.

Ataskaitinio laikotarpio pabaigoje Bendrovės valdybą sudarė valdybos pirmininkė Dalia Andrulionienė ir valdybos nariai – Augustas Dragūnas, Ignas Pranskevičius, Rytis Borkys ir Saulius Vaičekauskas. 2018 m. sausio 10 d. valdybos narys Rytis Borkys atsistatydino iš Bendrovės valdybos nario pareigų nuo 2018 m. sausio 24 d. Valdybos kadencijos pabaiga – 2019 m. gruodžio 3 d.

Per ataskaitinį laikotarpį įvyko 24 ESO valdybos posėdžiai, visuose jų dalyvavo visi valdybos nariai.

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

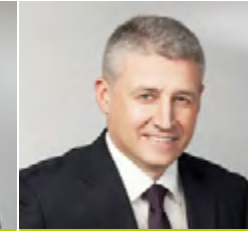
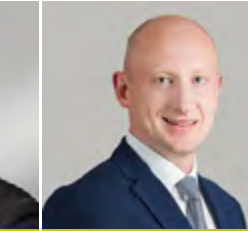
Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

					
DALIA ANDRULIONIENĖ (g. 1971 m.) Valdybos pirmininkė Generalinė direktorė	IGNAS PRANSKEVIČIUS (g. 1985 m.) Valdybos narys*	AUGUSTAS DRAGŪNAS (g. 1981 m.) Valdybos narys	RYTIS BORKYS (g. 1969 m.) Valdybos narys	DALIUS SVETULEVIČIUS (g. 1974 m.) Valdybos narys	SAULIUS VAIČEKAS (g. 1979 m.) Valdybos narys**
Pareigas eina nuo 2015 m. gruodžio 3 d.	Kadencijos pabaiga 2019 m. gruodžio 3 d.	Pareigas eina nuo 2017 m. sausio 20 d.	Kadencijos pabaiga 2019 m. gruodžio 3 d.	Pareigas eina nuo 2016 m. vasario 19 d.	Kadencijos pabaiga 2019 m. gruodžio 3 d.
Išsilavinimas					
ISM vadybos ir ekonomikos universitetas, BI Norwegian Business school, vadybos magistro laipsnis; Vilniaus universitetas, ekonomikos magistro laipsnis	ISM vadybos ir ekonomikos universitetas, BI Norwegian Business school, vadybos magistro laipsnis; Vilniaus universitetas, ekonomikos magistro laipsnis	Vilniaus universitetas, verslo vadybos ir administravimo magistro laipsnis	Kauno technologijos universitetas, aukštasis universitetinis inžinerinis išsilavinimas	Kauno technologijos universitetas, matavimų inžinerijos magistro laipsnis; Vilniaus universitetas, vadybos ir verslo administravimo magistro laipsnis	Kauno technologijos universitetas, tarptautinės prekybos magistro laipsnis ir elektros inžinerijos bakalauro laipsnis
Pagrindinė darbovietė ir užimamos pareigos					
ESO generalinė direktorė	ESO Paslaugų tarnybos direktorius	ESO Finansų ir administravimo tarnybos direktorius	ESO Tinklų vystymo tarnybos direktorius (iki 2018 m. sausio 10 d.)	ESO Tinklų eksploatavimo tarnybos direktorius (iki 2017 m. vasario 28 d.)	ESO Tinklų eksploatavimo tarnybos direktorius

- Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį
- Vadovo žodis
- Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai
- Finansinių ir veiklos rodiklių analizė
- Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams
- Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius
- Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas
- Bendrovės socialinė atsakomybė
- Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai
- Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje
- Priedai

DALIA ANDRULIONIENĖ (g. 1971 m.) Valdybos pirmininkė Generalinė direktorė*		IGNAS PRANSKEVIČIUS (g. 1985 m.) Valdybos narys*		AUGUSTAS DRAGŪNAS (g. 1981 m.) Valdybos narys		RYTIS BORKYS (g. 1969 m.) Valdybos narys		DALIUS SVETULEVIČIUS (g. 1974 m.) Valdybos narys		SAULIUS VAIČEKAUSKAS (g. 1979 m.) Valdybos narys**	
Per 2017 m. sausio-gruodžio mėnesius valdybos nariams priskaičiuotos pinigų sumos, EUR											
17376,00		9895,39		10428,00		10428,00		1738,00		7096,85	
Dalyvavimas įmonių ir organizacijų veikloje, taip pat turima didesnė kaip 5 proc. kitų įmonių kapitalo ir balsų dalis											
Įmonės, įstaigos, organizacijos pavadinimas, pareigos	Turima kapitalo ir balsų dalis, proc.	Įmonės, įstaigos, organizacijos pavadinimas, pareigos	Turima kapitalo ir balsų dalis, proc.	Įmonės, įstaigos, organizacijos pavadinimas, pareigos	Turima kapitalo ir balsų dalis, proc.	Įmonės, įstaigos, organizacijos pavadinimas, pareigos	Turima kapitalo ir balsų dalis, proc.	Įmonės, įstaigos, organizacijos pavadinimas, pareigos	Turima kapitalo ir balsų dalis, proc.	Įmonės, įstaigos, organizacijos pavadinimas, pareigos	Turima kapitalo ir balsų dalis, proc.
ESO generalinė direktorė	-	ESO Paslaugų tarnybos direktorius	-	ESO Finansų ir administravimo tarnybos direktorius	-	ESO Tinklų vystymo tarnybos direktorius	0,0001	ESO Tinklų eksploatavimo tarnybos direktorius	-		
UAB Verslo aptarnavimo centro valdybos narė	-		-	UAB Technologijų ir inovacijų centras, valdybos narys	-						
Nacionalinės Lietuvos energetikos asociacijos tarybos narė											

*2017 m. sausio 20 d. Bendrovės valdybos nariu, kuruojančiu paslaugų teikimo ir plėtros sritį, išrinktas Ignas Pranskevičius.

**2017 m. balandžio 26 d. Bendrovės valdybos nariu, kuruojančiu tinklų eksploatavimo sritį, išrinktas Saulius Vaičekas.

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

Generalinis direktorius

Bendrovės vadovas – generalinis direktorius – vienasmenis Bendrovės valdymo organas. Generalinio direktoriaus kompetenciją, rinkimo ir atšaukimo tvarką nustato įstatymai, kiti teisės aktai ir Bendrovės įstatai. Generalinį direktorių renka ir atšaukia bei atleidžia iš pareigų Bendrovės valdyba. Generalinis direktorius organizuoja Bendrovės veiklą, jai vadovauja, veikia Bendrovės vardu ir vienvaldiškai sudaro sandorius, išskyrus Bendrovės įstatų ir teisės aktų numatytus atvejus.

Informacija apie per ataskaitinį laikotarpį priskaičiuotas pinigų sumas ESO generaliniam direktoriui* ir vyr. finansininkui**

	Darbo užmokestis, EUR	Kitos išmokos, EUR
Generalinė direktorė Dalia Andrulionienė*	62 027	3 224
Vyr. finansininkas**	–	–

* ESO nėra perleidusi turto valdymo ar suteikusi garantijų organų nariams. Per 2017 m. sausio-gruodžio mėnesius Bendrovė neskyrė valdymo organų nariams paskolų, nesuteikė garantijų ir laidavimų, kuriais būtų užtikrintas jų prievolių vykdymas.

**Nuo 2015 m. apskaitos funkcija iš Bendrovės buvo iškelta į įmonę UAB Verslo aptarnavimo centras, todėl Bendrovėje neliko apskaitos funkciją atliekančių darbuotojų ir vyr. finansininko pareigybės. UAB Verslo aptarnavimo centras Bendrovei teikia visas apskaitos paslaugas nuo pirminių dokumentų suvedimo į apskaitos programas iki finansinių ataskaitų parengimo.

ESO generalinio direktoriaus dalyvavimas įmonių ir organizacijų veikloje, taip pat turima didesnė kaip 5 proc. kitų įmonių kapitalo ir balsų dalis

Vardas, pavardė	Įmonės, įstaigos, organizacijos pavadinimas, pareigos	Turima kapitalo dalis, proc.	Balsų dalis, proc.
Dalia Andrulionienė	žr. aukščiau pateiktą informaciją		

Emitento ir jo organų narių ar darbuotojų susitarimai, numatantys kompensaciją, jei jie atsistatydintų arba būtų atleisti be pagrįstos priežasties, arba jei jų darbas baigtųsi dėl emitento kontrolės pasikeitimo

Tokio pobūdžio susitarimai tarp emitento ir jo organų narių ar darbuotojų nebuvo sudaryti.

Bendrovės darbuotojai

Bendrovės personalo politika orientuota į darbuotojų nuolatinį tobulėjimą bei organizacijos kultūros formavimą, užtikrinantį didesnės vertės kūrimą klientams, partneriams ir visuomenei. Darbuotojų skaičius 2017 m. gruodžio 31 d. sudarė 2 453.

ESO darbuotojų struktūra pagal kategorijas:

Darbuotojų kategorija	Darbuotojų skaičius 2017 12 31
Įmonės vadovas	1
Aukščiausio lygmens vadovai	6
Vidurinio lygmens vadovai	187
Ekspertai, specialistai, darbininkai	2 259
Visi darbuotojai	2 453

ESO darbuotojų struktūra pagal išsilavinimą:

Darbuotojų kategorija	Darbuotojų skaičius 2017 12 31
Aukštasis	1 438
Aukštesnysis	842
Vidurinis ir profesinis	173

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

■ Atlygio sistema

ESO įdiegusi darbuotojų atlygio sistemą, kuri leidžia atsidurti greta kitų pažangiausių šalies bendrovių, darbuotojams už atliktą darbą atlyginančių pagal pasiektus rezultatus, kuriamą vertę organizacijai ir komandai. Kuriant atlygio sistemą buvo naudota „Hay group“ metodika, kuri užtikrina objektyvų pareigybių vertinimą pagal reikiamą išsilavinimą, problemų sudėtingumą ir atsakomybės lygį, tenkanti konkrečiai pareigybei. Ši sistema leidžia efektyviai valdyti Bendrovės išlaidas ir užtikrina, kad ESO strateginiai tikslai bei verslo valdymo logika atsispindėtų darbo užmokesčio sistemoje.

Bendrovės darbuotojų atlygio paketą sudaro finansinis, nefinansinis ir emocinis atlygis. Finansinio atlygio sistema apima kiekvieną mėnesį mokamą darbuotojo darbo sutartyje nurodytą pastoviąją atlygio dalį, taip pat pagal pasiekus nustatytus veiklos rezultatus – kintamąją atlygio dalį bei Kolektyvinėje sutartyje numatytas priemokas (už viršvalandinį, naktinį darbą ir pan.).

Nefinansinis atlygis yra netiesioginė darbuotojų atlygio forma, kurią

Bendrovė pasitelkia savo darbuotojų pastangų, įsitraukimo bei lojalumo skatinimui, darbuotojų gerovės bei veiklos Bendrovėje praturtinimui. Tai įvairūs Bendrovės renginiai, pripažinimas ir įvertinimas apdovanojant ypač gerų veiklos rezultatų pasiekusius darbuotojus, sveikatingumo skatinimas, darbuotojų ugdymas.

Emocinis atlygis yra sunkiai išmatuojamas, tačiau didelę reikšmę darbuotojų įsitraukimui į įmonės veiklą turintis veiksnys, kuris apima Bendrovės reputaciją, organizacinę kultūrą ir vertybes, suteikiamas karjeros galimybes, vykdomas įvairias vidines komunikacijos programas – darbuotojai turi galimybę dalytis savo idėjomis, užduoti rūpimus klausimus, susipažinti su kolegomis vidiniame tinklalapyje.

ESO darbuotojų vidutinis darbo užmokestis

Darbuotojų kategorija	Vidutinis darbo užmokestis, EUR (Iki mokesčių) 2017 m. sausis–gruodis
Įmonės vadovas	5 323
Aukščiausio lygmens vadovai	4 779

Darbuotojų kategorija	Vidutinis darbo užmokestis, EUR (Iki mokesčių) 2017 m. sausis–gruodis
Vidurinio lygmens vadovai	2 038
Ekspertai, specialistai	1 058
Darbininkai	785
Visi darbuotojai	1 084

■ Kolektyvinė sutartis

ESO su socialiniais partneriais yra pasirašiusi kolektyvinę sutartį, kuri užtikrina didesnę apsaugą ESO dirbantiems darbuotojams ir daugiau papildomų naudų, kurios nenumatytos Lietuvos Respublikos darbo kodekse. Kolektyvinės sutarties tikslas – užtikrinti efektyvų Bendrovės darbą ir atstovauti visų Bendrovės darbuotojų teisėms bei teisėtiems interesams. Sutartyje nustatytos darbo, darbo apmokėjimo, socialinės, ekonominės ir profesinės sąlygos bei garantijos, kurios nėra reglamentuojamos įstatymų, kitų norminių teisės aktų. Darbuotojams taikomos papildomos garantijos (išmokos nelaimingų atsitikimų, ligos,

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

artimųjų mirties atvejais, parama gimus vaikui, papildomos mokamų atostogų dienos gimus vaikui, sudarius santuoką ir kitais atvejais).

■ Profesinės sąjungos

Bendrovė palaiko darbuotojų būrimąsi į savanoriškas profesines sąjungas ir su jomis glaudžiai bendradarbiauja. Kas ketvirtį organizuojami susitikimai, kuriuose aptariami Bendrovėje vykdomi strateginiai projektai. Profsąjungų atstovai visada dalyvauja darbo grupėse, kai nagrinėjami su darbuotojais susiję (darbuotojų darbo sąlygų, darbo apmokėjimo ir socialiniai) klausimai.

■ Kompetencijų ugdymas

ESO bendrovė daug dėmesio skiria darbuotojų kompetencijų ugdymui. Ugdymo planai yra sudaromi kasmet, atsižvelgus į bendrovės tikslus ir darbuotojų kompetencijos siekiant šių tikslų. Organizuojant mokymus daug dėmesio skiriama efektyviam bei kokybiškam elektros ir dujų skirstomųjų tinklų priežiūros užtikrinimui, klientų aptarnavimui bei darbų saugai.

2017 m. sausio–gruodžio mėnesiais profesiniuose privalomuosiuose mokymuose, kurių pabaigoje išduodami specialiuosius darbus atlikti leidžiantys pažymėjimai, dalyvavo 1 488 darbuotojai. Jie mokėsi darbuotojų saugos ir sveikatos, gaisrinės saugos, degių dujų sistemų eksploatavimo, rotacinių turbininių dujų skaitiklių bei dujų tūrio kompiuterių – korektorių, ypatingo statinio SDV profesinių ir teisinių žinių mokymuose.

2017 m. sausio–gruodžio mėnesiais bendruosiuose mokymuose dalyvavo 3 894 darbuotojai. Bendrųjų mokymų metu pavieniai darbuotojai siunčiami tiek į išorinių tiekėjų organizuojamus seminarus bei konferencijas (Lietuvoje ir užsienyje), tiek formuojamos grupės Bendrovės viduje.

Bendrovė į kompetencijų ugdymo programas siekia įtraukti vidinius darbuotojus – vidinius lektorius, turinčius specifinių žinių bei įgūdžių ir galinčius tuo dalintis su kitais, taip pat investuoja į šių darbuotojų mokymą. Per 2017 m. vidiniuose mokymuose dalyvavo 3 435 dalyviai. Didelė dalis šių vidinių mokymų buvo skirti elektrotechniniam ir dujų eksploatavimo personalui, siekiant

didinti darbuotojų kvalifikaciją, tobulinti jau įgytus įgūdžius, supažindinti su naujomis darbo metodikomis. Nemažą dalį sudarė ir klientų aptarnavimo mokymai bei Apskaitų departamento rengti mokymai. Vidinių įmonės procesų efektyvumui užtikrinti darbuotojai supažindinami su Bendrovėje diegiamomis iniciatyvomis bei programomis, pavyzdžiui, veiklos meistriškumo, darbuotojų veiklos valdymo programomis.

Rengiant mokymų programas glaudžiai bendradarbiaujama su mokymų tiekėjais ir vykdomos mokymų įvertinimo apklausos. ESO taip pat nuolat bendradarbiauja su gamintojais, įrangos tiekėjais, kurie dalinasi savo žiniomis su darbuotojais, pristatydami naujoves energetikos srityje.

Šiais metais ESO iš dalies finansavo 10 darbuotojų studijas Lietuvos aukštosiose mokyklose, taip siekiama kelti darbuotojų kvalifikaciją ir ugdyti vadovų kompetencijas. Darbuotojai turi galimybę studijuoti su bendrovės veikla susijusiose energetikos bei vadybinių studijų programose.

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

■ Praktikos galimybės

ESO aktyviai bendradarbiauja su mokymo įstaigomis ir sudaro sąlygas universitetų bei kolegijų studentams pritaikyti teorines žinias bei įgyti praktinių įgūdžių. Per 2017 metus praktiką ESO visoje Lietuvoje atliko 31 studentas. Praktiką Bendrovėje atlieka ne tik studentai, kuriems organizuojama privalomoji praktika, bet ir suteikiama galimybė motyvuotiems bei entuziastingiems studentams atlikti praktiką savanoriškai.

■ Kiti komitetai

„Lietuvos energijos“, UAB, įmonių grupėje be Audito komiteto veikia Rizikų valdymo priežiūros komitetas bei Skyrimo ir atlygio komitetas.

■ Rizikų valdymo priežiūros komitetas

Rizikų valdymo ir priežiūros komitetas atsakingas už išvadų ar pasiūlymų dėl valdymo ir kontrolės sistemos grupėje veikimo ir (ar) svarbiausių rizikos faktorių bei rizikos valdymo ar

prevencinių priemonių įgyvendinimo teikimą stebėtojų tarybai.

Pagrindinės Rizikų valdymo ir priežiūros komiteto funkcijos:

- Stebėti, kaip identifikuojamos, vertinamos ir valdomos „Lietuvos energijos“, UAB, ir įmonių grupės tikslų pasiekimui aktualios rizikos.
 - Vertinti vidaus kontrolės procedūrų ir rizikos valdymo priemonių adekvatumą identifikuotioms rizikoms.
 - Vertinti rizikų valdymo priemonių įgyvendinimo būklę.
 - Stebėti rizikų valdymo proceso vykdymą.
 - Analizuoti finansines galimybes rizikų valdymo priemonėms įdiegti.
 - Vertinti rizikas ir „Lietuvos energijos“, UAB, bei įmonių grupės įmonių rizikų valdymo planą.
 - Vertinti periodinio rizikų nustatymo ir vertinimo ciklą.
- Kontroliuoti, ar sudaromi rizikų registrai analizuoja jų duomenis, teikia pasiūlymus.
 - Stebėti vidaus dokumentų, susijusių su rizikų valdymu, rengimą.
 - Vykdyti kitas funkcijas, „Lietuvos energijos“, UAB, stebėtojų tarybos sprendimu priskirtas Rizikų valdymo ir priežiūros komiteto kompetencijai.

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

„Lietuvos energijos“, UAB, Rizikų valdymo priežiūros komiteto nariai ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (iki 2017 m. liepos 16 d.)

Vardas, pavardė	Dalyvavimas emitento įstatiniame kapitale (proc.)	Kadencija	Darbovietė
Antanas Danys (Rizikų valdymo ir priežiūros komiteto pirmininkas)	0	2013 m. rugsėjo mėn. – 2017 m. rugpjūčio mėn.	GRINVEST PTE. LTD direktorius, UAB „Kaštonų kalva“ plėtos vadovas
Raimundas Petrauskas (nepriklausomas narys)	0	2013 m. rugsėjo mėn. – 2017 m. rugpjūčio mėn.	„Schmitz Cargobull Baltic“, UAB
Donatas Kaubrys (nepriklausomas narys)	0	2013 m. spalio mėn. – 2017 m. rugpjūčio mėn.	„Dovirma“, UAB
Tomas Garasimavičius	0	2013 m. rugsėjo mėn. – 2017 m. rugpjūčio mėn.	Lietuvos Respublikos Vyriausybė

Rizikų valdymo priežiūros komitetas šio pranešimo paskelbimo dieną nesudarytas.

■ Skyrimo ir atlygio komitetas

Skyrimo ir atlygio komitetas yra atsakingas už išvadų ar siūlymų dėl valdybos narių skyrimo, atšaukimo ar skatinimo klausimų teikimą stebėtojų tarybai, taip pat už valdybos ir jos narių veiklos vertinimą ir atitinkamos nuomonės teikimą. Skyrimo ir atlygio komiteto funkcijos taip pat apima bendros atlygio politikos formavimą įmonių grupėje, atlygio dydžio ir sudėties nustatymą, skatinimo principus ir kt.

Pagrindinės Skyrimo ir atlygio komiteto funkcijos:

- Vertinti ir teikti pasiūlymus dėl „Lietuvos energijos“, UAB, jos įmonių grupės įmonių ilgalaikės atlyginimų politikos (fiksauto pagrindinio atlyginimo, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlygio, pensijų draudimo, kitų garantijų ir atlygio formų, kompensacijų, išeitinių išmokų, kitų atlygio paketo dalių), taip pat su asmens veikla susijusių išlaidų kompensavimo principų.
- Vertinti ir teikti pasiūlymus dėl „Lietuvos energijos“, UAB, jos įmonių grupės įmonių tantjemų politikos.
- Prižiūrėti „Lietuvos energijos“, UAB, jos įmonių grupės įmonių atlyginimų ir tantjemų politikos atitikimą tarptautinei praktikai ir gero valdymo praktikos rekomendacijoms, taip pat teikti atitinkamus pasiūlymus dėl atlyginimų, tantjemų politikos tobulinimo.
- Teikti pasiūlymus dėl tantjemų, skirstant „Lietuvos energijos“, UAB, jos įmonių grupės įmonių atitinkamų finansinių metų paskirstytinąjį pelną (nuostolius).
- Vertinti „Lietuvos energijos“, UAB, jos įmonių grupės įmonių sutarčių su Bendrove, Bendrovės įmonių grupės įmonių valdymo organų nariais sąlygas.
- Vertinti kandidatų į „Lietuvos energijos“, UAB, jos įmonių grupės įmonių organų narius ir vadovybę paieškos bei atrankos procedūras bei kvalifikacinių reikalavimų nustatymą.
- Nuolat vertinti „Lietuvos energijos“, UAB, jos įmonių grupės įmonių valdymo ir priežiūros organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą.

- Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį
- Vadovo žodis
- Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai
- Finansinių ir veiklos rodiklių analizė
- Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams
- Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius
- Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas
- Bendrovės socialinė atsakomybė
- Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai
- Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje
- Priedai

- Prižiūrėti, kaip „Lietuvos energija“, UAB, jos įmonių grupės įmonių valdymo organų nariai ir darbuotojai informuojami apie galimybes kelti kvalifikaciją ir reguliariai ją kelia.
- Prižiūrėti ir vertinti „Lietuvos energijos“, UAB, jos įmonių grupės įmonių valdymo ir priežiūros organų veiklos tęstinumą užtikrinančių priemonių įgyvendinimą.
- Vykdyti kitas funkcijas, „Lietuvos energijos“, UAB, stebėtojų tarybos sprendimu priskirtas Skyrimo ir atlygio komiteto kompetencijai.

„Lietuvos energijos“, UAB, Skyrimo ir atlygio komiteto nariai ataskaitinio laikotarpio pabaigoje (iki 2017 m. liepos 16 d.)

Vardas, pavardė	Dalyvavimas emitento įstatiniame kapitale (proc.)	Kadencija	Darbovietė
Virginijus Lepeška (Skyrimo ir atlygio komiteto pirmininkas)	0	2013 m. rugpjūčio mėn. – 2017 m. rugpjūčio mėn.	Organizacijų vystymo centras, UAB
Tomas Garasimavičius	0	2013 m. rugpjūčio mėn. – 2017 m. rugpjūčio mėn.	Lietuvos Respublikos Vyriausybė
Agnė Bagočiūtė	0	2016 m. birželio mėn. – 2017 m. rugpjūčio mėn.	LR finansų ministerija iki 2016-12-22

„Lietuvos energija“, UAB, Skyrimo ir atlygio komiteto nariai ataskaitinio laikotarpio pabaigoje

Vardas, pavardė	Dalyvavimas emitento įstatiniame kapitale (proc.)	Kadencija	Darbovietė
Daiva Lubinskaitė-Trainauskienė Komiteto pirmininkė	0	2017 m. rugsėjo mėn. – 2021 m. rugsėjo mėn.	- Nepriklausoma narė, UAB „Thermo Fisher Scientific Baltics“ personalo direktorė - Personalo valdymo profesionalų asociacijos valdybos narė
Aušra Vičkačkienė Narė	0	2017 m. rugsėjo mėn. – 2021 m. rugsėjo mėn.	Lietuvos Respublikos finansų ministerijos Turto valdymo departamentas, direktorė
Ramūnas Dilba* Narys	0	2017 m. rugsėjo mėn. – 2021 m. rugsėjo mėn.	Finansų ministerijos Europos Sąjungos investicijų departamentas, direktorius

* R. Dilba Komitete nuo 2017 m. lapkričio 24 d. pakeitė anksčiau Komiteto nariu buvusį Finansų ministerijos Valstybės išdo departamento direktoriaus pavaduotoją Gediminą Norkūną.

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

ESMINIAI ĮVYKIAI BENDROVĖS VEIKLOJE

Esminiai įvykiai per ataskaitinį laikotarpį

ESO, vykdydama savo prievolės pagal jai taikomus vertybinių popierių rinką reglamentuojančius teisės aktus, esminius įvykius bei kitą reglamentuojamą informaciją skelbia visos Europos Sąjungos mastu. Su Bendrovės skelbiama informacija galima susipažinti Bendrovės tinklalapyje (www.eso.lt) ir AB NASDAQ OMX Vilnius tinklalapyje (www.nasdaqomxbaltic.com).

ESO nuo 2017-01-01 skelbė šią esminių įvykių informaciją

Data	Esminis įvykis
2017-01-12	Dėl energetikos veiklos licencijos pakeitimo
2017-01-20	Išrinktas AB „Energijos skirstymo operatorius“ valdybos narys
2017-01-27	Dėl ilgalaikės paskolos sutarties sudarymo

2017-01-31	Preliminarūs 2016 m. ESO rezultatai: grynas pelnas išaugo 8,6 proc. iki 92,86 mln. eurų
2017-02-03	Dėl SGD išdujimo stotelės įrengimo Druskininkuose
2017-02-28	2016-ųjų ESO rezultatai: veiklos sąnaudos sumažėjo 11,5 proc., grynas pelnas išaugo 8,2 proc.
2017-02-28	Dėl valdybos nario atsistatydinimo
2017-03-02	Dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimo
2017-03-08	Dėl valdybos nario atšaukimo
2017-03-08	Dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ stebėtojų tarybos sprendimų
2017-03-24	Patvirtinti 2016 metų ESO audituoti veiklos rezultatai
2017-03-24	Dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ eilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimų
2017-04-05	Dėl SGD išdujimo stotelės įrengimo Druskininkuose viešojo pirkimo konkurso
2017-04-11	Dėl kandidatūros į AB „Energijos skirstymo operatorius“ valdybą
2017-04-27	Išrinktas AB „Energijos skirstymo operatorius“ valdybos narys

2017-04-28	Preliminarūs 2017 m. trijų mėnesių ESO rezultatai: sumažinus paslaugų kainas, mažėjo ir bendrovės pajamos
2017-04-28	ESO paskelbė pirmąją Socialinės atsakomybės pažangos ataskaitą
2017-05-15	2017-ųjų trijų mėnesių ESO rezultatai: toliau auga veiklos efektyvumas ir mažėja paslaugų kainos
2017-05-19	Dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ valdybos priimto sprendimo mažinti gamtinių dujų skirstymo kainas nuo 2017 m. liepos 1 d.
2017-05-31	VKEKK patvirtino gamtinių dujų skirstymo kainas
2017-05-31	Preliminarūs 2017 m. keturių mėnesių ESO rezultatai: bendrovės pajamos mažėjo dėl sumažėjusių paslaugų kainų
2017-06-21	Dėl teismo priimto sprendimo
2017-06-30	Preliminarūs 2017 m. penkių mėnesių ESO rezultatai: bendrovės pajamos siekė 264 mln. eurų, EBITDA – 68 mln. eurų
2017-07-05	Dėl planuojamo visuomeninio elektros tiekimo veiklos atskyrimo
2017-07-31	Preliminarūs 2017 m. šešių mėnesių ESO rezultatai: grynas pelnas siekė 46 mln. eurų, pajamos – 308 mln. eurų

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

2017-08-31	2017 m. šešių mėnesių ESO rezultatai: investicijos į tinklų atnaujinimą ir plėtrą augo 45 proc.
2017-09-06	Dėl neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sušaukimo
2017-09-20	Dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ stebėtojų tarybos sprendimų
2017-09-20	Dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ stebėtojų tarybos pirmininko atsistatydinimo
2017-09-29	Dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ neeilinio visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimų
2017-09-29	Preliminarūs 2017 m. aštuonių mėnesių ESO rezultatai: bendrovės pajamos siekė 398,5 mln. eurų, EBITDA – 93,2 mln. eurų
2017-10-02	Dėl energijos sutaupymo susitarimo su Energetikos ministerija pasirašymo
2017-10-13	Dėl Žaliųjų obligacijų įsipareigojimų proporcinio perkėlimo sutarties sudarymo su „Lietuvos energija“
2017-10-16	Dėl skirstymo paslaugų kainų ir elektros energijos visuomeninio tiekimo paslaugos kainos viršutinių ribų 2018 metams nustatymo
2017-10-25	Dėl teismo priimto sprendimo

2017-10-31	Preliminarūs 2017 m. devynių mėnesių ESO rezultatai: grynasis pelnas siekė 56,7 mln. eurų, pajamos – 446,3 mln. eurų
2017-11-08	Kvietimas į AB „Energijos skirstymo operatorius“ 2017 m. devynių mėnesių finansinių rezultatų pristatymą internetiniame seminare
2017-11-08	Dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ ilgalaikių paskolų perkėlimo į „Lietuvos energija“, UAB
2017-11-09	Dėl AB „Energijos skirstymo operatorius“ gamtinių dujų skirstymo paslaugos kainos viršutinės ribos 2018 metams nustatymo
2017-11-13	Dėl vartotojų švietimo ir konsultavimo susitarimo su Energetikos ministerija pasirašymo
2017-11-16	Dėl atlikto bandomojo išmaniosios apskaitos projekto ir galimų masinio diegimo investicijų
2017-11-16	Dėl elektros energijos visuomeninės kainos viršutinių ribų 2018 m.
2017-11-17	2017 m. devynių mėnesių ESO rezultatai: investicijos į elektros tinklų atnaujinimą augo 52 proc.
2017-11-21	VKEKK patvirtino gamtinių dujų skirstymo kainas 2018 metams

2017-11-22	Dėl ESO valdybos sprendimo pakeisti elektros energijos kainas nuo 2018 metų
2017-11-24	Dėl garantinio dujų tiekimo Druskininkų savivaldybėje
2017-11-30	Dėl paskelbtų 2018 m. elektros energijos kainų
2017-11-30	Preliminarūs 2017 m. dešimties mėnesių ESO rezultatai: bendrovės pajamos siekė 500,2 mln. eurų, EBITDA – 115,5 mln. eurų
2017-12-19	Dėl elektros energijos visuomeninės kainos viršutinių ribų 2018 m.
2017-12-20	Dėl ESO valdybos sprendimo pakeisti elektros energijos kainas nuo 2018 metų
2017-12-22	Dėl paskelbtų 2018 m. elektros energijos kainų
2017-12-22	Dėl 2018 m. investuotojo kalendoriaus

Esminiai įvykiai, įvykę po ataskaitinio laikotarpio pabaigos

2018 m. sausio 10 d. Bendrovė informuoja, kad 2018 m. sausio 10 d. gavo valdybos nario Ryčio Borkio pranešimą dėl atsistatydinimo iš užimamų pareigų. Į Bendrovės valdybą Rytis Borkys buvo išrinktas Bendrovės stebėtojų tarybos sprendimu 2015 m. gruodžio 3 d.

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

PRIEDAI

Bendrovių, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso laikymosi atskleidimo forma

AB „Energinės skirstymo operatorius“ (toliau komentaruose – Bendrovė, ESO), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių įstatymo 22 straipsnio 3 dalimi ir AB NASDAQ Vilnius listingavimo taisyklių 24.5 punktu, atskleidžia, kaip ji laikosi AB NASDAQ Vilnius valdybos patvirtinto bendrovių, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso ir konkrečių jo nuostatų. Jei šio kodekso ar kai kurių jo nuostatų nesilaikoma, yra nurodoma, kurių konkrečių nuostatų nesilaikoma ir dėl kokių priežasčių.

Bendrovės valdysenos ataskaitos santrauka

AB „Energinės skirstymo operatorius“ (toliau komentaruose – Bendrovė, ESO), vadovaudamasi Lietuvos Respublikos vertybinių popierių

įstatymo 22 straipsnio 3 dalimi ir AB NASDAQ Vilnius listingavimo taisyklių 24.5 punktu, atskleidžia, kaip ji laikosi AB NASDAQ Vilnius valdybos patvirtinto bendrovių, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama reguliuojamoje rinkoje, valdymo kodekso ir konkrečių jo nuostatų. Jei šio kodekso ar kai kurių jo nuostatų nesilaikoma, yra nurodoma, kurių konkrečių nuostatų nesilaikoma ir dėl kokių priežasčių.

Bendrovės valdysenos ataskaitos santrauka

Energetikos įmonių grupės korporatyvinio valdymo modelis įgyvendintas pagal 2013 m. birželio 7 d. Lietuvos Respublikos finansų ministerijos patvirtintas korporatyvinio valdymo gaires (dokumentą galite atsisiųsti paspaudę ant šios nuorodos).

Korporatyvinio valdymo veikla sutelkta LE grupės patronuojančioje įmonėje – „Lietuvos energija“, UAB, kuri LE grupės įmonėse koordinuoja finansų, teisės, planavimo ir stebėsenos, žmogiškųjų išteklių, rizikos valdymo, audito, technologijų, komunikacijos ir kitas bendrąsias sritis.

LE grupės įmonių veikla šiose srityse remiasi tarpusavio susitarimu – bendradarbiavimu orientuojantis į bendro rezultato siekimą bei koordinuojama politikomis – bendromis nuostatomis ir normomis, kurios taikomos visoms LE grupės įmonėms.

Korporatyvinio valdymo principų ir valdymo bei kontrolės sistemos aprašymą galite rasti paspaudę ant šios nuorodos.

Informacija apie Bendrovės valdymo organus ir jų narius, Bendrovėje sudarytus komitetus ir kt. yra pateikta šio metinio pranešimo dalyje „Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai“ bei lentelėje žemiau, kurioje atskleista informacija apie NASDAQ Vilnius biržinių bendrovių valdymo kodekso laikymąsi.

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

Atskleidimo struktūrizuota lentelė:

PRINCIPAI / REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
1 principas. Pagrindiniai nuostatai Pagrindinis Bendrovės tikslas turėtų būti visų akcininkų interesų tenkinimas, užtikrinant nuolatinį akcininkų nuosavybės vertės didinimą.		
1.1. Bendrovė turėtų rengti ir viešai skelbti bendrovės plėtros strategiją ir tikslus, aiškiai deklaruodama, kaip ji planuoja veikti akcininkų interesais ir didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Pagrindinės Bendrovės veiklos kryptys ir strategijos gairės viešai skelbiamos Bendrovės interneto tinklalapyje, Bendrovės tarpiniuose ir metiniame pranešimuose žiniasklaidai ir kt.
1.2. Visų bendrovės organų veikla turėtų būti sukoncentruota į strateginių tikslų įgyvendinimą, atsižvelgiant į poreikį didinti akcininkų nuosavybę.	Taip	Bendrovės organai, siekdami Bendrovės veiklos tikslų, veikia Bendrovės ir visų Bendrovės akcininkų naudai. Bendrovės stebėtojų taryboje ir valdyboje priimami svarbiausi strateginiai sprendimai, darantys įtaką akcininkų nuosavybės didinimui (Bendrovės veiklos funkcijų ir struktūros optimizavimas, kiti veiksmai, didinantys Bendrovės veiklos efektyvumą bei sąnaudų mažinimą).
1.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų glaudžiai bendradarbiauti, siekdami kuo didesnės naudos bendrovei ir akcininkams.	Taip	Bendrovės priežiūros ir valdymo organų veiklą reglamentuojantys teisės aktai, įstatai ir darbo reglamentai nustato bendradarbiavimo tarp Bendrovės priežiūros ir valdymo organų principus bei tvarką ir užtikrina, kad valdymo ir priežiūros organai tinkamai veiktų siekdami kuo didesnės naudos Bendrovei ir jos akcininkams.
1.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organai turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiama ne tik bendrovės akcininkų, bet ir kitų bendrovės veikloje dalyvaujančių ar su ta veikla susijusių asmenų (darbuotojų, kreditorių, tiekėjų, klientų, vietos bendruomenės) teisės ir interesai.	Taip	Bendrovės organai gerbia Bendrovės veikloje dalyvaujančių ir su Bendrovės veikla susijusių asmenų teises ir interesus. Nuo Bendrovės įsteigimo Bendrovė bendradarbiauja ir vykdo socialinę partnerystę su Bendrovės darbuotojų atstovais (skiria lėšų kolektyvinei sutarčiai vykdyti, darbuotojams skatinti ir pan.). Bendrovė vykdo priimtus finansinius ir kitus įsipareigojimus kreditoriams. Bendrovė, remdamasi klientų nuomonės tyrimų rezultatais ir gerosios tarptautinės praktikos tendencijomis, įgyvendina sisteminės Bendrovės klientų aptarnavimo gerinimo priemones. Bendrovė organizuoja socialinius projektus, įtraukdama vaikus, jaunimą, vietos bendruomenės ir kitas socialines grupes. Išsamesnė informacija apie Bendrovės vykdomas iniciatyvas pateikiama Bendrovės interneto tinklalapyje ir metiniame pranešime.
2 principas. Bendrovės valdymo sistema Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti strateginį vadovavimą Bendrovei, efektyvią Bendrovės valdymo organų priežiūrą, tinkamą pusiausvyrą ir funkcijų pasiskirstymą tarp Bendrovės organų, akcininkų interesų apsaugą.		

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

PRINCIPAI / REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytų privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialų priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą bendrovėje, bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai sąlygoja efektyvesnį ir skaidresnį bendrovės valdymo procesą.	Taip	Pagal Bendrovės įstatus Bendrovėje sudaromas kolegialus Bendrovės veiklos priežiūrą atliekantis organas – stebėtojų taryba, ir kolegialus Bendrovės valdymo organas – valdyba.
2.1. Be Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme numatytų privalomų organų – visuotinio akcininkų susirinkimo ir bendrovės vadovo, rekomenduojama bendrovėje sudaryti tiek kolegialų priežiūros organą, tiek kolegialų valdymo organą. Kolegialų priežiūros ir valdymo organų sudarymas užtikrina valdymo ir priežiūros funkcijų aiškų atskyrimą bendrovėje, bendrovės vadovo atskaitomybę bei kontrolę, o tai sąlygoja efektyvesnį ir skaidresnį bendrovės valdymo procesą.	Taip	Pagal Bendrovės įstatus Bendrovėje sudaromas kolegialus Bendrovės veiklos priežiūrą atliekantis organas – stebėtojų taryba, ir kolegialus Bendrovės valdymo organas – valdyba.
2.2. Kolegialus valdymo organas yra atsakingas už strateginį vadovavimą bendrovei bei vykdo kitas esmines bendrovės valdymo funkcijas.	Taip	Pagal Bendrovės įstatus valdyba yra atsakinga už tinkamą strateginį Bendrovės valdymą (tvirtina Bendrovės veiklos strategiją ir veiklos biudžetą, Bendrovės organizacinę valdymo struktūrą, priima sprendimus dėl kitų teisės aktuose, Bendrovės įstatuose valdybos kompetencijai priskirtų klausimų). Stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią Bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą (renka valdybos narius ir atšaukia juos iš pareigų; teikia visuotiniam akcininkų susirinkimui pasiūlymus ir atsiliepimus dėl Bendrovės veiklos strategijos, Bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio, Bendrovės pelno (nuostolių) paskirstymo projekto, Bendrovės metinio pranešimo, valdybos ir Bendrovės vadovo veiklos; teikia Bendrovės valdybai atsiliepimus ir siūlymus dėl Bendrovės veiklos strategijos ir veiklos biudžeto, priima sprendimus dėl kitų teisės aktuose, Bendrovės įstatuose stebėtojų tarybos kompetencijai priskirtų klausimų).
2.3. Jeigu bendrovė nusprendžia sudaryti tik vieną kolegialų organą, rekomenduojama, kad tai būtų priežiūros organas, t. y. stebėtojų taryba. Tokiu atveju stebėtojų taryba yra atsakinga už efektyvią bendrovės vadovo vykdomų funkcijų priežiūrą.	Neaktualu	Pagal Bendrovės įstatus Bendrovėje sudaromas kolegialus Bendrovės veiklos priežiūrą atliekantis organas – stebėtojų taryba, ir kolegialus Bendrovės valdymo organas – valdyba.

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

PRINCIPAI / REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
2.4. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus priežiūros organas turėtų būti sudaromas ir turėtų veikti 3 ir 4 principuose išdėstyta tvarka. Jeigu bendrovė nuspręstų nesudaryti kolegialaus priežiūros organo, tačiau sudarytų kolegialų valdymo organą – valdybą, 3 ir 4 principai turėtų būti taikomi valdybai, kiek tai neprieštarauja šio organo esmei ir paskirčiai. ¹	Taip	Pagal Bendrovės įstatus Bendrovėje sudaromas kolegialus Bendrovės veiklos priežiūrą atliekantis organas – stebėtojų taryba. 3 ir 4 principuose išdėstytos rekomendacijos Bendrovėje nėra įgyvendintos visa apimtimi, tačiau Bendrovė laikosi visų teisės aktuose numatytų reikalavimų, keliamų kolegialaus organo sudarymui. Pažymėtina, kad Bendrovė vykdo elektros energijos ir gamtinių dujų peršuntimą vartotojams skirstymo tinklais, eksploatuoja, prižiūri, valdo ir plėtoja skirstomuosius tinklus, todėl jos veikla griežtai reglamentuojama teisės aktais ir prižiūrima atitinkamų valstybės institucijų (Valstybinės kainų ir energetikos kontrolės komisijos ir kt.). Taip užtikrinamas minėtų sprendimų priėmimo skaidrumas ir operatyvumas, įgyvendinami Bendrovės vartotojų nediskriminavimo, Bendrovės sąnaudų mažinimo ir kiti principai.
2.5. Bendrovės valdymo ir priežiūros organus turėtų sudaryti toks valdybos narių (vykdomųjų direktorių) ir stebėtojų tarybos narių (direktorių konsultantų) skaičius, kad atskiras asmuo arba nedidelė asmenų grupė negalėtų dominuoti šiems organams priimant sprendimus. ²	Taip	Pagal Bendrovės įstatų 20 straipsnį, Bendrovės stebėtojų tarybą sudaro 3 (trys) nariai – fiziniai asmenys. Ne mažiau kaip 1/3 (vieną trečdalį) stebėtojų tarybos turi sudaryti nepriklausomi nariai. Stebėtojų taryba priima sprendimus ir jos posėdis laikomas įvykusių, kai posėdyje dalyvauja daugiau kaip pusė stebėtojų tarybos narių (Bendrovės įstatų 33.5 straipsnis). Pagal Bendrovės įstatų 37 straipsnį, Bendrovės valdybą sudaro 5 (penki) nariai. Valdyba priima sprendimus ir valdybos posėdis laikomas įvykusių, kai posėdyje dalyvauja 4 (keturi) ir daugiau valdybos narių (Bendrovės įstatų 59.6 straipsnis). Bendrovės nuomone, Bendrovės įstatuose nustatytas stebėtojų tarybos ir valdybos narių skaičius yra pakankamas, kad būtų užtikrinta tinkama Bendrovės veiklos priežiūra ir operatyvus bei efektyvus Bendrovės valdymas.

¹3 ir 4 principų nuostatos labiau pritaikytos tiems atvejams, kai visuotinis akcininkų susirinkimas renka stebėtojų tarybą, t. y. organą, kuris iš esmės sudaromas siekiant užtikrinti bendrovės valdybos ir vadovo priežiūrą bei atstovauti bendrovės akcininkams. Vis dėlto, jeigu bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, bet sudaroma valdyba, daugelis 3 ir 4 principuose pateiktų rekomendacijų tampa aktualios ir taikytinos valdybai. Tačiau pažymėtina, kad kai kurios rekomendacijos, kurios pagal savo esmę ir prigimtį yra susijusios išimtinai su stebėtojų taryba (pavyzdžiui, komitetų formavimas), neturėtų būti taikomos valdybai, kadangi šio organo paskirtis ir funkcijos pagal Akcinių bendrovių įstatymą (Žin., 2003, Nr. 123-5574) yra kitokios. Pavyzdžiui, kodekso 3.1 punktas dėl valdymo organų priežiūros valdybai taikytinas tiek, kiek tai susiję su bendrovės vadovu, bet ne pačios valdybos priežiūra; kodekso 4.1 punktas dėl rekomendacijų teikimo valdymo organams taikytinas tiek, kiek tai susiję su rekomendacijų teikimu bendrovės vadovui; kodekso 4.6 punktas dėl visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytinas tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

²Vykdomojo direktoriaus ir direktoriaus konsultanto sąvokos vartojamos tais atvejais, kai bendrovėje sudaromas tik vienas kolegialus organas.

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

PRINCIPAI / REKOMENDACIJOS

TAIP / NE / NEAKTUALU

KOMENTARAS

2.6. Direktoriai konsultantai arba stebėtojų tarybos nariai turėtų būti skiriami apibrėžtam laikotarpiui, su galimybe būti individualiai perrenkamiems maksimaliais Lietuvos Respublikos teisės aktų leidžiamais intervalais, tam, kad būtų užtikrintas būtinas profesinės patirties augimas ir pakankamai dažnas jų statuso pakartotinas patvirtinimas. Taip pat turėtų būti numatyta galimybė juos atleisti, tačiau ta procedūra neturėtų būti lengvesnė už vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario atleidimo procedūrą.

Taip

Pagal Bendrovės įstatų 20 straipsnį, Bendrovės stebėtojų tarybos nariai renkami Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme nustatytam maksimaliam laikotarpiui – 4 metų kadencijai. Apribojimų stebėtojų tarybos ar valdybos narių perrinkimui Bendrovės įstatuose nėra numatyta, tačiau yra taikomi galiojančiuose teisės aktuose nustatyti apribojimai patiems kandidatams į minėtų organų narius. Bendrovės įstatuose numatyta galimybė atšaukti tiek atskirus kolegialių organų narius, tiek visą kolegialų organą in corpore, nesibaigus tokio organo kadencijai (26 ir 44 straipsniai).

2.7. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininku gali būti toks asmuo, kurio esamos arba buvusios pareigos nebūtų kliūtis nepriklausomai ir nešališkai priežiūrai vykdyti. Kai bendrovėje nesudaroma stebėtojų taryba, bet sudaroma valdyba, rekomenduojama, kad bendrovės valdybos pirmininkas ir bendrovės vadovas nebūtų tas pats asmuo. Buvęs bendrovės vadovas neturėtų būti tuoj pat skiriamas į visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo pirmininko postą. Kai bendrovė nusprendžia nesilaikyti šių rekomendacijų, turėtų būti pateikiama informacija apie priemones, kurių imtasi priežiūros nešališkumui užtikrinti.

Taip

Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo – stebėtojų tarybos – pirmininkas ir Bendrovės vadovas nėra tas pats asmuo. Stebėtojų tarybos nariai ir pirmininkas nėra buvę Bendrovės valdybos nariais ar Bendrovės vadovu. Bendrovės vadovas yra valdybos narys ir pirmininkas, tačiau tai nesudaro prielaidų galimam nešališkumo atsiradimui, kadangi yra sudarytas Bendrovės veiklos priežiūrą atliekantis organas – stebėtojų taryba. Bendrovės įstatų 23 straipsnyje įtvirtinta, jog stebėtojų tarybos nariu negali būti generalinis direktorius, valdybos narys, elektros energijos ar dujų perdavimo veiklą vykdančio juridinio asmens priežiūros organo, valdymo organo ar administracijos narys, ar kitas asmuo, kuris pagal teisės aktus neturi teisės eiti šių pareigų. Bendrovė taip pat laikosi Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo 31 straipsnio reikalavimų.

3 principas. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka
Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo sudarymo tvarka turėtų užtikrinti Bendrovės atstovavimą smulkiųjų akcininkų interesams, šio organo atskaitomybę akcininkams ir objektyvią Bendrovės veiklos bei jos valdymo organų³ priežiūrą.

³Atkreiptinas dėmesys, kad tuo atveju, kai visuotiniame akcininkų susirinkime renkamas kolegialus organas yra Valdyba, ji, kaip valdymo organas, turėtų užtikrinti ne visų Bendrovės valdymo organų, o tik vienasmenio valdymo organo – Bendrovės vadovo – priežiūrą. Ši pastaba taikytina ir 3.1 punktui.

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

PRINCIPAI / REKOMENDACIJOS

TAIP / NE / NEAKTUALU

KOMENTARAS

3.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamo kolegialaus organo (toliau šiame principo – kolegialus organas) sudarymo mechanizmas turėtų užtikrinti, kad bus vykdoma objektyvi ir nešališka bendrovės valdymo organų priežiūra, taip pat tinkamai atstovaujami smulkiųjų akcininkų interesai.

Taip

Pagal Bendrovės įstatų 22 straipsnį, kiekvienas kandidatas į stebėtojų tarybos narius privalo pateikti visuotiniam akcininkų susirinkimui kandidato interesų deklaraciją, joje nurodydamas visas aplinkybes, dėl kurių galėtų kilti kandidato ir Bendrovės interesų konfliktas. Stebėtojų taryba renkama Bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo, laikantis Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme ir Bendrovės įstatuose nustatytų reikalavimų.

3.2. Kandidatų į kolegialaus organo narius vardai, pavardės, informacija apie jų išsilavinimą, kvalifikaciją, profesinę patirtį, einamas pareigas, kitus svarbius profesinius įsipareigojimus ir potencialius interesų konfliktus turėtų būti atskleista bendrovės akcininkams dar prieš visuotinį akcininkų susirinkimą, paliekant akcininkams pakankamai laiko apsispręsti, už kurį kandidatą balsuoti. Taip pat turėtų būti atskleistos visos aplinkybės, galinčios paveikti kandidato nepriklausomumą (pavyzdinis jų sąrašas pateiktas 3.7 rekomendacijoje). Kolegialus organas turėtų būti informuojamas apie vėlesnius šiame punkte nurodytos informacijos pokyčius. Kolegialus organas kiekvienais metais turėtų kaupti šiame punkte nurodytus duomenis apie savo narius ir pateikti juos bendrovės metiniame pranešime.

Taip

Informacija apie kandidatus į Bendrovės stebėtojų tarybos narius akcininkams pateikiama Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka visuotiniame akcininkų susirinkime, kurio darbotvarkėje numatyta svarstyti klausimą dėl stebėtojų tarybos narių rinkimo. Bendrovės įstatų 21 straipsnis numato, jog teikiant stebėtojų tarybos narių kandidatūras, jas teikiantis asmuo privalo pateikti visuotiniam akcininkų susirinkimui paaiškinimus raštu dėl kiekvieno siūlomo stebėtojų tarybos nario kvalifikacijos, patirties einant vadovaujančias pareigas, tinkamumo užimti stebėtojų tarybos nario pareigas. Pagal Bendrovės įstatų 22 straipsnį kiekvienas kandidatas į stebėtojų tarybos narius privalo visuotiniam akcininkų susirinkimui pateikti kandidato interesų deklaraciją, joje nurodydamas visas aplinkybes, dėl kurių galėtų kilti kandidato ir Bendrovės interesų konfliktas. Atsiradus naujoms aplinkybėms, dėl kurių galėtų kilti stebėtojų tarybos nario ir Bendrovės interesų konfliktas, stebėtojų tarybos narys apie tokias naujas aplinkybes privalo nedelsdamas raštu informuoti Bendrovę ir stebėtojų tarybą. Informacija apie stebėtojų tarybos narių einamas pareigas ar dalyvavimą kitų įmonių veikloje nuolat renkama, kaupiama ir pateikiama Bendrovės metiniame pranešime bei Bendrovės interneto tinklalapyje.

3.3. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, turėtų būti nurodyta konkreti jo kompetencija, tiesiogiai susijusi su darbu kolegialiausiame organe. Kad akcininkai ir investuotojai galėtų įvertinti, ar ši kompetencija ir toliau yra tinkama, kolegialus organas kiekviename bendrovės metiniame pranešime turėtų skelbti informaciją apie savo sudėtį ir apie konkrečią atskirų savo narių kompetenciją, tiesiogiai susijusią su jų darbu kolegialiausiame organe.

Taip

Informacija apie kandidatus į Bendrovės stebėtojų tarybos narius visuotiniam akcininkų susirinkimui pateikiama Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme nustatyta tvarka (žr. 3.2 rekomendacijos komentarą). Visuotiniame akcininkų susirinkime pateikiama informacija apie kandidatų į stebėtojų tarybos narius darbo patirtį ir einamas pareigas bei kita kandidato kompetenciją apibūdinanti informacija. Informacija apie stebėtojų tarybos narių einamas pareigas ar dalyvavimą kitų įmonių veikloje nuolat renkama, kaupiama ir pateikiama tarpiniuose ir metiniame pranešimuose ir Bendrovės interneto tinklalapyje.

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

PRINCIPAI / REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
3.4. Siekiant išlaikyti tinkamą kolegialaus organo narių turimos kvalifikacijos pusiausvyrą, kolegialaus organo sudėtis turėtų būti nustatyta atsižvelgiant į bendrovės struktūrą ir veiklos pobūdį ir periodiškai vertinama. Kolegialus organas turėtų užtikrinti, kad jo nariai, kaip visuma, turėtų įvairiapusių žinių, nuomonių ir patirties savo užduotims tinkamai atlikti.	Taip	Pagal Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymą stebėtojų taryba renkama ir narių kvalifikacija vertinama visuotiniame akcininkų susirinkime.
Audito komiteto nariai, kaip visuma, turėtų turėti naujausių žinių ir atitinkamą patirtį biržinių bendrovių finansų ir apskaitos ir (arba) audito srityse. Bent vienas iš atlyginimo komiteto narių turėtų turėti žinių ir patirties atlyginimų nustatymo politikos srityje.	Neaktualu	Kadangi patronuojančioje bendrovėje „Lietuvos energija“, UAB (toliau – LE), sudarytas Audito komitetas, atskiras Audito komitetas Bendrovėje nėra sudarytas (žr. 4.14 rekomendacijos komentarą). LE taip pat yra sudarytas Skyrimo ir atlygio komitetas (žr. 4.13 rekomendacijos komentarą).
3.5. Visiems naujiems kolegialaus organo nariams turėtų būti siūloma individuali programa, skirta supažindinti su pareigomis, bendrovės organizacija bei veikla. Kolegialus organas turėtų atlikti metinį patikrinimą, kad būtų nustatytos sritys, kuriose jo nariams reikia atnaujinti savo įgūdžius ir žinias.	Neaktualu	Stebėtojų tarybos nariai juos išrinkus supažindinami su Bendrovės veikla, organizacine bei valdymo struktūra, strategija, veiklos bei finansiniais planais. Stebėtojų tarybos nariai apie Bendrovės veiklą ir jos pokyčius, esminius Bendrovės veiklą reguliuojančių teisės aktų ir kitų Bendrovės veiklai įtakos turinčių aplinkybių pasikeitimus reguliariai informuojami stebėtojų tarybos posėdžių metu ir individualiai, esant poreikiui. Iki šiol Bendrovėje nebuvo poreikio bei praktikos naujai paskirtiems stebėtojų tarybos nariams siūlyti individualią programą, skirtą supažindinti su pareigomis, Bendrovės organizacija ir veikla bei organizuoti metinius patikrinimus.
3.6. Siekiant užtikrinti, kad visi su kolegialaus organo nariu susiję esminiai interesų konfliktai būtų sprendžiami tinkamai, į bendrovės kolegialų organą turėtų būti išrinktas pakankamas ⁴ nepriklausomų ⁵ narių skaičius.	Taip	Stebėtojų tarybos sudarymas (ir nepriklausomų narių išrinkimas) priklauso visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai. Bendrovės įstatų 20 straipsnyje nustatyta, kad Bendrovės stebėtojų taryba sudaroma iš 3 (trijų) narių, iš kurių ne mažiau kaip 1/3 (vienas trečdalis) turi būti nepriklausomi. Ataskaitos pateikimo dieną stebėtojų taryboje yra 1 (vienas) nepriklausomas narys iš 3 (trijų) narių.

⁴Kodekse nenustatytas konkretus kolegialaus organo nepriklausomų narių skaičius. Daugelyje užsienio valstybių kodeksų yra nustatytas tam tikras nepriklausomų narių, kurie turi sudaryti kolegialų organą, skaičius (pvz., ne mažiau kaip 1/3 arba 1/2 kolegialaus organo narių). Tačiau, atsižvelgiant į nepriklausomų narių kategorijos naujumą Lietuvoje, į galimus keblumus parenkant ir išrenkant nepriklausomus narius, kodekse įtvirtinta lankstesnė formuluotė ir bendrovėms leidžiama pačioms nuspręsti, koks nepriklausomų narių skaičius yra pakankamas. Be abejo, didesnis nepriklausomų narių skaičius kolegialiaame organe yra skatintinas ir bus laikomas tinkamesnio bendrovių valdymo pavyzdžiu.

⁵Pažymėtina, kad kai kuriose bendrovėse dėl pernelyg mažo smulkiųjų akcininkų skaičiaus visų kolegialaus organo narių išrinkimą gali lemti stambiausio akcininko ar kelių didžiausių akcininkų balsai. Tačiau net ir pagrindinių bendrovės akcininkų išrinktas kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, jeigu jis atitinka kodekse įtvirtintus nepriklausomumo kriterijus.

- Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį
- Vadovo žodis
- Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai
- Finansinių ir veiklos rodiklių analizė
- Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams
- Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius
- Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas
- Bendrovės socialinė atsakomybė
- Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai
- Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje
- Priedai

PRINCIPAI / REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
3.7. Kolegialaus organo narys turėtų būti laikomas nepriklausomu tik tais atvejais, kai jo nesaisto jokie verslo, giminystės arba kitokie ryšiai su bendrove, ją kontroliuojančiu akcininku arba jų administracija, dėl kurių kyla ar gali kilti interesų konfliktas ir kurie gali paveikti nario nuomonę. Kadangi visų atvejų, kada kolegialaus organo narys gali tapti priklausomas, išvardyti neįmanoma, be to, skirtingose bendrovėse santykiai arba aplinkybės, susijusios su nepriklausomumo nustatymu, gali skirtis, o geriausia šios problemos sprendimo praktika susiklostys laikui bėgant, tai kolegialaus organo nario nepriklausomumo įvertinimas turėtų būti grindžiamas santykių ir aplinkybių turiniu, o ne forma. Pagrindiniai kriterijai nustatant, ar kolegialaus organo narys gali būti laikomas nepriklausomu, turėtų būti šie: jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir paskutinius penkerius metus neturi būti ėjęs tokių pareigų; jis negali būti bendrovės arba susijusios bendrovės darbuotojas ir paskutinius trejus metus neturi būti ėjęs tokių pareigų, išskyrus atvejus, kai kolegialaus organo narys nepriklauso vyresniajai vadovybei ir buvo išrinktas į kolegialų organą kaip darbuotojų atstovas; jis neturi gauti arba nebūti gavęs reikšmingo papildomo atlyginimo iš bendrovės arba susijusios bendrovės, išskyrus užmokestį, gautą už kolegialaus organo nario pareigas. Tokiam papildomam atlyginimui priskiriamas ir dalyvavimas akcijų pasirinkimo sandoriuose arba kitokiose nuo veiklos rezultatų priklausančiose užmokesčio sistemose; jam nepriskiriamos pagal pensijų planą nustatytų kompensacijų išmokos (įskaitant atidėtas kompensacijas) už ankstesnį darbą bendrovėje (su sąlyga, kad tokia išmoka niekaip nesusijusi su vėlesnėmis pareigomis);	Taip	Pagal Bendrovės įstatų 24 straipsnį nepriklausomumo kriterijus, vadovaujantis teisės aktų nustatytais reikalavimais ir gerąja bendrovės valdymo praktika, nustato visuotinis akcininkų susirinkimas. Vertinant narių nepriklausomumą vadovaujamosi NASDAQ Vilniaus biržinių bendrovių valdymo kodekse nustatytais reikalavimais, Valstybės turtinių ir neturtinių teisių įgyvendinimo valstybės valdomose įmonėse tvarkos aprašo (patvirtinto 2012 m. birželio 6 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 665) 64 punkto nuostatomis. Pagal Bendrovės įstatų 22 straipsnį kiekvienas kandidatas į stebėtojų tarybos narius privalo visuotiniam akcininkų susirinkimui pateikti kandidato interesų deklaraciją, joje nurodydamas visas aplinkybes, dėl kurių galėtų kilti kandidato ir Bendrovės interesų konfliktas. Atsiradus naujoms aplinkybėms, dėl kurių galėtų kilti stebėtojų tarybos nario ir Bendrovės interesų konfliktas, stebėtojų tarybos narys apie tokias naujas aplinkybes privalo nedelsdamas raštu informuoti Bendrovę ir stebėtojų tarybą. Ataskaitos pateikimo metu Bendrovės stebėtojų taryboje yra 1 (vienas) nepriklausomas narys. Taip pat žr. 3.6 rekomendacijos komentarą.

- Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį
- Vadovo žodis
- Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai
- Finansinių ir veiklos rodiklių analizė
- Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams
- Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius
- Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas
- Bendrovės socialinė atsakomybė
- Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai
- Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje
- Priedai

PRINCIPAI / REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
jis neturi būti kontroliuojantysis akcininkas arba neturi atstovauti tokiam akcininkui (kontrolė nustatoma pagal Tarybos direktyvos 83/349/EEB 1 straipsnio 1 dalį); jis negali turėti ir per praėjusius metus neturi būti turėjęs svarbių verslo ryšių su bendrove arba susijusia bendrove nei tiesiogiai, nei kaip turinčio tokius ryšius subjekto partneris, akcininkas, direktorius arba viršesnis darbuotojas. Turinčiu verslo ryšių laikytinas subjektas, kuris yra svarbus prekių tiekėjas arba paslaugų teikėjas (įskaitant finansines, teises, patariamąsias ir konsultacines paslaugas), reikšmingas klientas ar organizacija, kuri gauna reikšmingas įmokas iš bendrovės arba jos grupės; jis negali būti ir per paskutinius trejus metus neturi būti buvęs bendrovės arba susijusios bendrovės dabartinės arba ankstesnės išorės audito įmonės partneriu arba darbuotoju; jis neturi būti vykdomuoju direktoriumi arba valdybos nariu kitoje bendrovėje, kurioje bendrovės vykdomasis direktorius arba valdybos narys (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) yra direktorius konsultantas arba stebėtojų tarybos narys, taip pat jis negali turėti kitų reikšmingų ryšių su bendrovės vykdomaisiais direktoriais, kurie atsiranda jiems dalyvaujant kitų bendrovių arba organų veikloje; jis neturi būti ėjęs kolegialaus organo nario pareigų ilgiau kaip 12 metų; jis neturi būti vykdomojo direktoriaus arba valdybos nario (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba), arba 1–8 punkte nurodytų asmenų artimas šeimos narys. Artimu šeimos nariu laikytinas sutuoktinis (sugyventinis), vaikai ir tėvai.		

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

PRINCIPAI / REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
3.8. Nepriklausomumo sąvokos turinį iš esmės nustato pats kolegialus organas. Kolegialus organas gali nuspręsti, kad tam tikras jo narys, nors ir atitinka visus šiame kodekse nustatytus nepriklausomumo kriterijus, vis dėlto negali būti laikomas nepriklausomu dėl ypatingų asmeninių ar su bendrove susijusių aplinkybių.	Taip / Ne	Stebėtojų tarybos sudarymas (ir nepriklausomų narių išrinkimas) priklauso visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai (žr. 3.6 rekomendacijos komentarą). Pagal Bendrovės įstatų 24 straipsnį, nepriklausomumo kriterijus, vadovaujantis teisės aktų nustatytais reikalavimais ir gerąja bendrovės valdymo praktika, nustato visuotinis akcininkų susirinkimas (žr. 3.7 rekomendacijos komentarą). Be to, Bendrovės įstatų 23 straipsnyje yra numatyta, kad stebėtojų tarybos nariu negali būti: generalinis direktorius, valdybos narys, elektros energijos ar dujų perdavimo ar gamybos (gavybos) veiklą vykdančio juridinio asmens priežiūros organo, valdymo organo ar administracijos narys bei asmuo, kuris pagal teisės aktus neturi teisės eiti šių pareigų.
3.9. Turėtų būti atskleidžiama reikiama informacija apie išvadas, prie kurių priėjo kolegialus organas aiškindamasis, ar tam tikras jo narys gali būti laikomas nepriklausomu. Kai siūloma paskirti kolegialaus organo narį, bendrovė turėtų paskelbti, ar laiko jį nepriklausomu. Kai konkretus kolegialaus organo narys neatitinka vieno ar kelių šiame kodekse nustatytų nepriklausomumo vertinimo kriterijų, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl tą narį ji vis dėlto laiko nepriklausomu. Be to, bendrovė kiekviename savo metiniame pranešime turėtų paskelbti, kuriuos kolegialaus organo narius laiko nepriklausomais.	Taip	Stebėtojų tarybos sudarymas (ir nepriklausomų narių išrinkimas) priklauso visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai (žr. 3.6 rekomendacijos komentarą). Informacija apie kandidatus į Bendrovės stebėtojų tarybos narius (taip pat informacija apie kandidato atitiktį nepriklausomumo reikalavimams) visuotiniam akcininkų susirinkimui pateikiama Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymo nustatyta tvarka visuotiniame akcininkų susirinkime (žr. 3.2 rekomendacijos komentarą). Informacija apie išrinktus nepriklausomus stebėtojų tarybos narius pateikiama tarpiniuose ir metiniame pranešimuose ir Bendrovės interneto tinklalapyje.
3.10. Kai vienas arba keli šiame kodekse nustatyti nepriklausomumo vertinimo kriterijai nebuvo tenkinami ištisus metus, bendrovė turėtų paskelbti priežastis, kodėl konkretų kolegialaus organo narį laiko nepriklausomu. Kad būtų užtikrintas informacijos, pateikiamos dėl kolegialaus organo narių nepriklausomumo, tikslumas, bendrovė turėtų reikalauti, kad nepriklausomi nariai reguliariai patvirtintų savo nepriklausomumą.	Neaktualu	Bendrovėje iki šiol nebuvo atvejų, kada būtų iškilęs poreikis taikyti šią rekomendaciją. Su nepriklausomu stebėtojų tarybos nariu sudarytoje sutartyje dėl nepriklausomo stebėtojų tarybos nario veiklos nustatytas įpareigojimas stebėtojų tarybos nariui nedelsiant raštu informuoti Bendrovę ir stebėtojų tarybą apie bet kokias naujas aplinkybes, dėl kurių galėtų kilti stebėtojų tarybos nario ir Bendrovės interesų konfliktas.

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

PRINCIPAI / REKOMENDACIJOS

TAIP / NE / NEAKTUALU

KOMENTARAS

3.11. Nepriklausomiems kolegialaus organo nariams už jų darbą ir dalyvavimą kolegialaus organo posėdžiuose gali būti atlyginama iš bendrovės lėšų⁶. Tokio atlyginimo dydį turėtų tvirtinti bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas.

Nepriklausomam stebėtojų tarybos nariui už jo veiklą stebėtojų taryboje yra atlyginama su juo pasirašytoje sutartyje dėl nepriklausomo stebėtojo tarybos nario veiklos nustatyta tvarka ir sąlygomis.

Sutarties su nepriklausomu stebėtojų tarybos nariu sąlygas tvirtina visuotinis akcininkų susirinkimas (Bendrovės įstatų 19.1 straipsnis). 2015 m. gruodžio 3 d. Bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas priėmė sprendimus: patvirtinti sutarties dėl nepriklausomo stebėtojų tarybos nario veiklos sąlygas, nustatyti Bendrovės nepriklausomam stebėtojų tarybos nariui 43,44 EUR valandinį atlygį (neatskaičius mokesčių) už faktiškai vykdomą nepriklausomo stebėtojų tarybos nario veiklą, nustatyti, kad mėnesinis atlygis Bendrovės nepriklausomam stebėtojų tarybos nariui yra apribotas maksimalia 1 014 EUR (neatskaičius mokesčių) suma. Informacija apie išmokas nepriklausomam stebėtojų tarybos nariui skelbiama viešai Bendrovės tarpiniuose ir metiniame pranešimuose ir ir Bendrovės interneto tinklalapyje.

4 principas. Visuotiniame akcininkų susirinkime renkamo kolegialaus organo pareigos ir atsakomybė Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad visuotiniame akcininkų susirinkime renkamas kolegialus organas tinkamai ir efektyviai funkcionuotų, o jam suteiktos teisės turėtų užtikrinti efektyvią bendrovės valdymo organų⁷ priežiūrą ir visų Bendrovės akcininkų interesų apsaugą.

4.1. Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas (toliau šiame principo – kolegialus organas) turėtų užtikrinti bendrovės finansinės apskaitos ir kontrolės sistemos vientisumą bei skaidrumą. Kolegialus organas turėtų nuolat teikti rekomendacijas bendrovės valdymo organams ir prižiūrėti bei kontroliuoti jų veiklą valdant bendrovę.⁸

Taip

Visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba – yra atsakinga už efektyvią Bendrovės valdymo organų veiklos priežiūrą (renka valdybos narius ir atšaukia juos iš pareigų; teikia visuotiniam akcininkų susirinkimui pasiūlymus dėl Bendrovės veiklos strategijos, Bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio, Bendrovės pelno (nuostolių) paskirstymo projekto, Bendrovės metinio pranešimo, valdybos ir Bendrovės vadovo veiklos; teikia Bendrovės valdybai atsiliepimus ir siūlymus dėl Bendrovės veiklos strategijos ir veiklos biudžeto, priima sprendimus dėl kitų teisės aktuose, Bendrovės įstatuose stebėtojų tarybos kompetencijai priskirtų klausimų).

⁶ Pažymėtina, kad šiuo metu nėra iki galo aišku, kokia forma gali būti atlyginamas bendrovės stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos narių darbas šiuose organuose. Akcininkų bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) nustato, kad už veiklą stebėtojų taryboje/valdyboje jos nariams gali būti mokamos tantjemos įstatymo 59 straipsnio nustatyta tvarka, t. y. iš bendrovės pelno. Ši formulė, skirtingai nuo iki 2004 m. sausio 1 d. galiojusio įstatymo redakcijos, nenustato, kad stebėtojų tarybos ir (ar) valdybos nariams gali būti atlyginama tik mokant tantjemas. Taigi įstatymas lyg ir neužkerta kelio stebėtojų tarybos ir valdybos nariams už darbą mokėti ne tik tantjemomis, bet ir kitais būdais, nors aiškiai tokios galimybės taip pat neįtvirtina.

⁷ Žr. 3 išnašą.

⁸ Žr. 3 išnašą. Jeigu visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, ji turėtų teikti rekomendacijas bendrovės vienasmeniam valdymo organui – vadovui.

- Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį
- Vadovo žodis
- Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai
- Finansinių ir veiklos rodiklių analizė
- Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams
- Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius
- Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas
- Bendrovės socialinė atsakomybė
- Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai
- Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje
- Priedai

PRINCIPAI / REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
4.2. Kolegialaus organo nariai turėtų sąžiningai, rūpestingai ir atsakingai veikti bendrovės bei akcininkų naudai ir jų interesais, atsižvelgdami į darbuotojų interesus ir visuomenės gerovę. Nepriklausomi kolegialaus organo nariai turėtų: a) bet kokiomis sąlygomis išlaikyti savo analizės, sprendimų priėmimo ir veiksmų nepriklausomumą; b) nesiekti ir nepriimti jokių nepagrįstų lengvatų, kurios gali kompromituoti jų nepriklausomumą; c) aiškiai reikšti savo prieštaravimą tuo atveju, kai mano, kad kolegialaus organo sprendimas gali pakenkti bendrovei. Kai kolegialus organas yra priėmęs sprendimų, dėl kurių nepriklausomas narys turi rimtų abejonių, tokiu atveju šis narys turėtų padaryti atitinkamas išvadas. Jeigu nepriklausomas narys atsisistatydintų, priežastis jis turėtų paaiškinti laiške kolegialiam organui arba audito komitetui ir, jei reikia, atitinkamam bendrovei nepriklausančiam organui (institucijai).	Taip	Stebėtojų tarybos nariai veikia gera valia Bendrovės atžvilgiu, vadovaujasi Bendrovės interesais ir atsižvelgdami į visuomenės gerovę. Stebėtojų tarybos nariai turi teisę išreikšti savo nuomonę visais posėdžio darbotvarkėje numatytais klausimais, kuri, vadovaujantis Bendrovės stebėtojų tarybos darbo reglamentu, turi būti tinkamai atspindėta posėdžio protokole.
4.3. Kolegialaus organo nario pareigoms atlikti kiekvienas narys turėtų skirti pakankamai laiko ir dėmesio. Kiekvienas kolegialaus organo narys turėtų įsipareigoti taip apriboti kitus savo profesinius įsipareigojimus (ypač direktoriaus pareigas kitose bendrovėse), kad jie netrukdytų tinkamai atlikti kolegialaus organo nario pareigas. Jeigu kolegialaus organo narys dalyvavo mažiau nei pusėje ⁹ kolegialaus organo posėdžių per bendrovės finansinius metus, apie tai turėtų būti informuojami bendrovės akcininkai.	Taip	Stebėtojų tarybos nariai dalyvauja kolegialaus organo posėdžiuose ir skiria pakankamai savo, kaip kolegialaus organo nario, laiko pareigoms vykdyti. 2017 metais įvyko 7 (trylika) Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai, visuose jų dalyvavo visi išrinkti stebėtojų tarybos nariai.

⁹ Pažymėtina, kad bendrovės gali sugriežtinti minėtą reikalavimą ir nustatyti, kad apie posėdžius prastai lankančią kolegialaus organo narį turi būti informuojami akcininkai (pavyzdžiui, tuo atveju, jeigu tas narys dalyvavo mažiau nei 2/3 ar 3/4 posėdžių). Tokios aktyvaus dalyvavimo kolegialaus organo posėdžiuose užtikrinimo priemonės yra skatintinos ir bus laikomos tinkamesnio bendrovės valdymo pavyzdžiu.

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

PRINCIPAI / REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
4.4. Kai kolegialaus organo sprendimai gali skirtingai paveikti bendrovės akcininkus, kolegialus organas su visais akcininkais turėtų elgtis sąžiningai ir nešališkai. Jis turėtų užtikrinti, kad akcininkai būtų tinkamai informuojami apie bendrovės reikalus, jos strategiją, rizikos valdymą ir interesų konfliktų sprendimą. Bendrovėje turėtų būti aiškiai nustatytas kolegialaus organo narių vaidmuo jiems bendraujant su akcininkais ir įsipareigojant akcininkams.	Taip	Bendrovės kolegialūs organai laikosi nurodytų rekomendacijų. Kolegialių organų nariai prieš priimdami sprendimus apsveria jų įtaką Bendrovės veiklai ir visiems Bendrovės akcininkams. Bendrovės įstatai įpareigoja Bendrovės kolegialius organus ir kiekvieną jų narį veikti Bendrovės ir jos akcininkų naudai. Bendravimas su akcininkais ir įsipareigojimai jiems nustatomi vadovaujantis teisės aktų reikalavimais.
4.5. Rekomenduojama, kad sandoriai (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus standartinėmis sąlygomis vykdančią bendrovės veiklą), sudaromi tarp bendrovės ir jos akcininkų, priežiūros ar valdymo organų narių, ar kitų bendrovės valdymui įtaką darančių ar galinčių daryti fizinių ar juridinių asmenų, būtų tvirtinami kolegialaus organo. Sprendimas dėl tokių sandorių tvirtinimo turėtų būti laikomas priimtu tik tuo atveju, kai už tokį sprendimą balsuoja dauguma nepriklausomų kolegialaus organo narių.	Taip / Ne	Sutartys dėl veiklos stebėtojų taryboje su stebėtojų tarybos nariais sudaromos visuotinio akcininkų susirinkimo sprendimu. Sutarčių su valdybos nariais ir valdybos pirmininku dėl jų veiklos valdyboje sąlygas nustato stebėtojų taryba. Bendrovės vadovo darbo sutarties sąlygas nustato valdyba. Bendrovės kolegialūs organai sandorius sudaro ir tvirtina vadovaudamiesi teisės aktų ir Bendrovės įstatų reikalavimais.
4.6. Kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas priimdamas sprendimus, turinčius reikšmės bendrovės veiklai ir strategijai. Be kita ko, kolegialus organas turėtų būti nepriklausomas nuo bendrovės valdymo organų ¹⁰ . Kolegialaus organo narių darbai ir sprendimams neturėtų daryti įtakos juos išrinkę asmenys.	Taip	Bendrovės stebėtojų taryba yra nepriklausoma nuo Bendrovės valdymo organų ir priimdama sprendimus, turinčius reikšmės Bendrovės veiklai ir strategijai, veikia savarankiškai, vadovaudamasi teisės aktų reikalavimais, Bendrovės įstatais, Bendrovės patronuojančios bendrovės LE nustatytais veiklos gairėmis ir taisyklėmis bei kitais veiklos parametrais.
Bendrovė turėtų užtikrinti, kad kolegialus organas ir jo komitetai būtų aprūpinti pakankamais ištekliais (tarp jų ir finansiniais), reikalingais pareigoms atlikti, įskaitant teisę gauti – ypač iš bendrovės darbuotojų – visą reikiamą informaciją ir teisę kreiptis nepriklausomo profesionalaus patarimo į išorinius teises, apskaitos ar kitokius specialistus kolegialaus organo ir jo komitetų kompetencijai priklausančiais klausimais.	Taip	Bendrovė užtikrina stebėtojų tarybos aprūpinimą jos veiklai reikalingais ištekliais (techniškai prižiūri stebėtojų tarybos posėdžius, suteikia visą reikiamą informaciją ir vykdo kitas funkcijas, numatytas Bendrovės stebėtojų tarybos darbo reglamente).

¹⁰ Tuo atveju, kai visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas yra valdyba, rekomendacija dėl jos nepriklausomumo nuo bendrovės valdymo organų taikytina tiek, kiek tai susiję su nepriklausomumu nuo bendrovės vadovo.

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

PRINCIPAI / REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
Naudodamasis minėtų konsultantų ar specialistų paslaugomis informacijai apie atlyginimų nustatymo sistemų rinkos standartus gauti, atlyginimo komitetas turėtų užtikrinti, kad tas konsultantas tuo pačiu metu neteiktų konsultacijų susijusios bendrovės žmogiškųjų išteklių skyriui arba vykdomajam, arba valdymo organų nariams.	Ne	Žr. 4.13 punkto komentarą.
4.7. Kolegialaus organo veikla turėtų būti organizuota taip, kad nepriklausomi kolegialaus organo nariai galėtų turėti didelę įtaką itin svarbiose srityse, kuriose interesų konfliktų galimybė yra ypač didelė. Tokiomis sritimis laikytini klausimai, susiję su bendrovės direktorių skyrimu, atlyginimo bendrovės direktoriams nustatymu ir bendrovės audito kontrole bei įvertinimu.	Taip/Ne	Stebėtojų taryba veikia ir sprendimus priima vadovaudamasi teisės aktų ir Bendrovės įstatų reikalavimais. Bendrovės nuomone, stebėtojų tarybos darbas yra pakankamai efektyvus, subalansuotas ir gerai organizuotas, todėl stebėtojų taryba gali tinkamai atlikti visas funkcijas, priskirtas šiems komitetams. Specialių ar išskirtinių balsavimo teisių nepriklausomiems stebėtojų tarybos nariams nėra suteikiama. Nepriklausomi stebėtojų tarybos nariai visada turi teisę pareikšti savo nuomonę, kuri užfiksuojama posėdžių protokoluose.
Todėl tuo atveju, kai kolegialaus organo kompetencijai yra priskirti minėti klausimai, šiam organui rekomenduojama suformuoti skyrimo, atlyginimų ir audito komitetus ¹¹ . Bendrovės turėtų užtikrinti, kad skyrimo, atlyginimų ir audito komitetams priskirtos funkcijos būtų vykdomos, tačiau jos gali tas funkcijas sujungti ir sukurti mažiau nei tris komitetus. Tokiu atveju bendrovės turėtų išsamiai paaiškinti, kodėl jos pasirinko alternatyvų požiūrį ir kaip pasirinktas požiūris atitinka trims atskiriems komitetams nustatytus tikslus. Bendrovėse, kurių kolegialus organas turi nedaug narių, trims komitetams skirtas funkcijas gali atlikti pats kolegialus organas, jeigu jis atitinka komitetams keliamus sudėties reikalavimus ir jeigu šiuo klausimu atskleidžia atitinkamą informaciją. Tokiu atveju šio kodekso nuostatos, susijusios su kolegialaus organo komitetais (ypač dėl jų vaidmens, veiklos ir skaidrumo), turėtų būti taikomos, kai tinka, visam kolegialiam organui.	Taip/Ne	Bendrovėje komitetai nesudaryti. Bendrovės nuomone, stebėtojų tarybos darbas pakankamai efektyvus ir gerai organizuotas, todėl stebėtojų taryba gali tinkamai atlikti visas funkcijas, priskirtas šiems komitetams. Pagal Lietuvos Respublikos audito įstatymo nuostatas, viešojo intereso įmonė, kuri yra antrinė įmonė ir kurios finansinės ataskaitos yra konsoliduojamosios, gali nesilaikyti Lietuvos Respublikos audito įstatymo reikalavimų sudaryti Audito komitetą, jeigu jos patronuojančioji įmonė tokį sudaro. Kadangi patronuojančiojoje bendrovėje LE sudarytas Audito komitetas, atskiras Audito komitetas Bendrovėje nėra sudarytas. LE, kaip patronuojančiojoje bendrovėje, taip pat yra sudaryti Skyrimo ir atlygio bei Rizikų valdymo (iki 2017 m. rugsėjo 1 d.) priežiūros komitetai. LE Skyrimo ir atlygio komitetas, be kitų funkcijų, vertina ir teikia pasiūlymus dėl Bendrovės ilgalaikės atlyginimų politikos, tantjemų politikos, vertina Bendrovės su valdymo organais sudaromų sutarčių sąlygas, kandidatų į Bendrovės organų narius ir vyresniąją vadovybę paieškos bei atrankos procedūras bei kvalifikacijos reikalavimų nustatymus, nuolat vertina Bendrovės valdymo ir priežiūros organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą.

¹¹ Lietuvos Respublikos audito įstatymas (Žin., 2008, Nr. 82-3233) nustato, kad viešojo intereso įmonės (įskaitant, bet neapsiribojant, akcinėse bendrovėse, kurių vertybiniais popieriais prekiaujama Lietuvos Respublikos ir (arba) bei kurios kitos valstybės narės reguliuojamoje rinkoje), privalo sudaryti Audito komitetą.

- Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį
- Vadovo žodis
- Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai
- Finansinių ir veiklos rodiklių analizė
- Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams
- Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius
- Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas
- Bendrovės socialinė atsakomybė
- Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai
- Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje
- Priedai

PRINCIPAI / REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
		LE Rizikų valdymo komitetas stebi kaip vertinamos ir valdomos Bendrovės tikslų pasiekimui aktualios rizikos, vertina vidaus kontrolės procedūrų ir rizikos valdymo priemonių adekvatumą identifikuotoms rizikoms, vertina rizikas ir Bendrovės rizikų valdymo planą, stebi rizikų valdymo proceso vykdymą.
4.8. Pagrindinis komitetų tikslas – didinti kolegialaus organo darbo efektyvumą užtikrinant, kad sprendimai būtų priimami juos tinkamai apsvačius, ir padėti organizuoti darbą taip, kad kolegialaus organo sprendimams nedarytų įtakos esminiai interesų konfliktai. Komitetai turėtų veikti nepriklausomai bei principingai ir teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su kolegialaus organo sprendimu, tačiau galutinį sprendimą priima pats kolegialus organas. Rekomendacija steigti komitetus nesiekama susiaurinti kolegialaus organo kompetencijos ar perkelti ją komitetams. Kolegialus organas išlieka visiškai atsakingas už savo kompetencijos ribose priimamus sprendimus.	Taip/Ne	Žr. 4.7, 4.12, 4.13, 4.14 rekomendacijų komentarus.
4.9. Kolegialaus organo sukurti komitetai turėtų susidėti bent iš trijų narių. Bendrovėse, kuriose kolegialaus organo narių yra nedaug, išimties tvarka komitetai gali būti sudaryti tik iš dviejų narių. Kiekvieno komiteto narių daugumą turėtų sudaryti nepriklausomi kolegialaus organo nariai. Tuo atveju, kai bendrovėje stebėtojų taryba nesudaroma, atlyginimų ir audito komitetai turėtų būti sudaryti išimtinai iš direktorių konsultantų. Sprendžiant, ką skirti komiteto pirmininku ir nariais, turėtų būti atsižvelgiama į tai, kad narystė komitete turi būti atnaujinama ir kad neturi būti pernelyg pasitikima tam tikrais asmenimis.	Taip/Ne	Žr. 4.7, 4.12, 4.13, 4.14 rekomendacijų komentarus.

- Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį
- Vadovo žodis
- Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai
- Finansinių ir veiklos rodiklių analizė
- Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams
- Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius
- Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas
- Bendrovės socialinė atsakomybė
- Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai
- Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje
- Priedai

PRINCIPAI / REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
4.10. Kiekvieno įkurto komiteto įgaliojimus turėtų nustatyti pats kolegialus organas. Komitetai turėtų vykdyti savo pareigas laikydamiesi nustatytų įgaliojimų ir reguliariai informuoti kolegialų organą apie savo veiklą ir jos rezultatus. Kiekvieno komiteto įgaliojimai, apibrėžiantys jo vaidmenį ir nurodantys jo teises bei pareigas, turėtų būti paskelbti bent kartą per metus (kaip dalis informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką). Bendrovės taip pat kasmet savo metiniame pranešime turėtų skelbti esamų komitetų pranešimus apie jų sudėtį, posėdžių skaičių ir narių dalyvavimą posėdžiuose per praėjusius metus, taip pat apie pagrindines savo veiklos kryptis. Audito komitetas turėtų patvirtinti, kad jį tenkina audito proceso nepriklausomumas, ir trumpai aprašyti veiksmus, kurių buvo imtasi tam, kad prieiti tokios išvados.	Taip/Ne	Žr. 4.7, 4.12, 4.13, 4.14 rekomendacijų komentarus.
4.11. Siekiant užtikrinti komitetų savarankiškumą ir objektyvumą, kolegialaus organo nariai, kurie nėra komiteto nariai, paprastai turėtų turėti teisę dalyvauti komiteto posėdžiuose tik komitetui pakvietus. Komitetas gali pakviesti arba reikalauti, kad posėdyje dalyvautų tam tikri darbuotojai arba ekspertai. Kiekvieno komiteto pirmininkui turėtų būti sudarytos sąlygos tiesiogiai palaikyti ryšius su akcininkais. Atvejus, kuriems esant tai turėtų būti daroma, reikėtų nurodyti komiteto veiklą reglamentuojančiose taisyklėse.	Taip/Ne	Žr. 4.7, 4.12, 4.13, 4.14 rekomendacijų komentarus.
4.12. Skyrimo komitetas. 4.12.1. Pagrindinės skyrimo komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) parinkti kandidatus į laisvas valdymo organų narių vietas ir rekomenduoti kolegialiam organui juos svarstyti. Skyrimo komitetas turėtų įvertinti įgūdžių, žinių ir patirties pusiausvyrą valdymo organe, parengti funkcijų ir sugebėjimų, kurių reikia konkrečiam postui, aprašą ir įvertinti įpareigojimui atlikti reikalingą laiką. Skyrimo komitetas taip pat gali vertinti bendrovės akcininkų pasiūlytus kandidatus į kolegialaus organo narius;	Taip/Ne	Bendrovėje nėra sudarytas šis komitetas, tačiau netiesiogiai jo funkcijos vykdomos per „Lietuvos energija“, UAB Skyrimo ir atlygio komitetą. Žr. 4.7 rekomendacijos komentarą.

- Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį
- Vadovo žodis
- Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai
- Finansinių ir veiklos rodiklių analizė
- Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams
- Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius
- Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas
- Bendrovės socialinė atsakomybė
- Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai
- Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje
- Priedai

PRINCIPAI / REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
2) reguliariai vertinti priežiūros ir valdymo organų struktūrą, dydį, sudėtį ir veiklą, teikti kolegialiam organui rekomendacijas, kaip siekti reikiamų pokyčių; 3) reguliariai vertinti atskirų direktorių įgūdžius, žinias bei patirtį ir apie tai pranešti kolegialiam organui; 4) reikiamą dėmesį skirti tęstinumo planavimui; 5) peržiūrėti valdymo organų politiką dėl vyresniosios vadovybės rinkimo ir skyrimo. 4.12.2. Skyrimo komitetas turėtų apsvastyti kitų asmenų, įskaitant administraciją ir akcininkus, pateiktus pasiūlymus. Kai sprendžiami klausimai, susiję su vykdomaisiais direktoriais arba valdybos nariais (jei visuotinio akcininkų susirinkimo renkamas kolegialus organas – stebėtojų taryba) ir vyresniąja vadovybe, turėtų būti konsultuojamasi su bendrovės vadovu, suteikiant jam teisę teikti pasiūlymus Skyrimo komitetui.		
4.13. Atlyginimų komitetas. 4.13.1. Pagrindinės atlyginimų komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) teikti kolegialiam organui svarstyti pasiūlymus dėl valdymo organų narių ir vykdomųjų direktorių atlyginimų politikos. Tokia politika turėtų apimti visas atlyginimo formas, įskaitant fiksuotą atlyginimą, nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemas, pensijų modelius ir išeitines išmokas. Pasiūlymai, susiję su nuo veiklos rezultatų priklausančio atlyginimo sistemomis, turėtų būti pateikiami kartu su rekomendacijomis dėl su tuo susijusių tikslų ir įvertinimo kriterijų, kurių tikslas – tinkamai suderinti vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimą su bendrovės kolegialaus organo nustatytais ilgalaikiais akcininkų interesais ir tikslais;	Taip/Ne	Bendrovėje nėra sudarytas šis komitetas, tačiau netiesiogiai jo funkcijos vykdomos per „Lietuvos energija“, UAB Skyrimo ir atlygio komitetą. Žr. 4.7 rekomendacijos komentarą.

- Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį
- Vadovo žodis
- Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai
- Finansinių ir veiklos rodiklių analizė
- Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams
- Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius
- Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas
- Bendrovės socialinė atsakomybė
- Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai
- Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje
- Priedai

PRINCIPAI / REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
2) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl individualių atlyginimų vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams siekiant, kad jie atitiktų bendrovės atlyginimų politiką ir šių asmenų veiklos įvertinimą. Vykdydamas šią funkciją, komitetas turėtų būti gerai informuotas apie bendrą atlygį, kurį vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai gauna iš kitų susijusių bendrovių;		
3) turėtų užtikrinti, kad individualus atlyginimas vykdomajam direktoriui ir valdymo organo nariui būtų proporcingas kitų bendrovės vykdomųjų direktorių arba valdymo organų narių ir kitų bendrovės darbuotojų atlyginimui;		
4) reguliariai peržiūrėti vykdomųjų direktorių ar valdymo organų narių atlyginimų nustatymo politiką (taip pat ir akcijomis pagrįsto atlyginimo politiką) bei jos įgyvendinimą;		
5) teikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl tinkamų sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais formų;		
6) padėti kolegialiam organui prižiūrėti, kaip bendrovė laikosi galiojančių nuostatų dėl informacijos, susijusios su atlyginimais, skelbimo (ypač dėl galiojančios atlyginimų politikos ir direktoriams skiriamo individualus atlyginimo);		
7) teikti vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams bendras rekomendacijas dėl vyresniosios vadovybės (kaip apibrėžta paties kolegialaus organo) atlyginimų dydžio ir struktūros, taip pat stebėti vyresniosios vadovybės atlyginimų dydį ir struktūrą, remiantis atitinkama informacija, kurią pateikia vykdomieji direktoriai ir valdymo organų nariai.		
4.13.2. Tuo atveju, kai reikia spręsti skatinimo klausimą, susijusį su akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis su akcijomis susijusiomis skatinimo priemonėmis, kurios gali būti taikomos direktoriams arba kitiems darbuotojams, komitetas turėtų:		

- Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį
- Vadovo žodis
- Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai
- Finansinių ir veiklos rodiklių analizė
- Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams
- Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius
- Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas
- Bendrovės socialinė atsakomybė
- Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai
- Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje
- Priedai

PRINCIPAI / REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
1) apsvarstyti bendrą tokių skatinimo sistemų taikymo politiką, ypatingą dėmesį skirdamas skatinimui, susijusiam su akcijų pasirinkimo sandoriais, ir pateikti kolegialiam organui su tuo susijusius pasiūlymus; 2) išnagrinėti informaciją, kuri pateikta šiuo klausimu bendrovės metiniame pranešime ir dokumentuose, skirtuose akcininkų susirinkimui; 3) pateikti kolegialiam organui pasiūlymus dėl pasirinkimo sandorių pasirašant akcijas arba pasirinkimo sandorių perkant akcijas alternatyvos apibrėžiant tokios alternatyvos suteikimo priežastis ir pasekmes. 4.13.3. Atlyginimų komitetas, sprenddamas jo kompetencijai priskirtus klausimus, turėtų pasidomėti bent kolegialaus valdymo organo pirmininko ir (arba) bendrovės vadovo nuomone dėl kitų vykdomųjų direktorių ir valdymo organų narių atlyginimų. 4.13.4. Atlyginimo komitetas turėtų informuoti akcininkus apie savo funkcijų vykdymą ir tuo tikslu dalyvauti metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.		
4.14. Audito komitetas. 4.14.1. Pagrindinės audito komiteto funkcijos turėtų būti šios: 1) stebėti bendrovės teikiamos finansinės informacijos vientisumą, ypatingą dėmesį skiriant bendrovės ir jos grupės naudojamų apskaitos metodų tinkamumui ir nuoseklumui (įskaitant bendrovių grupės finansinių ataskaitų rinkinių konsolidavimo kriterijus); 2) mažiausiai kartą per metus peržiūrėti vidaus kontrolės ir rizikos valdymo sistemas, siekiant užtikrinti, kad pagrindinės rizikos (įskaitant riziką, susijusią su galiojančių įstatymų ir taisyklių laikymusi) yra tinkamai nustatytos, valdomos ir apie jas atskleidžiama informacija;	Taip/Ne	Žr. 4.7 rekomendacijos komentarą. Pagal Lietuvos Respublikos audito įstatymo nuostatas viešojo intereso įmonė, kuri yra antrinė įmonė ir kurios finansinės ataskaitos yra konsoliduojamosios, gali nesilaikyti Lietuvos Respublikos audito įstatymo reikalavimų sudaryti Audito komitetą, jeigu jos patronuojančioji įmonė tokį sudaro. Kadangi patronuojančioje bendrovėje „Lietuvos energija“, UAB, sudarytas Audito komitetas, atskiras Audito komitetas Bendrovėje nėra sudarytas.

●	Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį
●	Vadovo žodis
●	Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai
●	Finansinių ir veiklos rodiklių analizė
●	Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams
●	Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius
●	Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas
●	Bendrovės socialinė atsakomybė
●	Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai
●	Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje
●	Priedai

PRINCIPAI / REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
3) užtikrinti vidaus audito funkcijų veiksmingumą, be kita ko, teikiant rekomendacijas dėl vidaus audito padalinio vadovo parinkimo, skyrimo, pakartotinio skyrimo bei atleidimo ir dėl šio padalinio biudžeto, taip pat stebint, kaip bendrovės administracija reaguoja į šio padalinio išvadas ir rekomendacijas. Jei bendrovėje nėra vidaus audito funkcijos, komitetas poreikį turėti šią funkciją turėtų įvertinti bent kartą per metus; 4) teikti kolegialiam organui rekomendacijas, susijusias su išorės audito įmonės parinkimu, skyrimu, pakartotiniu skyrimu ir atleidimu (tai atlieka bendrovės visuotinis akcininkų susirinkimas) bei sutarties su audito įmone sąlygomis. Komitetas turėtų ištirti situacijas, dėl kurių audito įmonei ar auditoriui atsiranda pagrindas atsistatydinti, ir pateikti rekomendacijas dėl tokiu atveju būtinų veiksmų; 5) stebėti išorės audito įmonės nepriklausomumą ir objektyvumą, ypač svarbu patikrinti, ar audito įmonė atsižvelgia į reikalavimus, susijusius su audito partnerių rotacija, taip pat būtina patikrinti atlyginimo, kurį bendrovė moka audito įmonei, dydį ir panašius dalykus. Siekiant užkirsti kelią esminiams interesų konfliktams, komitetas, remdamasis inter alia išorės audito įmonės skelbiamais duomenimis apie visus atlyginimus, kuriuos audito įmonei bei jos tinklui moka bendrovė ir jos grupė, turėtų nuolat prižiūrėti ne audito paslaugų pobūdį ir mastą. Komitetas, vadovaudamasis 2002 m. gegužės 16 d. Komisijos rekomendacijoje 2002/590/EB įtvirtintais principais ir gairėmis, turėtų nustatyti ir taikyti formalią politiką, apibrėžiančią ne audito paslaugų rūšis, kurių pirkimas iš audito įmonės yra: a) neleidžiamas; b) leidžiamas komitetui išnagrinėjus ir c) leidžiamas be kreipimosi į komitetą; 6) tikrinti išorės audito proceso veiksmingumą ir administracijos reakciją į rekomendacijas, kurias audito įmonė pateikia laiške vadovybei.		

- Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį
- Vadovo žodis
- Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai
- Finansinių ir veiklos rodiklių analizė
- Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams
- Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius
- Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas
- Bendrovės socialinė atsakomybė
- Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai
- Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje
- Priedai

PRINCIPAI / REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
4.14.2. Visi komiteto nariai turėtų būti aprūpinti išsamia informacija, susijusia su specifiniais bendrovės apskaitos, finansiniais ir veiklos ypatumais. Bendrovės administracija turėtų informuoti audito komitetą apie svarbių ir neįprastų sandorių apskaitos būdus, kai apskaita gali būti vykdoma skirtingais būdais. Šiuo atveju ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas bendrovės veiklai ofšoriniuose centruose ir (ar) per specialios paskirties įmones (organizacijas) vykdomai veiklai bei tokios veiklos pateisinimui.		
4.14.3. Audito komitetas turėtų nuspręsti, ar jo posėdžiuose turi dalyvauti (jei taip, tai kada) kolegialaus valdymo organo pirmininkas, bendrovės vadovas, vyriausiasis finansininkas (arba viršesni darbuotojai, atsakingi už finansus bei apskaitą), vidaus auditorius ir išorės auditorius. Komitetas turėtų turėti galimybę prireikus susitikti su atitinkamais asmenimis, nedalyvaujant vykdomiesiems direktoriams ir valdymo organų nariams.		
4.14.4. Vidaus ir išorės auditoriams turėtų būti užtikrinti ne tik veiksmingi darbiniai santykiai su administracija, bet ir neribotos galimybės susisiekti su kolegialiu organu. Šiuo tikslu audito komitetas turėtų veikti kaip pagrindinė instancija ryšiams su vidaus ir išorės auditoriais palaikyti.		
4.14.5. Audito komitetas turėtų būti informuotas apie vidaus auditorių darbo programą ir gauti vidaus audito ataskaitas arba periodinę santrauką. Audito komitetas taip pat turėtų būti informuotas apie išorės auditorių darbo programą ir turėtų iš audito įmonės gauti ataskaitą, kurioje būtų aprašomi visi ryšiai tarp nepriklausomos audito įmonės ir bendrovės bei jos grupės. Komitetas turėtų laiku gauti informaciją apie visus su bendrovės auditu susijusius klausimus.		

- Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį
- Vadovo žodis
- Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai
- Finansinių ir veiklos rodiklių analizė
- Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams
- Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius
- Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas
- Bendrovės socialinė atsakomybė
- Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai
- Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje
- Priedai

PRINCIPAI / REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
4.14.6. Audito komitetas turėtų tikrinti, ar bendrovė laikosi galiojančių nuostatų, reglamentuojančių darbuotojų galimybę pateikti skundą arba anonimiškai pranešti apie įtarimus, kad bendrovėje daromi svarbūs pažeidimai (dažniausiai pranešama nepriklausomam kolegialaus organo nariui), ir turėtų užtikrinti, kad būtų nustatyta tvarka proporcingam ir nepriklausomam tokių klausimų tyrimui bei atitinkamiems tolesniems veiksams. 4.14.7. Audito komitetas turėtų teikti kolegialiam organui savo veiklos ataskaitas bent kartą per šešis mėnesius, tuo metu, kai tvirtinamos metinės ir pusės metų ataskaitos.		
4.15. Kiekvienais metais kolegialus organas turėtų atlikti savo veiklos įvertinimą. Jis turėtų apimti kolegialaus organo struktūros, darbo organizavimo ir gebėjimo veikti kaip grupę vertinimą, taip pat kiekvieno kolegialaus organo nario ir komiteto kompetencijos ir darbo efektyvumo vertinimą bei vertinimą, ar kolegialus organas pasiekė nustatytų veiklos tikslų. Kolegialus organas turėtų bent kartą per metus paskelbti (kaip dalį informacijos, kurią bendrovė kasmet skelbia apie savo valdymo struktūrą ir praktiką) atitinkamą informaciją apie savo vidinę organizaciją ir veiklos procedūras, taip pat nurodyti, kokius esminius pokyčius nulėmė kolegialaus organo atliktas savo veiklos įvertinimas.	Ne	Lietuvos Respublikos teisės aktuose nėra numatytas įpareigojimas atlikti Bendrovės stebėtojų tarybos veiklos vertinimą. Bendrovėje nėra sudarytas šis komitetas, tačiau netiesiogiai jo funkcijos vykdomos per „Lietuvos energija“, UAB Skyrimo ir atlygio komitetą.
5 principas. Bendrovės kolegialių organų darbo tvarka Bendrovėje nustatyta kolegialių priežiūros ir valdymo organų darbo tvarka turėtų užtikrinti efektyvų šių organų darbą ir sprendimų priėmimą, skatinti aktyvų Bendrovės organų bendradarbiavimą.		

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

PRINCIPAI / REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
5.1. Bendrovės kolegialiems priežiūros ir valdymo organams (šiam principui sąvoka kolegialūs organai apima tiek kolegialius priežiūros, tiek valdymo organus) vadovauja šių organų pirmininkai. Kolegialaus organo pirmininkas yra atsakingas už kolegialaus organo posėdžių tinkamą sušaukimą. Pirmininkas turėtų užtikrinti tinkamą visų kolegialaus organo narių informavimą apie šaukiamą posėdį ir posėdžio darbotvarkę. Jis taip pat turėtų užtikrinti tinkamą vadovavimą kolegialaus organo posėdžiams bei tvarką ir darbingą atmosferą posėdžio metu.	Taip	Pagal Bendrovės įstatus, Bendrovės stebėtojų tarybos ir valdybos darbo reglamentus ir esamą praktiką, ši rekomendacija Bendrovėje įgyvendinta.
5.2. Bendrovės kolegialių organų posėdžius rekomenduojama rengti atitinkamu periodiškumu, pagal iš anksto patvirtintą grafiką. Kiekviena bendrovė pati sprendžia, kokių periodiškumu šaukti kolegialių organų posėdžius, tačiau rekomenduojama juos rengti tokiu periodiškumu, kad būtų užtikrintas nepertraukiamas esminių bendrovės valdymo klausimų sprendimas. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti šaukiami bent kartą per metų ketvirtį, o bendrovės valdybos posėdžiai – bent kartą per mėnesį. ¹²	Taip	Pagal Bendrovės įstatus, Bendrovės stebėtojų tarybos ir valdybos darbo reglamentus, Bendrovėje stebėtojų tarybos posėdžiai rengiami ne rečiau kaip kartą per ketvirtį, o valdybos – ne rečiau kaip kartą per dvi kalendorines savaites. Esant poreikiui valdyba gali nustatyti kitą posėdžių periodiškumą.
5.3. Kolegialaus organo nariai apie šaukiamą posėdį turėtų būti informuojami iš anksto, kad turėtų pakankamai laiko tinkamai pasirengti posėdyje nagrinėjamų klausimų svarstymui ir galėtų vykti naudinga diskusija, po kurios būtų priimami tinkami sprendimai. Kartu su pranešimu apie šaukiamą posėdį kolegialaus organo nariams turėtų būti pateikta visa reikalinga, su posėdžio darbotvarka susijusi medžiaga. Darbotvarkė posėdžio metu neturėtų būti keičiama ar papildoma, išskyrus atvejus, kai posėdyje dalyvauja visi kolegialaus organo nariai arba kai neatidėliotinai reikia spręsti svarbius bendrovei klausimus.	Taip	Vadovaujantis Bendrovės įstatais, Bendrovės stebėtojų tarybos ir valdybos darbo reglamentais, apie šaukiamus posėdžius kolegialių organų nariai ir į posėdžius kviečiami asmenys informuojami iš anksto, taip pat jiems pateikiama visa reikalinga su posėdžio darbotvarkėje numatytais svarstyti klausimais susijusi medžiaga.

¹² Rekomendacijoje įtvirtintas bendrovės kolegialių organų posėdžių periodiškumas taikytinas tais atvejais, kai bendrovėje sudaromi abu papildomi kolegialūs organai – stebėtojų taryba ir valdyba. Kai bendrovėje sudaromas tik vienas papildomas kolegialus organas, jo posėdžių periodiškumas gali būti toks, koks nustatytas stebėtojų tarybai, t.y. bent kartą per metų ketvirtį.

- Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį
- Vadovo žodis
- Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai
- Finansinių ir veiklos rodiklių analizė
- Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams
- Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius
- Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas
- Bendrovės socialinė atsakomybė
- Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai
- Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje
- Priedai

PRINCIPAI / REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
5.4. Siekiant koordinuoti bendrovės kolegialių organų darbą bei užtikrinti efektyvų sprendimų priėmimo procesą, bendrovės kolegialių priežiūros ir valdymo organų pirmininkai turėtų tarpusavyje derinti šaukiamų posėdžių datas, jų darbotvarkes, glaudžiai bendradarbiauti sprenddami kitus su bendrovės valdymu susijusius klausimus. Bendrovės stebėtojų tarybos posėdžiai turėtų būti atviri bendrovės valdybos nariams, ypač tais atvejais, kai posėdyje svarstomi klausimai, susiję su valdybos narių atšaukimu, atsakomybe, atlyginimo nustatymu.	Taip	Bendrovė laikosi šios rekomendacijos. Stebėtojų tarybos pirmininkas ir valdybos pirmininkas glaudžiai bendradarbiauja sprenddami su Bendrovės valdymu susijusius klausimus. Pagal Bendrovės įstatų 33.3 straipsnį, stebėtojų taryba privalo sudaryti galimybę dalyvauti jos posėdžiuose ir teikti paaiškinimus valdybos nariams, Bendrovės vadovui ir kitiems darbuotojams, sprendžiant su jų veikla susijusius klausimus.
6 principas. Nešališkas akcininkų traktavimas ir akcininkų teisės Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti nešališką visų akcininkų, įskaitant smulkiuosius ir užsieniečius, traktavimą. Bendrovės valdymo sistema turėtų apsaugoti akcininkų teises.		
6.1. Rekomenduojama, kad bendrovės kapitalą sudarytų tik tokios akcijos, kurios jų turėtojams suteikia vienodas balsavimo, nuosavybės, dividendų ir kitas teises.	Taip	Bendrovės visą įstatinį kapitalą sudaro 0,29 Eur nominalios vertės paprastosios vardinės akcijos, kurios visiems jų turėtojams suteikia vienodas turtines ir neturtines teises.
6.2. Rekomenduojama sudaryti investuotojams sąlygas iš anksto, t. y., prieš perkant akcijas, susipažinti su išleidžiamų naujų ar jau išleistų akcijų suteikiamomis teisėmis.	Taip	Akcijų suteikiamos teisės nurodomos Bendrovės įstatuose, kurie viešai skelbiami Bendrovės interneto tinklalapyje.
6.3. Bendrovei ir jos akcininkams svarbūs sandoriai, tokie kaip bendrovės turto perleidimas, investavimas, įkeitimas ar kitoks apsunkinimas, turėtų gauti visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimą ¹³ . Visiems akcininkams turėtų būti sudarytos vienos galimybės susipažinti ir dalyvauti priimant bendrovei svarbius sprendimus, įskaitant paminėtų sandorių tvirtinimą.	Ne	Bendrovės sandoriai sudaromi Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme ir Bendrovės įstatuose nustatyta tvarka.

¹³ Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatymas (Žin., 2003, Nr. 123-5574) neapibrėžia visuotinio akcininkų susirinkimo kompetencijai sprendimų dėl ilgalaikio turto, kurio balansinė vertė didesnė kaip 1/20 bendrovės įstatinio kapitalo, investavimo, perleidimo, nuomos, įkeitimo, įsigijimo ir pan. priėmimo. Tačiau svarbūs, esminiai bendrovės veiklai sandoriai turėtų būti apsvaistomi visuotiniame akcininkų susirinkime ir gauti jo pritarimą. To nedraudžia ir Akcinių bendrovių įstatymas. Tačiau siekiant neapsunkinti bendrovės veiklos ir išvengti nepagrįstai dažno sandorių svarstymo susirinkime, bendrovės gali pačios nusistatyti svarbių sandorių kriterijus, pagal kuriuos būtų atrenkami sandoriai, reikalingi susirinkimo pritarimo. Nustatydamos svarbių sandorių kriterijus, bendrovės gali vadovautis Akcinių bendrovių įstatymo 34 straipsnio 4 dalies 3, 4, 5 ir 6 punktuose nustatytais kriterijais arba nukrypti nuo jų, atsižvelgdamos į savo veiklos specifiką ir siekį užtikrinti nepertraukiamą ir efektyvią bendrovės veiklą.

- Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį
- Vadovo žodis
- Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai
- Finansinių ir veiklos rodiklių analizė
- Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams
- Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius
- Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas
- Bendrovės socialinė atsakomybė
- Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai
- Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje
- Priedai

PRINCIPAI / REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
6.4. Visuotinių akcininkų susirinkimų sušaukimo ir vedimo procedūros turėtų sudaryti akcininkams lygias galimybes dalyvauti susirinkime ir neturėtų pažeisti akcininkų teisių bei interesų. Pasirinkta visuotinio akcininkų susirinkimo vieta, data ir laikas neturėtų užkirsti kelio aktyviam akcininkų dalyvavimui susirinkime.	Taip	Bendrovė visuotinį akcininkų susirinkimą šaukia ir kitas susirinkimo procedūras įgyvendina Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme nustatyta tvarka ir akcininkams sudaro lygias galimybes dalyvauti susirinkime. Bendrovės akcininkams sudaroma galimybė susipažinti su susirinkimo darbotvarka ir medžiaga teisės aktų nustatyta tvarka.
6.5. Siekiant užtikrinti užsienyje gyvenančių akcininkų teisę susipažinti su informacija, esant galimybei, rekomenduojama visuotiniam akcininkų susirinkimui parengtus dokumentus iš anksto paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje ne tik lietuvių kalba, bet ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Visuotinio akcininkų susirinkimo protokolą po jo pasirašymo ir (ar) priimtus sprendimus taip pat rekomenduojama paskelbti viešai prieinamai bendrovės interneto tinklalapyje lietuvių ir anglų kalba ir (ar) kitomis užsienio kalbomis. Bendrovės interneto tinklalapyje viešai prieinamai gali būti skelbiama ne visa dokumentų apimtis, jei jų viešas paskelbimas galėtų pakenkti bendrovei arba būtų atskleistos bendrovės komercinės paslaptys.	Taip	Bendrovė informaciją apie šaukiamą visuotinį akcininkų susirinkimą, siūlomų sprendimų projektus, kitus su šaukiamu visuotiniu akcininkų susirinkimu susijusius dokumentus, taip pat informaciją apie visuotiniame akcininkų susirinkime priimtus sprendimus akcininkams pateikia teisės aktuose nustatyta tvarka ir terminais, paskelbdama juos viešai ir Bendrovės interneto tinklalapyje. Visa investuotojams skirta informacija ir dokumentai yra skelbiama lietuvių ir anglų kalbomis per NASDAQ vertybinių popierių biržos informacinę sistemą ir Bendrovės interneto tinklalapyje. Ši informacija, vadovaujantis Bendrovės įstatais ir kitais teisės aktais, taip pat skelbiama Registrų centro elektroniniame informaciniame leidinyje.
6.6. Akcininkams turėtų būti sudarytos galimybės balsuoti akcininkų susirinkime asmeniškai jame dalyvaujant arba nedalyvaujant. Akcininkams neturėtų būti daroma jokių kliūčių balsuoti iš anksto raštu, užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį.	Taip	Bendrovės akcininkai gali įgyvendinti savo teisę dalyvauti visuotiniame akcininkų susirinkime tiek asmeniškai, tiek per atstovą, jeigu asmuo turi tinkamą įgaliojimą arba su juo sudaryta balsavimo teisės perleidimo sutartis teisės aktų nustatyta tvarka. Bendrovė sudaro sąlygas akcininkams balsuoti užpildant bendrąjį balsavimo biuletenį, kaip numatyta Lietuvos Respublikos akcinių bendrovių įstatyme.

- Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį
- Vadovo žodis
- Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai
- Finansinių ir veiklos rodiklių analizė
- Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams
- Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius
- Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas
- Bendrovės socialinė atsakomybė
- Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai
- Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje
- Priedai

PRINCIPAI / REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
6.7. Siekiant padidinti akcininkų galimybes dalyvauti akcininkų susirinkimuose, bendrovėms rekomenduojama plačiau taikyti modernias technologijas ir tokiu būdu sudaryti akcininkams galimybę dalyvauti ir balsuoti akcininkų susirinkimuose naudojantis elektroninių ryšių priemonėmis. Tokiais atvejais turi būti užtikrintas perduodamos informacijos saugumas ir galima nustatyti dalyvavusiojo ir balsavusiojo tapatybę. Be to, bendrovės galėtų sudaryti sąlygas akcininkams, ypač užsienyje gyvenantiems akcininkams, akcininkų susirinkimus stebėti pasinaudojant modernių technologijų priemonėmis.	Ne	Šiuo metu, Bendrovės nuomone, nėra poreikio organizuoti balsavimą telekomunikacijų galiniais įrenginiais, be to, tam reikėtų didelių investicijų. Tačiau, akcininkams pageidaujant ir atsižvelgiant į objektyvias galimybes, Bendrovė sudarytų galimybę akcininkams balsuoti naudojantis telekomunikacijų galiniais įrenginiais.
7 principas. Interesų konfliktų vengimas ir atskleidimas Bendrovės valdymo sistema turėtų skatinti Bendrovės organų narius vengti interesų konfliktų ir užtikrinti skaidrų bei efektyvų Bendrovės organų narių interesų konfliktų atskleidimo mechanizmą.		
7.1. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų vengti situacijos, kai jo asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti bendrovės interesams. Jeigu tokia situacija vis dėlto atsirado, bendrovės priežiūros ar valdymo organo narys turėtų per protingą terminą pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams apie tokią interesų prieštaravimo situaciją, nurodyti interesų pobūdį ir, jeigu įmanoma, vertę.		Bendrovė laikosi šių rekomendacijų. Pagal Bendrovės įstatų 22 straipsnį, kiekvienas kandidatas į stebėtojų tarybos narius privalo visuotiniam akcininkų susirinkimui pateikti kandidato interesų deklaraciją, joje nurodydamas visas aplinkybes, dėl kurių galėtų kilti kandidato ir Bendrovės interesų konfliktas. Atsiradus naujoms aplinkybėms, dėl kurių galėtų kilti stebėtojų tarybos nario ir Bendrovės interesų konfliktas, stebėtojų tarybos narys apie tokias naujas aplinkybes privalo nedelsdamas raštu informuoti Bendrovę ir stebėtojų tarybą. Pagal Bendrovės įstatų 39 straipsnį, kiekvienas kandidatas į valdybos narius privalo stebėtojų tarybai pateikti kandidato interesų deklaraciją, joje nurodydamas visas aplinkybes, dėl kurių galėtų kilti kandidato ir Bendrovės interesų konfliktas. Atsiradus naujoms aplinkybėms, dėl kurių galėtų kilti valdybos nario ir Bendrovės interesų konfliktas, valdybos narys apie tokias naujas aplinkybes privalo nedelsdamas raštu informuoti valdybą ir stebėtojų tarybą. Be to, Bendrovės įstatų 41 straipsnis numato, kad valdybos nariai negali dirbti kito darbo ar eiti kitų pareigų, kurios būtų nesuderinamos su jų veikla valdyboje, įskaitant vadovaujančią pareigų kituose juridiniuose asmenyse ėjimą (išskyrus pareigas ir darbą bendrovėje ir įmonių grupėje), darbą valstybės tarnyboje, statutinėje tarnyboje. Eiti kitas pareigas ar dirbti kitą darbą, išskyrus pareigas Bendrovėje ir kituose juridiniuose asmenyse, kurių dalyviu yra bendrovė, bei vykdyti pedagoginę, kūrybinę ar autoriinę veiklą valdybos nariai gali tik gavę išankstinį stebėtojų tarybos sutikimą.

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

PRINCIPAI / REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
7.2. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys negali paimti bendrovės turto, kurio naudojimas specialiai su juo nėra aptartas, su savo turtu arba naudoti jį arba informaciją, kurią jis gauna būdamas bendrovės organo nariu, asmeninei naudai ar trečiojo asmens naudai gauti be bendrovės visuotinio akcininkų susirinkimo ar jo įgalioto kito bendrovės organo sutikimo.	Taip	Bendrovė laikosi šių rekomendacijų.
7.3. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys gali sudaryti sandorį su bendrove, kurios organo narys jis yra. Apie tokį sandorį (išskyrus mažareikšmius dėl nedidelės jų vertės arba sudarytus vykdant įprastinę bendrovės veiklą bei standartinėmis sąlygomis) jis privalo nedelsdamas raštu arba žodžiu, įrašant tai į posėdžio protokolą, pranešti kitiems to paties organo nariams arba jį išrinkusiam bendrovės organui, arba bendrovės akcininkams. Šioje rekomendacijoje įvardytų sandorių sudarymui taip pat taikoma 4.5 rekomendacija.	Taip	Bendrovė laikosi šių rekomendacijų.
7.4. Bendrovės priežiūros ir valdymo organo narys turėtų susilaikyti nuo balsavimo, kai priimami sprendimai dėl sandorių ar kitokių klausimų, su kuriais jis susijęs asmeniniu ar dalykiniu interesu.	Taip	Vadovaujantis įstatymais ir Bendrovės teisės aktais, reglamentuojančiais Bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių veiklą, Bendrovės organų nariai privalo vengti situacijos, kai jų asmeniniai interesai prieštarauja ar gali prieštarauti Bendrovės interesams ir neturi teisės balsuoti, kai posėdyje sprendžiamas su jo veikla atitinkamame Bendrovės organe susijęs ar jo atsakomybės klausimas.
8 principas. Bendrovės atlyginimų politika Bendrovėje nustatyta atlyginimų politikos ir direktorių atlyginimų tvirtinimo, peržiūrėjimo ir paskelbimo tvarka turėtų užkirsti kelią galimiems interesų konfliktams ir piktnaudžiavimui nustatant direktorių atlyginimus, taip pat užtikrinti Bendrovės atlyginimų politikos ir direktorių atlyginimų viešumą bei skaidrumą.		
8.1. Bendrovė turėtų paskelbti savo atlyginimų politikos ataskaitą (toliau – atlyginimų ataskaita), kuri turėtų būti aiški ir lengvai suprantama. Ši atlyginimų ataskaita turėtų būti paskelbta ne tik kaip bendrovės metinio pranešimo dalis, bet turėtų būti skelbiama ir bendrovės interneto tinklalapyje.	Taip / Ne	Bendra informacija apie Bendrovės atlyginimų politiką ir vidutiniai atskirų darbuotojų grupių atlyginimų dydžiai viešai skelbiami Bendrovės tarpiniuose ir metiniuose pranešimuose. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 25 straipsnio 5 dalimi, Bendrovė viešai skelbia Bendrovės valdymo organų nariams nustatytą darbo užmokestį ir kitas su valdymo organų narių funkcijomis susijusias išmokas.

- Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį
- Vadovo žodis
- Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai
- Finansinių ir veiklos rodiklių analizė
- Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams
- Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius
- Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas
- Bendrovės socialinė atsakomybė
- Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai
- Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje
- Priedai

PRINCIPAI / REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
8.2. Atlyginimų ataskaitoje daugiausia dėmesio turėtų būti skiriama bendrovės direktorių atlyginimų politikai ateinančiais, o kur tinka – ir tolesniais, finansiniais metais. Joje taip pat turėtų būti apžvelgiama, kaip atlyginimų politika buvo įgyvendinama praėjusiais finansiniais metais. Ypatingas dėmesys turėtų būti skiriamas esminiams bendrovės atlyginimų politikos pokyčiams, lyginant su praėjusiais finansiniais metais	Ne	Žr. 8.1 rekomendacijos komentarą. Metiniame pranešime nėra pateikiama Bendrovės direktorių atlyginimų politika ateinantiems ir tolesniems metams. Tarpiniuose ir metiniame pranešimuose pateikiama informacija apie Bendrovės organų nariams priskaičiuotas pinigų sumas (atlyginimus, kitas išmokas).
8.3. Atlyginimų ataskaitoje turėtų būti pateikta bent ši informacija: 1) direktorių atlyginimų kintamų ir nekintamų sudedamųjų dalių santykis ir jo paaiškinimas; 2) pakankama informacija apie veiklos rezultatų vertinimo kriterijus, kuriais grindžiama teisė dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, teisė į akcijas arba kintamas sudedamąsias atlyginimo dalis; 3) paaiškinimas, kuo pasirinkti veiklos rezultatų vertinimo kriterijai naudingi ilgalaikiams bendrovės interesams; 4) metodų, taikomų siekiant nustatyti, ar tenkinami veiklos rezultatų vertinimo kriterijai, paaiškinimas; 5) pakankamai išsami informacija apie kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimo atidėjimo laikotarpius; 6) pakankama informacija apie atlyginimo ir veiklos rezultatų ryšį; 7) pagrindiniai metinių premijų sistemos ir bet kurios kitos ne pinigais gaunamos naudos kriterijai ir jų pagrindimas; 8) pakankamai išsami informacija apie išeitinių išmokų politiką; 9) pakankamai išsami informacija apie akcijomis pagrįsto atlyginimo teisių suteikimo laikotarpį, kaip nurodyta 8.13 punkte; 10) pakankamai išsami informacija apie akcijų išlaikymą po teisių suteikimo, kaip nurodyta 8.15 punkte;		Žr. 8.1 rekomendacijos komentarą. Tarpiniuose ir metiniame pranešimuose pateikiama informacija apie Bendrovės organų nariams priskaičiuotas pinigų sumas (atlyginimus, kitas išmokas, tantjemas, kitas išmokas iš pelno), informacija apie perleistą turtą ir suteiktas garantijas organų nariams, taip pat kita informacija, susijusi su atlygiu organų nariams.

- Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį
- Vadovo žodis
- Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai
- Finansinių ir veiklos rodiklių analizė
- Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams
- Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius
- Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas
- Bendrovės socialinė atsakomybė
- Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai
- Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje
- Priedai

PRINCIPAI / REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
11) pakankamai išsami informacija apie panašių bendrovių grupių, kurių atlyginimo nustatymo politika buvo analizuojama siekiant nustatyti susijusios bendrovės atlyginimų nustatymo politiką, sudėtį. 12) direktoriams skirtos papildomos pensijos arba ankstyvo išėjimo į pensiją schemos pagrindinių savybių aprašymas; 13) atlyginimų ataskaitoje neturėtų būti komerciniu požiūriu neskelbtinos informacijos.		
8.4. Atlyginimų ataskaitoje taip pat turėtų būti apibendrinama ir paaiškinama bendrovės politika, susijusi su sutarčių, sudaromų su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais, sąlygomis. Tai turėtų apimti, inter alia, informaciją apie sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais trukmę, taikomus pranešimo apie išėjimą iš darbo terminus ir išsamią informaciją apie išėitines ir kitas išmokas, susijusias su sutarčių su vykdomaisiais direktoriais ir valdymo organų nariais nutraukimu pirma laiko.	Ne	Žr. 8.1 rekomendacijos komentarą.
8.5. Visa atlyginimo suma ir kita nauda, skiriama atskiriems direktoriams atitinkamais finansiniais metais, turėtų būti išsamiai paskelbiama atlyginimų ataskaitoje. Šiame dokumente turėtų būti pateikta bent 8.5.1–8.5.4 punktuose nurodyta informacija apie kiekvieną asmenį, kuris bendrovėje ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu. 8.5.1. Turėtų būti pateikta tokia su atlyginimais ir (arba) tarnybinėmis pajamomis susijusi informacija: 1) bendra atlyginimo suma, sumokėta arba mokėtina direktoriui už paslaugas, suteiktas praėjusiais finansiniais metais, įskaitant, jei taikoma, dalyvavimo mokesčius, nustatytus metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime; 2) atlyginimas ir privilegijos, gautos iš bet kurios įmonės, priklausančios tai pačiai grupei;	Ne	Žr. 8.1 rekomendacijos komentarą.

- Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį
- Vadovo žodis
- Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai
- Finansinių ir veiklos rodiklių analizė
- Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams
- Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius
- Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas
- Bendrovės socialinė atsakomybė
- Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai
- Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje
- Priedai

PRINCIPAI / REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
3) atlyginimas, mokamas kaip pelno dalis ir (arba) premijos, bei priežastys, dėl kurių tokios premijos ir (arba) pelno dalis buvo paskirtos; 4) jei tai leidžiama pagal įstatymus, kiekvienas esminis papildomas atlyginimas, mokamas direktoriams už specialias paslaugas, kurios nepriklauso įprastinėms direktoriaus funkcijoms; 5) kompensacija, gautina arba sumokėta kiekvienam vykdomajam direktoriui ar valdymo organų nariui, pasitraukusiam iš savo pareigų praėjusiais finansiniais metais; 6) bendra apskaičiuota naudos, kuri laikoma atlyginimu ir suteikiama ne pinigais, vertė, jeigu tokia nauda neturi būti nurodyta pagal 1–5 punktus. 8.5.2. Turėtų būti pateikiama ši informacija, susijusi su akcijomis ir (arba) teisėmis dalyvauti akcijų pasirinkimo sandoriuose, ir (arba) su visomis kitomis darbuotojų skatinimo akcijomis sistemomis: 1) praėjusiais finansiniais metais bendrovės pasiūlytų akcijų pasirinkimo sandorių arba suteiktų akcijų skaičius ir taikymo sąlygos; 2) akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, realizuotas per praėjusius finansinius metus, nurodant kiekvieno sandorio akcijų skaičių bei realizavimo kainą, arba dalyvavimo darbuotojų skatinimo akcijomis sistemoje vertė finansinių metų pabaigoje; 3) finansinių metų pabaigoje nerealizuotas akcijų pasirinkimo sandorių skaičius, jų realizavimo kaina, realizavimo data ir pagrindinės teisių įgyvendinimo sąlygos; 4) visi esamų akcijų pasirinkimo sandorių sąlygų pokyčiai ateinančiais finansiniais metais. 8.5.3. Turėtų būti pateikiama ši su papildomų pensijų schema susijusi informacija: 1) kai pensijų schema yra apibrėžtų išmokų, pagal ją direktorių sukaupytų išmokų pokyčiai atitinkamais finansiniais metais;		

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

PRINCIPAI / REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
2) kai pensijų schema yra apibrėžtų įmokų, išsami informacija apie įmokas, kurias už direktorių sumokėjo arba turėtų sumokėti bendrovė atitinkamais finansiniais metais. 8.5.4. Turėtų būti nurodytos sumos, kurias bendrovė arba bet kuri dukterinė bendrovė ar įmonė, įtraukta į bendrovės konsoliduotųjų finansinių ataskaitų rinkinį, išmokėjo kaip paskolas, išankstines išmokas ir garantijas kiekvienam asmeniui, kuris ėjo direktoriaus pareigas bet kuriuo atitinkamų finansinių metų laikotarpiu, įskaitant nesumokėtas sumas ir palūkanų normą.		
8.6. Kai atlyginimų nustatymo politikoje numatomos kintamos sudedamosios atlyginimo dalys, bendrovės turėtų nustatyti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies dydžio ribas. Nė kintama atlyginimo dalis turėtų būti pakankama, kad bendrovė galėtų nemokėti kintamos sudedamosios atlyginimo dalies tuo atveju, kai veiklos rezultatų vertinimo kriterijai netenkinami.	Taip	Bendrovėje kintamosios atlygio dalies nustatymą ir mokėjimą reglamentuoja „Lietuvos energija“, UAB 2017 m. spalio 9 d. valdybos sprendimu patvirtinta „Lietuvos energija“, UAB įmonių grupės atlygio politika. Šiuo dokumentu nustatomos atlygio sudedamosios dalys, jų maksimalūs dydžiai, skyrimo bei išmokėjimo principai, kurie yra bendri visoms „Lietuvos energija“, UAB grupės įmonėms. Pagal atlygio politikos nuostatas kintamoji atlygio dalis išmokama tik tuo atveju, jeigu visų tikslų pasiekimo reikšmė ne mažesnė nei 70 proc. Jei veiklos rezultatų vertinimo kriterijai netenkinami, t. y. tikslų pasiekimo reikšmė mažesnė nei 70 proc., kintamoji atlygio dalis neišmokama.
8.7. Kintamų sudedamųjų atlyginimo dalių skyrimas turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.	Taip	AB „Energijos skirstymo operatorius“ darbuotojų kintamosios atlygio dalies nustatymo ir mokėjimo tvarkoje numatyta, kad Bendrovės valdyba, atsižvelgdama į stebėtojų tarybos nuomonę, nustato darbuotojams keliamų bendrųjų (Bendrovės) tikslų matavimo rodiklius ir tvirtina jų įvykdymą. AB „Energijos skirstymo operatorius“ generalinio direktoriaus veiklos rodiklių nustatymo ir kintamosios atlygio dalies skaičiavimo bei skyrimo tvarka numato, kad kintamoji atlygio dalis generaliniam direktoriui skiriama už tikslų (rodiklių) pasiekimą. Tikslus (rodiklius) generaliniam direktoriui nustato ir tvirtina bendrovės valdyba, atsižvelgdama į bendrovės stebėtojų tarybos nuomonę.

- Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį
- Vadovo žodis
- Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai
- Finansinių ir veiklos rodiklių analizė
- Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams
- Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius
- Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas
- Bendrovės socialinė atsakomybė
- Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai
- Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje
- Priedai

PRINCIPAI / REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
8.8. Kai yra skiriama kintama sudedamoji atlyginimo dalis, didžiosios šios kintamos sudedamosios atlyginimo dalies mokėjimas turėtų būti atidėtas tam tikram protingumo kriterijus atitinkančiam laikotarpiui. Kintamos sudedamosios atlyginimo dalies, kurios mokėjimas atidedamas, dydis turėtų būti nustatytas pagal santykinę kintamos sudedamosios atlyginimo dalies vertę, lyginat ją su ne-kintamąja atlyginimo dalimi.	Taip	„Lietuvos energija“, UAB, įmonių grupės atlygio politikoje nustatyta, kad apskaičiuota kintamoji atlygio dalis aukščiausio lygmens vadovams išmokama dalimis per 2 (du) mokėjimus: pirmoji kintamosios atlygio dalis, sudaranti 80 proc. visos apskaičiuotos ir paskirtos kintamosios atlygio dalies (už ataskaitinio laikotarpio Nr. 1 pasiektus tikslus (rodiklius)), išmokama per 30 kalendorinių dienų nuo sprendimo dėl kintamos atlygio dalies išmokėjimo priėmimo; antroji kintamosios atlygio dalis, sudaranti 20 proc. visos apskaičiuotos kintamos atlygio dalies (už ataskaitinio laikotarpio metu pasiektus tikslus (rodiklius), siekiant aukščiausio lygmens vadovų lojalumo įmonei ir veiklos rezultatų tęstinumo, atidedama ir išmokama po 1 (vienerių) metų per 30 kalendorinių dienų nuo sprendimo dėl kitų metų kintamos atlygio dalies išmokėjimo priėmimo, išmokant kartu su 80 proc. kintamąja atlygio dalimi, priskaičiuota už kitų metų ataskaitinio laikotarpio metu pasiektus tikslus (rodiklius). Jei kitų metų įmonės tikslai (rodikliai) pasiekiami mažiau nei 70 proc., atidėta 20 proc. kintamoji atlygio dalis neišmokama (ir neperkeliamą į kitus terminus).
8.9. Į susitarimus su vykdomaisiais direktoriais arba valdymo organų nariais turėtų būti įtraukta nuostata, leidžianti bendrovei susigrąžinti kintamą sudedamąją atlyginimo dalį, kuri buvo išmokėta remiantis duomenimis, kurie vėliau pasirodė akivaizdžiai neteisingi.	Neaktualu	
8.10. Išaitinės išmokos neturėtų viršyti nustatytos sumos arba nustatyto metinių atlyginimų skaičiaus ir apskritai neturėtų būti didesnės negu dvejų metų nekintamosios atlyginimo dalies arba jos ekvivalento suma.	Neaktualu	Žr. 8.1 punkto komentarą.
8.11. Išaitinės išmokos neturėtų būti mokamos, jei darbo sutartis nutraukiama dėl blogų veiklos rezultatų.	Taip	Žr. 8.1 rekomendacijos komentarą.

- Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį
- Vadovo žodis
- Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai
- Finansinių ir veiklos rodiklių analizė
- Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams
- Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius
- Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas
- Bendrovės socialinė atsakomybė
- Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai
- Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje
- Priedai

PRINCIPAI / REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
8.12. Be to, turėtų būti atskleidžiama informacija, susijusi su parengiamuoju ir sprendimų priėmimo procesu, kurio metu nustatoma bendrovės direktorių atlyginimų politika. Informacija turėtų apimti duomenis, jei taikoma, apie atlyginimo komiteto įgaliojimus ir sudėtį, su bendrove nesusijusių konsultantų, kurių paslaugomis naudotasi nustatant atlyginimų politiką, vardus ir pavardes bei metinio visuotinio akcininkų susirinkimo vaidmenį.	Ne	Žr. 8.1 rekomendacijos komentarą.
8.13. Tuo atveju, kai atlyginimas yra pagrįstas akcijų skyrimu, teisė į akcijas neturėtų būti suteikiama mažiausiai trejus metus po jų skyrimo.	Neaktualu	
8.14. Akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, neturėtų būti naudojamas mažiausiai trejus metus po jų skyrimo. Teisės į akcijas suteikimas ir teisė pasinaudoti akcijų pasirinkimo sandoriais arba kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba gauti atlygį, pagrįstą akcijų kainos pokyčiais, turėtų priklausyti nuo iš anksto nustatytų ir išmatuojamų veiklos rezultatų vertinimo kriterijų.	Neaktualu	
8.15. Po teisių suteikimo direktoriai turėtų išlaikyti tam tikrą skaičių akcijų iki jų kadencijos pabaigos, priklausomai nuo poreikio padengti kokias nors išlaidas, susijusias su akcijų įsigijimu. Akcijų, kurias reikia išlaikyti, skaičius turi būti nustatytas, pavyzdžiui, dviguba bendro metinio atlyginimo (nekintamoji plius kintamoji dalis) vertė.	Neaktualu	
8.16. Į direktorių konsultantų arba stebėtojų tarybos narių atlyginimą neturėtų būti įtraukiami akcijų pasirinkimo sandoriai.	Taip	Žr. 8.1 rekomendacijos komentarą

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

PRINCIPAI / REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
8.17. Akcininkai, visų pirma instituciniai akcininkai, turėtų būti skatinami dalyvauti visuotiniuose akcininkų susirinkimuose ir balsuoti direktorių atlyginimų nustatymo klausimais.	Neaktualu	Žr. 8.1 rekomendacijos komentarą.
8.18. Nemenkinant organų, atsakingų už direktorių atlyginimų nustatymą, vaidmens, atlyginimų politika arba bet kuris esminis atlyginimų politikos pokytis turėtų būti įtraukiamas į metinio visuotinio akcininkų susirinkimo darbotvarkę. Atlyginimų ataskaita turėtų būti pateikiama akcininkų balsavimui metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Balsavimas gali būti privalomojo arba patariamojo pobūdžio.	Neaktualu	Žr. 8.1 rekomendacijos komentarą.
8.19. Schemoms, pagal kurias direktoriams atlyginama akcijomis, akcijų pasirinkimo sandoriais ar kitomis teisėmis įsigyti akcijų arba būti atlyginamam remiantis akcijų kainų pokyčiais, iki jų taikymo pradžios turėtų pritarti akcininkai metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime priimdami atitinkamą sprendimą. Pritarimas turėtų būti susijęs su pačia schema ir akcininkai neturėtų spręsti dėl atskiriems direktoriams pagal tą schemą suteikiamos akcijomis pagrįstos naudos. Visiems esminiems schemų sąlygų pakeitimams iki jų taikymo pradžios taip pat turėtų pritarti akcininkai, priimdami sprendimą metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime. Tokiais atvejais akcininkai turėtų būti informuoti apie visas siūlomų pakeitimų sąlygas ir gauti paaiškinimą apie siūlomų pakeitimų poveikį.	Neaktualu	Žr. 8.1 rekomendacijos komentarą.
8.20. Metinio visuotinio akcininkų susirinkimo pritarimas turėtų būti gaunamas šiais klausimais: 1) atlyginimo direktoriams skyrimas remiantis akcijomis pagrįstomis schemomis, įskaitant akcijų pasirinkimo sandorius; 2) maksimalaus akcijų skaičiaus nustatymas ir pagrindinės akcijų suteikimo tvarkos sąlygos; 3) laikotarpis, per kurį pasirinkimo sandoriai gali būti realizuoti;	Neaktualu	Žr. 8.1 rekomendacijos komentarą.

- Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį
- Vadovo žodis
- Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai
- Finansinių ir veiklos rodiklių analizė
- Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams
- Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius
- Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas
- Bendrovės socialinė atsakomybė
- Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai
- Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje
- Priedai

PRINCIPAI / REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
----------------------------	-----------------------	------------

4) kiekvieno tolesnio pasirinkimo sandorių realizavimo kainos pokyčio nustatymo sąlygos, jeigu įstatymai tai leidžia;
5) visos kitos ilgalaikės direktorių skatinimo schemos kurios panašiomis sąlygomis nėra siūlomos visiems kitiems bendrovės darbuotojams.

Metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime taip pat turėtų būti nustatytas galutinis terminas, per kurį už direktorių atlyginimą atsakingas organas gali paskirti šiame punkte išvardytų tipų kompensacijas atskiriems direktoriams.

8.21. Jeigu leidžia nacionalinė teisė arba bendrovės įstatai, kiekvienam pasirinkimo sandorių su nuolaida modeliui, pagal kurį yra suteikiamos teisės pasirašyti akcijas žemesne nei rinkos kaina, galiojančia tą dieną, kai nustatoma kaina, arba vidutine rinkos kaina, nustatyta per keletą dienų prieš realizavimo kainos nustatymą, taip pat turėtų pritarti akcininkai.

Neaktualu

Žr. 8.1 rekomendacijos komentarą.

8.22. 8.19 ir 8.20 punktai neturėtų būti taikomi schemoms, kuriose dalyvavimas panašiomis sąlygomis siūlomas bendrovės darbuotojams arba bet kurios dukterinės įmonės darbuotojams, kurie turi teisę dalyvauti schemoje, ir kuri buvo patvirtinta metiniame visuotiniame akcininkų susirinkime.

Neaktualu

Žr. 8.1 rekomendacijos komentarą.

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

PRINCIPAI / REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
8.23. Prieš metinį visuotinį akcininkų susirinkimą, kuriame ketinama svarstyti 8.19 punkte nurodytą sprendimą, akcininkams turėtų būti suteikta galimybė susipažinti su sprendimo projektu ir su juo susijusiu informaciniu pranešimu (šie dokumentai turėtų būti paskelbti bendrovės tinklalapyje). Šiame pranešime turėtų būti pateiktas visas akcijomis pagrįsto atlyginimo schemas reglamentuojantis tekstas arba šių schemų pagrindinių sąlygų aprašymas, taip pat schemų dalyvių vardai ir pavardės. Pranešime taip pat turėtų būti nurodytas schemų ir bendros direktorių atlyginimų politikos ryšys. Sprendimo projekte turėtų būti aiški nuoroda į pačią schemą arba pateikta pagrindinių jos sąlygų santrauka. Akcininkams taip pat turėtų būti pateikta informacija apie tai, kaip bendrovė ketina apsirūpinti akcijomis, kurios reikalingos įsipareigojimams pagal skatinimo schemas įgyvendinti: turėtų būti aiškiai nurodyta, ar bendrovė ketina pirkti reikalingas akcijas rinkoje, laikyti jas atsargoje ar išleisti naujų akcijų. Taip pat turėtų būti pateikta schemas taikymo, apžvalga. Šiame punkte nurodyta informacija turėtų būti paskelbta bendrovės interneto tinklalapyje.	Neaktualu	Žr. 8.1 rekomendacijos komentarą.
9 principas. Interesų turėtojų vaidmuo Bendrovės valdyme Bendrovės valdymo sistema turėtų pripažinti interesų turėtojų teises, įtvirtintas įstatymų, ir skatinti aktyvų Bendrovės ir interesų turėtojų bendradarbiavimą, kuriant Bendrovės gerovę, darbo vietas ir finansinį stabilumą. Šio principo kontekste sąvoka interesų turėtojai apima investuotojus, darbuotojus, kreditorius, tiekėjus, klientus, vietos bendruomenę ir kitus asmenis, turinčius interesų konkrečioje bendrovėje.		
9.1. Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.	Taip	Bendrovės valdymo sistema užtikrina, kad būtų gerbiamos tos interesų turėtojų teisės, kurias gina įstatymai.

- Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį
- Vadovo žodis
- Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai
- Finansinių ir veiklos rodiklių analizė
- Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams
- Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius
- Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas
- Bendrovės socialinė atsakomybė
- Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai
- Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje
- Priedai

PRINCIPAI / REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
9.2. Bendrovės valdymo sistema turėtų sudaryti sąlygas interesų turėtojams dalyvauti bendrovės valdyme įstatymų nustatyta tvarka. Interesų turėtojų dalyvavimo bendrovės valdyme pavyzdžiai galėtų būti darbuotojų kolektyvo dalyvavimas priimant svarbius bendrovei sprendimus, konsultacijos su darbuotojų kolektyvu bendrovės valdymo ir kitais svarbiais klausimais, darbuotojų dalyvavimas bendrovės akciniame kapitale, kreditorių įtraukimas į bendrovės valdymą bendrovės nemokumo atvejais ir kt.	Taip	Bendrovė laikosi šių rekomendacijų. Pavyzdžiui, su Bendrovės darbuotojų atstovais vykdomos konsultacijos, derybės, pasitarimai dėl Bendrovėje vykdomų veiklos optimizavimo procesų. Pagal su Bendrovės darbuotojų atstovais pasirašytą Bendrovės kolektyvinę sutartį, Bendrovė informuoja profesinių sąjungų atstovus apie Bendrovėje numatomas permainas, Bendrovės finansinę padėtį ir kt. Interesų turėtojai gali dalyvauti Bendrovės valdyme tiek, kiek tai numato įstatymai.
9.3. Kai interesų turėtojai dalyvauja bendrovės valdymo procese, jiems turėtų būti sudaromos sąlygos susipažinti su reikiama informacija.		Bendrovė laikosi šių rekomendacijų.
10 principas. Informacijos atskleidimas Bendrovės valdymo sistema turėtų užtikrinti, kad informacija apie visus esminius Bendrovės klausimus, įskaitant finansinę situaciją, veiklą ir Bendrovės valdymą, būtų atskleidžiama laiku ir tiksliai.		
10.1. Bendrovė turėtų atskleisti informaciją apie: 1) bendrovės veiklą ir finansinius rezultatus; 2) bendrovės tikslus; 3) asmenis, nuosavybės teise turinčius bendrovės akcijų paketą ar jį valdančius; 4) bendrovės priežiūros ir valdymo organų narius, bendrovės vadovą bei jų atlyginimą; 5) galimus numatyti esminius rizikos veiksniai; 6) bendrovės ir susijusių asmenų sandorius, taip pat sandorius, kurie sudaryti ne įprastinės bendrovės veiklos eigoje; 7) pagrindinius klausimus, susijusius su darbuotojais ir kitais interesų turėtojais; 8) bendrovės valdymo struktūrą ir strategiją.	Taip	Bendrovės tarpiniuose ir metiniame pranešimuose skelbiama informacija apie akcininkus, kurie nuosavybės teise turi daugiau kaip 5 proc. emitento įstatinio kapitalo. Bendrovės metiniame pranešime atskleidžiama informacija apie priežiūros ir valdymo organų narius ir vadovą. Vadovaujantis Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 25 straipsnio 5 dalimi, Bendrovė viešai skelbia Bendrovės priežiūros ir valdymo organų nariams nustatytą užmokestį už veiklą valdyboje ir kitas su valdymo organų narių funkcijomis susijusias išmokas. Rekomendacijos 4 ir 6 punktuose nurodyta informacija skelbiama tiek, kiek yra privaloma pagal galiojančius teisės aktus ir metinių finansinių ataskaitų parengimui keliamus reikalavimus. Bendrovė informaciją, nurodytą šioje rekomendacijoje (išskyrus 4 ir 6 punktus), atskleidžia keliais būdais:

- Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį
- Vadovo žodis
- Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai
- Finansinių ir veiklos rodiklių analizė
- Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams
- Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius
- Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas
- Bendrovės socialinė atsakomybė
- Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai
- Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje
- Priedai

PRINCIPAI / REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
Šis sąrašas laikytinas minimaliu, ir bendrovės yra skatinamos neapsiriboti tik informacijos, nurodytos šiame sąrašė, atskleidimu.		1) informaciją skelbia įstatymų nustatyta tvarka kaip esminius įvykius (pvz., naujų priežiūros ir valdymo organų narių išrinkimas, Bendrovės finansiniai rezultatai); 2) informaciją skelbia Bendrovės interneto tinklalapyje (pvz., Bendrovės veiklos tikslai); 3) informaciją skelbia metiniame pranešime (pvz., Bendrovės priežiūros ir valdymo organų nariai, galimi numatyti esminiai rizikos veiksniai).
10.2. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 1 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama bendrovei, kuri yra patronuojanti kitų bendrovių atžvilgiu, atskleisti informaciją apie visos įmonių grupės konsoliduotus rezultatus.	Taip	Bendrovė pateikia informaciją apie visos įmonių grupės (t. y. Bendrovės ir jos dukterinių bendrovių) konsoliduotus rezultatus. Informaciją, susijusią su Bendrovės patronuojančia įmone „Lietuvos energija“, UAB, skelbia pati patronuojanti įmonė.
10.3. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama pateikti informaciją apie bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo profesinę patirtį, kvalifikaciją ir potencialius interesų konfliktus, kurie galėtų paveikti jų sprendimus. Taip pat rekomenduojama atskleisti bendrovės priežiūros ir valdymo organų narių, bendrovės vadovo iš bendrovės gaunamą atlyginimą ar kitokias pajamas, kaip tai detaliau reglamentuojama 8 principu.	Taip	10.1 rekomendacijos 4 punkte nurodyta informacija pateikiama Bendrovės metiniame pranešime ir Bendrovės interneto tinklalapyje. Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos energetikos įstatymo 25 straipsnio 5 dalimi, Bendrovė viešai skelbia Bendrovės valdymo organų nariams nustatytą darbo užmokestį ir kitas su valdymo organų narių funkcijomis susijusias išmokas.
10.4. Atskleidžiant 10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodytą informaciją, rekomenduojama atskleisti informaciją apie bendrovės ir interesų turėtojų, tokių kaip darbuotojai, kreditoriai, tiekėjai, vietos bendruomenė, santykius, įskaitant bendrovės politiką žmoniškųjų išteklių atžvilgiu, darbuotojų dalyvavimo bendrovės akciniame kapitale programas ir pan.	Taip	10.1 rekomendacijos 7 punkte nurodyta informacija skelbiama tiek, kiek tai privaloma pagal galiojančius Lietuvos Respublikos teisės aktus. Informacija apie Bendrovės ir interesų turėtojų santykius skelbiama pranešimuose žiniasklaidai ir Bendrovės interneto tinklalapyje.

- Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį
- Vadovo žodis
- Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai
- Finansinių ir veiklos rodiklių analizė
- Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams
- Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius
- Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas
- Bendrovės socialinė atsakomybė
- Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai
- Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje
- Priedai

PRINCIPAI / REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
10.5. Informacija turėtų būti atskleidžiama tokiu būdu, kad jokie akcininkai ar investuotojai nebūtų diskriminuojami informacijos gavimo būdo ir apimties atžvilgiu. Informacija turėtų būti atskleidžiama visiems ir vienu metu. Rekomenduojama, kad pranešimai apie esminius įvykius būtų skelbiami prieš arba po Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos, kad visi bendrovės akcininkai ir investuotojai turėtų vienodas galimybes susipažinti su informacija bei priimti atitinkamus investicinius sprendimus.	Taip	Bendrovė informaciją per NASDAQ Vilniaus vertybinių popierių biržos naują informacijos atskleidimo sistemą pateikia lietuvių ir anglų kalbomis vienu metu. Bendrovė laikosi rekomendacijos ir pranešimus apie esminius įvykius skelbia prieš arba po NASDAQ Vilniaus vertybinių popierių biržos prekybos sesijos, išskyrus teisės aktuose numatytus atvejus. Informacijos, galinčios turėti įtakos jos išleistų vertybinių popierių kainai, Bendrovė neatskleidžia komentaruose, interviu ar kitais būdais tol, kol tokia informacija viešai paskelbiama per biržos informacijos sistemą.
10.6. Informacijos skleidimo būdai turėtų užtikrinti informacijos naudotojams nešališką, savalaikį ir nebrangų, o teisės aktų nustatytais atvejais neatlygintą priėjimą prie informacijos. Rekomenduojama informacijos skleidimui didesniu mastu naudoti informacines technologijas, pavyzdžiui, skelbti informaciją bendrovės interneto tinklalapyje. Rekomenduojama informaciją skelbti ir dėti į bendrovės interneto tinklalapį ne tik lietuvių, bet ir anglų kalba, o esant galimybei bei poreikiui, ir kitomis kalbomis.	Taip	Be 10.5 rekomendacijos komentare nurodyto informacijos atskleidimo būdo, Bendrovė naudoja įvairiomis priemonėmis (VĮ Registrų centro leidžiamu elektroniniu informaciniu leidiniu viešiams pranešimams skelbti, naujienų agentūromis, viešai prieinamu Bendrovės interneto tinklalapiu), siekdama užtikrinti, kad skleidžiama informacija pasiektų kuo daugiau suinteresuotų asmenų. Bendrovės interneto tinklalapyje informacija skelbiama lietuvių ir anglų kalbomis.
10.7. Rekomenduojama bendrovės interneto tinklalapyje skelbti bendrovės metinį pranešimą, finansinių ataskaitų rinkinį bei kitas bendrovės rengiamas periodines ataskaitas, taip pat siūloma į tinklalapį dėti bendrovės pranešimus apie esminius įvykius bei bendrovės akcijų kainų kitimą vertybinių popierių biržoje.	Taip	Bendrovė savo interneto tinklalapyje skelbia visą šioje rekomendacijoje nurodytą informaciją.

- Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį
- Vadovo žodis
- Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai
- Finansinių ir veiklos rodiklių analizė
- Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams
- Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius
- Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas
- Bendrovės socialinė atsakomybė
- Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai
- Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje
- Priedai

PRINCIPAI / REKOMENDACIJOS	TAIP / NE / NEAKTUALU	KOMENTARAS
11 principas. Bendrovės audito įmonės parinkimas Bendrovės audito įmonės parinkimo mechanizmas turėtų užtikrinti audito įmonės išvados ir nuomonės nepriklausomumą.		
11.1. Siekiant gauti objektyvią nuomonę dėl bendrovės tarpinių finansinių ataskaitų rinkinio, bendrovės metinių finansinių ataskaitų rinkinio ir metinio pranešimo patikrinimą turėtų atlikti nepriklausoma audito įmonė.	Taip	Bendrovėje atliekamas Bendrovės metinės finansinės atskaitomybės auditas. Audito įmonė taip pat patikrina metinio pranešimo atitikimą audituotai finansinei atskaitomybei.
11.2. Rekomenduojama, kad audito įmonės kandidatūrą visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlytų bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, –bendrovės valdyba.	Ne	Lietuvos Respublikos viešųjų pirkimų įstatyme nustatyta tvarka atrinkus audito įmonę, ją visuotiniam akcininkų susirinkimui siūlo Bendrovės valdyba.
11.3. Jei audito įmonė yra gavusi iš bendrovės užmokestį už suteiktas ne audito paslaugas, bendrovė turėtų tai atskleisti akcininkams. Šia informacija taip pat turėtų disponuoti bendrovės stebėtojų taryba, o jeigu ji bendrovėje nesudaroma, – bendrovės valdyba, svarstydamą, kurią audito įmonės kandidatūrą pasiūlyti visuotiniam akcininkų susirinkimui.	Taip	Bendrovė laikosi šių rekomendacijų.

Pagrindiniai Bendrovės veiklos ir finansiniai rodikliai už ataskaitinį laikotarpį

Vadovo žodis

Bendrovei reikšmingiausi ataskaitinio laikotarpio įvykiai

Finansinių ir veiklos rodiklių analizė

Veiksniai, turintys poveikį Bendrovės finansiniams rodikliams

Informacija apie Bendrovės įstatinį kapitalą ir vertybinius popierius

Klientų aptarnavimas, aptarnavimo įvertinimas

Bendrovės socialinė atsakomybė

Bendrovė ir Bendrovės valdymo organai

Esminiai įvykiai Bendrovės veikloje

Priedai

RODIKLIŲ, NAUDOJAMŲ METINIAME PRANEŠIME, SKAIČIAVIMO METODIKA

Įsiskolinimo koeficientas = įsipareigojimai / turtas

Skolos ir turto santykis = finansinė skola (ilgalaikė finansinė skola + trumpalaikė finansinė skola) / turtas

Įsipareigojimų ir nuosavo kapitalo santykis = įsipareigojimai / nuosavas kapitalas

Skolos ir nuosavo kapitalo santykis = finansinė skola / nuosavas kapitalas

Grynoji finansinė skola = finansinė skola – pinigai ir pinigų ekvivalentai

Grynosios finansinės skolos ir nuosavo kapitalo santykis = grynoji finansinė skola / nuosavas kapitalas

Ilgalaikės skolos ir nuosavo kapitalo santykis = ilgalaikė finansinė skola / nuosavas kapitalas

Bendrojo mokumo koeficientas = nuosavas kapitalas / įsipareigojimai

Nuosavo kapitalo ir turto santykis = nuosavas kapitalas / turtas

Akcijos kainos ir pelno santykis = akcijos kaina laikotarpio pabaigoje / (grynasis pelnas / akcijų kiekis)

Kapitalizacija, mln. EUR = akcijos kaina laikotarpio pabaigoje * akcijų kiekis

Einamojo likvidumo rodiklis = trumpalaikis turtas / trumpalaikiai įsipareigojimai

Kritinio likvidumo koeficientas = (trumpalaikis turtas – atsargos) / trumpalaikiai įsipareigojimai

Absoliutaus likvidumo pinigais rodiklis = pinigai ir jų ekvivalentai / trumpalaikiai įsipareigojimai

Apyvartinis kapitalas = trumpalaikis turtas – trumpalaikiai įsipareigojimai

Apyvartinio kapitalo ir turto santykis = apyvartinis kapitalas / turtas